UCHWAŁA NR XXIV/192/2020
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM

z dnia 26 listopada 2020 r.

w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zmianami) oraz art. 12 ust. 1, art. 27, 67a ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, ze zmianami), w związku z Uchwałą Nr IX/61/2019 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki dla wybranych terenów obejmujących obszary A, B, C, D, E, F, G, H, I, Uchwałą Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki, Uchwały Nr XLVIII/352/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki, Uchwały Nr XXXVI/258/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 7 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki oraz Rozstrzygnięciem Nadzorczym Wojewody Mazowieckiego Nr. WNP-I.4161.107.2019.JF z dnia 10 czerwca 2019 r. w sprawie stwierdzenia nieważności Uchwały Nr IX/60/2019 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki Obszar F, G, uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki, przyjętego Uchwałą Nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r. i zmienionego Uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012 r., Uchwałą Nr XLIV/312/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 29 marca 2018 r. oraz Uchwałą Nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 2 sierpnia 2018 r.

§ 2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) Załącznik nr 1 – ujednolicony tekst studium, pn. Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego Część I,
2) Załącznik nr 2 – ujednolicony tekst studium, pn. Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Część II,
3) Załącznik nr 3 – ujednolicony załącznik graficzny nr 3 do studium pn. „Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego”, wykonany w skali 1:10 000
4) Załącznik nr 4 – ujednolicony załącznik graficzny nr 4 do studium pn. „ Infrastruktura techniczna”, wykonany w skali 1:10 000,
5) Załącznik nr 5 – ujednolicony załącznik graficzny nr 5 do studium pn. „Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego”, wykonany w skali 1:10 000,
6) Załącznik nr 6 – sposób rozstrzygnięcia nieuwzględnionych uwag do projektu studium;
7) Załącznik nr 7 - dane przestrzenne.

§ 3. W granicach zmiany studium traci moc Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki przyjęte Uchwałą Nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r. i zmienione Uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012 r., Uchwałą Nr XLIV/312/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 29 marca 2018 r. oraz Uchwałą Nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 2 sierpnia 2018 r.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Dariusz
Artur Miecznikowski

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XLIV/312/2018
Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 29 marca 2018 r.
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej
Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 2 sierpnia 2018 r.
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIV/192/2020 Rady Miejskiej
Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 25 listopada 2020 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

Przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001r.

Zmienione uchwałą nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012r.
Zmienione uchwałą nr XLIV/312/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 29 marca 2018 r.
Zmienione uchwałą nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 2 sierpnia 2018 r.
Zmienione uchwałą nr XXIV/192/2020 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 25 listopada 2020 r.

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

(TEKST UJEDNOLICONY)

ROK 2012

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012r.

()*1 oznaczenie zmian wprowadzonych do studium na podstawie Uchwały Nr XLIV/312/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia z 29 marca 2018 r. (tekst pochyły, kolor czerwony).
()*2 oznaczenie zmian wprowadzonych do studium na podstawie Uchwały nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 2 sierpnia 2018 r. (tekst pochyły, kolor fioletowy).
()*3 oznaczenie zmian wprowadzonych do studium na podstawie Uchwały nr XXIV/192/2020 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 25 listopada 2020 r. (tekst pochyły, kolor amarantowy).

UJEDNOLICENIA I CZĘŚCI „STUDIUM" DOKONANO NA DOKUMENCIE BĘDĄCYM ZŁOŻENIEM:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki, część I – sza Strategia Rozwoju Miasta" stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001r.
  Studium przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 z 15 lutego 2001r. opracowane zostało przez BDK. s.c. Biuro Architektoniczno – Urbanistyczne z siedzibą przy ul. Grotha 3 w Olsztynie.
- Projektu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki" sporządzonego na podstawie uchwały nr XLVII/306/2010 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 30 czerwca 2010 roku.
  Projekt zmiany studium opracowano w Pracowni Projektowej „Mirosław Wiśniewski – Urbanistyka i Architektura" Sp. z o.o. w Łodzi.

TREŚĆ ZMIAN WPROWADZONYCH W 2011 R. UWIDOCZNIONO W TEKŚCIE NIEBIESKĄ CZCIONKĄ. WSZELKIE ZMIANY TEKSTU ZAOPATRZONO PRZYPISAMI, W KTÓRYCH PRZYTOCZONO PIERWOTNE BRZMIENIE TEKSTU LUB USUNIĘTE FRAGMENTY TEKSTU.

Z UWAGI NA BRAK DOSTĘPU DO KOMPLETNYCH MATERIAŁÓW PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR XXVI/204/2001 STUDIUM - WYMIENIONYCH W I CZĘŚCI TEKSTU ZAŁĄCZNIKÓW GRAFICZNYCH:

- ZASOBY I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO;
- STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA;
- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA;
- STRUKTURA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ I WARTOŚCI KULTUROWE.

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY DO ZMIANY STUDIUM, PRZEDSTAWIAJĄCY UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, ZOSTAŁ WYKONANY OD PODSTAW.

NA CZĘŚĆ GRAFICZNĄ **ZMIANY STUDIUM** SKŁADAJĄ SIĘ RYSUNKI:

- UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,
- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA,
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,

WYKONANE NA MAPACH TOPOGRAFICZNYCH W SKALI 1 : 10 000.

WSTĘP ORAZ UZASADNIENIE I SYSTEZA DO ZMIAN WPROWADZONYCH DO STUDIUM NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XLIV/312/2018 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z DNIA 29 MARCA 2018 r.

(Niniejszy dokument jest kolejną zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki zatwierdzonego Uchwałą XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001r. Granicami zmiany studium objęto cześć dzielnicy przemysłowej miasta, położonej w rejonie ulicy Przemysłowej. Ogólna powierzchnia obszarów objętych zmianą studium wynosi ok. 17,50 ha. Zmiana studium jest realizowana w związku z Uchwałą Nr XXXIV/241/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego miasta Maków Mazowiecki. W cytowanej Uchwale Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim wskazano granice obszaru podlegającego zmianie studium. Bezpośrednią przyczyną przystąpienia do przeprowadzanej zmiany studium jest konieczność zmiany kierunków zagospodarowania terenów obejmujących strategiczną dla miasta inwestycję związaną z rozwojem terenów działalności gospodarczej miasta, wraz z ustaleniem zasad obsługi komunikacyjnej terenów o funkcjach produkcyjno – usługowych. Zakres planowanych inwestycji produkcyjno – usługowych jest dla miasta istotnym czynnikiem warunkującym jego dalszy rozwój zarówno w zakresie sfery gospodarczej (zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta, zwiększenie wpływów budżetowych z tytułu podatków), jak i sfery społecznej (zmniejszenie bezrobocia, poprawa warunków ekonomicznych mieszkańców miasta). Zakres planowanych inwestycji wskazuje jednak, że ustalenia studium obowiązującego ograniczają ich zakres, co w konsekwencji prowadzi do zahamowania ich prowadzenia. Sporządzenie planu miejscowego dla terenów inwestycyjnych na podstawie studium obowiązującego nie spełni tym samym warunków planowanych inwestycji. Przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073, ze zmianami) wskazują na konieczność zachowania nienaruszalności studium przez ustalenia planu miejscowego, co powoduje, że sporządzenie aktu prawa lokalnego normującego planowane inwestycje związane z działalnością gospodarczą, z uwzględnieniem ustaleń studium obowiązującego nie jest możliwe.

Kierunki polityki przestrzennej miasta wskazane w kompleksowej aktualizacji studium, wykonanej w 2012 r. nie uległy zasadniczej zmianie do dnia dzisiejszego, stąd istnieje możliwość ograniczenia zmian studium jedynie do terenów objętych granicami niniejszej zmiany. Zasadnicze uwarunkowania rozwoju miasta również nie uległy zmianom wymuszającym kolejną kompleksową zmianę całego studium. Wyjątek stanowią ustalenia studium w zakresie położenia miasta w zasięgu granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Informacje zawarte w obowiązującym studium utraciły aktualność i wymagają korekty. W związku z faktem, że obszary szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się poza granicami sporządzanej zmiany studium, nie jest możliwe wprowadzenie ich aktualnych granic w prowadzonej procedurze planistycznej. Zmiany studium w tym zakresie wymagają przeprowadzenia kolejnej zmiany studium. Inna sytuacja dotyczy Głownego Zbiornika Wód Podziemnych, który granicami obejmuje całe miasto, włącznie z obszarem objętym zmianą studium. Umożliwia to dokonanie korekty ustaleń studium w tym zakresie.

Zmianę studium opracowano zgodnie z wymogami art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073, ze zmianami), z uwzględnieniem zobowiązania wynikającego z przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023), w tym w zakresie bilansu terenów i maksymalnego zapotrzebowania miasta na tereny budowlane. Przed przystąpieniem do zmiany studium wykonano odpowiednią analizę potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Mazowiecki. Analiza została wykonana jako oddzielny dokument. Analizy przeprowadzone w niej zostały uwzględnione w zmianie studium, szczególnie w zakresie uwarunkowań demograficznych i zasadności wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych. Wnioski wynikające z analizy wskazują, że tereny inwestycjne związane z zabudową mieszkaniową w mieście zajmują zbyt dużą powierzchnię, w stosunku do sytuacji demograficznej miasta i możliwości miasta w zakresie uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną. Natomiast rozwój zasięgu terenów związanych z inwestycjami ze sfery gospodarczej

miasta, zgodnie z wnioskami wynikającymi z analizy, jest wskazany, ze względu na dalszy rozwój miasta zarówno w zakresie sfery gospodarczej, jak również zmiany niekorzystnych prognoz demograficznych wykazanych w analizie, które wynikają z znacznym stopniu w odpływu mieszkańców miasta ze względu na uwarunkowania ekonomiczne (lepsze warunki zatrudnienia w większych ośrodkach miejskich). Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta powinno być realizowane nawet w przypadku konieczności zwiększenia zapotrzebowania miasta na tereny inwestycyjne związane z działalnością gospodarczą maksymalnie o 30% w stosunku do maksymalnego zapotrzebowania miasta wykazanego w przeprowadzonej analizie, co dopuszczają przepisy art. 10 ust. 7 pkt. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073). Cel przeprowadzanej zmiany studium jest tym samym zgodny z wynikami wskazanymi w wykonanej analizie potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Mazowiecki. Wykonanie opisanej powyżej analizy spowodowało dokonanie aktualizacji studium w zakresie uwarunkowań demograficznych oraz sytuacji planistycznej miasta.

Wykaz zmian wprowadzonych w studium:

Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego Część I

1. *Rozdział. 1. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju miasta - stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, Podrozdział l. l .4. Wody podziemne – aktualizacja studium w zakresie położenia w zasięgu granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych;*
2. *Rozdział 7. Społeczno - gospodarcze uwarunkowania rozwoju miasta – kompleksowa aktualizacja sytuacji demograficznej miasta określonej w Podrozdziałach 7.1. Statystyka ludności, 7.1.2. Struktura wieku i płci mieszkańców miasta, 7.2. Zatrudnienie, 7.2.1. Bezrobocie, wraz z wprowadzeniem podrozdziału 7.7 Podsumowanie sytuacji demograficznej miasta, stanowiącego podsumowanie sytuacji demograficznej miasta;*

Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Część II

1. *Rozdział 2. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, Podzrozdział 2.4. Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz uzdrowisk, 2.4.1. Ochrona wód podziemnych – określenie zakresu ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych,*
2. *Rozdział 5. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów w tym tereny wyłączone z zabudowy, Podrozdział 5.2. Pozostałe obszary znajdujące się w granicach administracyjnych miasta – wskazanie zasad zagospdoarowania terenów wydzielonych w zmianie studium, wraz z określeniem niezbędnych wskaźników i parametrów urbanistycznych;*
3. *Rozdział 7. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, Rozdział 8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m2 oraz obszary przestrzeni publicznej, podrozdział 8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania*

przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. – aktualizacja sytuacji planistycznej w mieście.

Załączniki graficzne do zmiany studium:
*Załącznik nr 2 Kierunki Zagospdoarowania Przestrzennego – aktualizacja załącznika w zakresie wynikającym ze zmiany studium) *1*

WSTĘP ORAZ UZASADNIENIE I SYNTEZA DO ZMIAN WPROWADZONYCH DO STUDIUM NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XLIX/359/2018 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z DNIA 2 SIERPNIA 2018 R. – OBSZARY A, B, C, D, E, H, I

(Niniejszy dokument jest kolejną zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki zatwierdzonego Uchwałą XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r. Granicami zmiany studium objęto wybrane części miasta Maków Mazowiecki położone w jego różnych częściach. Zmianą studium objęto zarówno części miasta stanowiące część wykształconego układu zurbanizowanego miasta, jak i jego części peryferyjne. Większość terenów objętych zmianą stanowią tereny niezabudowane. W przypadku terenów peryferyjnych są to grunty użytkowane rolniczo. W przypadku części zurbanizowanej miasta to niezagospodarowane nieużytki. W granicach zmiany studium znalazło się również kilka działek zabudowanych zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zabudową usługową. Ogólna powierzchnia obszarów objętych zmianą studium wynosi ok. 56 ha. Zmiana studium jest realizowana w związku z Uchwałą Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki oraz Uchwałą Nr XXXVI/258/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 7 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki. W cytowanych Uchwałach Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim wskazano granice obszarów podlegających zmianie studium. Podstawową przesłanką do sporządzenia zmiany studium jest konieczność uwzględnienia nowych zasad zagospodarowania wybranych terenów, ze szczególnych uwzględnieniem zwiększenia dopuszczonej intensywności zabudowy. Ustalenia studium obowiązującego uniemożliwiają realizację zamierzonych działań inwestycyjnych . Dotyczy to zarówno dopuszczonych w studium terenów, jak również wskaźników i parametrów urbanistycznych. Zamierzenia inwestycyjne zgłaszane w formie wniosków wskazują na konieczność korekty kierunków rozwoju zagospodarowania wybranych terenów. Szczególnie dotyczy to ustalenia nowych zasad zagospodarowania terenów mieszkaniowych, mieszkaniowo – usługowych, zagrodowych oraz zmiany funkcji terenów mieszkaniowych na tereny związane z działalnością gospodarczą w tym usługami, usługami sportu i rekreacji oraz obiektami handlowymi o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2. Korekta funkcji terenów dotyczy przede wszystkim terenów wskazanych w studium do rozwoju inwestycyjnego. Zmiana funkcji terenów otwartych na tereny inwestycyjne ogranicza się jedynie do terenów przylegających bezpośrednio do potoku przepływającego przez śródmiejską część miasta Maków Mazowiecki. W obowiązującym studium wokół potoku wskazano szeroką strefę ekologicznej zielenie nieurządzonej. Wskazanie takich kierunków zagospodarowania tej części

miasta nie ma uzasadnienia w istniejących warunkach jego użytkowania. Grunty te stanowią nieużytki silnie przekształcone antropogenicznie lub są działkami budowlanymi. Wskazywanie strefy ekologicznej w takich terenach nie pozwoli osiągnąć zamierzonego celu, ze względu na brak stabilnych zbiorowisk roślinnych pełniących funkcje przyrodniczo – krajobrazowe. Niewielkie powiększenie terenów inwestycyjnych na terenach otwartych nastąpiło również w rejonie ulicy Ciechanowskiej, gdzie zasięg terenów mieszkaniowych powiększono do granic istniejącej działki (działka nr ewid. 6). Szczególnie istotne dla miasta jest wprowadzenie zmian studium w zakresie powiększenia zasięgu terenów związanych z działalnością gospodarczą. Istniejące w mieście rezerwy terenowe na te cele uległy wyczerpaniu. Zmiana funkcji terenów mieszkaniowych na tereny związane z działalnością gospodarczą ma tym samym kluczowe znaczenie dla dalszego rozwoju miasta. Wprowadzanie cytowanych zmian studium na skutek wniesionych wniosków inwestycyjnych może wskazywać na stosunkowo szybkie ich zagospodarowanie, co zwiększy tempo wykorzystania rezerw inwestycyjnych w mieście i tym samym wzrośnie również tempo jego rozwoju. Przeprowadzenie planowanych inwestycji wymaga jednak zmiany obowiązujących w mieście planów miejscowych. Zmiany tych dokumentów bez wcześniejszej zmiany studium stanowiłoby istotne naruszenie przepisów ustawy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073, ze zmianami), w zakresie nienaruszalności ustaleń studium przez ustalenia planów miejscowych. Obszar zmiany studium został podzielony dodatkowo Uchwałą Nr XLVIII/352/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 27 lipca 2018 r . w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki oraz Uchwały Nr XXXVI/258/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 7 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki. Dokonanie podziału wynikało z konieczności wykonania dodatkowych analiz dla części terenów objętych zmianą studium. Podział zmiany studium na obszary miał umożliwić uchwalenie tej zmiany dla tych obszarów, które mogą zostać uchwalone bez ponawiania procedury planistycznej.

Jak wskazano w poprzedniej zmianie studium wykonywanej w 2017 r. zasadnicze uwarunkowania i kierunki rozwoju całego miasta określone w s studium w 2012 r. zachowują zasadniczą aktualność i nie wymagają kolejnej kompleksowej zmiany całego studium. Konieczna aktualizacja studium w zakresie danych demograficznych oraz obszarów podlegających ochronie została wykonana w poprzedniem zmianie studium. W obecnej zmianie studium korekty wymagają jedynie ustalenia odnoszące się do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 oraz oznaczenia stref sanitarnych od cmentarzy. Tak jak w przypadku poprzedniej zmiany studium możliwość wprowadzenia zmian w tym zakresie została ograniczona do obszarów wskazanych w uchwałach Rady miejskiej w Makowie Mazowieckim, stanowiących przystąpienie do przeprowadzanej zmiany studium. Kompleksowa weryfikacja ustaleń całego studium w tym zakresie wymagałaby kolejnej uchwały o przystąpieniu do zmiany studium. W zmianie studium w ramach terenów nią objętych wykonano również aktualizację zabytków archeologicznych zlokalizowanych w mieście. Kompleksowa aktualizacja ochrony archeologicznej podobnie jak w przypadku obszarów zagrożonych powodzią wymagałaby konieczności przystąpienia do zmiany studium w większym obszarze.

Zmianę studium opracowano zgodnie z wymogami art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073, ze zmianami), z uwzględnieniem zobowiązania wynikającego z przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023), w tym w zakresie bilansu terenów i maksymalnego zapotrzebowania miasta na tereny budowlane. Analizę zapotrzebowania całego miasta przeprowadzono w trakcie poprzedniej procedury zmiany studium. W obecnej procedurze dokonano jedynie niezbędnych korekt analizy, szczególnie w zakresie bilansu terenów pod zabudowę. Brak konieczności ponownego wykonania analizy w pełnym zakresie nie ma uzasadnienia, ze względu na krótki okres jej obowiązywania. W tym okresie nie nastąpiły żadne zmiany uwarunkowań dalszego rozwoju miasta oraz nie pojawiły się zmiany formalno –prawne wpływające na zapotrzebowanie miasta na tereny inwestycyjne (brak nowych planów zagospodarowania przestrzennego, brak zmiany wskaźników demograficznych, brak zmian w zagospodarowaniu terenów w mieście, szczególnie w zakresie powiększenia terenów zabudowanych). Wnioski wynikające z aktualizacji bilansu terenów pod zabudowę wskazują, że przeprowadzana zmiana studium nie będzie miała znaczącego wpływu na zasięg terenów inwestycyjnych w mieście. Przeprowadzane zmiany wprowadzane są w ramach terenów zakwalifikowanych w obowiązującym studium do strefy zurbanizowanej miasta. Wprowadzenie zmian w ustaleniach studium spowoduje jedynie nieznaczny spadek rezerw terenów mieszkaniowych (niewprowadzających zmian w strukturze demograficznej miasta) na rzecz terenów związanych z działalnością gospodarczą. Wnioski wskazane w wykonanej analizie w trakcie poprzedniej zmiany studium wskazywały nadmierną rezerwę terenów mieszkaniowych i występujący deficyt terenów związanych z działalnością gospodarczą. Zmiany w zakresie udziału rezerw na rzecz zabudowy mieszkaniowej dotyczą wyznaczenia nowych terenów związanych z działalnością gospodarczą w ramach terenów o przeznaczeniu mieszkaniowym w studium obowiązującym oraz zmiany wskaźników urbanistycznych w strefach mieszkaniowych (zwiększenie intensywności zabudowy) oraz dopuszczenie realizacji zabudowy usługowej jako przeznaczenia równorzędnego dla przeznaczenia mieszkaniowego. Skutek wprowadzenia zmian w studium będzie tym samym zgodny z podsumowaniem wykonanego bilansu terenów pod zabudowę w mieście Maków Mazowiecki.

Zmiany wprowadzane w zakresie stref funkcjonalno przestrzennych zostały określone dla oznaczonych stref funkcjonalno przestrzennych, dla których określono symbole cyfrowo – literowe. Zmiany w zakresie kierunku rozwoju tych terenów zostały wprowadzone do ustaleń studium, wraz z określeniem niezbędnych do osiągnięcia założonych celów wskaźników i parametrów urbanistycznych. Nowe strefy funkcjonalno – przestrzenne wyznaczone w studium to:

1) *MN3 - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA,*
2) *MNU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA I USŁUGOWA,*
3) *MWU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA I USŁUGOWA,*
4) *RM – ZABUDOWA ZAGRODOWA,*
5) *U1 - ZABUDOWA USŁUGOWA*
6) *UC - OBIEKTY HANDLOWE O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M^2 I ZABUDOWA USŁUGOWA,*
7) *US - ZABUDOWA USŁUG SPORTU I REKREACJI,*
8) *KS - PARKINGI*
9) *WS - WODY POWIERZCHNIOWE.*

Korekcie granic podlegała również strefa zieleni nieurządzonej wyznaczona w studium obowiązującym. Poniżej przedstawiono wykaz zmian wprowadzonych w studium.

Wykaz zmian wprowadzonych w studium:

Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego Część I

3. *Rozdział. 6. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej – aktualizacja studium w zakresie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązujących w granicach zmiany studium;*
4. *Rozdział 10. Struktura zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz. Podrozdział 10.3. Stan dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – aktualizacja obszaru zmiany studium w zakresie istniejących zabytków archeologicznych oraz wskazanie obiektu wpisanego do gminnej ewidencji zabytków znajdującego się w obszarze zmiany studium,*

Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Część II

4. *Rozdział 4 Obszary i obiekty objęte i wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony, Podrozdział 4.2. Stanowiska archeologiczne – wprowadzenie zasad ochrony zabytków archeologicznych znajdujących się w obszarze zmiany studium,*
5. *Rozdział 5. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów w tym tereny wyłączone z zabudowy, Podrozdział 5.2. Pozostałe obszary znajdujące się w granicach administracyjnych miasta – wskazanie zasad zagospodarowania terenów wydzielonych w zmianie studium, wraz z określeniem niezbędnych wskaźników i parametrów urbanistycznych;*
6. *Rozdział 6 Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji, Podrozdział 6.5. Komunikacja kołowa – wskazanie zasad rozwoju systemu komunikacyjnego w obszarach objętych zmianą studium,*
7. *Rozdział 8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2 oraz obszary przestrzeni publicznej, podrozdział 8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. – aktualizacja sytuacji planistycznej w mieście – wskazanie obszarów objętych zmianą studium, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów miejscowych,*
8. *Rozdział 8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2 oraz obszary przestrzeni publicznej, podrozdział 8.2 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 – aktualizacja studium w zakresie obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.*
9. *Rozdział 12. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych Podrozdział 12.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – określenie zakresu ograniczeń w zagospodarowaniu terenów objętych zmianą studium i położonych w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.*

10. *Rozdział 17. Inne obszary problemowe – aktualizacja studium w zakresie stref sanitarnych od cmentarzy.*

Załączniki graficzne do studium:

*Załącznik nr 2 Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego – aktualizacja załącznika w zakresie wynikającym ze zmiany studium) *2*

WSTĘP ORAZ UZASADNIENIE I SYNTEZA DO ZMIAN WPROWADZONYCH DO STUDIUM NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXIV/192/2020 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z 25 LISTOPADA 2020 R..

(Niniejsza zmiana studium jest kolejną punktową zmianą studium wykonywaną Mieście Maków Mazowiecki. Obejmuje ona obszar wskazany w Uchwale Nr IX/61/2019 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki dla wybranych terenów obejmujących obszary A, B, C, D, E, F, G, H, I. Zmianą studium objęto również obszary wskazane do zmiany studium w Uchwale Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki, która na skutek trudności planistycznych została podzielona na na obszary A, B, C, D, E, F, G, H, I w wyniku Uchwały Nr XLVIII/352/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 27 lipca 2018 r . w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki oraz Uchwały Nr XXXVI/258/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 7 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki. Podjęcie ostatniej cytowanej uchwały umożliwiło przyjęcie zmiany studium na podstawie Uchwały Nr Xlix/359/2018 Rady Miejskiej W Makowie Mazowieckim z dnia 2 sierpnia 2018 r. dla obszarów *A, B, C, D, E, H, I. Procedura planistyczna była kontynuowana dla wyodrębnionych w tej uchwale obszarów F i G, która zakończyła się przyjęciem zmiany studium Uchwałą Nr IX/60/2019 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium miasta Maków Mazowiecki Obszar F, G. Przyjeta zmiana studium wskutek Rozstrzygnięcia Nadzorczego Wojewody Mazowieckiego Nr. WNP-I.4161.107.2019.JF z dnia 10 czerwca 2019 r. została uchylona. Uchylenie zmiany studium skutkuje wpływem na warunki zagospodarowania terenów objętych planami miejscowymi i wymaga ponownego przeprowadzenia procedury planistycznej w celu wskazanych w stosownym Rozstrzygnięciu braków w przyjętej w 2019 r. zmiany studium. Rozpoczęcie procedury kolejnej zmiany studium umożliwia weryfikację studium w zakresie koniecznych zmian wskazanych przez Wojewodę Mazowieckiego i tym samym uzasadnia włączenie obszarów objętych Rozstrzygnięciem w zakres prowadzonej procedury planistycznej nad kolejną zmianą studium.*

Niniejszą zmianę studium należy traktować jako kontynuację 2 poprzednich zmian studium przeprowadzonych w roku 2018. Tak jak one odpowiada ona bieżącym potrzebom inwestycyjnym miasta wynikającym z konieczności dostosowania polityki przestrzennej do istniejącego zapotrzebowania. Dotyczy ona głównie punktowych zmian kierunków zagospodarowania miasta dla

wybranych terenów objętych wnioskami indywidualnymi. Uwzględnienie tych wniosków może przyspieszyć rozwój miasta, szczególnie w zakresie rozwoju jego strefy gospodarczej. Wnioski wynikające bezpośrednio z potrzeb miasta ograniczają się do konieczności powiększenia powierzchni istniejącego cmentarza przy ulicy Moniuszki oraz umożliwienia realizacji w granicach miasta energetyki fotowoltaicznej, w rejonie dzielnicy przemysłowej miasta (ul. Ciechanowska i w terenach po byłym składowisku odpadów - wraz z terenami z nim sąsiadującymi). Inwestycje te mają dla rozwoju miasta kluczowe znaczenie i wymagają podjęcia prac planistycznych nad przygotowaniem terenów dla tych inwestycji. W związku z koniecznością powiększenia stref sanitarnych od cmentarza konieczne było objęcie zmianami studium całego obszaru znajdującego się w strefie sanitarnej 150 m od cmentarza wraz z terenami bezpośrednio do niej przylegającymi. Ograniczenia w zagospodarowaniu tych terenów związane z położeniem w strefie sanitarnej od cmentarza wywołują istotne zmiany w warunkach ich zagospodarowania przestrzennego, szczególnie w zakresie ograniczenia możliwości lokalizowania w ich obszarze zabudowy mieszkaniowej.

Działania planistyczne podjęte w granicach niniejszej zmiany studium tylko nieznacznie zwiększają powierzchnię terenów przeznaczonych w studium obowiązującym na cele mieszkaniowe. Wykonana aktualizacja bilansu terenów pod zabudowę wykazała, że nowe tereny mieszkaniowe obejmują zaledwie ok. 5 działek budowlanych, co skutkowałoby zwiększeniem prognozowanej liczby ludności o ok. 20 osób. Jednocześnie w tej aktualizacji wykazano, że wskutek zmiana wprowadzonych w zagospodarowaniu terenów bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza nastąpiło ograniczenie zasięgu terenów mieszkaniowych, co zmniejszyło prognozowany wzrost liczby ludności o ok. 100 osób. Wnioski wynikające z tej aktualizacji wskazują, że niniejsza zmiana studium nie ma wpływu na istniejące zapotrzebowanie miasta na tereny mieszkaniowe, ale powoduje pozytywny wpływ na rozwój strefy gospodarczej miasta, co według bilansu terenów pod zabudowę jest korzystne dla dalszego rozwoju Makowa Mazowieckiego.

Obszar zmiany studium obejmuje niepowiązane ze sobą tereny, które mają ograniczony zasięg przestrzenny. Wyjątek stanowi jedynie obszar położony w rejonie istniejącego cmentarza przy ul. Moniuszki. W tym przypadku zasięg zmiany studium obejmuje wszystkie tereny znajdujące się w projektowanych do powiększenia strefach sanitarnych od cmentarza lub z nimi graniczy. Większość terenów objętych zmianą studium stanowi obecnie tereny rolnicze lub tereny nieużytków zarówno rolniczych jak i budowlanych. Istniejąca zabudowa znajduje się na terenach w obszarach pojedynczych działek objętych zmianą studium, tj. w rejonie ulicy Przasnyskiej (istniejąca zabudowa mieszkaniowo – usługowa), rejonie dworca autobusowego (istniejąca zabudowa usługowa) i ul. Ciechanowskiej (istniejący zespół garażowy) oraz w wykształconym układzie urbanistycznym miasta w rejonie istniejącego cmentarza przy ul. Moniuszki. W przypadku punktowych zmian studium cechą charakterystyczną zabudowy o wymienionych wcześniej funkcjach jest jej stosunkowo niski standard architektoniczno – przestrzenny. W przypadku zwartego obszaru położonego przy cmentarzu sytuacja jest zupełnie inna. Centralną osią tego obszaru jest ul. Moniuszki stanowiąca drogę krajową i będąca bramą wjazdową do miasta. W tej części miasta w ostatnich lach nastąpił intensywny rozwój wielofunkcyjnego zagospodarowania inwestycyjnego, w kierunku zarówno zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej jak i usługowej i produkcyjno – usługowej. Zabudowa związana z działalnością gospodarczą rozwinęła się szczególnie w pierzei ul. Moniuszki i bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza, Stan

zagospodarowania tych terenów jest bardzo zróżnicowany od obiektów w wysokim standardzie architektoniczno – przestrzennym aż do obiektów dysharmonizujących krajobraz miasta. Funkcje usługowe i produkcyjne tu prowadzone są bardzo szerokie i obejmują zarówno usługi handlu detalicznego, zamieszkania zbiorowego i gastronomi, jak również usługi związane z obsługą cmentarza (w tym produkcję) oraz handlem hurtowym i obsługą komunikacji (warsztaty, stacje paliw). Najgorszym stanem zagospodarowania charakteryzują się tereny związane z prowadzonym w ich obrębie handlem hurtowym. Sytuacja istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jest zupełnie inna. Większość zabudowy to nowe obiekty o wysokim standardzie architektonicznym. Są one jednak poprzedzielane działkami jeszcze niezagospodarowanymi lub będącymi dopiero w fazie inwestycyjnej oraz terenami starszej zabudowy o silnie obniżonym standardzie zagospodarowania. Stan zagospodarowania obszaru zmiany studium wskazuje, że ta część miasta znajduje się obecnie we wczesnej fazie inwestycyjnej o stosunkowo silnym tempie procesów urbanizacyjnych. Ogólna powierzchnia terenów objętych zmianą studium wynosi ok. 65 ha)3

Wykaz zmian wprowadzonych w studium:

Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego Część I

5. *Rozdział. 1. Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju miasta - stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,*
    a. *Podrozdział l. l .4. Wody podziemne – aktualizacja studium w zakresie położenia w zasięgu granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – wskazanie obejmowania zasięgiem zmiany studium granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych,*
    b. *Podrozdział Gleby i lasy - stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej – wprowadzenie charakterystyki rolniczej przestrzeni produkcyjnej w obszarze zmiany studium,*
    c. *Podrozdział 1.2.2. Zagrożenia i zanieczyszczenia antropogeniczne, aktualizacja zagrożeń wód powierzchniowych i podziemnych, w tym wynikająca z ustaleń Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły, powietrza, zagrożeń hałasem oraz zagrożeń wynikających z gospodarki odpadami*
6. *Rozdział. 6. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej – aktualizacja studium w zakresie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązujących w granicach zmiany studium;*
7. *Rozdział 8. stan prawny gruntów, wprowadzenie charakterystyki stanu prawnego gruntów objętych zmianą studium*
8. *Rozdział 9. stan systemów infrastruktury technicznej i systemów komunikacji Podrozdział 9.1.8. Gospodarka odpadami – aktualizacja studium w zakresie istniejącego systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów,*
9. *Rozdział 10. Struktura zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz.*
    a. *wprowadzenie do studium charakterystyki istniejącego stanu zagospodarowania terenów w obszarze zmiany studium*
    b. *Podrozdział 10.3. Stan dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – aktualizacja obszaru zmiany studium w zakresie istniejących zabytków archeologicznych oraz wskazanie braku obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków w obszarze zmiany studium,*

10. *Rozdział 11. strategiczne cele, potrzeby i możliwości rozwoju miasta Podrozdział 11.1. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy – aktualizacja szans i zagrożeń rozwoju miasta w świetle znowelizowanej analizy SWOT,*
11. *Rozdział 12. główne zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych – aktualizacja ponadlokalnych celów publicznych wynikających z przepisów prawa*

Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Część II

11. *Rozdział 2. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, Podzrozdział 2.4. Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz uzdrowisk, 2.4.1. Ochrona wód podziemnych – aktualizacja zakresu ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych*
12. *Rozdział 4 Obszary i obiekty objęte i wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony, Podrozdział 4.2. Stanowiska archeologiczne – wprowadzenie zasad ochrony zabytków archeologicznych znajdujących się w obszarze zmiany studium,*
13. *Rozdział 5. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów w tym tereny wyłączone z zabudowy, Podrozdział 5.2. Pozostałe obszary znajdujące się w granicach administracyjnych miasta – wskazanie zasad zagospodarowania terenów wydzielonych w zmianie studium, wraz z określeniem niezbędnych wskaźników i parametrów urbanistycznych;*
14. *Rozdział 6 Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji,*
    a. *6.4. Gospodarka odpadami – aktualizacja kierunków rozwoju systemu gospodarki odpadami,*
    b. *Podrozdział 6.5. Komunikacja kołowa – wskazanie zasad rozwoju systemu komunikacyjnego w obszarach objętych zmianą studium,*
12. *Rozdział 7. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne – aktualizacja sytuacji planistycznej w mieście,*
13. *Rozdział 8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2 oraz obszary przestrzeni publicznej, podrozdział*
    a. *Podrozdział 8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. – aktualizacja sytuacji planistycznej w mieście w zakresie obszarów wymagających sporządzenia planu miejscowego,*
    b. *Podrozdział 8.2 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 – aktualizacja studium w zakresie obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.*
    c. *Podrozdział 8.3. obszary przestrzeni publicznej, określenie braku wyznaczenia w obszarze studium obszarów przestrzeni publicznych*
14. *Rozdział 10. obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o*

znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 – aktualizacja studium w zakresie obszarów rozmieszczenia celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym

15. *Rozdział 11. kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej*
    a. *Podrozdział 11.1. Leśna przestrzeń produkcyjna – wprowadzenie opisu wpływu zmiany studium na leśna przestrzeń produkcyjną,*
    b. *Podrozdział 11.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna – wprowadzenie opisu wpływu zmiany studium na rolniczą przestrzeń produkcyjną,*
16. *Rozdział 12. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych*
    a. *Podrozdział 12.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – określenie zakresu ograniczeń w zagospodarowaniu terenów objętych zmianą studium i położonych w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,*
    b. *. Podrozdział 12.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych – określenie braku występowania zagrożeń w tym zakresie w granicach zmiany studium,*
17. *Rozdział 13. obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny – określenie braku występowania obszarów o takiej charakterystyce w obszarze zmiany studium,*
18. *Rozdział 15. obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji – aktualizacja studium w tym zakresie,*
19. *Rozdział 17. Inne obszary problemowe – aktualizacja studium w zakresie oddziaływania stref sanitarnych od cmentarzy na obszar zmiany studium.*
20. *Wprowadzenie do studium Rozdziału 18. obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw – określającego rozmieszczenie takich obiektów w mieście Maków Mazowiecki,*

Załączniki graficzne do studium:

- *Załącznik nr 3 Uwarunkowania Zagospodarowania Przestrzennego – aktualizacja załącznika w zakresie wynikającym ze zmiany studium*
- *Załącznik nr 4 Infrastruktura techniczna – aktualizacja załącznika w zakresie wynikającym ze zmiany studium)3*
- *Załącznik nr 5 Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego – aktualizacja załącznika w zakresie wynikającym ze zmiany studium)3*

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM
Przyjętego uchwałą nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r. :

Gł Projektant: mgr inż. arch. Marian Kopliński (upr. urb. MGP i B Nr 963/89)

Projektanci:
mgr inż. arch. Szymon Zabokrzecki
mgr Alicja Sęk
inż. Hanna Jędrasik
mgr Marzena Belowska
tech. el. Zbigniew Duchliński
inż. Mirosław Kaim

Opracowanie graficzne:
mgr inż. arch. Szymon Zabokrzecki

Opracowanie wykonano w:
Biurze Architektoniczno - Urbanistycznym "BDK" s.c.
10 - 579 Olsztyn, ul. Grotha 3

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM
Przyjętej uchwałą nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 4 października 2012r.

Główny projektant: dr inż. arch. Mirosław Wiśniewski, uprawnienia urbanistyczne nr 836/89, wpisany na listę Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie (nr WA-231)

Projektanci:
mgr inż. Agnieszka Czyrznikowska
mgr inż. Monika Bachmańska
mgr inż. Magdalena Wiśniewska
mgr inż. Wojciech Pardała
inż. Ewa Bolińska - zaopatrzenie terenów w energię elektryczną, gaz i ciepło
mgr inż. Grzegorz Gala - zaopatrzenie terenów w wodę i odprowadzanie ścieków

Opracowanie wykonano w:
Pracowni Projektowej „Mirosław Wiśniewski – Urbanistyka i Architektura" Sp. z o.o.
90-710 Łódź, ul. Żeromskiego 10

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM
Przyjętej uchwałą nr XLIV/312/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 29 marca 2018 r.

Główny projektant:

mgr inż. Zbigniew Bronowicki
członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów (nr wpisu SPIU-009/2015)
Opracowanie wykonano w:
*Pracowni Projektowej „Brol Systemy Przestrzenne Zbigniew Bronowicki" w Piasecznie)*1*

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM
Przyjętej uchwałą nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 2 sierpnia 2018 r.

Główny projektant:

mgr inż. Zbigniew Bronowicki
członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów (nr wpisu SPIU-009/2015)
Opracowanie wykonano w:
*Pracowni Projektowej „Brol Systemy Przestrzenne Zbigniew Bronowicki" w Piasecznie)*2*

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM
Przyjętej uchwałą nr XXIV/192/2020 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 25 listopada 2020 r.

Główny projektant:

mgr inż. Zbigniew Bronowicki
członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów (nr wpisu SPIU-009/2015)
Opracowanie wykonano w:
*Pracowni Projektowej „Brol Systemy Przestrzenne Zbigniew Bronowicki" w Piasecznie)*3*

SPIS TREŚCI:

1. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA - STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO. 19

1.1. Zasoby środowiska przyrodniczego. 19
1.1.1. Morfologia terenu. 19
1.1.2. Budowa geologiczna. 20
1.1.3. Wody powierzchniowe. 20
1.1.4. Wody podziemne. 22
1.1.5. Gleby i lasy - stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. 23
1.1.6. Warunki klimatyczne. 25
1.1.7. Ocena warunków fizjograficznych do zabudowy. 25
1.2. Zagrożenia i zanieczyszczenie środowiska. 26
1.2.1. Zagrożenia środowiskowe. 26
1.2.2. Zagrożenia i zanieczyszczenia antropogeniczne. 26
1.3. Obszary prawnie chronione na podstawie przepisów odrębnych i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. 40
1.3.1. Obszary chronione i charakterystyka przestrzenna struktury ekologicznej 40
1.3.2. Propozycje obszarów i obiektów do objęcia ochroną. 41

2. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA. 41
2.1. Zagrożenia spowodowane siłami natury. 41
2.2. Pozostałe zagrożenia. 42

3. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH. 43

4. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH. 43

5. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH. 43

6. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ. 43

7. SPOŁECZNO - GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA. 44
7.1. Statystyka ludności. 44
~~*7.1.1. Liczba ludności w latach 1993-1998.* 33~~
7.1.2. Struktura wieku i płci mieszkańców miasta. 48
7.2. Zatrudnienie. 52
7.2.1. Bezrobocie. 56
7.3. Mieszkalnictwo. 58
7.4. Usługi publiczne. 60
7.4. l. Placówki samorządowe w zakresie oświaty. 60
7.4.2. Opieka zdrowotna. 64
7.4.3. Placówki upowszechniania kultury. 66
7.5. Struktura działalności gospodarczej. 68
7.5.1. Podmioty gospodarcze wg form własności. 68
7.5.2. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji EKD 70
7.6. Struktura budżetu Makowa Maz. 72
7.6.1. Dochody budżetowe Makowa Maz. 72
7.6.2. Struktura dochodów budżetowych (wykonanie za rok 1997). 74
7.6.3. Struktura wydatków budżetowych Makowa Maz. 76

(7.7 Podsumowanie sytuacji demograficznej miasta, stanowiącego podsumowanie sytuacji demograficznej miasta)1 80

8. STAN PRAWNY GRUNTÓW. 81

9. STAN SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SYSTEMÓW KOMUNIKACJI. 83

9.1. Gospodarka wodno-ściekowa i komunalna – stan istniejący. 83
9.1.1. Zaopatrzenie w wodę. 83
9.1.2. Gospodarka ściekowa. 84
9.1.3. Kanalizacja deszczowa. 85
9.1.4. Elektroenergetyka. 85
9.1.5. Telekomunikacja. 86
9.1.6. Gazownictwo. 86
9.1.7. Gospodarka cieplna. 86
9.1.8. Gospodarka odpadami. 88
9.2. Gospodarka wodno-ściekowa i komunalna – ocena stanu istniejącego. 89
9.2.1. Zaopatrzenie w wodę. 89
9.2.2. Gospodarka ściekowa. 89
9.2.3. Kanalizacja deszczowa. 89
9.2.4. Gazownictwo. 90
9.2.5. Gospodarka cieplna. 90
9.2.6. Gospodarka odpadami. 90
9.3. Komunikacja. 90
9.3.1. Sieć ulic. 90
9.3.2. Natężenia ruchu. 91
9.3.3. Dworzec PKS. 92
9.3.4. Parkingi. 93
9.3.5. Diagnoza stanu istniejącego. 93

10. STRUKTURA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MAKOWA MAZ. **93**
10.1. Struktura funkcjonalno przestrzenna – dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu. 93
10.2. Struktura zabudowy, stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony. 95
10.3. Stan dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. 98

11. STRATEGICZNE CELE, POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA. **101**
11.1. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy. 101
11.1.1. W dziedzinie gospodarczej. 101
11.1.2. W dziedzinie społecznej. 102
11.1.3. W dziedzinie środowiska przyrodniczego. 103
11.1.4. W dziedzinie technicznej. 103
11.2. Strategiczne cele rozwoju miasta. 106

12. GŁÓWNE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH. **108**

13. MATERIAŁY WYKORZYSTANE PRZY OPRACOWANIU ZMIANY STUDIUM. **110**

1

Wstęp

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki" przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 z 15 lutego 2001 r wykonane zostało przez BDK. s.c. Biuro Architektoniczno – Urbanistyczne z siedzibą przy ul. Grotha 3 w Olsztynie. Dokument sporządzono na zlecenie Zarządu Miasta Makowa Maz. z tytułu wykonywania przez organy samorządowe przepisów art. 6 ustawy z dnia 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 15 z 1999 r., poz. 139) i składał się on z 2-ch części:

- cz. I - sza „Strategia rozwoju miasta", obejmująca analizy uwarunkowań przyrodniczo - kulturalnych, społeczno – gospodarczych i przestrzennych rozwoju Makowa Mazowieckiego,
- cz. II - ga „Kierunki polityki przestrzennej miasta", określająca cele polityki przestrzennej przede wszystkim w odniesieniu do zadań własnych gminy samorządowej.

Przystąpienie do niniejszej **zmiany studium**, zgodnie z treścią uchwały nr XLVII/306/2010 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 30 czerwca 2010 r., było wynikiem m.in. przeprowadzonych analiz projektowanych rozwiązań i koncepcji przestrzennych, opracowywanych w trakcie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W prawie 9 - letnim okresie obowiązywania dokumentu Studium pojawiły się postulaty i wnioski o wprowadzenie zmian w przeznaczeniu wraz ze zmianą wskaźników odnoszących się do zagospodarowania terenów. Konieczność zmiany podyktowana jest także obowiązkiem dostosowania dokumentu do wymagań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003 roku (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z. późn. zm.).

Podstawę prawną podjęcia prac nad opracowaniem Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Makowa Mazowieckiego stanowią następujące akty prawne:

Ustawa:

- planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003 roku (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z. późn. zm.).

Rozporządzenie:

- Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Uchwały:

- Uchwała nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Makowa Mazowieckiego.
- Uchwała nr XLVII/306/2010 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 30 czerwca 2010 roku w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki.[2]

1. PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA - STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.[3]

1.1. Zasoby środowiska przyrodniczego.

1.1.1. Morfologia terenu.

Miasto Maków Mazowiecki wchodzi w skład makroregionu Niziny Północno - Mazowieckiej. Wg regionizacji fizyczno - geograficznej J. Kondrackiego, obszar miasta znajduje się w granicach mezoregionu Wysoczyzny Ciechanowskiej. Rzeźba powierzchni miasta związana jest z akumulacyjną działalnością lądolodu najmłodszych stadiałów zlodowacenia środkowo - polskiego; stadia Wkry i Mławy. W granicach miasta znajdują się następujące formy morfologiczne:

1. formy pochodzenia glacjalnego:

- utworzone wskutek budującej działalności lodowca i wód lodowcowych,

  Od strony północno - zachodniej miasta układa się zdenudowana wysoczyzna moreny dennej, w przewadze płaska, wyniesiona ok. 95-125 m npm, o spadkach poniżej 5%.

2. formy pochodzenia fluwialno-denudacyjnego i powytopiskowego

- utworzone wskutek budującej działalności rzek i procesów denudacyjnych.

  Jest to poziom denudacyjno-erozyjny wyniesiony ok. 95-110 m npm, o powierzchni płaskiej i spadkach poniżej 5%

3. formy pochodzenia fluwialnego

- utworzone wskutek budującej działalności rzek.

  Jest to taras zalewowy rzeki Orzyc wyniesiony ok. 80 - 110 m npm, o powierzchni płaskiej, wyniesionej 1 - 2,5 m ponad poziom wody w rzece,
- utworzone wskutek niszczącej działalności rzek.

  Są to krawędzie tarasów koryta rzeki Orzyc. Występują one: - we wschodniej części miasta, po lewej stronie rzeki, powyżej drogi do Ostrołęki, - po lewej stronie rzeki, w południowo-wschodniej części miasta.

Po obu stronach dolinki cieku wodnego, wypływającego z rejonu Bazaru do rzeki Orzyc wytworzył się wąwóz przykrawędziowy.

Taras zalewowy rzeki Orzyc stanowi oś układu rzeźby terenu miasta a inne formy morfologiczne układają się równolegle, w przebiegu południkowym w następującej kolejności:

- poziom erozyjno – denudacyjny,
- obszar zdenudowanej wysoczyzny moreny dennej.

Symetryczny układ form morfologicznych rozdzielony jest po stronie wschodniej doliną bezimiennego cieku z rejonu Bazaru a w południowej części, poniżej granicy miasta, równoległy układ przecina ciek wypływający z terenu gminy Karniewo.

Wg badań geologiczno - gruntowych wykonanych od powierzchni terenu do głębokości 4,5 m stwierdza się występowanie w podłożu gliny a w dolinie Orzyca – piasków i mułków. Na obszarze położonym pomiędzy ul. Przasnyską i rz. Orzyc występują piaski wodnolodowcowe o różnej miąższości i uziarnieniu. Również, na terenie znajdującym się w kierunku południowym od drogi do Ciechanowa, na obrzeżach miasta, występują piaski. Na lewobrzeżnej części miasta występują gliny piaszczyste o zmiennej miąższości w przedziale od l - 4,5 m.

l. l .2. Budowa geologiczna

Teren miasta Makowa Mazowieckiego znajduje się w północnej części geologicznej formy strukturalnej zwanej Niecką Mazowiecką.

Jej podłoże stanowią utwory górnokredowe tworzące tektoniczne zagłębienia wypełnione utworami trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi. Na podstawie rozpoznania geologicznego, przyjmuje się, że w omawianym rejonie ich strop obniża się w kierunku południowo - wschodnim osiągając rzędne np. w Pułtusku 188,5 m ppm. W rejonie Makowa Maz. utwory trzeciorzędowe nie były przewiercone: w Konarzewie do głębokości 250 m, w Karniewie do 213 m i w Krasnem do 135 m.

Miocen wykształcony jest w postaci iłów, mułków, mułków piaszczystych, wkładek węgla brunatnego oraz piasków drobno i średnioziarnistych. Strop utworów miocenu stwierdzono w okolicy na następujących głębokościach: Krasne - 72 m ppm, Krasne - 14 m npm, Karniewo - 61 m ppm.

Pliocen wykształcony jest głównie w postaci iłów pylastych pstrych i mułków. Badania geologiczne wykazały, że w kierunku zachodnim od Makowa Maz., następuje znaczne podniesienie stropu pliocenu, od poniżej - 50.26 m ppm w zachodniej części miasta do -55,5 m ppm w Jaciążku, + 40,5 m npm w Karniewie i +49,0 m npm w Konarzewie oraz znaczne wypiętrzenie do rzędnej +95 m nprn w rejonie Krasne - Krasnosielc.

Czwartorzęd na terenie Makowa Mazowieckiego reprezentowany jest głównie przez pleistocen. Jego miąższość przekracza 157 m w miejscu miejskiego ujęcia wody. Najstarszymi utworami są tu uły i iły zastoiskowe, nad nimi występują gliny zwałowe. Nad glinami zlodowacenia najstarszego w większości głębszych otworów na terenie miasta Makowa Mazowieckiego zalega seria piaszczysta i piaszczysto - żwirowa, podścielona i zakończona serią pylastą. Jej ogólna miąższość przekracza 40 m. Nad tą serią występuje warstwa gliny zwałowej o zmiennej miąższości od 1,2 do 13,5 m.. W stropie powyższych glin, stwierdza się występowanie pstrych iłów i mułków plioceńsko - mioceńskich. W następnej kolejności, na ogół występują warstwy piasków pylastych i piasków pylastych z przewarstwieniami mułków o charakterze kurzawkowym i miąższości 3,8-9,0 m. Nad tymi utworami występują dwa pakiety glin zwałowych. Dolny pakiet glin zwałowych, o miąższości dochodzącej do 20 m jest zniszczony, niekiedy całkowicie, a jego miejsce zajmują utwory żwirowo - otoczakowe i piaszczyste o charakterze miedzymorenowym. W kierunku wschodnim i znacznie dalej w kierunku zachodnim, utwory miedzymorenowe wklinowują się i gliny dolne łączą się bezpośrednio z glinami górnymi. Miąższość utworów międzymorenowych wynosi od 3,5 - 15,3 m. jako utwory najmłodsze występują żwiry i otoczaki oraz piaski wodno lodowcowe, osiągające miąższość do 7,0 m.

1.1.3. Wody powierzchniowe

Teren miasta nie należy do obszarów z deficytem wód powierzchniowych.

Wody powierzchniowe w granicach miasta stanowią: rzeka Orzyc z [4] niewielkimi dopływami i zbiornik wodny.

Orzyc jest jednym z prawobrzeżnych dopływów Narwi III rzędu, przepływającym przez Maków Mazowiecki na kierunku N – S, jest osią hydrograficzną obszaru opracowania i miasta. Wypływa na wysokości około 155 m.n.p.m. z Wzniesień Mławskich – zdenudowanych moren czołowych stadiału mławskiego, zlodowacenia warciańskiego. Obszar zlewni rzeki, zajmują w 70% mokradła lub łąki na torfach, częściowo zmeliorowane. W swym górnym biegu kieruje się na północny wschód, by zatoczywszy szeroki łuk w rejonie Janowa, wpłynąć na Równinę Kurpiowską zmieniając kierunek na południowo wschodni. Na tym odcinku, rzeka płynie południowo - zachodnią krawędzią wielkiego sandru mazurskiego, zwanego także sandrem Orzyca – tworu akumulacji wodno – lodowcowej fazy leszczyńskiej, zlodowacenia północno - polskiego. W swym środkowym biegu, rzeka zmienia kierunek na południowy, wpływając na terenach gminy

Krasnosielc – w obszar Wysoczyzny Ciechanowskiej, którą w poprzek przecina. Na tym odcinku, rzeka przyjmuje w km 29,1 swego biegu, swój największy, prawobrzeżny dopływ – Węgierkę, wypływającą w okolicach Rzęgnowa.

Odcinek zlewni od ujścia Węgierki do Makowa Mazowieckiego zbudowany jest z glin morenowych. Dno doliny osiąga szerokość 300 – 400 m, a koryto silnie meandruje, tworząc liczne starorzecza. W dnie dolnego odcinka rzeki, od Makowa Mazowieckiego do Szelkowa, zalegają mady i piaski rzeczne. W zboczach doliny występują iły warwowe. Odcinek ujściowy przebiega przez szeroką dolinę Narwi.

Orzyc uchodzi do Narwi w 45,2 km jej biegu, na wysokości około 81 m.n.p.m. w rejonie wsi Kalinowo. Długość rzeki wynosi 145,9 km, a powierzchnia zlewni - 2134,15 km.^{2}.

Zgodnie z treścią załącznika nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17.12.2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych, lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16, poz.149) Narew poniżej km. 248 + 500 oraz Orzyc poniżej km. 52+000, zostały zaliczone do śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną, istotnych dla kształtowania zasobów wodnych i ochrony przeciwpowodziowej. Natomiast, zgodnie z treścią załącznika nr 3 do tego rozporządzenia – Orzyc poniżej km. 52+000, został zaliczony do tychże wód, istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, w stosunku do których, wykonywanie uprawnień Skarbu Państwa, powierzone zostało Marszałkom Województw.[5]

Wody stojące Makowa Mazowieckiego, to wybudowany w 1977 roku, dla celów rekreacyjnych i sportowych zbiornik wodny, położony na lewym brzegu Orzyca zwany Zalewem Makowskim. Powierzchnia zbiornika wynosi 17 ha, szerokość - 200 m, długość - 800 m, średnia głębokość -1,8 m. a pojemność – 360 tys m^3. Wykorzystywany jest m.in. dla uprawiania sportów wędkarskich. Ponadto istnieją w mieście 2 stawy, położone pomiędzy ulicami Różańską i Warszawską w dzielnicy Bazar, zasilane przez Dopływ z Makowicy o powierzchni około 0,75 ha każdy. Do wód stojących miasta można także zaliczyć starorzecza - położone na północ od dworca PKS, mimo że jest ono połączone z czynnym korytem rzeki oraz niewielkie – oddalone o około 200 m na północ od oczyszczalni ścieków.[6]

W granicach miasta rzeka Orzyc odbiera trzy bezimienne dopływy (IV rzędu):

- Dopływ z pod Zakrzewa – prawobrzeżny o długości 7,01 km i powierzchni zlewni 15,51 km^2, wypływający na wysokości około 116 m.n.p.m, uchodzi do Orzyca w km 21,65 jego biegu, na wysokości wschodniego przedłużenia osi ulicy Cmentarnej,
- Dopływ z pod Chrzanowa – prawobrzeżny o długości około 4,75 km, wypływający na wysokości około 112 m.n.p.m, uchodzi do Orzyca na wysokości około 91 m.n.p.m, w bezpośrednim – południowym sąsiedztwie miejskiej oczyszczalni ścieków,
- Dopływ z Makowicy – lewobrzeżny o długości 6,79 km i powierzchni zlewni 17,89 km ^{2}, wypływający na wysokości około 102 m.n.p.m, zasila dwa zbiorniki wodne w dzielnicy Bazar, po czym wypływając z niższego z nich, odchyla się na południe i opływając od strony wschodniej Park Sapera, uchodzi do meandru Orzyca w 23,11 km jego biegu, na wysokości około 92 m.n.p.m, w punkcie położonym na południe od obwałowania terenu Parku.[7]

Jakość wód powierzchniowych na terenie miasta.

Efektem sukcesywnej rozbudowy miejskiej sieci kanalizacji oraz modernizacji i rozbudowy miejskiej oczyszczalni ścieków, jest stała poprawa stanu czystości głównego odbiornika ścieków tj. Orzyca. Badania jakości wód rzeki, wykonywane w okresie lat 2000/2009 r, prowadzone w tzw. sieci monitoringu regionalnego wykazywały i wykazują:

- w 2000 r, ponadnormatywne zanieczyszczenie rzeki (oceniane wg t.zw. starej klasyfikacji), przy czym o takiej klasyfikacji decydowały wówczas przede wszystkim substancje biogenne, co świadczyło o obecności w wodach rzeki, zanieczyszczeń charakterystycznych dla ścieków sanitarnych.

- w latach 2004/2006, wody Orzyca kwalifikowane były (wg t.zw. nowej klasyfikacji), w IV – niezadawalającej klasie czystości. Jedynym wskaźnikiem zanieczyszczenia rzeki – w punkcie pomiarowym Maków Mazowiecki, o właściwościach charakterystycznych dla V – złej klasy czystości, była barwa.
- W 2009 r, wody Orzyca badane w punkcie pomiarowo-kontrolnym Budziska (tj. poniżej Makowa Mazowieckiego), w zakresie wyłącznie ich stanu fizycznego, wykazały, że odcinek rzeki od ujścia Ulatówki do Narwi, kwalifikuje się do II klasy elementów fizyko-chemicznych, przy czym wskaźniki: temperatury, tlenu rozpuszczonego, węgla organicznego, przewodności, substancji rozpuszczonych, odczynu oraz azotu amonowego, azotanowego i ogólnego, kwalifikują się do I klasy (w klasie II znalazły się: BZT_5, azot Kjeldahla i fosfor ogólny). [8]

l. l .4. Wody podziemne

Warunki hydrogeologiczne

~~*(Teren miasta nie znajduje się na obszarze czwartorzędowego głównego zbiornika wódpodziemnych wymagającego szczególnej ochrony)*~~*1. (Cały obszar zmiany studium, tak jak obszar miasta w granicach administracyjnych znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 215 „Subniecka Warszawska”)*1 (Obszar 3 zmiany studium znajduje się również w granicach wymienionego powyżej zbiornika wód podziemnych) 3*. Zasoby wód podziemnych na terenie miasta, tak jak na całym obszarze położonym w północno zachodniej części byłego województwa ostrołęckiego, są mniejsze od pozostałej części b. Województwa i kształtują się w przedziale 50 - 100 m3/dobę. Teren miasta i obszary wokół nie należą do obszarów najbardziej narażonych na zanieczyszczenia wód podziemnych.

Na terenie miasta Makowa Mazowieckiego wody podziemne ujmowane są z utworów czwartorzędowych pleistoceńskich. W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego można wydzielić cztery poziomy wodonośne:

Poziom I obejmuje wody występujące w piaskach różnoziarnistych, niekiedy drobnoziarnistych, w spągu przechodzących w żwiry, żwiry z otoczakami a także pospółki. W zależności od rejonu, warstwa ta występuje bez izolacji lub pod cienką warstwa gliny od powierzchni terenu. Występujące wody mają zwierciadło swobodne albo pod lekkim napięciem. Z uwagi na niewielką jego miąższość i łatwość zanieczyszczenia jest on ujmowany jedynie przez studnie kopane.

Poziom II wykształcony jest w sposób nieciągły w postaci piasków drobnoziarnistych, w spągu ze żwirami i otoczakami, czasami bruku morenowego. Jego miąższość wynosi od 0,0 do 7,5 m. Poziom ten wklinowuje się w kierunku wschodnim a w kierunku zachodnim początkowo rośnie a nieco poza granicami miasta zanika. Zwierciadło wody o charakterze napiętym stabilizuje się 12 - 4 m ppt. tj. ok. 95 m npm. Charakteryzuje się współczynnikiem K=0,000010 do 0,000052 m/s i q=0,14 - 1,1 m3/h/m2. Uzyskuje się wydajność Q = 1,65 do 6,93 m3/h.

Poziom III występuje na głębokości 32 - 47 m ppt. Jego miąższość wynosi ok. 3,8 - 9,0 m. Wykształcony jest w postaci piasków i piasków pylastych. Występujące tu wody są pod napięciem. Ich zwierciadło stabilizuje się na rzędnej ok. 95 m npm. Poziom ten na terenie miasta nie jest ujmowany ze względu na jego niekorzystne wykształcenie.

Poziom IV znajduje się pod oddzielającymi go od poziomu III glinami zwałowymi. Ze względu na znaczne zniszczenie nadległych glin poziom ten często łączy się z poziomem III, tworząc jeden system wodonośny. Poziom ten jest rozległy i najczęściej ujmowany na terenie miasta. Strop tego poziomu został nawiercony na głębokości 44,6 -76,0 m ppt tj. na rzędnych 48,7 - 31,0 m npm. Zwierciadło wody tego poziomu stabilizuje się na rzędnych 95,1 - 96,0 m npm. Uzyskuje się z niego wydajność w granicach Q=20,37 - 60,0 m3/h, przy depresji S=4,5 - 24,1 m i współczynniku k=0,000062 - 0,0000192 m/s. Zasilanie wód podziemnych odbywa się z kierunku zachodniego.

Jakość wód podziemnych na terenie miasta.

Zagrożenie i degradacja wód podziemnych, występuje zarówno na obszarze opracowania, jak i w szerszej regionalnej skali. Powodem jest brak pełnych systemów kanalizacyjnych w regionie, zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz brak sprawnych systemów unieszkodliwiania odpadów. Czynniki te stanowią o źródłach zanieczyszczeń, przenikających do wód powierzchniowych lub ziemi - a tym samym do wód podziemnych, jak i o przyczynach tych niekorzystnych zjawisk. Zagrożeń tych nie usuwa, istnienie naturalnych barier geologicznych, utrudniających infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Dodatkowe zagrożenia pośrednie, związane są z rolniczym użytkowaniem terenów. Dotyczy to stosowania nawozów i środków ochrony roślin. Czynniki te nie były dotąd szerzej monitorowane. Region makowski nie został przy tym zaliczony – na mocy rozporządzeń z dnia 27.04.2004 r Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urzędowy Województwa Mazowieckiego nr 109) – do obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego w Województwie Mazowieckim. Nie zmienia to faktu, że woda w płytkich - czwartorzędowych, gospodarskich studniach kopanych z reguły nie nadaje się do celów pitnych, o czym decydują wskaźniki: żelazo, amoniak, azotany i azotyny. Wynika to także z niewłaściwej lokalizacji tych studni lub ich zabezpieczenia.

W Makowie Mazowieckim i w jego regionie, jakość użytkowego – czwartorzędowego poziomu wodonośnego – jest w okresie ostatnich 30 lat, systematycznie badana. Generalnie stwierdza się, że zawartość poszczególnych składników w wodach podziemnych nie ulega poważniejszym zmianom.

Badania wykonywane w okresie lat 2003 – 2009 w punktach pomiarowych (studniach) wód czwartorzędowych regionu w Makowie, Różanie i Ciechanowie (w ramach sieci monitoringu regionalnego WIOŚ w Warszawie), wykazują niezmiennie III – zadawalająca klasę czystości, przy czym decydującą przyczyną takiej klasyfikacji tych wód, jest podwyższona zawartość jonów Fe i Mg. Przekroczenia te (w stosunku do obowiązujących norm dla wód pitnych), są pochodzenia geogenicznego. Eksploatowane wody czwartorzędowe, odznaczają się także niską mineralizacją (195-792 mg/dm^3). [9]

Strefy ochronne.

Na terenie miasta i w jego sąsiedztwie znajduje się kilkadziesiąt studni wierconych, w tym eksploatowane i nieczynne.

Żadna ze studni na terenie miasta nie posiada określonej decyzją administracyjną strefy ochrony pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej. Opracowana analiza strefy ochronnej dla ujęcia miejskiego Przemysłowa wykazuje, że nie zachodzi potrzeba wyznaczenia strefy ochrony pośredniej, wskazuje się tylko na potrzebę odpowiedniego zagospodarowania terenów sąsiadujących z ujęciem wody. Miejskie ujecia wody posiadają natomiast strefy ochrony bezpośredniej, które stanowi pas terenu o szerokość 8 m.[10]

1.1.5. Gleby i lasy - stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.[11]

Na terenie miasta w podłożu występuje glina, tylko w dolinie Orzyca występują piaski i mułki.

Pochodzenie gleb na terenie miasta związane jest z:

- działalnością lodowca - gleby brunatne wyługowane i płowe wytworzone z piasków gliniastych, glin i glin na iłach,
- z działalnością wód powierzchniowych - mady rzeczne wytworzone z piasków i glin lekkich.

Na obszarze usytuowanym pomiędzy ul. Przasnyską i rzeką Orzyc występują piaski wodno lodowe o różnym uziarnieniu i zmiennej miąższości. Również na terenie położonym w kierunku na południe od drogi do Ciechanowa na obrzeżach miasta występują piaski. Na obszarze położonym na lewym brzegu rzeki występują gliny piaszczyste o zmiennej miąższości od 1 - 4,5 m .

Na terenie zachodniej części miasta wody gruntowe występują głębiej niż 4 m ppt, poza obniżeniem terenowym układającym się powyżej i równolegle do ul. Ciechanowskiej (środkowa część obszaru usytuowanego pomiędzy ul. Ciechanowską i Przasnyską). W dolinie rzeki Orzyc, wody gruntowe występują na głębokości płycej niż l m, a im dalej od rzeki, poziomy wód gruntowych występują na większych głębokościach.

W granicach miasta - na obszarach w większości silnie przekształconych, przeważają gleby antropogeniczne - obszarów zabudowanych lub przemysłowych. Na obszarach tych gleby naturalne uległy nieodwracalnemu zniszczeniu.

Stąd też najkorzystniejsze warunki dla gospodarki rolnej, występują w mieście na niezabudowanych terenach wysoczyznowych, otaczających dolinę Orzyca. Powierzchnie wysoczyznowe, położone po lewej – wschodniej stronie rzeki, odznaczają się przewagą gleb III klasy bonitacyjnej z niewielkim udziałem klasy IVa. Nieco mniej korzystne jest pokrycie glebowe prawych – zachodnich partii wysoczyzny. Przeważają tam gleby III i IV klas bonitacyjnych.

Użytki rolne zajmują 574 ha na terenie miasta. Składają się na nie – grunty orne, łąki i pastwiska oraz grunty pod wodami stojącymi i rowami.

Z kolei grunty orne w Makowie Mazowieckim zajmują 461 ha, sady – 12 ha, łąki 40- ha, a pastwiska – 32 ha ha. Większość gospodarstw rolnych miasta (ponad 62%), to gospodarstwa małe, do 5 ha.

Ujemną cechą gleb miasta, jest ich zakwaszenie. Gleby bardzo kwaśne > 4,6 pH, to 66% gleb miasta. Gleby kwaśne (pH w granicach 4,6 – 5,5), zajmują 31% ogólnej powierzchni.

Przydatność rolnicza gleb obszaru miasta wynikała i wynika z klasyfikacji bonitacyjnej tych gleb.

Klasa bonitacyjna	Powierzchnia (w ha i w %)
IIIa i IIIb	118,36 – 19,4% całości gruntów,
IVa i IVb	270,76 - 44,3%
V i VI	222,26 - 36,3%.

Łącznie udział procentowy gleb III i IV klasy – wynosi 63,7%.

Znaczne w granicach obszaru miasta, powierzchnie gleb podlegających ochronie, nie determinują istotnych przesłanek dla ochrony tegoż obszaru, przed jego dalszym wykorzystywaniem dla rozwoju miasta, w tym przed zabudową, właściwą dla obszarów, których przeznaczeniem jest urbanizacja.[12]

Lasy na terenie miasta zajmują 9,1 % powierzchni ogólnej. Łączna powierzchnia lasów wynosi 94 ha, z czego 21,3% stanowią lasy prywatnych właścicieli. Lasy państwowe pozostają w administrowaniu Nadleśnictwa Pułtusk. Są to lasy produkcyjne. Lasy stanowią jeden kompleks usytuowany w południowo - wschodniej części miasta. Kompleks zwany lasem Grzanka.

W drzewostanie kompleksu leśnego „Grzanka" dominuje sosna z niewielką domieszką innych gatunków.

W ciągu ostatnich lat powierzchnia lasów na terenie miasta nie zmieniła się. Lasy prywatne i państwowe powinny być chronione ze względu na ich małą powierzchnię i ważną rolę w ekologicznym systemie miasta. W zakres ochrony należy włączyć działania zmierzające do większenia biologicznej odporności drzewostanów. Lasy należy chronić przed wyrębem.

(W granicach zmiany studium nie stwierdza się wystepowania gruntów leśnych. Grunty rolne natomiast obejmują przede wszystkim peryferyjne części miasta, położone na obrzeżach obszaru objętego granicami zmiany studium. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej charakteryzuje się tu znacznym stopniem zróżnicowania, zrówno w zakresie żyzności bonitacyjnej, jak również wykorzystania do prowadzenia produkcji rolniczej. W obszarze zmiay studium występują zarówno gleby najżyźniejsze w skali miasta, tj. grunty IIIa i IIIb klasy bonitacyjnej, jak również najmniej żyzne klas bonitacyjnych V i VI. W obszarze zmiany studium wyraźnie widoczne jest również nazwisko powszechnie występujące w mieście, tj. ograniczanie powierzchni gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej. Świadczy o tym znaczny udział terenach rolniczych

gruntów stanowiących nieużytki, nieuprawiane w dłuższych okresach czasu. Rozkład przestrzenny gruntów rolnych, z podziałem na klasy bonitacyjne oraz nieużytki został oznaczony na załączniku graficznym do zmiany studium, pt. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.)3

l. l .6. Warunki klimatyczne.

Wg podziału R. Gumińskiego, Maków Mazowiecki znajduje się na obszarze wschodniej dzielnicy rolniczo - klimatycznej. Charakteryzuje się ona m.in. dużymi amplitudami temperatur pomiędzy średnimi miesięcznymi ze stycznia i lipca, wczesnym występowaniem długiej zimy, która trwa ok. 90 - 100 dni. Okres wegetacyjny trwa tu ok. 200 - 210 dni, okres bezprzymrozkowy ok. 160 dni. Średnie roczne opady kształtują się na poziomie 500 do 550 mm.

Miasto leży w pasie niewielkiej częstotliwości występowania opadów gradowych. Na terenie miasta przeważają stany ciszy i słabych wiatrów. Obserwuje się przewagę wiatrów zachodnich i północno - zachodnich (ok. 33%). Liczba dni pogodnych jest mniejsza od średniej w kraju i wynosi ok. 50.

Pod względem warunków klimatycznych teren miasta jest zróżnicowany.

Teren wysoczyzny tj. ograniczony ulicą Przasnyską i Armii Krajowej, charakteryzuje się przeciętnymi warunkami topoldimatycznymi. Występują tu przeciętne warunki solarne, dobre warunki termiczne i wilgotnościowe. Istnieją warunki słabego przewietrzania. W dolinie rzeki występują niekorzystne warunki topoklimatyczne. Szczególnie występują tu niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe, powstające w wyniku płytkiego zalegania wód gruntowych. Występuje tu większe prawdopodobieństwo występowania przygruntowych przymrozków. Często zalęgają mgły. W warstwie przygruntowej występują warunki słabego przewietrzania terenu. Powyższe warunki sprzyjają koncentracji zanieczyszczenia powietrza.

1.1.7. Ocena warunków fizjograficznych do zabudowy.

Miasto Maków Mazowiecki znajduje się na obszarze o korzystnej rzeźbie, gdzie spadki rzadko przekraczają 5%. Teren wysoczyzny stanowi odpowiednie warunki gruntowe dla realizacji budownictwa. W podłożu przeważają grunty piaszczyste, z wodą gruntową zalegającą głębiej niż 2 m. Obszar charakteryzuje się korzystnymi warunkami klimatycznymi. Centrum miasta znajduje się na glebach o niskiej wartości, bez przeciwwskazań dla budownictwa mieszkaniowego. Pozostałe tereny w granicach miasta, poza doliną Orzyca, to obszary o glebach najlepszych w skali regionu, przy czym dalsza ich ochrona przed procesem urbanizacji wydaje się działaniem irracjonalnym z punktu widzenia interesów mieszkańców oraz samego miasta. [13] Przeważają zachodnie kierunki wiatrów.

Obszar doliny Orzyca stanowią użytki zielone, głównie III i IV klasy. Obszar doliny spełnia funkcje odwodnienia i wentylacji terenu. Występują tu grunty organiczne o dużej ściśliwości i zróżnicowanych parametrach geotechnicznych, nieskonsolidowane, nawodnione. Na obszarze doliny nie jest wskazane wprowadzanie upraw zwartej zieleni wysokiej, ograniczającej swobodny spływ powietrza. Jest to teren niekorzystny do zabudowy. Na terenie całej zachodniej części miasta, wody gruntowe występują głębiej niż 4 m ppt, poza obniżeniem terenowym układającym się powyżej i równolegle do ul. Ciechanowskiej. Z analizy możliwości rozwoju miasta najkorzystniejsze warunki dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usług występują na obszarach położonych:

- w części zachodniej miasta zbudowanej z glin piaszczystych i pylastych o miąższości 1,5 - 4,5 m, zwartych i twardoplastycznych,
- w części wschodniej miasta, od doliny rzeki Orzyc, zbudowanej głównie z gliny piaszczystej o zmiennej miąższości od 1,5 -4,5 m.

14

Obiekty przemysłowe, ze względu na kierunek wiatrów najczęściej występujących należy

lokować w części północnej i południowej miasta.

Wskazane jest nie zabudowywanie doliny rzeki i małych cieków powierzchniowych. Powinna być chroniona skarpa na lewym brzegu rzeki.

1.2. Zagrożenia i zanieczyszczenie środowiska.

1.2.1. Zagrożenia środowiskowe.

Wody podziemne

Budowa geologiczna na terenie miasta, stwarza naturalną ochronę ujmowanego poziomu wodonośnego. Warstwa trudno przepuszczalnych glin o miąższości od 15 - 60 m powoduje, że przesączanie odbywa się w kierunku przypowierzchniowych warstw wodonośnych. Wody infiltrujące od powierzchni, dzięki znacznej miąższości nadkładu mają możliwość całkowitego oczyszczenia biologicznego i chemicznego, jedynie zaniedbane studnie głębinowe mogą stanowić poważne źródło zanieczyszczenia. Stąd zachodzi potrzeba zadbania o ujęcia czynne i likwidacji ujęć nieeksploatowanych. Nieeksploatowane i niezlikwodowane studnie głębinowe stanowią potencjalne źródło zanieczyszczenia wód.

W dokumentacji analizującej strefę ochronną ujęcia wody dla miasta wskazuje się na potrzebę zaniechania lokalizacji, w rejonie ujęcia wody dla miasta, obiektów uciążliwych dla środowiska.

1.2.2. Zagrożenia i zanieczyszczenia antropogeniczne.

Na terenie miasta zagrożonymi elementami środowiska przez zanieczyszczenia antropogeniczne są:

~~*(Wody podziemne:*~~

~~*Na terenie miasta i w sąsiedztwie występuje kilkadziesiąt studni głębinowych, w tym znaczna cześć jest nieczynna. Nieczynne studnie stwarzają potencjalne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych. Wskazane jest przeprowadzenie procesu likwidacyjnego tych studni. Zaopatrzenie w wodę obszaru miasta, powinno być rozwiązywane wyłącznie w oparciu o miejską sieć wodociągową.*~~

~~*Miasto dysponuje znaczną nadwyżką wody, co wynika z wielkości obecnego zużycia wody. Kontrolowana eksploatacja ujęcia – utrzymywana w granicach wielkości określonych w obowiązującym pozwoleniu wodno – prawnym, nie spowoduje szkód w środowisku hydrogeologicznym regionu.*~~

~~*Nie oznacza to jednak, że wody podziemne z którego korzysta miejskie ujęcie Makowa Mazowieckiego, nie są zagrożone. Przeciwnie – zagrożenie to wynika stąd, że:*~~

- ~~*miejska kanalizacja deszczowa nie jest w pełni wyposażona w urządzenia podczyszczające. Ścieki deszczowe rejonu są zatem istotnym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a w konsekwencji podziemnych, zasilających ujęcie miejskie.*~~
- ~~*zabudowa miejska, pozostająca poza zasięgiem miejskiej sieci kanalizacyjnej, nie w pełni wyposażona w lokalne systemy kanalizacji, stwarza zagrożenie dla stanu czystości wód ujęcia miejskiego.*~~[15]

~~*Wody powierzchniowe*~~

~~*Bezpośrednimi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych rejonu miasta, są przede wszystkim nieszczelne zbiorniki do gromadzenia ścieków i niekontrolowane odprowadzanie ścieków do wód i ziemi (także do kanalizacji deszczowej) oraz „dzikie" składowiska odpadów. Natomiast na niekorzystny – w okresie do 2009 r, stan Orzyca i jego dopływów, wpływały w znacznym stopniu, także zanieczyszczenia obszarowe, doprowadzane z powierzchni górnej,*~~

~~*położonej powyżej miasta – typowo rolniczej zlewni rzeki oraz jego dopływów. Chodzi tu o zanieczyszczenia zawarte w wodach infiltrujących do gruntu oraz w wodach spływających powierzchniowo do cieków, z terenów użytków rolnych, leśnych, nieużytków i innych terenów nieskanalizowanych, wskutek stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin.*[16]*)3*~~

(Wody powierzchniowe i podziemne
Ramowa Dyrektywa Wodna (2000), ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej w Europie, nakłada na wszystkie kraje członkowskie obowiązek osiągnięcia dobrego stanu wód. Określa również sposób dokonywania ocen stanu wód. Oprócz oceny wg zasad wprowadzonych przez RDW, wykonywane są oceny jakości wód powierzchniowych z uwzględnieniem ich przeznaczenia oraz sposobu wykorzystania, wynikające z innych dyrektyw Unii Europejskiej z obszaru wodnego. Pierwszy plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, uwzględniający RDW, został przyjęty w 2011 r. (M.P. z 2011 Nr 49 poz. 549). Aktualizacja Planu (nowy Plan) został przyjęty na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).
W ramach Planu gospodarowania wodami wydzielono:

jednolite części wód podziemnych – oznaczające określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych (JCWPd)
jednolite części wód powierzchniowych – oznaczające oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych (jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wody, rzeka, struga, strumień, potok, kanał, lub ich część, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne) (JCWP).
Na obszarze dorzecza Wisły wyznaczonych jest obecnie:

- *2660 jednolitych części wód rzek,*
- *5 jednolitych części wód przejściowych,*
- *6 jednolitych części wód przybrzeżnych,*
- *484 jednolite części wód jezior,*
- *94 jednolite części wód podziemnych,*

Wydzielenie różnych typów wód jest wstępnym etapem na drodze do ustalenia zgodnej z RDW oceny i klasyfikacji stanu ekologicznego wód. Opracowanie typologii wód powierzchniowych było niezbędne z powodu ogromnej różnorodności warunków środowiskowych, które wpływają na charakter występowania organizmów wodnych.
Warunki środowiskowe wynikają z takich czynników, jak m. in.:

- *wielkość powierzchni zlewni,*
- *wysokość na poziomem morza,*
- *typ podłoża,*
- *przypisanie cech właściwych dla ekoregionów.*

Typy wód, w warunkach nie naruszonych przez człowieka, różnią się pod względem cech biologicznych. Z tego względu stanowić będą wzorzec do określenia stopnia odchylenia przy ocenie stanu ekologicznego wód. Dobry stan charakteryzowany jest w zależności od poszczególnych typów wód a JWCP określa się w tym przypadku jako naturalna część wód. Natomiast zakwalifikowanie wód do zmienionych wód części wód zaliczono tzw. SZCW, czyli części których charakter został zmieniony w skutek fizycznego oddziaływania człowieka wód oraz tzw. SCW, czyli część wód powstała w wyniku działalności człowieka
W wyniku przeprowadzonych prac, na obszarze dorzecza Wisły, jako silnie zmienionych części wód

jest wyznaczonych:

- *dla JCWP rzecznych, 2108 naturalnych, 491 SZCW i SCW 61.*
- *dla JCWP jeziornych, 464 naturalnych, 20 SZCW i SCW 0,*
- *dla JCWP przybrzeżnych, 5 naturalnych, 1 SZCW i SCW 0,*
- *dla JCWP przejsciowych, 3 naturalnych, 2 SZCW i SCW 0,.*

Natomiast jako sztucznych części wód wyznaczonych jest 58 jednolitych części wód rzek.
Przy wydzielaniu JCWPd brano pod uwagę szereg materiałów i podziałów obowiązujących w hydrogeologii. Głównymi kryteriami przy wyznaczaniu JCWPd były: związek hydrauliczny wód podziemnych z wodami powierzchniowymi, typ ośrodka geologicznego i rozciągłości poziomów wodonośnych, granice hydrauliczne i hydrostrukturalne, warunki zasilania wód podziemnych, związek wód podziemnych z ekosystemami bagiennymi (obszary sieci Natura 2000), rozmieszczenie punktów monitoringu wód podziemnych, strefy poboru wód podziemnych kształtujące regionalny układ krążenia (aglomeracji miejsko-przemysłowych i górnictwa), charakter i zasięg antropogenicznego oddziaływania oraz stopnia przekształcenia chemizmu wód podziemnych, grupowania jednorodnych jednolitych części wód podziemnych o zbliżonym stanie chemicznym i ilościowym (agregacja według wybranego kryterium jednorodności).
Miasto Maków Mazowiecki znajduje się na terenie JWPD:
Jednolite części wód rzecznych

- ***PLRW200019265899, Orzyc od Ulatówki do ujścia z Węgierką od dopł. z Dzielin**, typ JCWP - Rzeka nizinna piaszczysto- gliniasta (19), status – naturalna część wód, ocena stanu – zły, cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona, odstępstwo art. 4.4, 4.5 RDW – tak, typ odstępstwa – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027, uzasadnienie odstępstwa – brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027,*
- ***PLRW200017265896, Dopływ spod Chrzanowa-Bronisz**, typ JCWP - Potok nizinny piaszczysty (17), status – naturalna część wód, ocena stanu – zły, cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona, odstępstwo art. 4.4, 4.5 RDW – tak, typ odstępstwa – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021, uzasadnienie odstępstwa – brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności,*
- ***PLRW200017265894, Dopływ spod Zakrzewa**, typ JCWP - Potok nizinny piaszczysty (17), status – naturalna część wód, ocena stanu – zły, cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona, odstępstwo art. 4.4, 4.5 RDW – tak, typ odstępstwa – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021, uzasadnienie odstępstwa – brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak*

możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności,

- ***PLRW200017265892, Dopływ z Makowicy**, typ JCWP - Potok nizinny piaszczysty (17), status – naturalna część wód, ocena stanu – zły, cel środowiskowy – dobry stan ekologiczny i chemiczny, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona, odstępstwo art. 4.4, 4.5 RDW – tak, typ odstępstwa – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021, uzasadnienie odstępstwa – brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021 .*

Jednolite części wód podziemnych

- ***PLGW230050**, ocena stanu ilościowego – dobry, ocena stanu chemicznego – dobry, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych - niezagrożona, uzasadnienie derogacji – brak.*

Przytoczone powyżej dane wskazują, że stan wód przepływających przez miasto nie jest najlepszy, za wyjątkiem wód podziemnych. Wydzielone jednolite cześci wód powierzchniowych JWPD są sklasyfikowane w wodach o złym stanie środowiskowy, co więcej dla wszystkich jednolitych cześci wód powierzchniowych wydzielonych w obszarze miasta nie ma możliwości dotrzymania terminu o osiągnięcia zakładanego celu środowiskowego.

*Ocena jednolitych części wód za 2017 r. w województwie mazowieckim została wykonana na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. **w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych** (Dz. U. 2016, poz. 1187) oraz wytycznych GIOŚ.*

Kryteria oceny stanu wód w raporcie wykonano według poniższych kryteriów.

Klasa elementów biologicznych		
stan ekologiczny	*potencjał ekologiczny (jcw sztuczne/silnie zmienione)*	
1	*1*	*stan bdb / potencjał maks.*
2	*2*	*stan db / potencjał db*
3	*3*	*stan / potencjał umiarkowany*
4	*4*	*stan / potencjał słaby*
5	*5*	*stan / potencjał zły*
Klasa elementów hydromorfologicznych		

stan ekologiczny	*potencjał ekologiczny(jcw sztuczne/silnie zmienione)*	
1	*1*	*stan bdb / potencjał maks.*
2	*2*	*stan db / potencjał db*
Klasa elementów fizykochemicznych (3.1-3.6)		
stan ekologiczny	*potencjał ekologiczny (jcw sztuczne/silnie zmienione)*	
1	*1*	*stan bdb / potencjał maks.*
2	*2*	*stan db / potencjał db*
PSD	*PPD*	*poniżej stanu / potencjału dobrego*
stan / potencjał ekologiczny		
stan ekologiczny	*potencjał ekologiczny (jcw sztuczne/silnie zmienione)*	
BARDŻO DOBRY	*MAKSYMALNY*	*stan bdb / potencjał maks.*
DOBRY	*DOBRY*	*stan db / potencjał db*
UMIARKOWANY	*UMIARKOWANY*	*stan / potencjał umiarkowany*
SŁABY	*SŁABY*	*stan / potencjał słaby*
ZŁY	*ZŁY*	*stan / potencjał zły*
stan chemiczny		
DOBRY	*stan dobry*	
PSD	*stan poniżej dobrego*	
stan jcwp		
DOBRY	*stan dobry*	
ZŁY	*stan zły*	

Według według dostępnych danych udostępnianych przez WIOŚ w Warszawie stan jednolitych części wód rzecznych obejmujących miasto Maków Mazowiecki przedstawiał się następująco (JCW objęte monitoringiem):
PLRW200019265899, Orzyc od Ulatówki do ujścia z Węgierką od dopł. z Dzielin *- klasa elementów biologicznych 3, klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5) – PSD, klasa elementów fizykochemicznych (gr 3.6) – 2, stan/potencjał ekologiczny – umiarkowany, stan chemiczny – poniżej dobrego, stan JCW – zły.*
Głównym źródłem zanieczyszczeń wód w mieście są ścieki bytowe, zanieczyszczenia pochodzące z terenów rolniczych (skutek nawożenia) oraz środki chemiczne używane do utrzymania dróg w okresie zimowym. Wpływ na stan czystości wód ma również zwiększona emisja niska zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania w okresie zimowym – osadzanie się pyłów zawieszonych.)3

Powietrze atmosferyczne

~~*(W Makowie Mazowieckim (podobnie jak w kraju), o stanie zanieczyszczenia powietrza, decydują następujące rodzaje emisji:*~~

- ~~*punktowa – powodowana przez zorganizowane źródła, jako wynik energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych,*~~
- ~~*liniowa – komunikacyjna, powodowana przez transport samochodowy i lotniczy,*~~
- ~~*powierzchniowa (z reguły niska), powodowana przez zanieczyszczenia energetyczne (komunalne) pochodzące ze spalania paliw w zbiorczych lub lokalnych kotłowniach, piecach i paleniskach domowych.*~~

~~*Ilość podmiotów, prowadzących działalność gospodarczą w mieście, oscylowała w latach 2000/2010, wokół 800 jednostek. Maków Mazowiecki odznacza się wysokotowarową produkcją rolniczą. Dominującą rolę w gospodarce miejskiej odgrywają przedsiębiorstwa branży handlowej. Na działalność produkcyjną składają się firmy: przetwórstwa rolno – spożywczego, odzieżowe, budowlane, transportu, łączności i gospodarki magazynowej. Do największych zakładów produkcyjno – handlowo – usługowych należą:*~~

- ~~*Zakład produkcyjny Dr. Oetker Polska Sp. z o.o.,*~~
- ~~*MGT BOLT Sp. z o.o.,*~~
- ~~*3.Mieszalnia pasz „DOSSCHE" Sp. z o.o.,*~~
- ~~*Dr Oetker Polska Sp. z o.o.*~~
- ~~*Ubojnia Zwierząt Rzeźnych, J.A.Urbański,*~~
- ~~*Spółdzielnia Pracy Motoryzacyjno – Transportowa,*~~
- ~~*Zakład Przetwórstwa Mięsnego „LABO",*~~
- ~~*Transport i Spedycja „Frigo" Tyburska,*~~
- ~~*PHU „Stalbud" Sp. j. Rostalscy,*~~
- ~~*„Centrobud" Sp. j.,*~~
- ~~*Zakłady Piekarnicze „Dobrzyńscy",*~~
- ~~*Zakład Cukierniczo – Piekarniczy A. Karczewski.*~~

~~*Większość zakładów prowadzących działalność produkcyjną, zgrupowana jest w dzielnicy przemysłowej w północnej części miasta, w sąsiedztwie ulic Przemysłowej i Przasnyskiej oraz w południowej części miasta – w dzielnicy przemysłowej, sąsiadującej od zachodu z terenem miejskiej oczyszczalni ścieków, a także w części – w dzielnicy zlokalizowanej po wschodniej stronie ulicy Mazowieckiej – we wschodniej części miasta. Wśród nich nie ma podmiotów gospodarczych zaliczanych do zakładów szczególnie uciążliwych dla powietrza i nie przewiduje się ich lokalizacji.*~~

~~*W sumie, głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza w mieście – są prócz miejskich i lokalnych kotłowni, także paleniska domowe i piece, w których nośnikami energii jest węgiel i jego pochodne. Jako źródła niskiej emisji są one w lokalnej skali uciążliwe dla sąsiadującej z nimi zabudowy, a co najistotniejsze wpływają na pogorszenie warunków aerosanitarnych obszaru, powodując przekroczenia dopuszczalnych imisji zanieczyszczeń pyłu PM-10 jak i benzo(a)pirenu w pyle PM-10 (patrz niżej). Z kolei emisja punktowa – powodowana przez zakłady przemysłowe i liniowa – powodowana przez pojazdy spalinowe, poruszające się po ulicach miasta, nie wywierają zasadniczego wpływu na warunki aerosanitarne miasta. Niemniej wpływ emisji liniowej – czyli także niskiej, może – w określonych warunkach atmosferycznych, kumulować się z miejską emisją niską, powodując wzrost stężeń zanieczyszczeń i wynikające stąd uciążliwości.*~~ [17]*)3*

(Ocenę powietrza atmosferycznego oparto na Raporcie o stanie środowiska w województwie mazowieckim w 2017 r. wykonanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie mazowieckim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja

liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski.
Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, komunikacja samochodowa. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa mazowieckiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa.
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w 2017 roku województwo mazowieckie zajmowało czwarte miejsce w kraju pod względem emisji substancji gazowych oraz trzecie pod względem emisji pyłowych pyłowych z zakładów „szczególnie uciążliwych" (odpowiednio za województwem śląskim, małpolskim i łódzkim – zanieczyszczenia gazowe oraz śląskim i wielkopolskim – zanieczyszczenia pyłowe).
W latach 2012-2017 emisja substancji gazowych z zakładów „szczególnie uciążliwych" bez dwutlenku węgla zmalała o 44% a całkowita emisja pyłów zmniejszyła się o 39%. W przypadku emisji dwutlenku siarki zanotowano spadek o 60%, a tlenków azotu o 35%.
Prowadzone w województwie mazowieckim badania jakości powietrza pokazują, że największe stężenia monitorowanych zanieczyszczeń występują na terenach zurbanizowanych. Na obszarach miejskich duży wpływ na wielkość poziomów stężeń mają zanieczyszczenia pochodzące z komunikacji, natomiast na obszarach pozamiejskich zanieczyszczenia pochodzące z niskiej emisji powierzchniowej, które bardzo często migrują również do obszarów zurbanizowanych. W rejonach, w których występuje indywidualne ogrzewanie domów i mieszkań, szczególnie wysokie są stężenia zanieczyszczeń pyłowych i benzo(a)pirenu. Poziomy stężeń dwutlenku siarki mieszczą się poniżej poziomu dopuszczalnego – zarówno dotyczącego wartości 1-godzinnych, jak i 24-godzinnych. W roku 2017 w porównaniu do wcześniejszych lat zaobserwować można spadek wartości średniorocznych. Wpływ na to miała szczególnie pogoda – lata 2013-2014 były chłodniejsze, a lata 2015-2017 bardzo ciepłe, co spowodowało zmniejszenie emisji z ogrzewania domów i mieszkań paliwami stałymi. Spada również emisja przemysłowa tego zanieczyszczenia.
Stężenia benzenu w w roku 2017 były na podobnym (niskim poziomie) jak w całym wieloleciu 2013-2017 – znacznie poniżej normy. Stężenie w poszczególnych latach ulegają niewielkim wahaniom i brak jest jednolitych tendencji, co wskazuje na wpływ warunków pogodowych na uzyskiwane stężenia.
Stężenia tlenku węgla w latach 2013-2016 były na podobnie niskim poziomie – znacznie poniżej normy. Stężenia te w poszczególnych latach ulegają niewielkim wahaniom, co wskazuje na wpływ warunków pogodowych na uzyskiwane stężenia.
Stężenia pyłu PM10 na stacjach „tła" w miastach były średnie i wysokie. W latach 2012-2015 na prawie wszystkich stacjach pomiarowych dochodzi do ponadnormatywnej liczby przekroczeń poziomu stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10, wyjątkiem jest stacja Granica-KPN w Kampinoskim Parku Narodowym. Rok 2016 był wyjątkowo ciepły stąd na wielu stacjach nie doszło do przekroczenia normy dobowej, ale zima 2017 roku była na tyle zimna, że znacząco wzrosła liczba przekroczeń. Ponadto w Warszawie i Otwocku dochodzi do przekroczeń normy średniorocznej. Głównym źródłem przekroczeń jest indywidualne ogrzewanie domów i mieszkań paliwami stałymi (głównie węglem i drewnem) oraz komunikacja samochodowa. Z danych WIOŚ wynika, że wpływ działalności przemysłowej na zanieczyszczenia pyłowe jest niewielki. Stężenia w poszczególnych latach ulegają wahaniom, ale brak jest jednolitych tendencji co wskazuje na wpływ warunków pogodowych na uzyskiwane stężenia oraz brak wyraźnego efektu wdrażania Programu Ochrony Powietrza.
Stężenia pyłu PM2,5 mierzone są przez WIOŚ w Warszawie od 2010 roku. Na wielu stacjach pomiarowych dochodzi do przekroczenia poziomu dopuszczalnego oraz docelowego. Głównym źródłem przekroczeń jest indywidualne ogrzewanie domów i mieszkań paliwami stałymi (głównie węglem i drewnem) oraz komunikacja samochodowa. Stężenia w poszczególnych latach ulegają wahaniom, ale brak jest jednolitych tendencji co wskazuje na wpływ warunków pogodowych na uzyskiwane stężenia oraz brak wyraźnego efektu wdrażania Programu Ochrony Powietrza.

Benzo(a)piren w pyle PM10 w województwie mazowieckim utrzymuje się na wysokim poziomie. Na większości stacji dochodzi do przekroczeń poziomu docelowego. Głównym źródłem przekroczeń jest ogrzewanie mieszkań paliwami stałymi. Stężenia w poszczególnych latach ulegają wahaniom, ale brak jest jednolitych tendencji co wskazuje na wpływ warunków pogodowych na uzyskiwane stężenia oraz brak wyraźnego efektu wdrażania Programu Ochrony Powietrza.
Stężenia metali ciężkich w pyle PM10 w latach 2013-2017 były na podobnym niskim poziomie. Stężenia w poszczególnych latach ulegają wahaniom, ale brak jest jednolitych tendencji co wskazuje na wpływ warunków pogodowych na uzyskiwane stężenia oraz brak wyraźnego efektu wdrażania Programu Ochrony Powietrza.
Dla ozonu liczba dni z przekroczeniem normy docelowej zależy w znacznym stopniu od warunków meteorologicznych i obecności prekursorów tego zanieczyszczenia, przy czym większa liczba dni z przekroczeniem dotyczy obszarów pozamiejskich (w porównaniu z obszarami miejskimi).
W celu ochrony zdrowia mieszkańców najbardziej zurbanizowanych obszarów Unii Europejskiej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy na kraje członkowskie został nałożony wymóg oceny narażenia mieszkańców dużych miast i aglomeracji na pył PM2,5 w oparciu o specjalnie w tym celu zdefiniowany wskaźnik średniego narażenia. Na Mazowszu jest on mierzony na wybranychstanowiskach (Płock - ul. Królowej Jadwigi, Radom - ul. Hallera, Warszawa - ul. Wokalna i Warszawa - ul. Kondratowicza).
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie na potrzeby rocznych ocen jakości powietrza gromadzi informacje dotyczące wielkości emisji z uwzględnieniem kategorii źródeł.
Wyniki pomiarów monitoringu powietrza atmosferycznego prowadzonych w sieci województwa są podstawą dla Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do wykonania oceny jakości powietrza w województwie. Ocena jakości powietrza, którą wykonuje się corocznie, jest wynikiem obowiązku, jaki nakłada na niego art. 89 i 90 Prawa ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 799, z późn. zm.) Celem rocznej oceny jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach na obszarze poszczególnych stref w zakresie umożliwiającym dokonanie ich klasyfikacji na podstawie przyjętych kryteriów. Dla celów rocznej oceny jakości powietrza oraz uchwalenia i realizacji programów jego ochrony na terenie kraju, ustanowione zostały strefy. Swymi granicami obejmują one aglomeracje, miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. W województwie mazowieckim zostały wyznaczone 4 strefy - aglomeracja warszawska, miasto Radom, miasto Płock oraz pozostała część województwa, tzw. strefa mazowiecka, w której leży również miasto Maków Mazowiecki. W ramach oceny rocznej, zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, odrębnie dla każdej substancji dokonuje się klasyfikacji stref. Na podstawie analizy wyników monitoringu wyznaczone zostają strefy, w których jakość powietrza jest niezadowalająca. Następnie Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przekazuje ocenę roczną Zarządowi Województwa, który uruchamia systemy naprawcze na obszarach, gdzie doszło do przekroczeń stężeń dopuszczalnych.
Ocenę jakości powietrza i obserwacji zmian przeprowadzono w ramach państwowego monitoringu środowiska (art. 88 ustawy Prawo ochrony środowiska). Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww. ustawy stanowiły dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin. Poziomy te określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) omającym na celu dostosowanie do prawa Unii Europejskiej, poprzez transponowanie do polskiego porządku prawnego przepisów w zakresie oceny i zarządzania jakością powietrza zawartych w dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (CAFE).
Lista zanieczyszczeń pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia objęła: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon, pył PM10, pył PM2,5, arsen,

benzo(α)piren, kadm oraz nikiel. Do zanieczyszczeń, które uwzględniono w ocenie ze względu na ochronę roślin należały: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.
Ocena dokonana została na podstawie pomiarów i innych metod oceny (art. 90 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska). Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczono do jednej z poniższych klas:

- *klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,*
- *klasa B - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczały poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,*
- *klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne lub docelowe powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy ten margines jest określony,*
- *klasa C2 – stężenia PM2.5 przekraczają poziom docelowy*
- *klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,*
- *klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.*

W mieście nie wykonywano pomiarów, ujętych w raporcie.
Zgodnie z wynikami pomiarów dla strefy mazowieckiej obszar tej strefy zaliczono do:

- *ze względu na stężenie pyłu PM10 - do strefy C,*
- *ze względu na stężenie pyłu PM2,5 - do strefy C (wg poziomu dopuszczalnego faza I) C1 (wg poziomu dopuszczalnego faza II),*
- *ze względu na stężenie benzo(a)pirenu - do strefy C*
- *ze względu na stężenie dwutlenku azotu - do strefy A*
- *ze względu na stężenie dwutlenku siarki - do strefy A*
- *ze względu na stężenie benzenu - do strefy A*
- *ze względu na stężenie ozonu - D2 (wg poziomu długoterminowego)*
- *ze względu na stężenie ołowiu - do strefy A*
- *ze względu na stężenie arsenu - do strefy A*
- *ze względu na stężenie kadmu - do strefy A*
- *ze względu na stężenie niklu - do strefy A*
- *ze względu na stężenie tlenku węgla - do strefy A*

Wnioski wynikające z pomiarów, określone w raporcie, przedstawiają się następująco:
***dwutlenek siarki** – poziomy stężeń tego zanieczyszczenia mieściły się poniżej poziomu dopuszczalnego zarówno dotyczącego wartości 1-godzinnych, jak i 24-godzinnych. Wszystkie strefy województwa dla dwutlenku siarki w wyniku klasyfikacji otrzymały klasę A.*
***dwutlenek azotu** – poziomy stężeń NO2 w 3 strefach województwa (m. Płock, m. Radom, strefa mazowiecka) mieściły się poniżej wartości dopuszczalnych określonych dla 1-godziny i roku (stężenie średnioroczne). Strefy te otrzymały klasę A. Aglomeracja warszawska otrzymała klasę C ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla stężenia średniorocznego na stacji komunikacyjnej (Warszawa-Komunikacyjna), a także na podstawie modelowania matematycznego. Oznacza to, że na terenie Warszawy przy drogach o bardzo dużym natężeniu ruchu występuje problem wysokich stężeń dwutlenku azotu.*
***tlenek węgla** – wielkości stężeń CO w 4 strefach (cały obszar województwa) mieściły się poniżej poziomu dopuszczalnego wyrażonego wartością stężenia maksymalnego ze średnich 8-godzinnych kroczących (klasa A).*
***benzen** – stężenia tego zanieczyszczenia w 4 strefach województwa były niskie, stąd otrzymały one klasę A - poziom dopuszczalny został dotrzymany.*
***pył PM10** – poziomy stężeń pyłu PM10 w województwie były wysokie. Na 8 stacjach pomiary potwierdzają przekroczenia normy dobowej dla pyłu, związanej z częstością przekraczania poziomu dopuszczalnego. Na jednym stanowisku stwierdzono przekroczenia poziomu średniorocznego (Warszawa, Al. Niepodległości). Przy klasyfikacji stref wykorzystano również przestrzenne rozkłady*

stężeń pyłu PM10 uzyskane w wyniku modelowania, które wskazują na przekroczenia normy dobowej we wszystkich strefach i rocznej w 3 (bez m. Płock). W związku z przekroczeniem normy dobowej w 4 strefach, a rocznej w 1, wszystkim strefom nadano klasę C.

***pył PM2,5 – stężenia** PM2,5 sprawdzane były w dwóch kategoriach – dotrzymania poziomu dopuszczalnego faza I i faza II. Tylko na 4 stanowiskach został przekroczony poziom dopuszczalny faza I (25 µg/m3) w trzech strefach (aglomeracja warszawska, m. Radom i strefa mazowiecka). Na wszystkich stanowiskach oprócz jednego (Warszawa-Ursynów) został przekroczony poziom dopuszczalny faza II (20 µg/m3). Przy klasyfikacji stref wykorzystano również przestrzenne rozkłady stężeń pyłu PM2,5 uzyskane w wyniku modelowania. We wszystkich strefach nastąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego faza II, dlatego otrzymują klasę C1. Natomiast w trzech (aglomeracja warszawska, m. Radom i strefa mazowiecka) pomiary wykazały przekroczenia poziomu dopuszczalnego faza I, dlatego otrzymują klasę C. W przypadku strefy m. Płock tylko modelowanie matematyczne wskazało przekroczenie poziomu dopuszczalnego faza I, ale zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska nie może to być podstawą do zakwalifikowania jej do klasy C w tym zakresie.*

***ołów, arsen, kadm i nikiel w pyle PM10–** poziomy średnioroczne stężeń metali ciężkich w całym województwie były bardzo niskie, stąd też 4 strefy województwa zaliczono do klasy A (mieściły się poniżej poziomów dopuszczalnych lub docelowych).*

***benzo(a)piren** – poziomy stężeń benzo(a)pirenu oznaczane w pyle PM10 w województwie mazowieckim były wysokie. Najwyższe stężenia odnotowano na terenach, gdzie emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków jest dominująca. W sezonie grzewczym wielkości stężeń benzo(a)pirenu były bardzo wysokie, natomiast w okresie letnim znacznie niższe.*

W wyniku klasyfikacji klasę C otrzymały wszystkie strefy.

***ozon – stężenia** ozonu sprawdzane były w dwóch kategoriach – dotrzymania poziomu docelowego oraz dotrzymania poziomu celu długoterminowego. Klasyfikacja stref dla ozonu wykonana została w oparciu o wyniki pomiarów z okresu trzech lat (2015, 2016, 2017), dla których obliczono średnią liczbę dni z przekroczeniem poziomu docelowego. W wyniku analiz serii pomiarowych oraz statystyk, nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego. Dotrzymanie poziomu celu długoterminowego analizowano na podstawie wyników pomiarów z 2016 r. Na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano co najmniej jeden dzień z przekroczeniem wartości 120 µg/m3, stąd też oceniono, że cały obszar województwa nie spełnia wymagań określonych dla dotrzymania poziomu celu długoterminowego, który ma zostać osiągnięty w 2020 r. Jako metodę wspomagającą przy klasyfikacji stref wykorzystano wyniki modelowania krajowego.*

Działania człowieka powodujące zanieczyszczenie atmosfery można podzielić na kilka grup, do których należą:

- *produkcja wyrobów przemysłowych - główne źródło emisji lotnych związków organicznych i metanu a także pyłów, dwutlenku węgla, dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu,*
- *transport ludzi i towarów (tzw. emisja komunikacyjna) - znaczny udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu, dwutlenku węgla i niemetalowych lotnych związków organicznych,*
- *ogrzewanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej (tzw. emisja niska) - źródło emisji znacznej ilości dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłów i dwutlenku węgla, gazów szklarniowych i zakwaszających środowisko, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i dioksyn.*

Na stan i stopień skażenia powietrza w gminie ma decydujący wpływ ma:

- *emisja ze źródeł niskich, lokalnych kotłowni i palenisk domowych opalanych w większości emisja punktowa z podmiotów gospodarczych;*
- *transport samochodowy,*
- *nielegalne spalanie odpadów (w piecach domowych i innych).*

Działania człowieka powodujące zanieczyszczenie atmosfery można podzielić na kilka grup, do których należą:

- *produkcja wyrobów przemysłowych - główne źródło emisji lotnych związków organicznych i metanu a także pyłów, dwutlenku węgla, dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu,*

- *transport ludzi i towarów (tzw. emisja komunikacyjna) - znaczny udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu, dwutlenku węgla i niemetalowych lotnych związków organicznych,*
- *ogrzewanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej (tzw. emisja niska) - źródło emisji znacznej ilości dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłów i dwutlenku węgla, gazów szklarniowych i zakwaszających środowisko, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i dioksyn.*

Na stan i stopień skażenia powietrza w gminie decydujący wpływ ma:

- *emisja ze źródeł niskich, lokalnych kotłowni i palenisk domowych opalanych w większości emisja punktowa z podmiotów gospodarczych;*
- *niska emisja: z pieców węglowych w indywidualnych budynkach jednorodzinnych,*
- *zakładów przemysłowych, gospodarstw ogrodniczych itp.*
- *transport samochodowy,*
- *nielegalne spalanie odpadów (w piecach domowych i innych).)3*

Klimat akustyczny zagrożony przez hałas i wibracje

~~*(Na klimat akustyczny miasta Makowa Mazowieckiego wpływa:*~~

- ~~*hałas komunikacyjny (drogowy),*~~
- ~~*hałas przemysłowy.*~~

~~*Hałas lotniczy na terenie miasta jest nieodczuwalny. Nie występuje również hałas kolejowy. Największe znaczenie ma hałas komunikacyjny, szczególnie od dróg krajowych: nr 57,*~~ [18] ~~*i 60.*~~

~~*Duże natężenie ruchu a szczególnie transport ciężki jest szczególnie uciążliwy dla terenów zabudowy mieszkaniowej przylegających do w/w dróg.*~~

~~*Wykonywane w latach 2005/2007 przez WIOŚ w Warszawie pomiary natężenia hałasu drogowego, wzdłuż dróg krajowych nr 57 i 60, wykazują, że równoważny poziom dźwięku dla pory dnia waha się od 65,6dB do 70,7 dB, a dla pory nocnej od 63,7dB do 66,4 dB (punkt pomiarowy w Pułtusku), przekraczając tym samym dopuszczalne poziomy. W Ciechanowie wartości te wynosiły odpowiednio: dzień – 68,5 – 70,8 dB, noc – 61,0 – 65,9 dB.*~~

~~*Wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych Makowa Mazowieckiego nie prowadzono badań. Wiadomym jest jednak – na podstawie pomiarów prowadzonych wzdłuż innych dróg krajowych tej klasy, że natężenie hałasu w ich sąsiedztwie waha się średnio w granicach 56 – 62 dB, jest więc także ponadnormatywne.*~~

~~*Tak więc hałas komunikacyjny, emitowany wzdłuż ulic miejskich, jest hałasem ponadnormatywnym (wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku), a tym samym kwalifikującym klimat akustyczny terenów położonych w sąsiedztwie tych ulic, jako uciążliwy.*~~

~~*Przeciwdziałania możliwe do zastosowania sprowadzają się m.in. do środków:*~~

- ~~*technicznych – tzn. przebudowy i modernizacji ulic, dla polepszenia ich parametrów komunikacyjnych i standardów drogowych oraz, w miarę potrzeby, instalacji wzdłuż dróg ekranów akustycznych,*~~
- ~~*organizacyjnych – tzn. wdrażania odpowiednich zmian i ulepszeń organizacji ruchu,*~~
- ~~*formalnych – tzn. dokonywania kwalifikacji terenów akustycznie chronionych w obszarze miasta, w treści miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – stosownie do art.114 Prawa ochrony środowiska.*~~ [19]

~~*Hałas przemysłowy na terenie miasta skupia się głównie wokół zakładów przemysłowych. Może on być również emitowany lokalnie przez zakłady usługowe, szczególnie w zakresie napraw samochodów.*~~

~~*Hałas przemysłowy, nie wywiera istotnego wpływu na klimat akustyczny miasta. Większość zakładów produkcyjnych, zlokalizowana – jest bowiem poza zabudową mieszkaniową, na terenie*~~

~~*dzielnic przemysłowych.*~~

~~*Takie sytuowanie obiektów przemysłowych jest obopólnie korzystne – zarówno dla przemysłu jak i dla terenów akustycznie chronionych (terenów budownictwa mieszkaniowego). Nie wywołuje uciążliwości dla mieszkańców, a przemysł, zwolniony jest od obowiązku ograniczania hałasu przenikającego do środowiska – do poziomów określonych w treści rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14.07.2007 r. w sprawie dopuszczalnego hałasu w środowisku – (Dz. U. nr 120 poz.826). Poziomy hałasu, wymagane w tym rozporządzeniu, nie dotyczą terenów przemysłowych.*~~ [20]

~~*Wibracje są drganiami wywoływanymi najczęściej przez pracujące maszyny lub pojazdy (samochody ciężarowe) i przenoszonymi przez grunt na obiekty budowlane, ludzi i zwierzęta. Drgania są szkodliwe dla człowieka. Mają również negatywny wpływ na stabilność konstrukcji budynków i innych budowli. Szkodliwość wibracji jest zależna od natężenia i czasu trwania. Na terenie miasta nie są prowadzone, przez służby ochrony środowiska, badania w zakresie wibracji. Poziom zjawiska na terenie miasta nie jest znany, może on mieć znaczenie w rejonie zakładów przemysłowych, usługowych i wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.*~~

~~*Prowadzone przez WIOŚ w Warszawie, pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego, głównie w miejskich obszarach zabudowanych, nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości natężenia tego promieniowania. Średnie wartości natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniosły 0,32 V/m (dla zakresu 0,1 MHz – 1000 MHz) oraz 0,33 V/m (dla zakresu 0,1 MHz – 3000 MHz). Wartości te utrzymują się w granicach kilkunastu % dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej, a także kilku %, dopuszczalnej wartości gęstości mocy.*~~

~~*Z pomiarów tych wynika więc, że na obszarach miasta, nie – występują – wartości promieniowania elektromagnetycznego większe od dopuszczalnych, a tym samym spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymywania tych poziomów. Nie zmienia to faktu, że głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego w Makowie Mazowieckim, są napowietrzne – przesyłowe linie elektroenergetyczne 110 i 15 kV. Wymagają one w związku z tym, wyznaczenia i przestrzegania stref bezpieczeństwa – (odpowiednio – 36 i 12 m.), w których zabronione jest sytuowanie budownictwa mieszkaniowego lub obiektów przeznaczonych do stałego przebywania ludzi.*~~

~~*Nie są natomiast źródłami szkodliwego promieniowania elektromagnetycznego – wbrew obiegowym opiniom – funkcjonujące w mieście stacje bazowe telefonii komórkowej. Te instalacje mogłyby wykazywać niekorzystne oddziaływanie na środowisko, wyłącznie w przypadkach ich lokalizacji, niezgodnej z zasadami określonymi przez obowiązujące prawo.*~~ [21]~~)3~~

(Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, wzrastające w ostatnich latach w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją. Odczuwany jest przez ich mieszkańców jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników, wpływających ujemnie na środowisko i samopoczucie.

Podstawowym aktem prawnym określającym dopuszczalne poziomy hałasu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz 112). W rozporządzeniu tym wskazano dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki maja zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby oraz prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem:

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq\ D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq\ N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq\ D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq\ N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	**50/50**	**45/45**	**45/45**	**40/40**
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży[2)] c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w gminych	**61/64**	**56/59**	**50/50**	**40/40**
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe[2)] d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	**65/68**	**56/59**	**55/55**	**45/45**
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców[3)]	**68/70**	**60/65**	**55/55**	**45/45**

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- *hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego i kolejowego,*
- *hałas przemysłowy, powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,*
- *hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.*

Hałas komunikacyjny *- do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu, decydującymi o parametrach klimatu akustycznego, przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Hałas komunikacyjny jest czynnikiem powodującym istotne zagrożenie uciążliwościami w przypadku całej gminy.*

Hałas przemysłowy *- stanowi na terenie gminy zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową i jest uciążliwy głównie dla*

budynków z pomieszczeniami na stały pobyt ludzi, zlokalizowanych w pobliżu takich obiektów. Jego emisja odbywa się przez urządzenia w zakładach przemysłowych, usługowych, rzemieślniczych, bazach transportowych oraz w dużych kompleksach handlowych (supermarkety, itp.), często pracujących w nocy, zlokalizowanych w pobliżu lub na terenie zabudowy mieszkaniowej.

Hałas osiedlowy i mieszkaniowy *- Szacuje się, że w skali kraju aż 25% mieszkańców jest narażona na ponadnormatywny hałas w mieszkaniach, występujący w wyniku stosowania „oszczędnych" materiałów i konstrukcji budowlanych. Hałas wewnątrzosiedlowy spowodowany jest przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów i głośną muzykę. Do nich dołącza się niejednokrotnie bardzo uciążliwy hałas wewnątrz budynku, spowodowany wadliwym funkcjonowaniem instalacji wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania, dźwigów, hydroforów, zsypów, itp. Bardzo często powodem hałasu wewnątrz budynków mieszkalnych jest lokalizacja w pomieszczeniach piwnicznych lokali usługowych typu introligatornie, puby czy dyskoteki. Obszary mieszkaniowe skupione w większe osiedla w gminie są nieliczne, stąd również zagrożenie tego typu hałasem jest tu ograniczone i nie powoduje znaczących uciążliwości dla mieszkańców gminy.*

Hałas linii elektromagnetycznych *spowodowany jest zjawiskiem ulotu (wyładowania wokół przewodu) i zależny jest od:*

parametrów technicznych linii (napięcie fazowe, geometria układu przesyłowego, obciążenie),

czynników środowiskowych (warunki atmosferyczne, terenowe, zapylenie), stanu technicznego linii.

Najistotniejszym źródłem hałasu w gminie jest ruch komunikacyjny. Inne źródła hałasu nie stanowią tu znaczących uciążliwości. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą:

- *natężenie ruchu,*
- *struktura strumieni pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego,*
- *stan techniczny pojazdów,*
- *rodzaj i stan techniczny nawierzchni,*
- *organizacja ruchu drogowego,*
- *charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.*

W mieście Maków Mazowieckki systematycznie wzrasta ruch komunikacyjny, w tym tranzytowy powodując zarówno znaczny wzrost zanieczyszczeń powietrza emisją spalin, jak i wzrost uciążliwości związanych z hałasem. Dotyczy to głównie dróg krajowych 57 i 60 przebiegających przez jego obszar. W raporcie o stanie środowiska województwa mazowieckiego za 2017 r. badań hałasu komunikacyjnego w mieście Maków Mazowiecki nie monitorowano. Biorąc pod uwagę badania hałasu wykonane dla dróg krajowych i wojewódzkich w innych częściach województwa, w których wskazano możliwe przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu na terenach z nimi sąsiadujących, można założyć, że drogi tej kategorii przebiegające przez teren miasta również powodują ponadnormatywną emisję hałasu na tereny z nimi sąsiadujące.

W mieście nie stwierdza się innych, niż wyżej wymienione, zagrożeń ponadnormatywnymi źródłami hałasu. Podstawowe ciągi komunikacyjne miasta, które są drogami lokalnymi, nie są obłożone znacznymi potokami ruchu.. Kulminacja ruchu komunikacyjnego na takich drogach następuje jedynie w porach rannych i popołudniowych kiedy odbywa się ruch komunikacyjny związany z przemieszczaniem się ludności do miejsc pracy i powrotów z nich. W tym okresie może następować nieznaczny wzrost hałasu, który jednak nie osiąga poziomów odczuwalnych jako uciążliwość.

Obszary działalności gospodarczej skupione są w dzielnice przemysłowe lub w ciągi przestrzenne przylegające do przebiegających przez miasto dróg krajowych. W obszarach tych nie stwierdza się występowania terenów podlegających ochronie akustycznej. Oddziaływanie akustyczne tych terenów, odczuwalne jako uciążliwość dla zabudowy mieszkaniowej położonej w innych częściach miasta ogranicza się do terenów bezpośrednio graniczących z terenami związanymi z działanością gospodarczą. Według dostępnych danych nie ma podstaw do wskazania, że oddziaływanie akustyczne terenów działalności gospodarczej w mieście powoduje emisję hałasu na tereny z nimi sąsiadujące ponad dopuszczalne normy.)3

Odpady

~~*(Całość odpadów komunalnych do roku 2007 była deponowana, na miejskim składowisku odpadów, zlokalizowanym na zachodnich obrzeżach miasta. Nie spełniające wymogów ochrony środowiska składowisko zostało unieruchomione w 2007r. a od 2008r. miejskie odpady komunalne, są składowne poza terenem miasta .[22])1*~~

Odpady z obszaru miasta są usuwane na podstawie obowiązujących w jego granicach przepisów lokalnych, tj. regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Maków Mazowiecki. Wszystkie odpady są wywożone poza jego granice, w mieście nie ma aktywnych składowisk odpadów.

1.3. Obszary prawnie chronione na podstawie przepisów odrębnych[23] i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

1.3.1 .Obszary chronione i charakterystyka przestrzenna struktury ekologicznej.

W granicach miasta występuje tylko jedna z form prawnej ochrony przyrody - pomniki przyrody, powołane Rozporządzeniem nr 15/2008, Wojewody Mazowieckiego z dnia 28.02.2008 r. Są to:

- Dąb szypułkowy (Quercus robur), usytuowany przy ulicy Sportowej nr 24 (Las Grzanka), o obwodzie pnia 271 cm i wysokości 20 m,
- Dwupniowy dąb szypułkowy, przy ulicy Sportowej 15 (Las Grzanka), o obwodach pni 255 i 263 cm i wysokości 17 i 18 m,
- Dąb szypułkowy przy ulicy Sportowej 15 (Las Grzanka), o obwodzie pnia 470 cm i wysokości 30 m,
- Dąb szypułkowy przy ulicy Moniuszki 63, o obwodzie pnia 226 cm i wysokości 20 m,
- Grupa 5 drzew – modrzewi europejskich (Larix decidua Mill.), usytuowanych na terenie Oddziału 169d Nadleśnictwa Pułtusk (Las Grzanka), o obwodach 242, 245, 245, 246 i 276 cm i wysokości 30 m,
- Dąb szypułkowy, usytuowany na obszarze Nadleśnictwa Pułtusk – działka nr 446/167 (Las Grzanka), o obwodzie pnia 362 cm i wysokości 25 m.[24]

Maków Mazowiecki, zaliczony jest do obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski", liczącego 61 tys. km^2, w skład którego wchodzi 58 powiatów i 362 gminy północno - wschodniej Polski.[25]

Teren miasta nie wchodzi w system ekologiczny regionalny i krajowy. Krajowy system obszarów chronionych, wyznaczony w sieci ekologicznej ECONET - PL nie obejmuje terenu miasta ani terenów sąsiednich. Tereny miasta, nie wchodzą także w skład obszarów NATURA – 2000. Ponadto obszar objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach parków krajobrazowych ani obszarów chronionego krajobrazu, Województwa Mazowieckiego.[26] Jedynie w projekcie Studium byłego województwa ostrołęckiego zakładano[27] objęcie doliny Orzyca prawna formą ochrony tj. utworzenie obszaru chronionego krajobrazu.
[28]

Dolina rzeki Orzyc z dolinkami bocznymi cieków powierzchniowych i zbiornikiem wodnym oraz las w południowej części miasta stanowią podstawową strukturę ekologiczną miasta są też ważnym, choć lokalnym, korytarzem ekologicznym łączącym bezpośrednio obszar miasta z elementami Krajowej Sieci Ekologicznej.

Uzupełnieniem systemu ekologicznego jest zieleń osiedlowa, ogródki działkowe usytuowane w zachodniej części miasta, park, cmentarze oraz słabo rozwinięta zieleń przyuliczna. [29]

Zieleńce w różnych częściach miasta zajmują powierzchnię 1,94 ha.

Na terenie miasta znajdują się dwa cmentarze. Jeden położony przy ul. Moniuszki o powierzchni ok. 2,5 ha. Drugi Cmentarz Żołnierzy Radzieckich przy ul. Bohaterów Armii Radzieckiej o powierzchni 235 ha.

Ogrody działkowe stanowią 6,3 ha

Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione na terenie miasta wynoszą 97 ha.[30]

1.3.2. Propozycje obszarów i obiektów do objęcia ochroną.

Na terenie miasta, do ochrony prawnej kwalifikują się obszary zagrożone i charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi, spełniające ważna rolę w funkcjonowaniu środowiska miasta i obszarów sąsiednich.

Do obszarów zagrożonych należy zaliczyć głównie obszary zasilające ujęcia wód podziemnych oraz wody powierzchniowe rzeki Orzyc.

Mimo iż problematyka ochrony wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem, nie stanowi już bariery rozwoju miasta – pozostaje nadal istotnym zadaniem miasta - z punktu widzenia potrzeb ochrony środowiska także w skali ponad miejskiej.[31]

Do obszarów charakteryzujących się wysokimi walorami przyrodniczymi i pełniącymi ważną rolę w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego należy zaliczyć: dolinę rzeki Orzyc, las usytuowany w południowej części miasta, park miejski oraz obiekty typu drzewa charakteryzujące się sędziwym wiekiem i dobrze zachowaną kondycją biologiczną.

Ze względu na walory środowiskowe doliny rzeki Orzyc wskazuje się na potrzebę [32] utworzenia obszaru chronionego krajobrazu doliny rzeki Orzyc.

Las usytuowany w południowej części miasta, ze względu na jego walory przyrodnicze powinien znaleźć się w zasięgu ww. obszaru chronionego krajobrazu doliny rzeki Orzyc lub też należy go objąć inną prawną formą ochrony przyrody np. o randze rezerwatu, użytku ekologicznego lub zespołu krajobrazowo - przyrodniczego.

Ponadto ochronie należy poddać istniejący system zieleni miejskiej, a działania w tej dziedzinie powinny obejmować także: [33]

- zwiększenie stopnia zadrzewień na osiedlach mieszkaniowych, terenach usług, wzdłuż ciągów komunikacji pieszej i kołowej,
- tworzenie zieleni izolacyjnej wokół terenów zakładów przemysłowych w północnej części miasta i wokół wysypiska odpadów komunalnych,
- poszerzenie pasów zieleni wzdłuż cieków powierzchniowych.

2. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA[34]

Główne zagrożenia dla społeczności Miasta Maków Mazowiecki związane są z lokalizacją dróg krajowych nr 57 i 60 oraz drogi wojewódzkiej nr 626, które przebiegają przez miasto. Generują one nie tylko zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego, ale także ponadnormatywny hałas oraz niebezpieczeństwa dla mieszkańców. Pozostałe zagrożenia na obszarze miasta to:

2.1. Zagrożenia spowodowane siłami natury.

Powodzie

Miasto Maków Mazowiecki położone jest nad rzeką Orzyc, która okresowo - średnio raz na 10 lat - stwarza zagrożenie powodziowe dla miasta. W granicach miasta brzegi są obwałowane na odcinku: lewy brzeg – 0,6 km, prawy brzeg – 0,7 km.

Na obszarze zalewowym nie znajdują się żadne obiekty, które mogą być podtapiane. Wysokie stany wody mogą stanowić jedynie zagrożenie dla budynków i ludności zamieszkałej wzdłuż ulicy Spółdzielczej. W tej części zagrożonych jest około 15 gospodarstw domowych zamieszkałych przez około 35 osób co stanowi około 0,4 ogółu mieszkańców.

Zagrożenie powodziowe występuje jedynie w okresie wiosennym podczas pochodu lodów i spływu wód roztopowych, które o różnym stopniu nasilania występują corocznie. Do rzadkości należą powodzie letnie zalewające niskie partie łąk i pól. Mają one charakter lokalny i nie stanowią większego zagrożenia.

Huragany, ulewy, gradobicia

Na terenie Makowa Maz. nie ma budynków ani budowli, które byłyby w sposób szczególny narażone na zniszczenia spowodowane ulewami i huraganami. Ponieważ na terenie miasta brak jest tuneli i przejść usytuowanych poniżej poziomu również ulewy o znacznym natężeniu nie spowodują katastrofalnych podtopień. Podtopieniu i zalaniu mogą ulec różnego typu magazyny i inne składy zlokalizowane w podpiwniczeniach obiektów i budynków mieszkalnych Gradobicia mogą natomiast chwilowo sparaliżować ruch uliczny.

Przewiduje się iż na obszarze miasta zjawiska te mogą spowodować jedynie straty lokalne a uszkodzenie budynków mogą wystąpić w pojedynczych przypadkach.

Śnieżyce i silne mrozy

W okresie zimy miasto może być narażone na długotrwałe występowanie silnych mrozów i śnieżyc powodujących paraliż komunikacji samochodowej, masowe pękanie grzejników itp. Zdarzenia te osiągają znamiona kryzysu tylko w przypadku braku dostaw węgla do lokalnych kotłowni czy uszkodzenia węzłów ciepłowniczych.

2.2. Pozostałe zagrożenia.

Zagrożenie chemiczne

Zagrożenie skażeniami toksycznymi środkami przemysłowymi stwarza około 70 zakładów przemysłowych rozmieszonych na terenie województwa mazowieckiego.

Ewentualna awaria zbiorników lub urządzeń technicznych z TSP może spowodować uwalnianie się środka toksycznego do atmosfery i skazić ludność w strefie przemieszczania się obłoku toksycznego.

Oprócz zagrożeń ze strony zakładów przemysłowych istnieje także realne niebezpieczeństwo skażenia w wyniku awarii cystern z TSP i NSCh, przewożonych transportem drogowym. W ciągu miesiąca przez teren miasta Makowa Mazowieckiego przewozi się ok. 2.550 ton TSP i NSCh.

Awarie

Elementami stwarzającymi zagrożenie pożarowe będące skutkiem awarii obiektów technicznych w mieście są stacje benzynowe zlokalizowane w pobliżu osiedli i na terenie zakładów pracy. Ewentualna awaria i pożar w tych stacjach może doprowadzić do eksplozji zbiorników z paliwem i rozprzestrzeniania się ognia na okoliczne budynki.

Pożary

Zabudowa miasta nie stwarza dużego zagrożenia pożarowego gdyż większość budynków w mieście spełnia wymogi ochrony p.poż. Budynki z elementów łatwopalnych są tylko pojedynczymi obiektami rozmieszczonymi głównie na obrzeżach miasta i w zabudowie rozproszonej. Zagrożenie pożarowe może być spowodowane m.in. wyładowaniem atmosferycznymi czy zwarciem w instalacji elektrycznej, jednak nie będzie znosiło znamion kryzysu.

Katastrofy

Przez teren miasta przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie, którymi przewożone są duże ilości substancji chemicznych i paliw. Zły stan nawierzchni dróg i środków transportu przeznaczonych do przewozu substancji niebezpiecznych i paliw nie zawsze odpowiadający obowiązującym normom, jest przyczyną kolizji stwarzających duże zagrożenie dla zdrowia i życia ludności oraz zagrożenie dla środowiska naturalnego.[35]

3. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.

Efektem struktur geologicznych regionu jest występowanie dogodnych do eksploatacji kopalin – wyłącznie pospolitych. W powiecie makowskim eksploatowane są metodą odkrywkową, piaski i żwiry, a także surowce ilaste ceramiki budowlanej.

Wszystkie te złoża pozostają jednak w całości poza właściwością studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – żadne z nich bowiem, nie występuje na terenie miasta.

Zasoby ilościowe i jakościowe wód podziemnych w rejonie Makowa Mazowieckiego opisano w punkcie l. l .4. Wody podziemne.

4. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.

Na obszarze miasta tereny górnicze nie występują.

5. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.

Struktura geologiczna obszaru opracowania i ukształtowanie jego powierzchni przesądzają, iż osuwiska lub osiadania terenu, występują wyłącznie w obrębie odcinków dolin - w silniej nachylonych stokach i skarpach dolin lub parowów. W powiecie makowskim, stwierdzono obecność 11 takich zjawisk. Obszary podatne na zjawiska osuwiskowe (pełznięcia, zsuwy, obrywy) znajdujące się w granicach miasta nie zostały dotąd zarejestrowane w zbiorach Krajowego Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej. Zasięg osuwisk występujących na terenie Makowa Mazowieckiego przedstawiono na załącznikach graficznych do niniejszego opracowania, określony został na podstawie: „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej” dla rzeki Orzyc opracowanego na zlecenie Dyrektora RZGW w Warszawie.

6. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.

Stosownie do treści art. 79 ust. 2 Ustawy o Prawie Wodnym (Dz.U.05.239.2019 j.t.) właściwy terenowo dla miasta Maków Mazowiecki dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie sporządził „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej” dla rzeki Orzyc, ustalające granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania. W ww. opracowaniu określono zasięgi obszarów bezpośredniego zagrożenia powodziowego dla rzeki Orzyc w granicach miasta.

Na obszarach tych obowiązują zakazy określone w artykule 88 Prawa Wodnego - zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą.

Wymagania nie obejmują istniejącej zabudowy, która zlokalizowana została na terenach określonych przez Studium, jako tereny zalewowe. Budynki na tych terenach powinny być wznoszone bez podpiwniczenia, na wyniesionym fundamencie - min. 30 cm powyżej rzędnej terenu wyznaczającej poziom wody powodziowej w jej maksymalnym zasięgu określonym granicą obszaru zalewowego w Studium.[36]

(Nowy zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią został wyznaczony na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Zgodnie z cytowanymi materiałami miasto znajduje się w zasięgu granic:

1. *obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),*
2. *obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),*
3. *obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).*

*W zmianie studium wskazano zasięg wymienionych obszarów. Wyznaczenie granic zostało jednak dokonane jedynie w granicach przeprowadzanej zmiany. Wprowadzenie zasięgu obszarów zagrożonych powodzią w całym mieście wymagałoby kolejnej zmiany studium – zasięg działań planistycznych ograniczony do zasięgu wskazanego w uchwałach na podstawie, których zmiana jest przeprowadzana.)*2, (Obszary objęte zmianą studium znajdują się częściowo w granicach wymienionych powyżej obszarów zagrożonych powodzią)3*

7.[37] SPOŁECZNO - GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA [38] ROZWOJU MIASTA.

7.1.[39] Statystyka ludności.

(Miasto Maków Mazowiecki według danych Głównego Urzędu Statystycznego na grudzień 2014 r. zamieszkuje 10077 mieszkańców. Gęstość zaludnienia w mieście wynosi 980 osób/ km^2. Gęstość zaludnienia jest zdecydowanie wyższa od średniej gęstości dla całego województwa (150 osób/km^2) i średniej gęstości zaludnienia w powiecie makowskim (44 osoby/km^2). Liczba ludności w ostatnich latach uległa zmniejszeniu. W roku 1995 w mieście zamieszkiwało 10568 osób. Spadek liczby ludności w okresie 1995 – 2014 wyniósł 491 osób (26 osób rocznie). Zmiana liczby ludności w 2014 roku według danych GUS wyniosła -4,1 osób. Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania jest określany przez GUS dla powiatu. W przypadku powiatu makowskiego wyniósł on -0,4 i jest niższy niż dla całego województwa mazowieckiego, dla którego wynosi 0,7.

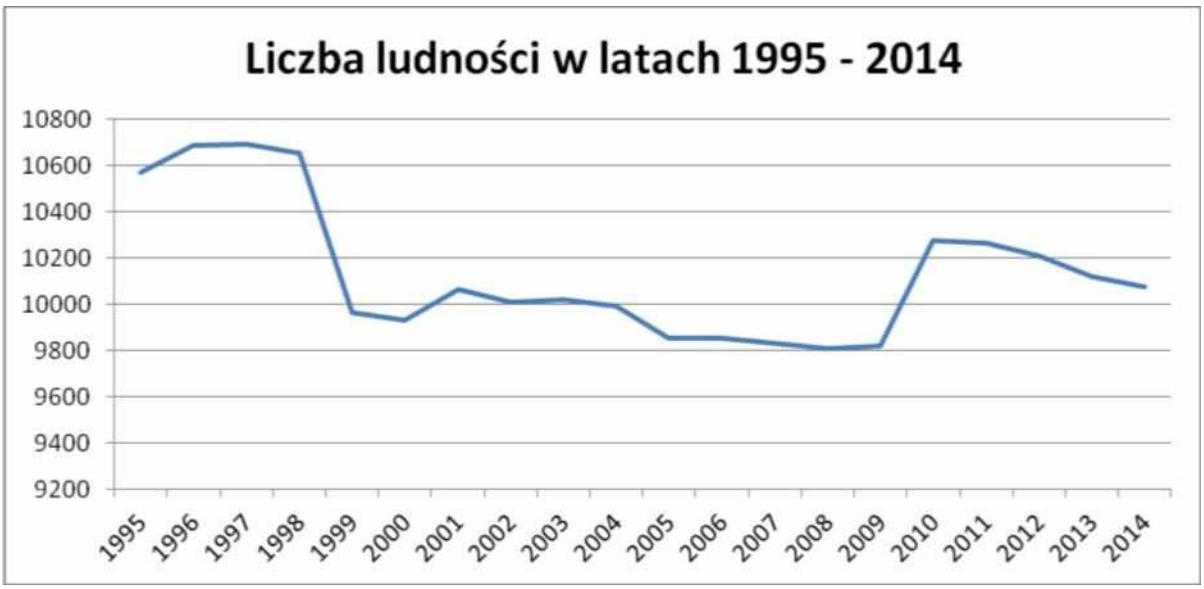

*Zmniejszenie liczby ludności w mieście jest zjawiskiem niekorzystnym. Brak wzrostu naturalnego stanowi jedną z podstawowych barier dalszego rozwoju miasta. Zahamowanie przyrostu naturalnego jest zjawiskiem powszechnie występującym w Polsce w mniejszych miastach. Powodem ujemnego wzrostu naturalnego jest zmniejszenie liczby urodzeń oraz migracje ludności. Liczba zgonów w mieście w 2014 r. wyniosła 90 natomiast liczba urodzeń 116. Przyrost naturalny tym samym wyniósł 16 osób. W tym samym roku z miasta wymeldowało się 127 osób (w tym 3 na pobyt zagraniczny). Saldo migracji wewnętrznych wyniosło w roku 2014 -41 osób (saldo migracji na 1000 osób -4,3573). Dane powyższe potwierdzają, że zmniejszenie liczby ludności w mieście spowodowane jest niskim przyrostem naturalnym oraz migracjami ludności poza miasto. Powód migracji jest związany z czynnikami ekonomicznymi (wyjazd z miasta w celach zarobkowych) oraz podjęciem nauki w większych ośrodkach miejskich. Wyjazd w celach związanych z nauką i wykształceniem ma zwykle charakter trwały. Osoby wyjeżdżające w tych celach podejmują pracę zawodową w miejscach kształcenia. Zjawisko migracji związanych z edukacją i wykształceniem jest zjawiskiem szczególnie niekorzystnym dla miasta. Powoduje ono wyjazd osób młodych i dobrze wykształconych. Są to zwykle osoby znajdujące się w wieku produkcyjnym bądź wchodzące w ten wiek.)*1*

~~(Gmina Maków Mazowiecki jest gminą miejską i w 1998 r. zamieszkiwało ją ogółem 10 651 osób, co stanowiło ok. 2,6 % mieszkańców województwa ostrołęckiego. Wskaźnik gęstości zaludnienia w mieście jest znacznie niższy w porównaniu do średniego zaludnienia w gminach miejskich województwa i w 1998 r. wynosił 1065 osób/1 km^2. W latach 1998 – 2010 można zauważyć tendencję spadkową – liczba ludności w Makowie Mazowieckim zmniejszyła się w roku 2010 do 9 755 os.~~[40]

~~Sytuację demograficzną w ostatnich latach przedstawia poniższa tabela:~~

~~Ludność w latach 1994 - 2010~~[41]

~~Stan w dniu 31 XII~~

~~Wyszczególnienie~~	~~Ludność~~				~~Kobiety na 100 mężczyzn~~
	~~ogółem~~	~~mężczyźni~~	~~kobiety~~	~~na 1 km^2~~	
~~Województwo ostrołęckie~~[42] ~~1994~~	~~407 490~~	~~203 682~~	~~203 808~~	~~63~~	~~100~~
~~1997~~	~~410 858~~	~~205 127~~	~~205 731~~	~~63~~	~~100~~
~~1998~~	~~411 638~~	~~205 380~~	~~206 258~~	~~63~~	~~100~~
~~Województwo mazowieckie 2008~~	~~5 204 495~~	~~2 490 331~~	~~2 714 164~~	~~146~~	~~109~~
~~2009~~	~~5 222 167~~	~~2 497 821~~	~~2 724 346~~	~~147~~	~~109~~

~~2010~~	~~5 242 911~~	~~2 507 685~~	~~2 735 226~~	~~147~~	~~109~~[43]
~~Gminy miejskie woj. ostrołęckiego~~[44] ~~1994~~	~~103 136~~	~~49 923~~	~~53213~~	~~1 199~~	~~107~~
~~1997~~	~~105 739~~	~~51 163~~	~~54576~~	~~1 230~~	~~107~~
~~1998~~	~~106 070~~	~~51 227~~	~~54843~~	~~1 233~~	~~107~~
~~Gminy miejskie woj. mazowieckiego 2008~~	~~2 917 509~~	~~1 359 853~~	~~1 557 656~~	~~2 007~~	~~115~~
~~2009~~	~~2 925 385~~	~~1 362 894~~	~~1 562 491~~	~~2 013~~	~~115~~
~~2010~~	~~2 933 879~~	~~1 366 345~~	~~1 567 534~~	~~2 019~~	~~115~~[45]
~~Maków Maz. 1994~~	~~10 531~~	~~5 027~~	~~5504~~	~~1 053~~	~~109~~
~~1997~~	~~10 690~~	~~5 132~~	~~5 558~~	~~1 069~~	~~108~~
~~1998~~	~~10 651~~	~~5 105~~	~~5 546~~	~~1 065~~	~~109~~
~~2008~~	~~9 808~~	~~4 650~~	~~5 158~~	~~954~~	~~111~~
~~2009~~	~~9 818~~	~~4 671~~	~~5 147~~	~~955~~	~~110~~
~~2010~~	~~9 755~~	~~4 651~~	~~5 104~~	~~949~~	~~110~~[46]

~~*Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.*~~
~~*Dane Departamentu Demograficznego za 1998r., US Ostrołęka*~~
~~*www.stat.gov.pl*~~[47]

~~*W latach 1994 – 1998 liczba mieszkańców miasta wzrosła o 120 osób, tj. 1,14%, podczas gdy w gminach miejskich województwa liczba ludności wzrosła aż o 2,84%, natomiast w woj. ostrołęckim wzrosła o 1,02%.*~~

~~*Na tak niewielki (w porównaniu z gminami miejskimi) wzrost ludności w równej mierze wpłynęły dwa czynniki: malejący przyrost naturalny i ujemne saldo migracji.*~~

~~*W analizowanym okresie poziom przyrostu naturalnego w Makowie Mazowieckim zmalał o 2/5 i w porównaniu zarówno z gminami miejskimi jak i województwem jest nieco niższy. Proces spadku przyrostu naturalnego spowodowany był zmniejszeniem liczby urodzeń przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów.*~~

~~*Czynnikiem hamującym rozwój demograficzny było również utrzymujące się ujemne saldo migracji, wskazujące na odpływ ludności z miasta. W badanym okresie odpływ ludności utrzymywał się na stałym poziomie, natomiast napływ wzrósł zaledwie o 1/8. Przyczyną tego zjawiska była recesja gospodarcza.*~~

~~*Szczegółowe dane na temat ruchu naturalnego i migracji ludności przedstawiają poniższe tabele.*~~

~~*Ruch naturalny ludności w 1994 - 2010*~~[48]

~~Wyszczególnienie~~	~~Małżeństwa~~	~~Urodzenia żywe~~	~~Zgony~~		~~Przyrost naturalny~~	~~Małżeństwa~~	~~Urodzenia żywe~~	~~Zgony~~	~~Przyrost naturalny~~
			~~ogółem~~	~~w tym niemowląt *~~					
	~~w liczbach bezwzględnych~~					~~na 1000 ludności~~			
~~Województwo ostrołęckie~~[49] ~~– 1994~~	~~2530~~	~~6400~~	~~4094~~	~~74~~	~~2306~~	~~6,2~~	~~15,6~~	~~10,0~~	~~5,6~~
~~1997~~	~~2346~~	~~5435~~	~~3978~~	~~46~~	~~1457~~	~~5,7~~	~~13,1~~	~~9,6~~	~~3,5~~
~~1998~~	~~2489~~	~~5238~~	~~3966~~	~~48~~	~~1272~~	~~6,0~~	~~12,7~~	~~9,6~~	~~3,1~~
~~Województwo mazowieckie 2007~~	~~32 645~~	~~55 140~~	~~52 840~~	~~268~~	~~2 300~~	~~6,3~~	~~10,7~~	~~10,2~~	~~0,4~~

2008	33 975	58 714	53 248	285	5 466	6,5	11,3	10,3	1,1
2009	33 328	59 841	54 630	294	5 211	6,4	11,5	10,5	1,0[50]
Gminy miejskie woj. ostrołęckiego[51] - 1994	530	1345	738	19	607	5,1	13,0	7,2	5,9
1997	540	1225	750	10	475	5,1	11,6	7,1	4,5
1998	598	1098	777	5	321	5,6	10,3	7,3	3,0
Gminy miejskie woj. mazowieckiego	17 558	30 267	28 444	136	1 823	6,1	9,6	9,9	0,6
2008	18 028	32 184	29 083	148	3 101	6,2	10,3	9,9	1,1
2009	17 828	32 870	29 532	168	3 338	6,1	10,5	10,1	1,1[52]
Maków Maz. - 1994	52	122	70	2	52	5,0	11,7	6,7	5,0
1997	51	141	89	2	52	4,8	13,3	8,4	4,9
1998	57	112	81	2	31	5,3	10,5	7,6	2,9
2007	56	130	96	0	34	5,6	10,4	9,7	3,4
2008	73	122	99	2	23	7,4	11,1	10,0	2,3
2009	79	157	91	0	66	8,0	11,3	9,2	6,7[53]

*Dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.
Dane Departamentu Demograficznego za 1998r., US Ostrołęka
www.stat.gov.pl[54]

Migracje ludności w latach 1994 - 2010[55]

Wyszczególnienie	Napływ*				Odpływ**				Saldo migracji
	ogółem	z miast	ze wsi	z zagranicy	ogółem	do miast	na wieś	za granicę	
Województwo ostrołęckie[56] - 1994	5215	1598	3573	44	6077	3414	2595	68	-862
1997	5461	1914	3425	122	5877	3244	2595	38	-416
Województwo mazowieckie 2007	85 778	54 408	30 036	1 334	70 944	36 940	32 558	1 446	+14 834
2008	66 193	42 526	22 273	1 394	54 748	29 376	24 304	1 068	+11 445
2009	65 390	41 721	22 216	1 453	53 102	28 088	24 378	636	+12 288[57]
Gminy miejskie woj. ostrołęckiego[58] - 1994	1545	333	1192	20	1094	538	514	42	+451
1997	1469	368	1071	30	1197	499	673	25	+272
Gminy miejskie woj. mazowieckiego 2007	41 048	25 788	14 282	978	36 727	17 820	17 838	1 069	+4 321
2008	33 254	20 862	11 356	1 036	29 356	14 616	13 988	752	+3 898
2009	32 204	20 040	11 109	1 055	28 338	13 881	13 966	491	+3 866[59]
Maków Maz. - 1994	128	28	100	-	152	80	65	7	-24
1997	147	44	98	5	156	84	72	0	-9
1998	144	61	76	7	153	91	62	0	-9
2007	81	35	45	1	159	79	74	6	-78
2008	74	18	55	1	155	82	67	6	-81
2009	94	30	61	3	136	67	64	5	-42[60]

~~*Zameldowania na pobyt stały.~~ ~~**Wymeldowania z pobytu stałego.~~

~~Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997~~
~~Dane Departamentu Demograficznego za 1998 r., US Ostrołęka~~
~~www.stat.gov.pl~~ [61]

~~7.1.1.~~[62] ~~Liczba ludności w latach 1993-1998.~~

~~Liczba ludności w latach 1993-1998~~

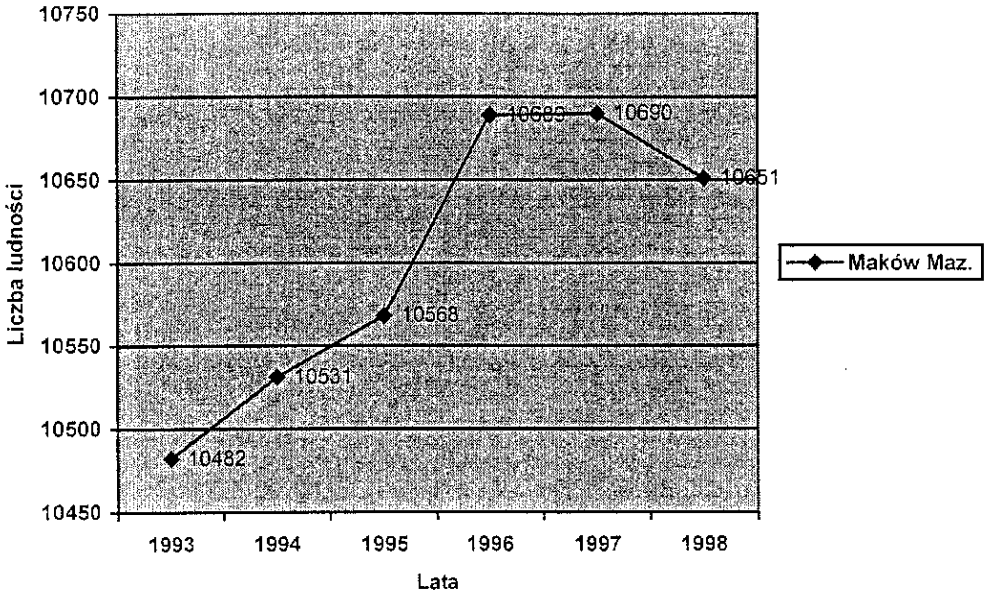

~~Wyszczególnienie~~	~~Lata~~						~~Przyrost (+) lub ubytek (-)~~
	~~1993~~	~~1994~~	~~1995~~	~~1996~~	~~1997~~	~~1998~~	~~w latach 1993-98~~
~~Liczba ludności~~	~~10482~~	~~10531~~	~~10568~~	~~10689~~	~~10690~~	~~10651~~	~~+169~~
~~Wskaźnik dynamiki 1993 = 100~~	~~100~~	~~100,47~~	~~100,82~~	~~101,97~~	~~101,98~~	~~101,61~~	~~x~~
~~Wskaźnik dynamiki rok poprzedni = 100~~	~~100~~	~~100,47~~	~~100,35~~	~~101,14~~	~~100,01~~	~~99,64~~	~~x~~

~~Dynamika wzrostu liczby ludności w badanym okresie była umiarkowana i w stosunku do stanu z roku poprzedniego największy wzrost, bo aż o 1.14% nastąpił w 1996r. Na terenie miasta w latach 1993-1998 przyrost ludności wynosił 169 osób, tj. wzrost o 1,61%. Największą liczbę ludności zanotowano w roku 1997, po którym nastąpił spadek. Ubytek ludności zanotowano jedynie w 1998 r. i w liczbach bezwzględnych wynosił on 39 osób.)*1~~

7.1.2.[63] Struktura wieku i płci mieszkańców miasta.

(Wskaźnikiem charakteryzującym udział ludności w ekonomicznych klasach wieku jest wskaźnik udziału ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. W Makowie Mazowieckim ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 18,7% populacji całego miasta. Natomiast ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 19,2% a ludność w wieku produkcyjnym tym samym obejmuje 62,1 % ogółu mieszkańców miasta.

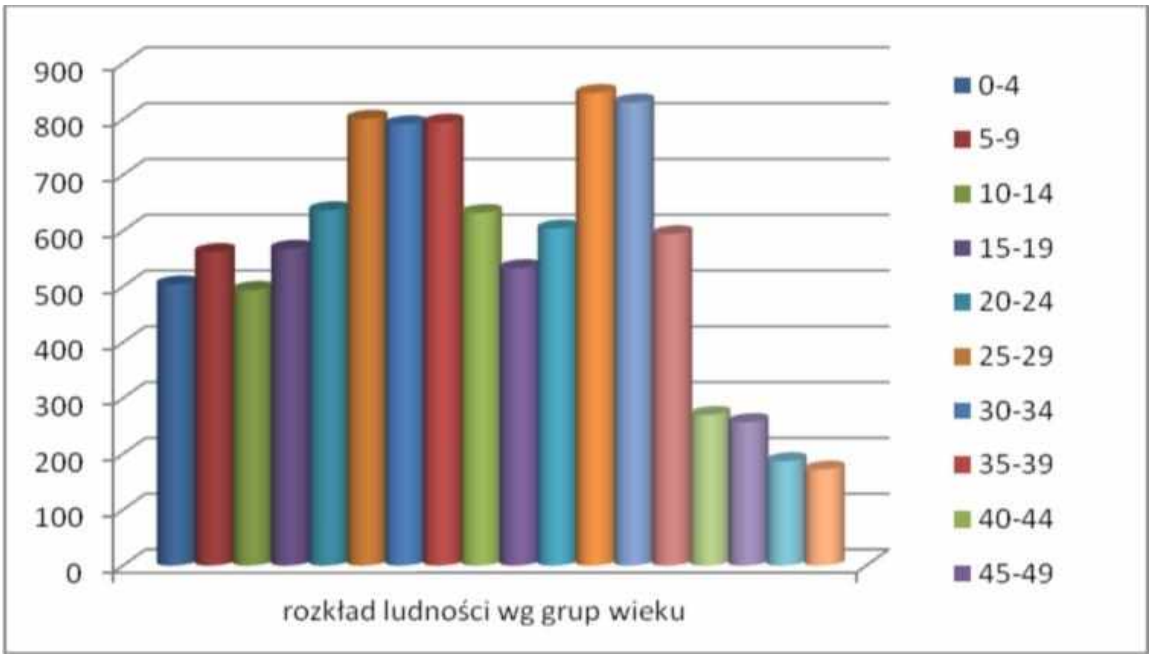

Dynamika zmian relacji grup ludności produkcyjnej i nieprodukcyjnej wskazuje na typowy dla województwa wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym, przy dość aktywnym spadku ilości osób w wieku przedprodukcyjnym tzn. młodych i równie silnym wzroście osób w wieku poprodukcyjnym tzn. już niezdolnych do pracy. W okresie perspektywicznym rozkład grup wiekowych w mieście będzie prowadził do bardzo istotnych i niekorzystnych zmian w strukturze wieku społeczeństwa miasta. Mała ilość osób w wieku przedprodukcyjnym i wysoka liczba osób w wieku produkcyjnym w okresie perspektywicznym doprowadzi do zjawiska tzw. „starzenia społeczeństwa", tj. zmniejszenia ilości osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz zwiększeniu się liczny osób w wieku poprodukcyjnym. Negatywne efekty tego procesu to przede wszystkim zjawisko starzenia się zasobów ludzkich, czyli zmniejszenie się liczby i udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej

populacji ludności oraz wzrost współczynnika obciążenia demograficznego, zwłaszcza grupą wieku poprodukcyjnego. Niekorzystne trendy demograficzne w mieście potwierdzone są prognozą demograficzną wykonaną przez GUS dla powiatu makowskiego. Liczba ludności powiatu wg tej prognozy w roku 2050 wyniesie 35359 osób. Biorąc pod uwagę obecną ilość osób mieszkających w powiecie, tj. 46365 osób, ludność powiatu zmniejszy się o około 11000 osób. Ze względu na udział procentowy mieszkańców miasta w ogólnej liczbie ludności powiatu wynoszący około 20% można założyć, że niekorzystne zmiany demograficzne w znacznej części dotkną samego miasta.
*W Makowie liczba mężczyzn w ogólnej licznie ludności wynosi 4773, natomiast kobiet 5304. Współczynnik określający wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn, tj. liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn wynosi dla miasta 111. Współczynnik feminizacji społeczeństwa Makowa jest zgodnie z powyższymi danymi niekorzystny. Nierównomierny rozkład udziału mężczyzn i kobiet w mieście ogranicza liczbę możliwych do zawarcia małżeństw. Liczba zawartych małżeństw nie jest wysoka w mieście i wyniosła zaledwie 43 w roku 2014. Niekorzystny wskaźnik feminizacji będzie kolejnym czynnikiem negatywnie wpływającym na stan ludności Makowa Mazowieckirgo. Liczba mieszkańców miasta w okresie perspektywicznym może zmniejszyć się nawet o około 2000 osób (ok. 60 osób rocznie.)*1*

~~(Struktura ludności według wieku i płci ma decydujący wpływ na aktualne i przyszłe potrzeby w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej, jak również w zakresie mieszkalnictwa i miejsc pracy.~~

~~Struktura ludności wg płci w Makowie Maz. jest zaburzona z powodu liczebnej nadwyżki kobiet nad mężczyznami. Ilustruje to poniższa tabela.~~

~~Struktura płci w 1998 r.~~

~~Wiek~~	*~~Ludność ogółem~~*	*~~Mężczyźni~~*	*~~Kobiety~~*	*~~Liczba kobiet na 100 mężczyzn~~*
~~Województwo ostrołęckie~~[64]	*~~411638~~*	*~~205380~~*	*~~206258~~*	*~~100~~*
~~Struktura w % :~~	*~~100~~*	*~~49,89~~*	*~~50,11~~*	*~~x~~*
~~Gminy miejskie woj. ostrołęckiego~~[65] –	*~~106070~~*	*~~51227~~*	*~~54843~~*	*~~107~~*
~~Struktura w %:~~	*~~100~~*	*~~48,30~~*	*~~51,70~~*	*~~x~~*
~~Maków Maz.~~	*~~10651~~*	*~~5105~~*	*~~5546~~*	*~~109~~*
~~Struktura w % :~~	*~~100~~*	*~~47,93~~*	*~~52,07~~*	*~~x~~*

~~Struktura płci w 2010 r.~~

~~Wiek~~	*~~Ludność ogółem~~*	*~~Mężczyźni~~*	*~~Kobiety~~*	*~~Liczba kobiet na 100 mężczyzn~~*
~~Województwo mazowieckie~~	*~~5 242 911~~*	*~~2 507 685~~*	*~~2 735 226~~*	*~~109~~*
~~Struktura w % :~~	*~~100~~*	*~~47,83~~*	*~~52,17~~*	*~~x~~*
~~Gminy miejskie woj. mazowieckiego~~	*~~2 933 879~~*	*~~1 366 345~~*	*~~1 567 534~~*	*~~115~~*
~~Struktura w %:~~	*~~100~~*	*~~46,57~~*	*~~53,43~~*	*~~x~~*
~~Maków Maz.~~	*~~9 755~~*	*~~4 651~~*	*~~5 104~~*	*~~110~~*
~~Struktura w % :~~	*~~100~~*	*~~47,68~~*	*~~52,32~~*	*~~x~~*[66]

~~Źródło: www.stat.gov.pl~~ [67]

~~Z powyższego zestawienia wynika, iż struktura płci w Makowie Maz. jest zbliżona do średnich w gminach miejskich województwa. W ogólnej liczbie ludności w 1998r. - 47,93% populacji stanowili mężczyźni.~~

~~Wskaźnik liczby kobiet na 100 mężczyzn w ostatnim okresie utrzymywał się na stałym poziomie i wynosił 109 kobiet, natomiast w woj. ostrołęckim był znacznie niższy i wynosił 100 kobiet.~~

~~Zjawisko deformacji struktury płci występujące na terenie miasta może wywrzeć negatywny wpływ na rozwój demograficzny miasta w okresie perspektywicznym.~~

~~Ludność w wieku produkcyjnym~~ [*] ~~i nieprodukcyjnym,~~

~~Stan w dniu 31 .XII~~

~~Wyszczególnienie~~	~~Ogółem~~	~~W wieku~~			~~Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym~~
		~~przedprodukcyjnym~~	~~produkcyjnym~~	~~poprodukcyjnym~~	
~~Województwo ostrołęckie~~ [68] ~~- 1997 r.~~	~~410858~~	~~123155~~	~~230639~~	~~57064~~	~~78~~
~~Województwo mazowieckie 2009 r.~~	~~5 222 167~~	~~975 278~~	~~3 329 007~~	~~917 882~~	~~57~~ [69]
~~Struktura w %~~					
~~Województwo ostrołęckie~~ [70] ~~-1997 r.~~	~~100~~	~~29,98~~	~~56,13~~	~~13,89~~	~~-~~
~~Województwo mazowieckie 2009 r.~~	~~100~~	~~18,68~~	~~63,75~~	~~17,58~~	~~-~~ [71]
~~Gminy miejskie 1997 r.~~	~~105739~~	~~31815~~	~~63989~~	~~9935~~	~~65~~
~~Gminy miejskie woj. maz. 2009 r.~~	~~2 925 385~~	~~485 930~~	~~1 892 889~~	~~546 566~~	~~54~~ [72]
~~Struktura w %~~					
~~Gminy miejskie 1997 r.~~	~~100~~	~~30,09~~	~~60,52~~	~~9,39~~	~~-~~
~~Gminy miejskie woj. maz. 2009 r.~~	~~100~~	~~16,61~~	~~64,71~~	~~18,68~~	~~-~~ [73]
~~Maków Maz. 1997 r.~~	~~10690~~	~~3086~~	~~6515~~	~~1089~~	~~64~~
~~Maków Maz. 2008 r.~~	~~9 808~~	~~2 078~~	~~6 351~~	~~1 379~~	~~54~~
~~Maków Maz. 2009 r.~~	~~9 818~~	~~2 109~~	~~6 301~~	~~1 408~~	~~56~~ [74]
~~Struktura w %~~					
~~Maków Maz. 1994 r.~~	~~100~~	~~30,6~~	~~59,5~~	~~9,9~~	~~-~~
~~Maków Maz. 1997 r.~~	~~100~~	~~28,87~~	~~60,94~~	~~10,19~~	~~-~~
~~Maków Maz. 2008 r.~~	~~100~~	~~21,19~~	~~64,75~~	~~14,06~~	~~-~~
~~Maków Maz. 2009 r.~~	~~100~~	~~21,50~~	~~64,17~~	~~14,33~~	~~-~~ [75]

~~Źródło:Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1997~~
~~www.stat.gov.pl~~ [76]

~~Z danych zawartych w tabeli wynika, iż struktura wieku ludności w Makowie Mazowieckim jest niekorzystna w porównaniu z gminami miejskimi woj. Ostrołęckiego.~~

~~W latach 1994 - 97 nastąpił spadek roczników przedprodukcyjnych, wzrosła natomiast liczba ludności w wieku produkcyjnym i liczba ludności w wieku poprodukcyjnym.~~

~~Spadek udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym wskazuje na starzenie się społeczeństwa. Proces ten zanotowano w całym kraju.~~

~~Szczegółowe dane dotyczące struktury wieku ludności miasta za lata 1994 - 2010~~ [77] ~~przedstawia poniższa tabela:~~

~~Ludność według wieku w latach 1994 – 2010~~ [78]

~~Wyszczególnienie~~	~~Ogółem~~	~~Struktura wieku w %~~									
		~~0-4 lata~~	~~5-9~~	~~10-14~~	~~15-19~~	~~20-29~~	~~30-39~~	~~40-49~~	~~50-59~~	~~60-64~~	~~65 lat i więcej~~
~~1994~~	~~10531~~	~~6,4~~	~~8,5~~	~~10,0~~	~~10,9~~	~~11,9~~	~~16,6~~	~~16,6~~	~~7,6~~	~~3,4~~	~~7,9~~
~~1996~~	~~10689~~	~~6,0~~	~~7,4~~	~~10,2~~	~~10.2~~	~~13,8~~	~~14,3~~	~~18,3~~	~~8,1~~	~~3,6~~	~~8.2~~
~~2008~~	~~9 808~~	~~6,1~~	~~5,3~~	~~6,0~~	~~7,0~~	~~16,0~~	~~13,0~~	~~12,5~~	~~17,4~~	~~5,6~~	~~11,0~~
~~2009~~	~~9 818~~	~~6,4~~	~~5,4~~	~~5,9~~	~~6,5~~	~~16,1~~	~~13,0~~	~~11,8~~	~~17,5~~	~~6,4~~	~~10,9~~
~~2010~~	~~9 755~~	~~-~~	~~–~~	~~-~~	~~–~~	~~-~~	~~-~~	~~-~~	~~-~~	~~-~~	~~-~~ [79]

~~[1] Wiek produkcyjny: mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18 – 59 lat.~~

~~*Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994-1997*~~
~~*www.stat.gov.pl*~~ [80]

~~*Proces spadku przyrostu naturalnego poruszany wcześniej wpłynął zasadniczo na ukształtowanie się takiej struktury wieku.*~~

~~*Z danych zawartych w tabeli wynika, iż :*~~

- ~~*udział liczby ludności w przedziale wiekowym powyżej 60 lat zwiększył się z 11,3% do 11,8%;*~~
- ~~*udział dzieci w wieku 0-9 lat z 14,9% zmalał do 13,4%.)*~~**1*

7.2. [81] Zatrudnienie.

(W roku 2016 w mieście zarejestrowano 91 nowych podmiotów gospodarczych wg grup sekcji PKD 2007. W roku 2015 było to 111 podmiotów, 2014 79, 2013 120 i 2012 78. Dane z ostatnich lat w tym zakresie wskazują, na stały i stabilny rozwój sfery działalności gospodarczej miasta. Wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności kształtował się w 2016 r. na poziomie 1202 i wykazuje tendencję wzrostową w ostatnich latach. Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności wyniósł w 2016 roku 94 i wykazuje stabilną wartość w ostatnim pięcioleciu.
*W roku 2016 w mieście zarejestrowane było 1133 podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym, z czego aż 936 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Oprócz osób fizycznych w mieście zarejestrowane było 39 spółek handlowych, 12 spółdzielni, 6 fundacji, 29 stowarzyszeń i organizacji społecznych. Ilość podmiotów i zakres prowadzonej działalności gospodarczej w ostatnich latach utrzymywał się na stabilnym poziomie. Nie zanotowano znaczących wzrostów oraz spadków ilości podmiotów gospodarczych. Z analizy wynika, że podstawą sfery gospodarczej miasta jest prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne.)*1*

~~*(Liczba pracujących w gospodarce narodowej na terenie miasta w 1997 r. wynosiła 3234 osoby. W porównaniu z 1994 r. zwiększyła się o 1,0%, podczas gdy w gminach miejskich woj. ostrołęckiego wzrosła o 6,0%.*~~

~~*Dane przedstawione w poniższej tabeli nie ujmują pracujących w rolnictwie indywidualnym oraz pracujących w zakładach osób fizycznych i spółek cywilnych zatrudniających do 5 osób.*~~

~~*Zakłady produkcyjne powstałe w ostatnich latach, to zakłady małe, zatrudniające od kilku do kilkunastu osób. Efektem rozwoju drobnej przedsiębiorczości jest wzrost liczby pracujących w niektórych sekcjach gospodarki narodowej.*~~

~~*Wzrost liczby pracujących w 1997r. w porównaniu do 1994r. wystąpił w następujących sekcjach EKD:*~~

- ~~*w działalności produkcyjnej - 18,52%*~~
- ~~*w administracji publicznej i obronie narodowej - 2,13%*~~

- ~~*w ochronie zdrowia i opiece społecznej - 4,76%*~~

~~*Spadek liczby pracujących w 1997 r. w porównaniu do 1994 r. wystąpił w następujących sekcjach EKD:*~~

- ~~*w budownictwie - 39,47%*~~
- ~~*w handlu i naprawach - 2,36%*~~
- ~~*w transporcie, składowaniu i łączności - 11,73%*~~
- ~~*w edukacji - 6,18%*~~

~~*Struktura zatrudnienia odbiegała od średnich w gminach miejskich województwa. Najwięcej zatrudnionych na terenie miasta było w sekcji działalność produkcyjna i wynosiło 29,28%. Zauważalny jest również 2 - krotnie większy udział w porównaniu z gm. miejskimi udział zatrudnionych w ochronie zdrowia i opiece socjalnej.*~~

~~*Liczba pracujących w gospodarce narodowej na 1000 ludności na terenie miasta utrzymuje się na stałym poziomie i w 1997 r. wyniosła 303 (1994 r.-304), natomiast w gminach miejskich województwa wzrosła z 329 osób w 1994 r. do 339 osób w 1997 r. (w województwie ze 151 osób wzrosła do 152). Szczegółowe dane na temat pracujących w gospodarce narodowej ilustruje wykres oraz tabela:*~~

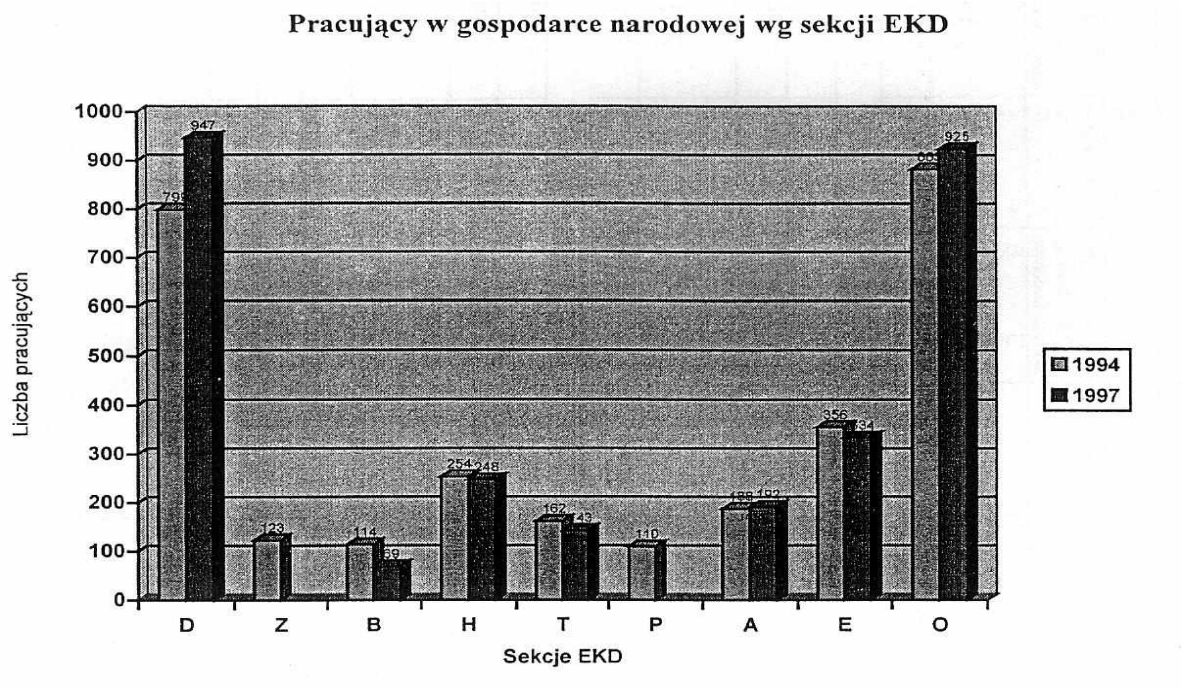

~~***D*** *Działalność produkcyjna*~~
~~***Z*** *Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę*~~
~~***B*** *Budownictwo*~~
~~***H*** *Handel i naprawy*~~
~~***T*** *Transport, składowanie, łączność*~~
~~***P*** *Pośrednictwo finansowe*~~
~~***A*** *Administracja publiczna i obrona narodowa*~~
~~***E*** *Edukacja*~~
~~***O*** *Ochrona zdrowia i opieka socjalna*~~

~~Pracujący* w gospodarce narodowej według sekcji EKD i PKD 2007~~ [82] ~~– Stan na 31. XII~~

~~Wyszczególnienie~~	~~Ogółem~~		~~W tym~~								
		~~w tym kobiety~~	~~Działalność produkcyjna (SEKCJA C PKD 2007)~~	~~Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę(sekcja D PKD 2007)~~	~~Budownictwo (sekcja F PKD 2007)~~	~~Handel i naprawy (sekcja G PKD 2007)~~	~~Transport, składowanie, łączność (sekcja H PKD 2007 – TRANSPORT I SKŁADOWANIE, sekcja j – informacja i komunikacja)~~	~~Pośrednictwo finansowe(sekcja K PKD 2007)~~	~~Administracja publiczna i obrona narodowa (sekcja O PKD 2007)~~	~~Edukacja (sekcja P PKD 2007)~~	~~Ochrona zdrowia i opieka socjalna (sekcja Q PKD 12007)~~ [83]
~~Województwo ostrołęckie~~ [84] ~~1994~~	~~61726~~	~~30915~~	~~16623~~	~~2886~~	~~3431~~	~~4953~~	~~5637~~	~~2137~~	~~4400~~	~~8038~~	~~8127~~
~~1997~~	~~62527~~	~~31794~~	~~18090~~	~~-~~	~~3670~~	~~5018~~	~~5688~~	~~-~~	~~3879~~	~~8196~~	~~8000~~
~~Woj. mazowieckie 2009~~	~~2 256 701~~	~~1 074 590~~	~~280 378~~	~~-~~	~~137 382~~	~~394 495~~	~~134 361 (h)+ 92 696 (j)~~	~~98 774~~	~~114 912~~	~~158 245~~	~~107 486~~ [85]
~~Struktura w %~~											
~~1994~~	~~100~~	~~50,08~~	~~26,93~~	~~4,68~~	~~5,56~~	~~8,02~~	~~9,13~~	~~3,46~~	~~7,13~~	~~13,02~~	~~13,17~~
~~1997~~	~~100~~	~~50,85~~	~~28,93~~	~~-~~	~~5,87~~	~~8,03~~	~~9,10~~	~~-~~	~~6,20~~	~~13,11~~	~~12,79~~
~~Woj. mazowieckie 2009~~	~~100~~	~~47,62~~	~~12,42~~	~~-~~	~~6,09~~	~~17,48~~	~~10,06~~	~~4,38~~	~~5,09~~	~~7,01~~	~~4,76~~ [86]
~~Gminy miejskie woj. ostrołęckiego~~ [87] ~~1994~~	~~33881~~	~~16656~~	~~10055~~	~~2467~~	~~2283~~	~~2413~~	~~3230~~	~~1504~~	~~2054~~	~~2529~~	~~4907~~
~~1997~~	~~35897~~	~~17351~~	~~11245~~	~~-~~	~~2447~~	~~2542~~	~~3299~~	~~-~~	~~2362~~	~~2689~~	~~5011~~
~~Struktura w %~~											
~~1994~~	~~100~~	~~49,16~~	~~29,08~~	~~7,28~~	~~6,74~~	~~7,12~~	~~9,53~~	~~4,44~~	~~6,06~~	~~7,46~~	~~14,48~~
~~1997~~	~~100~~	~~48,34~~	~~31,33~~	~~-~~	~~6,82~~	~~7,08~~	~~9,19~~	~~-~~	~~6,58~~	~~7,49~~	~~13,96~~
~~Maków Maz. 1994~~	~~3202~~	~~1915~~	~~799~~	~~123~~	~~114~~	~~254~~	~~162~~	~~110~~	~~188~~	~~356~~	~~883~~
~~1997~~	~~3234~~	~~1935~~	~~947~~	~~-~~	~~69~~	~~248~~	~~143~~	~~-~~	~~192~~	~~334~~	~~925~~
~~Struktura w %~~											
~~1994~~	~~100~~	~~59,81~~	~~24,95~~	~~3,84~~	~~3,56~~	~~7,93~~	~~5,06~~	~~3,44~~	~~5,87~~	~~11,12~~	~~27,58~~
~~1997~~	~~100~~	~~59,83~~	~~29,28~~	~~-~~	~~2,13~~	~~7,67~~	~~4,42~~	~~-~~	~~5,94~~	~~10,33~~	~~28,60~~

~~Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997)*1~~
www.stat.gov.pl [88]

* dane nie obejmują rolnictwa indywidualnego

55

7.2.1.[89] Bezrobocie.

*(Wskaźnikiem określającymi istniejący stan gospodarczo – społeczny jest ilość osób bezrobotnych. Dane dla powiatu makowskiego wskazane przez GUS określają, że w powiecie zarejestrowanych osób bezrobotnych jest 3615 (2016 r.). Średni wskaźnik bezrobocia (udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym) dla powiatu waha się w granicach 12,9%. Ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych w mieście w tym samym okresie wynosiła 757 osób. Od roku 2012 liczba tych osób spadła o 407 osób. Średni wskaźnik bezrobocia dla miasta w 2016 roku wynosił ok. 12,6%. Wskaźnik ten osiąga wartość podobną jak dla powiatu makowskiego, ale jest zdecydowanie wyższy od średniego wskaźnika dla województwa mazowieckiego, który wynosi 5,8%. Znaczący spadek liczby osób bezrobotnych w mieście, widoczny w ostatnich latach spowodowany jest wzrostem przedsiębiorstw oraz wzrostem udziału osób prowadzących indywidualną działalność gospodarczą .)1**

~~*(Sytuacja na lokalnym rynku pracy jest jednym z głównych problemów gospodarki Makowa Mazowieckiego.*~~

~~*W 1997r. Maków Maz. należał do grupy gmin miejskich woj. ostrołęckiego o największym bezrobociu. Ilość bezrobotnych w liczbach bezwzględnych w mieście sięgała wówczas 907 osób, z czego 54% stanowiły kobiety.*~~

~~*Charakterystykę zarejestrowanych bezrobotnych na terenie Makowa Maz. przedstawia poniższa tabela.*~~

~~***Wybrane dane o bezrobotnych w latach 1994 - 1997***~~

~~*Wyszczególnienie*~~	~~*Bezrobotni zarejestrowani*~~						
	~~*ogółem*~~	~~*z liczby ogółem*~~					
		~~*kobiety*~~	~~*absolwenci*~~	~~*zwolnieni 2 przyczyn dotyczących zakładu pracy*~~	~~*nie posiadający prawa do zasiłku*~~	~~*w wieku 18-44 lata*~~	~~*pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy*~~
~~*Województwo 1994*~~	~~*38931*~~	~~*18900*~~	~~*3023*~~	~~*1858*~~	~~*21406*~~	~~*35257*~~	~~-~~
~~*1997 Gminy miejskie*~~	~~*29578*~~	~~*16679*~~	~~*1368*~~	~~-~~	~~*21399*~~	~~*25728*~~	~~*15847*~~
~~*1994*~~	~~*11922*~~	~~*6331*~~	~~*800*~~	~~*504*~~	~~*7082*~~	~~*10471*~~	~~-~~
~~*1997*~~	~~*8593*~~	~~*5069*~~	~~*417*~~	~~-~~	~~*6327*~~	~~*7265*~~	~~*4532*~~
~~*Maków Maz. 1994*~~	~~*1127*~~	~~*515*~~	~~*64*~~	~~*7*~~	~~*533*~~	~~*940*~~	~~-~~
~~*1997*~~	~~*907*~~	~~*492*~~	~~*32*~~	~~-~~	~~*626*~~	~~*712*~~	~~*419*~~

~~*Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.*~~

~~*Bezrobocie na terenie miasta w badanym okresie osiągało nieco większe rozmiary niż przeciętnie w woj. ostrołęckim.*~~

~~*Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Makowie Maź. wynosił 13,9%, podczas gdy w gminach miejskich wskaźnik ten był nieco niższy i wynosił 13,4%,*~~

~~*natomiast w województwie 12,8%.*~~

~~*Należy założyć stopniowe zmniejszanie bezrobocia w wyniku inicjatyw i przystosowania się do nowych warunków ekonomicznych mieszkańców miasta.*~~

~~*Wg danych zawartych w publikacjach statystycznych liczba bezrobotnych na koniec grudnia 1997r. w porównaniu z 1994r. zmniejszyła się o 19,52% i wynosiła 907 osób, z czego:*~~

- ~~*54,24% stanowiły kobiety;*~~
- ~~*3,53% to absolwenci;*~~
- ~~*78,5% stanowią ludzie młodzi od 18-44 roku życia;*~~
- ~~*69,02% to osoby nie posiadający prawa do zasiłku;*~~
- ~~*46,20% to pozostający bez prawa do zasiłku pow. 12 miesięcy.*~~

~~*Szczegółowe dane w ujęciu powiatu ilustruje (bez podziału na poszczególne gminy) poniższy wykres oraz tabela.*~~

~~***Bezrobotni zarejestrowani na terenie powiatu***~~

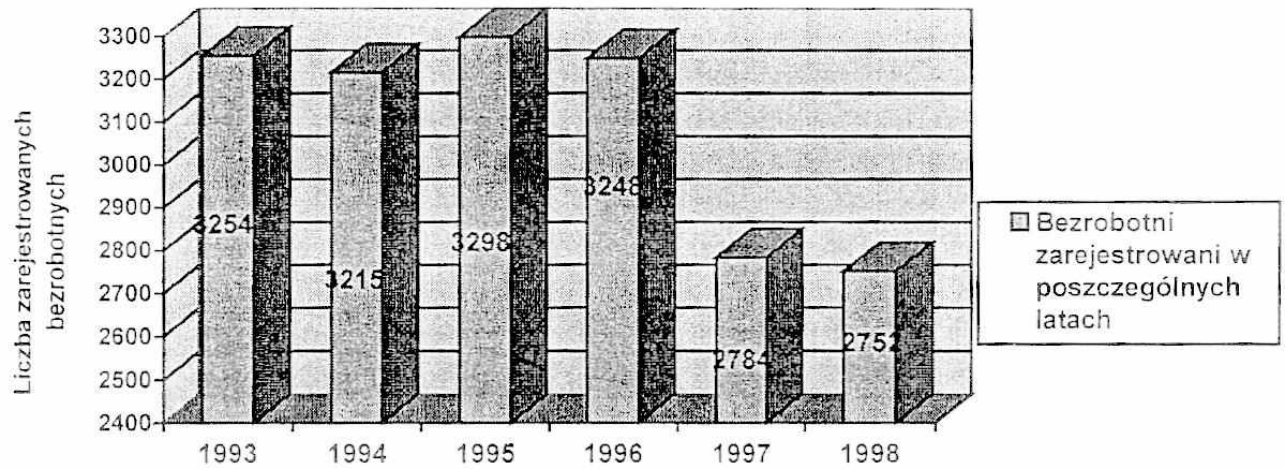

~~***Lata***~~

~~*Zmniejszająca się ale wyższa niż przeciętna w woj. stopa bezrobocia wymaga podjęcia wszelkich działań na rzecz ograniczenia bezrobocia.*~~

~~*Duży udział w strukturze bezrobotnych osób młodych świadczy o braku atrakcyjnych ofert pracy na rynku lokalnym, jak również o niewłaściwych kierunkach kształcenia w miejscowych szkołach średnich. Sytuacja taka w niedługim okresie spowoduje ucieczkę młodzieży w poszukiwaniu atrakcyjnej pracy i lepszego wykształcenia.*~~

~~*Dane dot. struktury bezrobocia w układzie powiatu wskazują na to, iż bezrobocie na tym terenie ma charakter strukturalny, wynikający z niskiego poziomu oraz kierunku kształcenia.*~~

~~*Tezę tę potwierdza fakt, iż:*~~

- ~~*73,58% bezrobotnych to ludzie z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym;*~~
- ~~*20,53% bezrobotnych to ludzie z wykształceniem policealnym i śr. zawodowym.*~~

~~*Taka struktura bezrobotnych wskazuje na konieczność zmiany kierunków kształcenia oraz*~~

~~stworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych.)~~*1

7.3.[90] Mieszkalnictwo.

Zasoby mieszkaniowe Makowa Maz. w 1997r. wynoszą łącznie 3151 mieszkań. W porównaniu z 1994 r. liczba mieszkań wzrosła o ok, 3%, podczas gdy w gminach miejskich wzrost ten był większy i wynosił 3,5%.

Dane o zasobach mieszkaniowych przedstawionych w poniższej tabeli dotyczą budynków spółdzielni mieszkaniowych, zakładów pracy, komunalnych i prywatnych.

Zasoby mieszkaniowe zamieszkane

Stan w dniu 31 .XII

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	Ludność w mieszkaniach	Przeciętna				
					liczba izb w mieszkaniu	liczba osób *		powierzchnia użytkowa w m^2	
						w 1 mieszkaniu	na 1 izbę	1 mieszkania	na 1 osobę
Województwo ostrołęckie[91] 1994	104297	374582	6S16914	404638	3,59	3,88	1,08	65,4	16,8
1997	106224	385169	7033674	407982	3,63	3,84	1,06	66,2	17,2
Woj. mazowieckie 2007	1927190	6771984	130865207	-	3,57	2,69	0,77	67,9	25,2
2008	1963621	6911817	134366165	-	3,52	2,65	0,75	68,4	25,8[92]
Gminy miejskie woj. ostrołęckiego[93] 1994	29797	109008	1696178	102170	3,66	3,43	0,94	56,92	16,6
1997	30842	113901	1790507	104748	3,69	3,40	0,92	58,1	17,1
Maków Maz. 1994	3060	10822	175925	10404	3,54	3,40	0,96	57,5	16,9
1997	3151	11294	185413	10560	3,58	3,35	0,94	58,8	17,6
2007	3443	56014	233926	-	3,96	3,27	0,83	79,6	24,3
2008	3458	56392	236094	-	3,84	2,84	0,74	68,3	24,1
2009	1612	5217	74332	4408	3,24	2,73	0,84	46,11	16,86
2010	1618	5228	74288	4078	3,23	2,52	0,78	45,91	18,21[94]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.,
www.stat.gov.pl,
Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz. obejmujące wyłącznie mieszkania komunalne, spółdzielcze i TBS [95]

Z powyższych danych wynika, iż liczba mieszkań na 1000 ludności w Makowie Maz. wynosi 295 mieszkań i jest zbliżona do średnich w gminach miejskich woj. ostrołęckiego, gdzie wynosi 292 mieszkania. Średnia w województwie jest znacznie niższa i wynosi zaledwie 259 mieszkań. Pozostałe wskaźniki również nie odbiegają od przeciętnych w gminach miejskich.

Mieszkania oddane do użytku w latach 1994 - 2010 r. [96]

Wyszczególnienie	Mieszkania		Izby		Powierzchnia użytkowa mieszkań w m2		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m2	
	ogółem	w tym indywidu-alne	ogółem	w tym indywidu-alne	ogółem	w tym indywidu-alne	spółdzielczego, zakładowego i komunalnego	Indywidua-lnego
Województwo ostrołęckie[97] 1994	1039	551	5199	3305	105117	69429	73,1	126,0
1997	924	924	4490	4490	90241	90241	-	97,7
Województwo mazowieckie 2007	30252	11731**	117955	-	3000225	-	ogółem 99,2	
2008	38154	14044**	148074	-	3710319	-	ogółem 97,2[98]	
Gminy miejskie woj. ostrołęckiego[99] 1994	479	102	2310	642	44824	13517	-	132,5
1997	428	428	1905	1905	35933	35933	-	83,9
Maków Maz. 1994	16	16	100	100	1841	1841	-	115,1
1997	21	21	118	118	2271	2271	-	108,1
2007	20	20**	121	121	2879	2879**	ogółem 144,0	
2008	71	71**	411	411	2273	2273**	ogółem 142,1	
2010	28	-	65	bd.	961,08	-	34,32	-[100]

** w budynkach indywidualnych

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.
www.stat.gov.pl,
Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz. obejmujące wyłącznie mieszkania komunalne, spółdzielcze i TBS [101]

W 1997r. oddanych do użytku było zaledwie 21 mieszkań, tj. o 31,3% więcej w porównaniu z 1994 r.

Budownictwo mieszkaniowe jest ważnym problemem zarówno gospodarczym jak i społecznym. Jego rozwój może przyczynić się do ożywienia gospodarczego i ograniczenia bezrobocia, jednak stan i tempo rozwoju budownictwa mieszkaniowego w obecnych uwarunkowaniach zależeć będzie od inicjatyw i kondycji finansowej mieszkańców miasta.

(W roku 2015 przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (wg danych GUS) wynosiła w mieście 70,2 m^2 i wzrosła od roku 2012 jedynie o 1 m^2. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w tym samym roku wynosiła 25,8 m^2 i również w ostatnich latach nie ulegała znaczącemu wzrostowi. Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie wynosiła 2,72 i ulega ciągłemu spadkowi od roku 2012, w którym wynosiła 2,80.

*Ogólna liczba mieszkań w 2015 r. wynosiła w mieście 3674. Wzrost liczby mieszkań od roku 2012 wyniósł jedynie 32. Wskazuje to na bardzo silne zahamowanie rozwoju mieszkalnictwa, wynikające przede wszystkim ze złych wskaźników demograficznych dla miasta.)*1*

[1] Przeciętne wyliczenia nie zawierają danych z adaptacji.

7.4.[102] Usługi publiczne.

7.4.1.[103] Placówki samorządowe w zakresie oświaty

Placówki wychowania przedszkolnego

Na terenie Makowa Maz. zlokalizowane są 3 placówki przedszkolne, t.j.:

- Przedszkole Nr l przy ul. Przasnyskiej 9,
- Przedszkole Nr 2 przy ul. Kościelnej 13,
- Przedszkole Nr 4 przy ul. Przasnyskiej,

które prowadzą również klasy zerowe.

Dane dotyczące wychowania przedszkolnego przedstawiają poniższe tabele:

Wychowanie przedszkolne.

Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a-ogółem b-przedszkola c-oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	Placówki	Oddziały	Miejsca	Dzieci	Nauczyciele pełnozatrudnieni
Województwo 1994 a	352	575	6406	10420	704
b	96	316	6406	7217	500
c	256	259	x	3203	204
1997 a	340	538	5868	9748	677
b	81	280	5868	6509	455
c	259	258	x	3239	222
Woj. maz. 2007/2008	1155	4 728	99643	99230	-
Woj. maz. 2008/2009	1199	5 114	104857	105709	-[104]
Gminy miejskie 1994 a	27	130	2520	3049	212
b	25	128	2520	3049	211
c	2	2	x	13	1
Gminy miejskie 1997 a	23	113	2299	2853	198
b	21	111	2299	2801	196
c	2	2	x	52	2
Maków Maz. 1994 a	3	13	251	321	25
b	3	13	251	321	25
Maków Maz. 1997 a	3	13	251	314	25
b	3	12	251	314	24
Maków Maz. 2007/2008	3	13	276	331	-
Maków Maz. 2008/2009	3	13	276	325	-
Maków Maz. 2009/2010	3	12	300	366	24[105]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 – 1997
www.stat.gov.pl,
Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[106]

Placówki wychowania przedszkolnego w 1998r. i 2010 r.[107]

Wyszczególnienie	Liczba miejsc	Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń	Liczba dzieci zgłoszonych	Liczba nauczycieli	Urządzenia sportowe
Przedszkole Nr 1 1998 r. [108]	160	4	4 (po 66m^2 +hol o pow. 60m^2 wykorzy stany jako sala gimnastyczna)	118	7	plac zabaw
Przedszkole Nr 1 ul. Przasnyska 2009 r.	100	4	5 sal po 60 m2 3 sale po 25 m2 hol 40 m2 (wyk. jako szatnia)	110	8	Zestaw do ćwiczeń, plac zabaw[109]
Przedszkole Nr 2 1998 r. [110]	82	3	3 (o pow. 133,5m^2)	75	6	plac zabaw
Przedszkole Nr 2 ul. Kościelna 2009 r.	75	3	5 sal po 45 m2 1 sala 25 m2 hol 2 po 79m2 korytarz 234 m2 2 gabinety po 17 m2 kuchnia 28 m2 2 łazienki po 8 m2	88	11	plac zabaw[111]
Przedszkole Nr 4 1998 r. [112]	182	5	9 (po 24m^2 każde + sala w pokoju nauczycielskim o pow. 27m^2)	130	11	plac zabaw
Przedszkole Nr 4 ul. Przasnyska 2009 r.	125	5	5 sal po 40 m2 2 sale po 32 m2 1 sala po 30 m2 hol 50 m2	130	11	plac zabaw[113]
Razem 1998 r. [114]	424	12	16	323	24	-
Razem 2009/10	300	12	22	328	24	-[115]

Źródło: Miejski Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowe – Wychowawczych w Makowie Mazowieckim,
Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[116]

Wychowaniem przedszkolnym w 1998 r. objętych było łącznie 323 dzieci, czyli o 2 dzieci więcej niż w 1994 r. Natomiast zatrudnienie w stosunku do 1994 r. zmalało o l osobę.

Stan techniczny placówek przedszkolnych ocenia się jako dobry.

Aktualnie ilość placówek na terenie miasta jest wystarczająca. Brak potrzeb w zakresie rozbudowy lub tworzenia nowych obiektów.[117]

Szkoły podstawowe.

Na terenie Makowa Mazowieckiego w roku szkolnym 1999/2000 działają dwa gimnazja i dwie szkoły podstawowe, tj.:

- Gimnazjum Nr l przy ul. Bohaterów Armii Radzieckiej 42,
- Gimnazjum Nr 2 przy ul. Gen. Pułaskiego 15,
- Szkoła Podstawowa Nr l przy ul. Bohaterów Armii Radzieckiej 42,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 przy ul. Gen. Pułaskiego 15.

Dane zawarte w poniższej tabeli, pochodzące z materiałów MZOSiPOW w Makowie Maz. wskazują na niekorzystną sytuację w szkolnictwie, będącym w gestii samorządu lokalnego.

Sieć gimnazjów i szkół podstawowych w Makowie Mazowieckim

Wyszczególnienie	Liczba miejsc	Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Urządzenia sportowe
Gimnazjum Nr 1 ul. Bohaterów Armii Radzieckiej 42 1999 r. [118]	120	4	4	94	3-pełnozatrudnio-nych 14-niepełnoza-trudnionych	sala gimnastyczna boisko sportowe wspólne z SP Nr 1
Gimnazjum przy zespole szkół nr 1 ul. Sportowa 2009/10 r.	150	6	7 sal po 55m2 s.komp. 54M2 językowa 54 m2	194	19	Sala gimn., boisko do piłki noznej ze sztuczną trawą - dla Zespołu Szkół [119]
Gimnazjum Nr 2 ul. Gen. Pułaskiego 15, 1999 r. [120]	160	6	6+1 pracownia komputerowa	159	1 -pełno zatrudniony 4-niepełnozatrudnionych 8 -zatrudnionych w Gimnazjum ale uzupełniający etat w SP 4-zatrudnionych w SP i uzupełniają etat w Gimnazjum	sala gimnastyczna boisko sportowe wspólne z SP Nr 2
Gimnazjum przy zespole szkół nr 2 ul. Gen. Pułaskiego 2009/10 r.	300	12	8 sal po 51 m2 s.komp. 52 m2 językowa 26 m2	291	39	Sala gimnastyczna z siłownią, hala sportowa [121]
Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Bohaterów Armii Radzieckiej 42, 1999 r. [122]	480	21	20	524	24	sala gimnastyczna boisko sportowe
Szkoła Podstawowa przy zespole szkół nr 1 ul. Sportowa 2009/10 r.	350	14	11 sal po 55 m2 s.komp. 45 m2 dla całego Zespołu Szkół: sala gimn. 62 m2 biblioteka 70 m2 stołówka i kuchnia 217 m2	289	26	Jak dla gimnazjum przy zespole szkół nr 1 [123]
Szkoła Podstawowa Nr 2 1999 r. [124]	700	32	16	816	57	sala gimnastyczna boisko sportowe
Szkoła Podstawowa przy zespole szkół nr 2 ul. Gen. Pułaskiego 2009/10 r.	525	21	15 sal po 48 m2 s.komp.52 m2 s.językowa 26 m2 Zespół szkół : gab. Piel. 12 m2 biblioteka 84 m2 sala gimn. 220 m2 hala sportowa 1041 m2	528	39	Jak dla gimnazjum przy zespole szkół nr 2 [125]
Razem 1999 r :	1460	63	47	1593	85 pełnozatr.	-
Razem 2009/10 r.	1325	53	48	1302	123	- [126]

Źródło: Miejski Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowe – Wychowawczych w Makowie Maz. Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[127]

Z otrzymanych danych wynika, iż w roku 1999[128] na l pełnozatrudnionego nauczyciela przypada średnio 19 uczniów.

Na 1 oddział przypada 25 uczniów, natomiast wskaźnik uczniów przypadających na i pomieszczenie do nauki wynosi 34 przy normatywnych 23, co jest sytuacją bardzo niekorzystną.

Aktualnie ilość placówek na terenie miasta jest wystarczająca. Brak potrzeb w zakresie rozbudowy lub tworzenia nowych obiektów.[129]

Istotne znaczenie dla podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa ma poziom kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach. W tym kierunku trzeba dążyć do:

- poprawy warunków nauczania,
- zapewnienia odpowiednio wykształconej kadry nauczycielskiej,
- poprawy wyposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne.

Szkoły ponadpodstawowe.

Na terenie miasta zlokalizowanych było w roku 1999 [130] 18 szkół ponadpodstawowych, w tym 2 licea ogólnokształcące.

W roku szkolnym 1997/98 pobierało naukę 2315 uczniów, tj. o 236 uczniów mniej niż w roku szkolnym 1994/95 (spadek o 9,3%).

W łącznej liczbie uczniów kształcących się w roku szkolnym 1997/98:

- 29,8% stanowili uczniowie liceów ogólnokształcących,
- 29,2 % to uczniowie szkól zasadniczych zawodowych,
- 41,0 % to uczniowie szkół średnich i policealnych.

Osoby pracujące, pobierające naukę w szkołach ponadpodstawowych stanowili 8,5% łącznej liczby uczniów w roku szkolnym 1997/98 i w porównaniu z rokiem 1994/95 liczba ich spadła aż o 20,97%.

Szczegółowe dane dotyczące szkolnictwa ponadpodstawowego ilustrują poniższe tabele.

Licea ogólnokształcące

Wyszczególnienie	Licea		Uczniowie		Absolwenci	
	ogółem	w tym dla młodzieży	ogółem	w tym dla młodzieży	ogółem	w tym dla młodzieży
1994/95	2	1	622	515	133	111
1997/98	2	1	691	586	161	130
2007/2008	-	-	822	680	275	217 *
2008/2009	3	-	887	655	260 *	221 *
2009/2010	3	-	824	652	258*	214 *

*otrzymujący świadectwo dojrzałości[131]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994-1997 www.stat.gov.pl,[132]

,

Szkolnictwo zawodowe

Wyszczególnienie	Szkoły			Uczniowie			Absolwenci		
a - ogółem b – w tym dla niepracujących	ogółem	w tym		ogółem	w tym		ogółem	w tym	
		niepełne średnie	średnie i policealn		niepełne średnie	średnie i policealne		niepełne średnie	Średnie i policealne
1994/95.....a	15	3	12	1929	898	1031	333	200	133
b	13	3	10	1788	898	890	310	200	110
1997/98.....a	16	3	13	1624	675	949	516	246	270
b	13	3	10	1533	675	858	489	246	243

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994-1997

W roku 2010 ilość i rodzaj placówek oświaty na terenie miasta przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa placówki	Liczba uczniów pobierających naukę w latach 2008/2009	Liczba uczniów pobierających naukę w latach 2009/2010
1.	Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie-Skłodowskiej w Makowie Mazowieckim	492	495
2.	Zespół Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej w Makowie Mazowieckim		
	Liceum Ogólnokształcące	163	157
	Liceum Profilowane	232	172
	Technikum	285	293
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	203	193
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Ks. Jana Twardowskiego w Makowie Mazowieckim		
	Szkoła Podstawowa	27	29
	Gimnazjum	37	28
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	29	16
	Szkoła Przysposabiająca do pracy	29	27

Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Makowie Maz.[133]

7.4.2.[134] Opieka zdrowotna.

Obsługa w zakresie służby zdrowia na terenie Makowa Maz. zaspakaja w pełni potrzeby mieszkańców.

Na terenie miasta funkcjonują:

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej przy ul. Witosa 2,
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
3. Przychodnia Lekarska „WANTA" s.c. przy ul. Polnej l,

4. Przychodnia Stomatologiczna przy ul. Polnej l

świadczące usługi w zakresie podstawowym publicznej opieki zdrowotnej.

Na terenie miasta zlokalizowane, są również[135] prywatne, apteki, na które przypada ludność całego miasta. Dane na temat personelu służby zdrowia przedstawia poniższa tabela.

Personel służby zdrowia*

1 Według miejsca zatrudnienia, Dane obejmują wyłącznie zatrudnionych w zakładach służby zdrowia, udzielających świadczeń leczniczych ludności.

Stan w dniu 31.XII

Wyszczególenie	lekarze	Lekarze dentyści	pielęgniarki	lekarze	Lekarze dentyści	pielęgniarki
	W liczbach bezwzględnych			Na 10 tys. ludności		
Województwo ostrołęckie[136] 1994	549	116	1793	13,5	2,8	44,0
1997	605	123	1870	14,7	3,0	45,5
1997 – w obecnych granicach woj. maz.	12 340	1 870	26 419	24,40	3,69	52,25
Mazowieckie 1998	12 089	1 886	25 662	23,90	3,73	50,74
Mazowieckie 2009	12 253	1 466	25 911	23,49	2,81	49,68[137]
Gminy miejskie 1994	347	64	1156	33,64	6,2	112,1
1997	391	65	1218	36,9	6,1	115,2
1997 – w obecnych granicach woj. maz.	10 510	1 418	21 419	37,33	5,0	76,06
Gminy miejskie – Mazowieckie 1998	10 264	1 420	20 772	37,46	5,0	73,78[138]
Maków Maz. 1994	54	5	227	51,3	4,7	215,6
1997	61	6	229	57,1	5,6	214,2
1998	64	7	247	59,9	6,5	231,2
2010	66	-	192	67,65	-	196,82
Powiat makowski 2009	66	9	238	14,22	1,93	51,29[139]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994-1997 www.stat.gov.pl,[140]

W latach 1994-1997[141] zakresie opieki lekarskiej gmina znacznie odbiega na korzyść od gmin miejskich woj. Ostrołęckiego. Wskaźnik liczby lekarzy na 10 tyś. ludności w mieście jest l,5 - krotnic wyższy niż średnio w gminach miejskich i prawie 4 - krotnie w porównaniu z województwem. Pozostałe wskaźniki wypadają równie dobrze.

W roku 2010 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Makowie Maz. zabezpiecza

pacjentów poprzez działalność stacjonarną i ambulatoryjną. Wszystkie oddziały szpitalne, Stacja Dializ oraz pracownie diagnostyczne wyposażone są w sprzęt zgodny z wymogami.[142]

Szczegółowe informacje dot. zatrudnienia w placówkach opieki zdrowotnej na terenie Makowa Maz. przedstawia poniższa tabela.

Struktura i stan zatrudnienia na dzień 1.08.1999r.

Wyszczególnienie	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska „WANTA"	Przychodnia Stomatologiczna
Lekarze medycyny	59	5	-
Lekarze stomatolodzy	4	-	3
Pielęgniarki (szkolne, środowiskowe, szczepień, zabiegowe)	215	8	
Położne	45	-	-
Farmaceuci	2	-	-
Salowe, sanitariusze	97	-	-
Technicy medyczni	51	-	1 (protetyczka)
Pozostali pracownicy obsługi	225	-	2 (pomoce)
Razem:	698	13	6

Źródło: Urząd Miasta w Makowie Maz.

7.4.3.[143] Placówki upowszechniania kultury.

Działalność kulturalna na terenie Makowa Mazowieckiego prowadzona jest przez Miejski Dom Kultury (przy ul. Moniuszki 2), który podporządkowany jest władzom samorządowym.

W ramach MDK funkcjonuje kino „Mazowsze" i galeria malarstwa.

Na terenie Makowa działa również Towarzystwo Miłośników Ziemi Makowskiej. Celem jego działalności jest popularyzacja wiedzy historycznej i kulturowej o Ziemi Makowskiej.

W 1996 r. powstała również Fundacja Ziemi Makowskiej ARKA. Celem jej działalności jest opieka nad dziedzictwem kultury żydowskiej na terenie Mazowsza.

Biblioteki publiczne odgrywają ważną rolę w upowszechnianiu literatury. Obecnie na terenie gminy.funkcjonuje Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Moniuszki 6 i dwie filie.

Szczegółowe dane na ten temat przedstawia tabela:

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 .XII

Wyszczególnienie	Placówki biblioteczne			Księgozbiór w woluminach[1]		czytelnicy[2]	Wypożyczenia księgozbioru	
	ogółem	W tym		W tys	Na 1000 ludności		W tys. woluminów	Na 1 czytelnika [3] w woluminach
		Filie biblioteczne	Punkty biblioteczne					
Województwo ostrołęckie[144] 1994	157	107	27	1713,1	4204	60201	1069,7	17,8
1997	152	105	27	1754,0	4269	67870	1192,7	17,6
1997 – w granicach obecnego woj. maz.	1 112	-	493	16 110	3186	817 262	17 973	22,0
Woj. maz. 2008	995	-	147	16 975	3265	871 075	15 158	17,4
Woj. maz 2009	991	-	141	17 182	3294	929 841	15 017	16,1
Powiat makowski 1997	22	-	8	278,3	5502	7 816	143,7	18,4
Powiat makowski 2008	22	-	1	288,8	6209	6 333	109,1	17,2
Powiat makowski 2009	22	-	1	282,3	6083	6 178	102,3	16,5[145]
Gminy miejskie 1994	21	14	2	365,8	3547	21599	323,1	14,9
1997	19	14	3	373,8	3535	27866	368,9	13,2
Maków Maz. 1994	3	2	-	49,1	4662	2124	40,7	19,2
1997	3	2	-	50,5	4725	2053	35,1	17,1
2008	3	-	0	47,8	4873	1 689	30,2	17,9
2009	3	2	0	42,2	4298	1 687	27,2	16,1[146]

[1] Stan w dniu 31 XII. [2] Zarejestrowani w ciągu roku. [3] W ciągu roku.

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.

www.stat.gov.pl

Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[147]

Wskaźniki dotyczące działalności bibliotek są korzystniejsze zarówno na tle średnich w gminach miejskich jak i województwa.

W Makowie Maz. na 1000 mieszkańców przypadało w 1997r. 4725 woluminów, średnia w gminach miejskich wynosiła zaledwie 3535 woluminów.

Na 1 placówkę biblioteczną w 1997 r. w Makowie przypadało 3563 osoby, średnia w gminach miejskich była wyższa i wynosiła 5565 osób.

Również wskaźnik wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach jest większy w porównaniu z gminami miejskimi województwa.

7.5.[148] Struktura działalności gospodarczej.

Na strukturę działalności gospodarczej pozarolniczej w skali Makowa Maz. na tle województwa i gmin miejskich składają się przekroje analityczne :

- podmiotów gospodarczych wg form własności,
- podmiotów gospodarczych wg wybranych sekcji EKD

7.5.1.[149] Podmioty gospodarcze wg form własności.

W końcu 1997r. gospodarkę miasta stanowiło 863 podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON, czyli 4,05% ich liczby ogółem w województwie. Zdecydowana większość przedsiębiorstw - 831 (96,29% ogółu) należała do sektora prywatnego gospodarki, w sektorze publicznym działało 32 podmioty (3,71%ogółu). Własność prywatną najliczniej reprezentowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 726 podmiotów (87,36% sektora prywatnego).

Wskaźnik ilości podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 1994 r. z 56 wzrósł do 81 w 1997 r. lecz nadal jest niższy w porównaniu z gminami miejskimi województwa, gdzie wynosi 87 podmiotów (województwo - 52 podmioty).

Szczegółowe dane ilustruje poniższa tabela:

Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg form własności w latach 1994 - 2010.[150]

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor własności		
		publiczny	prywatny	
			razem	w tym zakłady osób fizycznych [1]
Województwo ostrołęckie[151]	15948	809	15139	13159
1997	21308	809	20499	17888
1997 – w gr. ob. woj. mazowieckiego	427 237	7 633	419 604	328 290 (1)
Woj. maz. 2009	646 696	12 757	633 939	462 543 (2)
Woj. maz. 2010	681 012	12 830	668 182	486 952 (2)[152]
Struktura w %				
1994	100	5,07	94,93	86,92
1997	100	3,80	96,20	87,26
1997 – w gr. ob. woj. maz.	100	3,07	96,93	78,24
2009	100	1,97	98,03	72,96
2010	100	1,88	98,12	72,88[153]
Gminy miejskie 1994	6996	225	6771	5754
1997	9159	234	8925	7554
Struktura w %				
1994	100	3,22	96,78	84,98
1997	100	2,55	97,45	84,64
Maków Maz. 1994	590	30	560	486
1997	863	32	831	726
2009	1 209	52	1 157	987 (2)
2010	1 252	52	1 200	1 025 (2)[154]
Struktura w %				
1994	100	5,08	94,92	86,79
1997	100	3,71	96,29	87,36
2009	100	4,30	95,70	85,31
2010	100	4,15	95,85	85,42[155]

[1] Bez spółek cywilnych. [2] osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą[156]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.
www.stat.gov.pl [157]

7.5.2.[158] Podmioty gospodarki narodowej według sekcji EKD

Analiza przedstawionych danych na lata 1994-1997[159] prowadzi do następujących wniosków w zakresie struktury podmiotów gospodarczych na terenie Makowa Maz. w przekrojach działowych:

- niższy łączny udział sekcji: działalność produkcyjna, transport i budownictwo (łącznie PTB - 25,61%) w porównaniu zarówno z województwem (32,29%), jak i z gminami miejskimi (28,9%);
- udział pozostałych sekcji nie odbiega od analogicznych udziałów w gminach miejskich województwa.

W ujęciu dynamicznym zmian struktury działowej podmiotów gospodarczych w latach 1994 - 1997 można zaobserwować następujące tendencje w Makowie Maz.:

- znaczący wzrost ilości podmiotów gospodarczych o 46,27 %, podczas gdy w gminach miejskich woj. wzrost ten był zaledwie o 30,92%) (w woj. ostrołęckim wzrost o 33,61%),
- wzrost ilości podmiotów o ok. '/2 w następujących sekcjach:
  - budownictwo,
  - handel i naprawy,
  - transport, składowania i łączność,
  - obsługa nieruchomości i firm,
  - edukacja,
  - ochrona zdrowia i opieka socjalna.

Szczegółowa informacja zawarta została w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	Ogółem	Sekcje Europejskiej Klasyfikacji Działalności i PKD 2007 [160]															
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (sekcja A dział 01 i 02 PKD 2007)	rybołóstwo i rybactwo(sekcja A dział 03 PKD 2007)	górnictwo i kopalnictwo(sekcja B PKD 2007)	Działalność produkcyjna(sekcja C PKD 2007)	Zaopatrywanie w energię elektryczną gaz i wodę (sekcja D PKD 2007)	Budownictwo (sekcja F PKD 2007)	handel i naprawy (sekcja G PKD 2007)	hotele i restauracje (sekcja I PKD 2007)	transport. składowanie i łączność (sekcja H PKD 2007)	pośrednictwo finansowe (sekcja K PKD 2007)	obsługa nieruchomości i firm (sekcja L PKD 2007)	ad minist racja publiczna i obrona narodowa (sekcja O PKD 2007)	Edukacja (sekcja P PKD 2007)	ochrona zdrowia i opieka socjalna (sekcja Q PKD 2007)	pozostała działalność usługowa socjalna i indywidualna (sekcja S PKD 2007)	gospodarstwa domowe zatrudniające pracom ników (sekcja T PKD 2007)[161]
Województwo ostołeckie [162] 1994	15948	650			2255		1788	6309		1482		1114		440	587	665	
1997	21308	1288	6	11	2398	21	2579	7987	490	1905	260	1728	111	567	907	1040	10
woj. maz. 2009	646 696	11970	61	507	54 431	626	69 076	184 341	15 214	48 043	22 926	25 388	3 544	18 946	25 254	37 121	12
woj.maz. 2010	681 012	12956	67	626	57 421	861	71 800	190 449	16 407	48 435	23 503	27 223	3 549	20 519	27 282	39 494	10 [163]
Struktura w %																	
1994	100	4,08	x	X	14,14	x	11,21	39,56	x	9,29	x	6,99	X	2,76	3,68	4,17	x
1997	100	6,05	0,03	0,05	11,25	0,10	12,10	37,48	2,30	8,94	1,22	8,11	0,52	2,66	4,26	4,88	0,05
woj. maz. 2009	100	1,85	x	0,08	8,41	0,09	10,68	28,50	2,35	7,43	3,55	3,93	5,48	2,92	3,90	5,74	x
woj.maz. 2010	100	1,90	x	0,09	8,43	0,13	10,54	27,96	2,40	7,11	3,45	4,00	5,21	3,01	4,065	5,80	x[164]
Gminy miejskie 1994	6996	80			819		714	2950		697		702		94	322	325	
1997	9159	133	1	1	840	10	926	3710	208	881	135	1044	52	174	511	531	2
Struktura w %																	
1994	100	1,14	x	x	11,71	x	10,21	42,17	x	9,96	x	10,03	x	1,34	4,60	4,65	x
1997	100	1,45	0,01	0,01	9,17	0,11	10,11	40,51	2,27	9,62	1,47	11,40	0,57	1,90	5,58	5,80	0,02
Maków Maz. 1994	590	2			83		57	257		35		50		10	38	27	
1997	863	8	-	-	84	3	81	371	17	56	17	80	6	17	60	62	1
2009	1 209	25	0	0	83	7	157	399	35	85	31	38	13	44	82	90	0
2010	1 252	29	0	0	93	7	160	396	37	83	32	41	13	40	93	100	0[165]
Struktura w %																	
1994	100	0,34	x	x	14,07	x	9,66	43,56	x	5,93	X	8,47	x	1,69	6,44	4,58	x
1997	100	0,93	X	x	9,73	0,35	9,39	42,99	1,97	6,49	1,97	9,27	0,69	1,97	6,95	7,18	0,12
2009	100	2,07	x	x	6,86	0,58	12,99	33,00	2,90	7,03	2,56	3,14	1,07	3,64	6,78	7,44	x
2010	100	2,31	x	x	7,43	0,56	12,78	31,63	2,96	6,62	2,56	3,27	1,04	3,51	7,43	7,99	x[166]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.
www.stat.gov.pl [167]

71

7.6.[168] Struktura budżetu Makowa Maz

Budżet gminy samorządowej należy do bardzo ważnych instrumentów kreowania jej polityki rozwoju, ponieważ jest głównym źródłem finansowania usług publicznych oraz inwestycji infrastrukturalnych, należących do ustawowych zadań własnych gminy. Są to bowiem działania tworzące warunki do inwestowania dla podmiotów gospodarczych i funkcji wytwórczych w gminie oraz poprawiające standardy obsługi ludności. Dlatego analiza strukturalna budżetu miasta Makowa Maz. w istotny sposób dopełnia analitykę struktury gospodarczej w mieście.

7.6. 1 .[169] Dochody budżetowe Makowa Maz.

W zakresie dochodów budżetowych poddano analizie dwa najistotniejsze czynniki, tzn. tempo wzrostu dochodów za rok 1994 - 97 oraz strukturę dochodów za rok 1997. Tempo wzrostu dochodów budżetowych globalnie oraz tempo wzrostu dochodów budżetowych na jednego mieszkańca ujęto na tle analogicznych danych porównawczych woj. ostrołęckiego i gmin miejskich województwa ostrołęckiego.

Lata	Dochody budżetowe (w tyś. zł)			Dochody budżetowe na 1-go mieszkańca		
	województwo ostrołęckie, po 1999 r. - woj. mazowieckie	gminy miejskie po 1999 r. - woj. mazowieckiego	Maków Maz.	województwo ostrołęckie po 1999 r. - woj. mazowieckie	gminy miejskie po 1999 r. - woj. mazowieckiego [170]	Maków Maz.
1994	97441,1	29607,3	2754,8	239,13	287,07	261,59
1997	328555,1 6 445 632,9(1)	83578,1 4 480 666,6(3) 3 945 604,4 (4)	7381,4	799,68	790,42	690,50
2008	19 773,8	13 841,3(3) 1 794 486,3(4)	21 318,3	3 806,31	4 750,41(3) 2 480,94(4)	2 177,12
2009	19 925,7	13 772,1(3) 1 836 086,9(4)	21 184,2	3 821,68	4 715,15 (3) 2 523,62 (4)	2 158,57 [171]

(1) – w granicach obecnego woj. mazowieckiego

(3) - gminy miejskie z miastami na prawie powiatu woj. mazowieckiego

(4) - gminy miejskie bez miast na prawach powiatu woj. Mazowieckiego[172]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.
www.stat.gov.pl
Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[173]

Analiza powyższych danych prowadzi do następujących wniosków:

- w latach 1994-97 zarówno tempo wzrostu wielkości dochodów budżetowych jak i tempo wzrostu dochodów budżetowych na 1 -go mieszkańca w Makowie Maz. kształtuje się znacznie poniżej analogicznych wielkości zarówno dla gmin miejskich jak i dla całego województwa (patrz wykresy).

Sytuacja taka wskazuje na negatywne tendencje w finansach Makowa, mogące skutkować zakłóceniami płynności finansowania ustawowych zadań własnych gminy samorządowej.

Tempo wzrostu wielkości budżetowych w okresie 1994 – 1997 (1994 = 100)

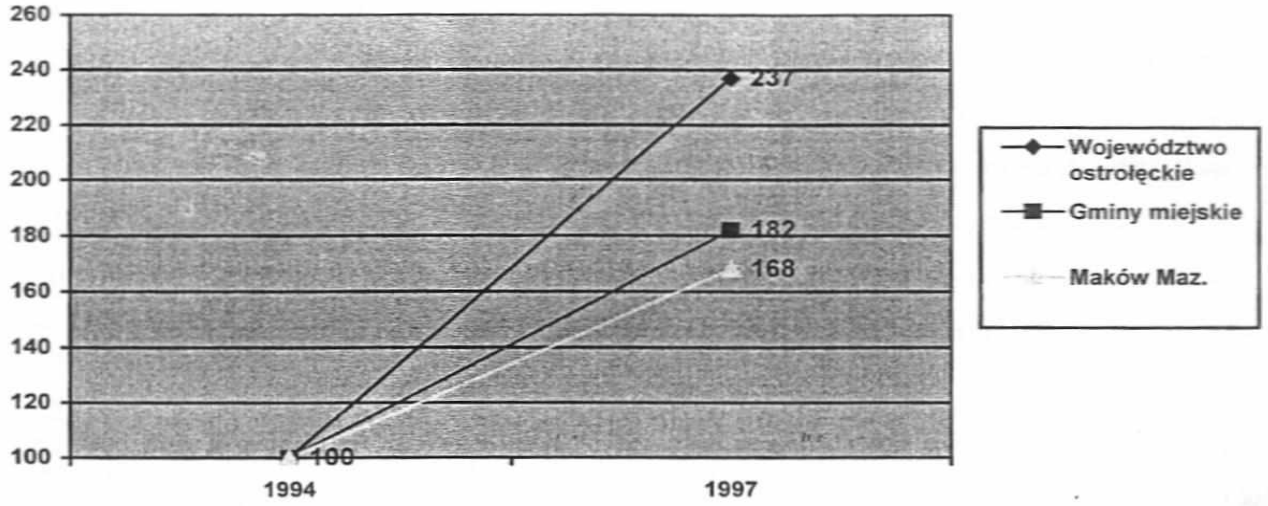

Tempo wzrostu dochodów budżetowych na 1-go mieszkańca w okresie 1994 – 1997 (1994=100)

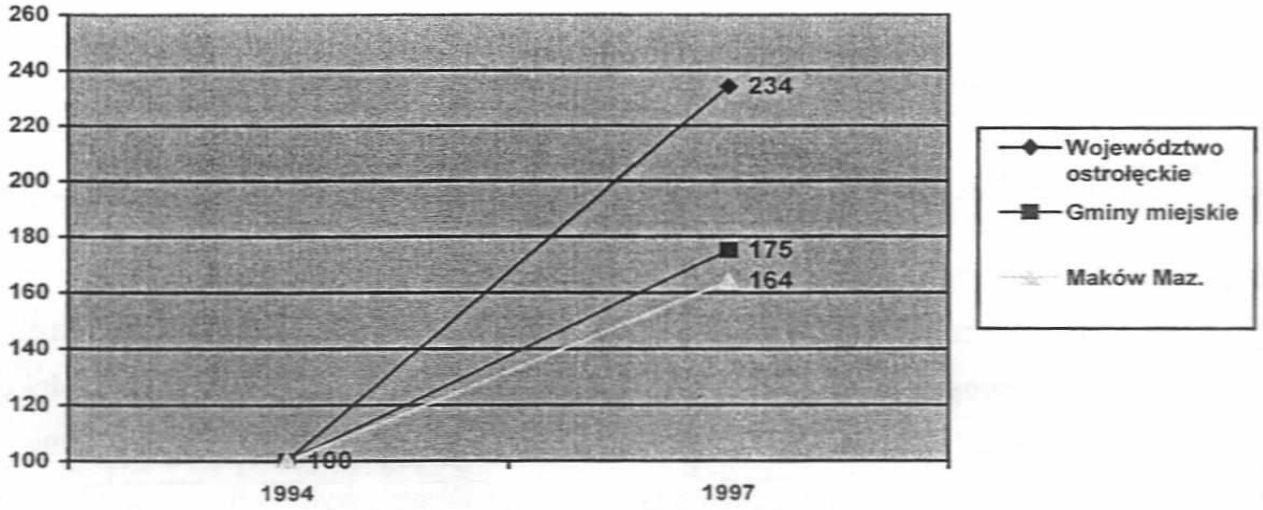

7.6.2.[174] Struktura dochodów budżetowych (wykonanie za rok 1997)

Wyszczególnienie	Składniki dochodu bezp. związane z aktywnością gospodarczą	Składniki redystrybucyjne .	Składniki interwencyjne
		w %	
Województwo	40,81	42,13	14,54
Gminy miejskie	53,25	30,20	14,98
Maków Maz.	49,03	33,92	17,05

Na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że:

- w strukturze dochodów budżetowych Makowa Maz. udział składników bezpośrednio związanych z aktywnością gospodarczą (podatki i opłaty lokalne wraz z udziałem w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa) w jej obszarze kształtuje się na poziomie 49,03% struktury budżetowej, tj. nieco poniżej analogicznych udziałów dla gmin miejskich województwa, gdzie udział ten wynosi 53,25% (województwo - 40,81%).
- Na różnicę tę w porównaniu z gminami miejskimi w równym stopniu wpływ mają: niższy udział dochodów własnych jak i niższy udział w podatkach wpływających do budżetu państwa.
- udział w strukturze dochodowej budżetu miasta środków pochodzących z mechanizmu redystrybucji dochodowej (subwencja ogólna) stanowi 33,92% dochodów budżetowych i jest nieco wyższy od analogicznych wskaźników dla gmin miejskich województwa (30,20%), natomiast niższy w porównaniu z województwem (42,13%),
- udział w strukturze dochodowej budżetu gminy środków stanowiących formę interwencj onizmu państwowego (dotacje celowe) wynosi 17,05 % (w województwie 14,54%, w gminach miejskich województwa 14,98%).

Dokonana analiza wskazuje, iż aktywność gospodarcza Makowa kształtuje się na poziomie nieco niższym w porównaniu z gminami miejskimi, jednak w porównaniu z województwem wypada znacznie korzystniej.

Sytuacja taka powoduje, iż miasto w mniejszym stopniu w porównaniu ze średnią w województwie uzależniona jest od wpływu środków pochodzących z budżetu państwa (subwencje i dotacje) na kształtowanie możliwości rozwojowych.

Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli i na wykresie:

Dochody budżetowe według rodzajów w latach 1994 i 1997 oraz w 2009 i 2010 r.[175] (w tysiącach złotych)

Wyszczególnienie	Ogółem	Dochody własne						Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa -			Dotacje celowe z budżetu państwa	Środki na dofinansowanie zadań gmin ze źródeł pozabudżetowych	Subwencje ogólne - (łącznie z subwencją na zadania oświatowe)
		razem	w tym podatki i oplaty lokalne					razem .	od osób praw-nych	od osób fizycz-nyc			
			razem	w tym									
				podatek rolny	podatek od nieruchomości	podatek od środków transportowych	opłata skarbowa						
Województwo ostrołęckie [176]1994*	97441,1		3054,3	4233,3	13343,8	3461,3	4242,1	19583,0	1223,9	18359,2	19896,2		1 1928,1
1997*	328555,1	91548,8	67929,7	7526,0	31384.2	9684,5	7656,3	42541,7	3200,8	39340.9	47768,3	8282,5	138413,8
Struktura w %													
1994*	100	x:	100	13.86	43.67	11.33	13,88	20,10	6,25	93,75	20,42	x	12,24
1997*	100	27,86	100	11,08	46.20	14,26	11.27	12,95	7.52	92.48	14,54	2,52	42,13
Gminy miejskie 1994*	29607,3		11817,3	154,4	6073,8	1239.2	2150,1	5641,4	1027,8	4613,7	5628,6		1130,8
1997*	83578,1	30141,0	24552,2	218,8	13513,2	3222,1	3537,3	14370,7	2568,5	11802,2	12521,6	1309,6:	25235,2
Struktura w %													
1994*	100	x	100	1,31	51,40	10.49	18.19	19,05	18.22	81.78	19,01	x	3,82
1997*	100	36,06	100	0,89	55,04	13, 12	14,41	17,19:	17,87	82.13	14,98	1,57	30,02
Maków Maz. 1994*	2754,8		901,2	17.4	447,2	108,9	159.9	490,7	15.2	475.5	754,9		250,0
1997*	7381,4	2451,3:	1891.9	25,5	963,6	296,0	281,1	1167,6	59,6	1108,0	1258,6	-	2503,9
2009**	21 184,2	5 253,4	3 886,5	51,3	3 016,2	271,1	303,0	5 008,6	192,5	4 816,1	4 147,6	376,5	6 398,1
2010**	26 571,9	7 208,3	4 222,9	35,0	3 293,8	323,9	307,3	4 943,9	114,0	4 829,9	4 294,8	3 135,6	6 989,3[177]
Struktura w %													
1994*	100	x	100	1,93	49,62	12.08	17,74	17,81	3,10	96.90	27,40	x	9,08
1997*	100	33,21	100	1.35	50,93	15,65	14.86	15,82	5,10	94.90	17,05	x	33,92
2009**	100	24,7	100	1,31	57,41	6,97	7,79	23,64	3,84	96,15	19,58	1,78	30,20
2010	100	27,1	100	0,82	45,69	9,83	9,32	18,61	2,31	97,69	16,16	11,80	26,30[178]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997r.
Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[179]

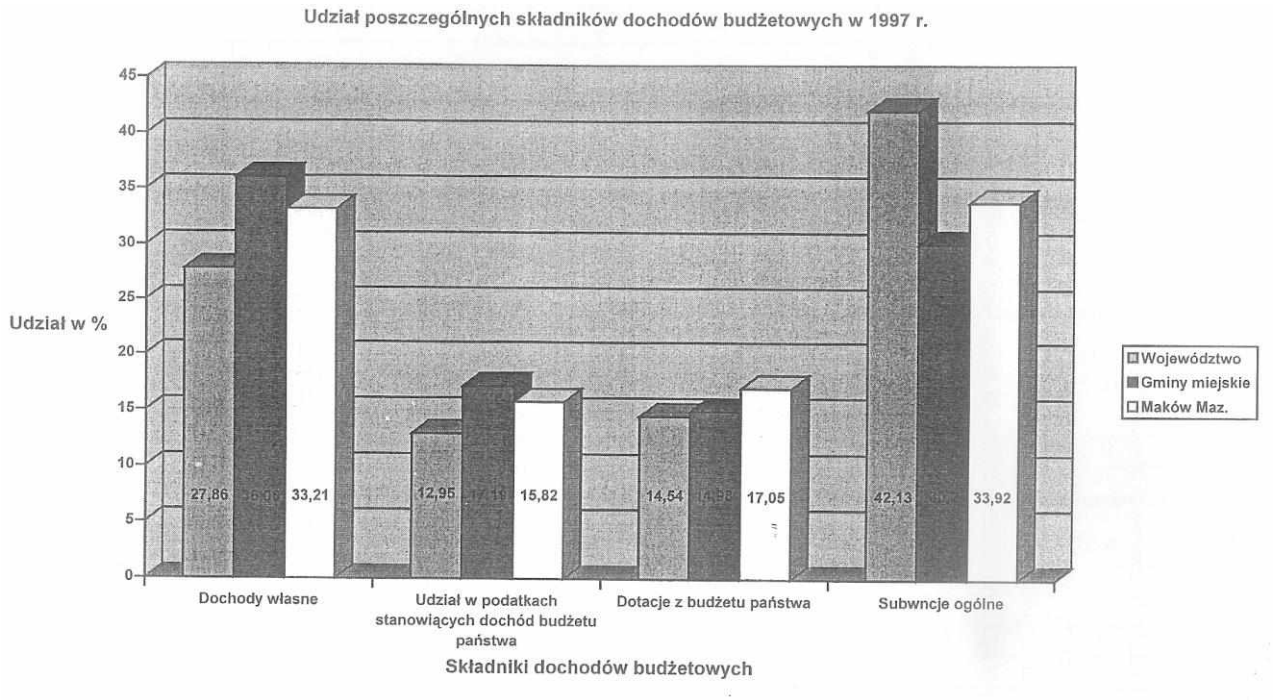

2.6.3.[180] Struktura wydatków budżetowych Makowa Maz.

Analizę struktury wydatków budżetowych miasta dokonano w przekroju rzeczowym. Zestawienie wydatków budżetowych Makowa w strukturze rzeczowej na tle województwa i gmin miejskich prowadzi do następujących wniosków:

- proporcje poszczególnych grup rzeczowych w strukturze wydatków budżetowych gminy są zbliżone do analogicznych w porównaniu z gminami miejskimi. Wyjątek stanowią:
  - wynagrodzenia, których udział w porównaniu z gminami miejskimi jest o ¼ wyższy,
  - wydatki na inwestycje, których udział wynosi 16,33% i jest niższy zarówno w por. do województwa jak i gmin miejskich.

Poziom wydatków inwestycyjnych jak również ich udział w strukturze budżetu w badanym okresie (1994 - 1997) 2-krotnie się obniżył, co związane jest z zakończeniem lub znaczącym zaawansowaniem uprzednio realizowanych inwestycji.

Natomiast dalsza tendencja obniżania tego udziału może wprowadzić gminę w procesy stagnacyjne i niewykorzystanie szans rozwojowych.

Szczegółowe dane dotyczące w/w struktury przedstawia tabela oraz wykres:

Wydatki budżetowe w przekroju rzeczowym.

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.zł	W tym				
		Wynagrodzenia	materiały i usługi	opłaty i składki	dotacje na wydatki bieżące	inwestycje
		W tysiącach zł				
Województwo ostrołęckie[181] 1994	101315,0	14704,6	1 8884,9	7308,4	15866,0	27392,8
1997	339314,8	91822,4	48917,9	43227,8	28687,5	83996,7
Woj. Maz. 2008	20 410 835,2	5 278 722,8	4 851 928,5	bd.	1 278 679,0*	4 553 806,7
Woj. Maz. 2009	22 132 813,9	5 739 270,0	5 365 466,1	bd.	1 396 234,2*	4 728 348 ,1[182]
Struktura w %						
1994	100	14,51	18,64	7,21	15,66	27,04
1997	100	27,06	14,42	12,74	8,45	24,75
Woj. Maz. 2008	100	25,86	23,77	bd.	6,26 *	22,31
Woj. Maz. 2009	100	25,93	24,24	bd.	6,30 *	21,36[183]
Gminy miejskie 1994	32894,4	3576, 1	5531,3	1841,2	6988,8	9645,2
1997	87447,7	19977,0	14111,6	9311,2	12272,3	17758,8
Woj. Maz. 2008	14 206 151,1	3 461 556,8	3 907 242,5	bd.	1 020 177,0*	2 894 494,3
Woj. Maz. 2009	15 489 183,4	3 742 184 , 5	4 320 622,2	bd.	1 096 663,3 *	3 019 838,6[184]
Struktura w %						
1994	100	10,87	16,82	5,60	21,25	29,32
1997	100	22,84	16,14	10,65	14,03	20,31
Woj. Maz. 2008	100	24,37	27,50	bd.	7,18 *	20,37
Woj. Maz. 2009	100	24,15	27,89	bd.	7,08 *	19,49[185]

Maków Maz. 1994	3166,0	290,3	457,9	141,4	745,1	955,8
1997	7791,3	2254,2	999,8	989,9	997,3	1272,6
2008	21 443,4	8 279,7	3 155,6	bd.	711,5 *	2 714,1
2009	25 313,0	10 552,8	3 541,1	5 677,6*	854,3	4 687,2
2010	29 151,5	11 327,5	4 121,9	5 665,1*	767,4	7 269,6[186]
Struktura w %						
1994	100	9,17	14,46	4,47	23,53	30,19
1997	100	28,93	12,83	12,71	12,80	16,33
2008	100	38,61	14,71	bd.	3,31 *	12,66
2009	100	41,69	13,99	22,43*	3,37	18,52
2010	100	38,86	14,14	19,43*	2,63	24,94[187]

* pozostałe wydatki ** dotacje ogółem[188]

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997 r.
www.stat.gov.pl
Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[189]

78

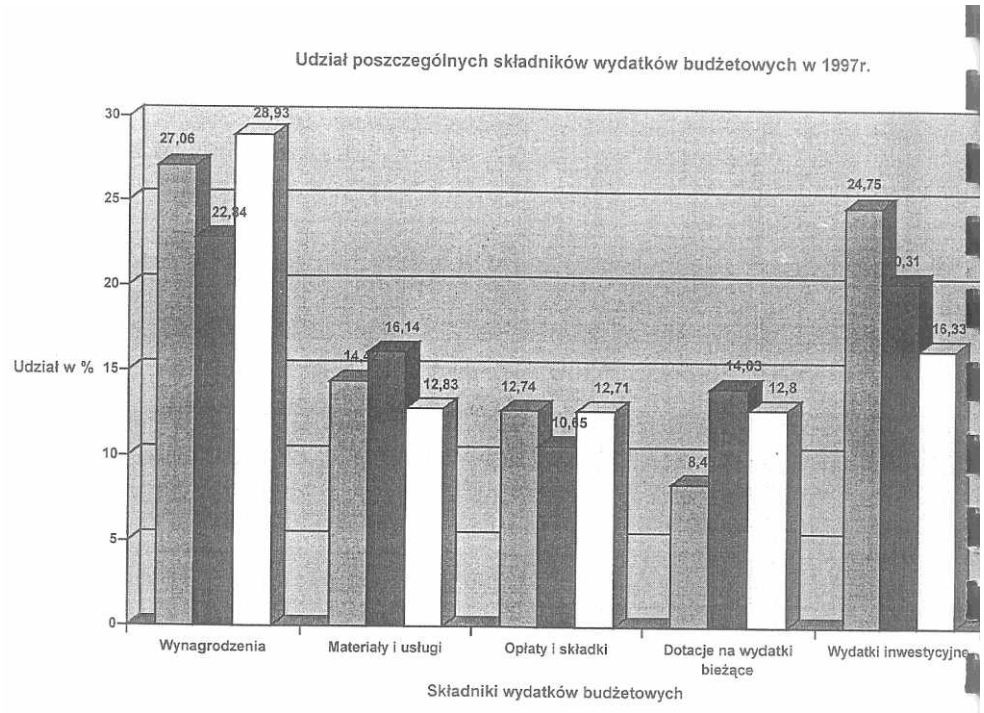

Dochody i wydatki budżetowe na l mieszkańca (w złotych)

Wyszczególnienie	Dochody			Wydatki		
	ogółem	w tym		ogółem	w tym	
		Podatki i opłaty lokalne	udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa		materiały i usługi	wydatki majątkowe
Województwo 1994*	239,93	75,23	48,22	249,47	46,50	67,45
1997*	800,33	165,47	103,63	826,53	119,16	206,07
2008**	2 571,71	459,28	605,44	2 679,63	243,82	422,16
2009**	2 645,06	453,68	562,43	2 894,48	269,25	449,81[190]
Gminy miejskie 1994	287,46	114,73	54,77	319,37	53,70	93,64
1997	792,22	232,72	136,22	828,90	133,76	174,02
2008**	2 480,94	477,83	837,06	2 552,85	111,01	171,48
2009**	2 523,62	472,29	787,89	2 885,57	123,34	207,23[191]
Maków Maz. 1994	262,56	85,89	46,77	301,76	43,64	91,10
1997	689,27	176,66	109,03	727,55	93,36	118,83
2008	2 177,12	335,19	541,58	2 189,89	321,73	286,86
2009	2 079	381	492	2 484	348	460
2010	2 625	417	488	2 880	407	718[192]

* woj. ostrołęckie ** woj. mazowieckie

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin za 1994 i 1997

www.stat.gov.pl

Dane Urzędu Miejskiego w Makowie Maz.[193]

79

(7.7Podsumowanie sytuacji demograficznej miasta

Opisane we wcześniejszych rozdziałach wskaźniki demograficzne wskazują na zły stan demograficzny Makowa Mazowieckiego. Liczba mieszkańców miasta systematycznie spada, dodatkowo zjawiska te uległy znacznemu nasileniu w ostatnich latach. Decydującą rolę w zmniejszaniu się populacji miasta mają przede wszystkim migracje wewnętrzne. Wskaźniki naturalnego ruchu mieszkańców miasta mające wpływ na zmniejszenie się ogólnej liczby mieszkańców miasta mają obecnie mniejszy wpływ. Sytuacja ta może ulec dalszemu pogorszeniu w przypadku dalszego obniżenia wskaźnika przyrostu naturalnego. W takiej sytuacji spadek liczby ludności miasta będzie bardziej nasilony, a czynniki wpływające na niego będą wzmacniać się wzajemnie, co może spowodować trudne do zatrzymania procesy demograficzne. Wymeldowanie na pobyt stały osób młodych będzie powodować zwiększenie migracji i jednocześnie ograniczenie przyrostu naturalnego w mieście.

Opisane powyżej zjawisko ma swoje odzwierciedlenie w strukturze bezrobocia. Zgodnie z danymi GUS w powiecie makowskim największą grupę bezrobotnych stanowią osoby młode, wchodzące dopiero w wiek produkcyjny. Osoby takie pozostające w złej sytuacji ekonomicznej w dłuższych okresach czasu są grupą ludzi, którzy najczęściej podejmują decyzje o zmianie miejsca zamieszkania ze względów ekonomicznych. Bliskość miasta Warszawy w takiej sytuacji może być czynnikiem negatywnym dla miasta, zachęcającym mieszkańców miasta do stałych migracji. Zła sytuacja ekonomiczna miasta może oddziaływać również negatywnie na grupę jego mieszkańców migrujących z terenu miasta w celach kontynuacji nauki. Brak perspektyw rozwoju zawodowego w miejscu zamieszkania powoduje, że grupa tych ludzi podejmuje pracę zawodową w ośrodkach miejskich, w których kontynuowała naukę i pozostaje w nich na stałe. Analiza struktury bezrobocia w mieście, w której dominujący udział mają osoby gorzej wykształcone, potwierdza odpływ z obszaru miasta osób lepiej wykształconych.

Odpływ ludności wchodzącej w wiek produkcyjny może spowodować w przyszłości zjawisko braku zastępowalności pokoleniowej, a brak ludzi wykształconych w mieście może spowodować braki kadrowe w przypadku pojawienia się w mieście inwestycji związanych z wysokimi technologiami lub usługami, o których prowadzenie wymaga dobrze wykształconej kadry.

Zagrożenie demograficzne miasta mają odzwierciedlenie w prognozie demograficznej GUS wg, której liczba mieszkańców miasta w okresie 30 letnim może zmniejszyć się nawet o 2000 mieszkańców. Odpływ ludności w tym zakresie będzie odczuwalny, i może prowadzić do nieodwracalnej recesji społeczno – ekonomicznej. Działania miasta w celu zmiany sytuacji demograficznej powinny skupić się przede wszystkim na poprawie warunków życia mieszkańców miasta oraz zwiększeniu wzrostu gospodarczego miasta. Poprawa warunków życia mieszkańców powinna obejmować przede wszystkim dalszy rozwój sfery usług o charakterze publicznym i angażowanie się miasta w zwiększenie liczby oddawanych do użytkowania mieszkań. Wzrost gospodarczy powinien być wspomagany przez miasto na poziomie stwarzania zachęt inwestycyjnych w mieście oraz jego intensywnej promocji. Zachęty inwestycyjne powinny obejmować również przygotowanie gruntów inwestycyjnych poprzez wyznaczenie w planach miejscowych rezerw na te cele, nawet w sytuacji długoletniego pozostawania tych gruntów bez zagospodarowania docelowego. Rezerwy terenowe służące rozwojowi miasta powinny obejmować także grunty, na których dopuszczona będzie realizacja zabudowy mieszkaniowej, w różnych formach. Posiadanie przez miasto wyznaczonych rezerw terenowych na cele inwestycyjne pozwoli skrócić czas przygotowania inwestycji w sytuacji pojawienia się na rynku zainteresowania inwestorskiego. Powinny być także wykorzystywane, tak jak dotychczas walory miast, wynikające z jego atrakcyjnego położnie w stosunku do dróg krajowych przebiegających przez nie. Intensywne działania miasta powinny ograniczyć niekorzystne zjawiska demograficzne. Całkowite odwrócenie zjawisk demograficznych w mieście jest prawdopodobnie niemożliwe w badanym okresie perspektywicznym. Wskaźniki demograficzne dla całego kraju wskazują, że sytuacja demograficzna

będzie ulegać pogorszeniu w kolejnych latach. Niekorzystne zjawiska demograficzne w takiej

sytuacji nie będą dotyczyć jedynie dużych ośrodków miejskich oraz gmin położonych w zasięgu ich aglomeracji.
Znaczącym zagrożeniem dla miasta są również wskaźniki obciążenia demograficznego, z których wynika, że w okresie 30 letnim w mieście bardzo niekorzystnie zmieni się struktura demograficzna jej mieszkańców. Udział młodych w wieku przedprodukcyjnym oraz osób w wieku produkcyjnym w strukturze wieku mieszkańców miasta będzie ulegał zmniejszeniu. Natomiast zwiększać się będzie udział poprodukcyjnych klas wieku. Rozwój sytuacji demograficznej miasta w tym kierunku może doprowadzić do recesji społeczno – gospodarczej miasta i w wyniku tego do całkowitego zahamowania rozwoju miasta. Brak osób młodych może uniemożliwić podejmowanie działań mających na celu wspomaganie rozwoju gospodarczego miasta. Brak kadry pracowniczej przy podejmowaniu działań inwestycyjnych może powodować brak zainteresowania inwestycyjnego miastem Maków Mazowiecki.
*Działania miasta w chwili obecnej są wyraźnie widoczne. Usługi o charakterze publicznym zapewniają pełne zapotrzebowanie mieszkańców miasta na te cele. Miasto dba również o rozbudowę sieci dróg miejskich oraz sieci wodno - kanalizacyjnej. Również działania w sferze zapewnienia rezerw inwestycyjnych w mieście są dobrze widoczne. Obecnie 100% powierzchni miasta jest pokryte obowiązującymi planami miejscowymi.)*1*

8. STAN PRAWNY GRUNTÓW.[194]

Struktura władania gruntami na rok 2011 wg wykazu Starostwa Powiatowego w Makowie Mazowieckim przedstawia się następująco:

Numer gr. rej.	**Numer podgr. rej.**	**Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej**	**Powierzchnia ogólna gruntów w ha**
1.	1.2	Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwa	77
	1.3	Grunty w trwałym zarządzie państ. jedn. organizacyjnych z wyłączeniem gruntów PGL	41
	1.4	Grunty wchodzące w skład zas. nier. Skarbu Państwa z wył. gr. Przekaz. W trwały zarząd	12
	1.7	Pozostałe grunty Skarbu Państwa spośród grupy zaliczanych do 1 grupy	5
	Razem 1.1 1.7	Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	135
2	2.1	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	4
	2.2	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym państwowych os. prawnych	6
	2.4	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	11
	Razem 2.1 2.4	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczystye	21

4	4.1	Grunty wchodzące w skład gminnych zasobów nieruchomości z wyłączeniem gruntów przekazanych w trwały zarząd	70
	4.3	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczonych do 4 grupy	22
	Razem 4.1 4.3	Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	92
5	5.1	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	14
	5.3	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym spółdzielni mieszkaniowych	3
	5.4	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	7
	Razem 5.1 5.4	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	24
7	7.1	Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	480
	7.2	Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	201
	Razem 7.1 7.2	Grunty osób fizycznych	681
8	8.2	Grunty, które są własnością spółdzielni mieszkaniowych i ich związków oraz grunty, których właściciele nie są znani	2
	8.3	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczonych do 8 grupy	10
	Razem 8.1 8.2	Grunty spółdzielni	12
9		Grunty kościołów i związków wyznaniowych	7
11	11.1	Grunty wchodzące w skład pow. zas. nier. z wyłączeniem gruntów przekazanych w trwały zarząd	7
	11.2	Grunty powiatów przekazane w trwały zarząd oraz grunty, których właściciele nie są znani	11
	Razem 11.1 11.3	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	18
15	15.1	Grunty spółek prawa handlowego	28
	15.3	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczanych do 15 grupy	12
	Razem 15.1 15.3	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych w pkt. 1-14	40

Razem grupy 1-15		Powierzchnia ewidencyjna	**1030**[195]

(W granicach zmiany studium przeważający udział mają grunty osób fizycznych oraz spółek prawa handlowego. Grunty Skarbu Państwa ograniczają się do terenów stanowiących istniejącą drogę krajową oraz gruntów pod wodami płynącymi. Grunty Miasta Maków Mazowiecki to teren istniejącego cmentarza oraz grunty znajdujące się pod drogami publicznymi, miejskimi. Innych rodzajów własności nie stwierdza się obszarze zmiany studium)3

9. STAN SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SYSTEMÓW KOMUNIKACJI [196]

9.1. Gospodarka wodno-ściekowa i komunalna – stan istniejący[197]

9.1.1.[198] Zaopatrzenie w wodę.

Miasto zaopatrywane jest w wodę z trzech istniejących ujęć wód czwartorzędowych:

- ujęcie przy ulicy Przemysłowej (5 studni wierconych),
- ujęcie „Grzanka" przy ul. Leśnej (2 studnie wiercone),
- ujęcie przy ul. Mazowieckiej (2 studnie wiercone przy czym jedna ze studni, ze względu na zbyt małą wydajność, jest w chwili obecnej nieeksploatowana).

Ujęcie podstawowe przy ul. Przemysłowej zaopatruje w wodę obszary położone po zachodniej stronie rzeki Orzyc, w tym: część terenów znajdujących się w granicach administracyjnych miasta a także gminę Szelków oraz dwie wioski gminy Karniewo. Ujęcie „Grzanka" przy ul. Leśnej zaopatruje w wodę tereny położone na południowy wschód od rzeki – osiedle Grzanka. Ujęcie przy ul. Mazowieckiej zaopatruje w wodę tereny położone na północny wschód od rzeki, zlokalizowane wzdłuż ulic Mazowieckiej i Różańskiej.

Charakterystykę studni składających się na te ujęcia przedstawia poniższe zestawienie:

Parametry techniczne studni

Ujęcie przy ulicy Nr studni	Wydajność Q w m^3/h	Głębokość H w (m)	Depresja S w (m)	Zasoby Q w m^3/dobę
ul. Przemysłowa				3600
Nr l	60,0	90,0	4,50	
Nr 2a	100	100	4,60	
Nr 3	60,0	95,0	4,60	
Nr 4	60,0	100,0	4,60	
Nr 5	60,0	100,0	4,90	
Grzanka ul. Leśna				600
Nr l	30,0	90,0	4,90	
Nr 2	30,0	90,0	4,80	
ul. Mazowiecka				360
	30,0	60,0	4,80	

Pozwolenie wodno - prawne na pobór wody dla Miasta Maków Mazowiecki obowiązuje od 2003 r. do 31 stycznia 2013 r.

Ujęcia wód, które zaopatrują system wodociągowy Makowa Maz. nie posiadają wyznaczonych stref ochrony pośredniej. Wobec istnienia naturalnej bariery geologicznej izolującej ujmowane wody przed infiltracją zanieczyszczeń, ustanawianie takich stref nie jest konieczne. Ponadto miasto i jego region, nie wchodzą w granice żadnego z krajowych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), ani też w granice obszarów najwyższej (ONO), lub wysokiej (OWO), ochrony tych

zbiorników. Oznacza to, że na terenie objętym opracowaniem obowiązują t.zw. zwykłe zasady ochrony wód podziemnych. Strefy ochrony bezpośredniej dla ujęć stanowi pas o średnicy 8.00 m.

Wszystkim ujęciom wody towarzyszą stacje uzdatniania wody, których głównym zadaniem jest redukcja ponadnormatywnych ilości jonów manganu i żelaza w wodach czwartorzędowych oraz dezynfekcja wody. Są to:

- stacja uzdatniania dla ujęcia w ul. Przemysłowej – wybudowana w latach 1975 – 1977, poddana modernizacji w 1996 r.,
- stacja uzdatniania dla ujęcia w ul. Leśnej i ul. Mazowieckiej – wybudowana w latach 80, do chwili obecnej niemodernizowana.

Głównym mankamentem wody surowej przed stacjami uzdatniania są związki żelaza i manganu, powodujące dużą twardość wody w zakresie 300-350 mgCaCO3/litr. Badania wody surowej odbywają się raz na kwartał i wskazują jedynie na zanieczyszczenia chemiczne, brak zanieczyszczeń biologicznych zapewnia bowiem głębokość odwiertów.

Woda uzdatniona tłoczona jest za pomocą pomp do rozbudowanej sieci wodociągowej magistralnej i rozdzielczej. Sieć ta ułożona jest głównie z rur żeliwnych, stalowych a także z rur azbestowych typu AC (około 3400 mb) sukcesywnie podlegających wymianie na PE. W chwili obecnej dokonano wymiany 700 mb rur AC na PE.

Miasto Maków Mazowiecki zwodociągowane jest w ponad 98 %. Istnieje możliwość podłączenia 100% odbiorców do sieci miejskiej jednak 2% odbiorców to właściciele prywatni posiadający własne studnie kopane. Ponadto instytucje publiczne jak np. ZOZ posiadają podwójne ujęcia (sieć miejska oraz indywidualny odwiert), co stanowi dla nich rezerwę w razie awarii sieci miejskiej.

Mimo iż w ostatnich latach wzrasta ilość wykonywanych przyłączy instalacji wodociągowych do sieci miejskiej, pobór wody od dziesięciu lat kształtuje się w tych samych wartościach. W obecnej chwili produkcja wody w zależności od sezonu mieści się w granicach 1700 - 2300 m^3/dobę. Woda przeznaczana jest do zaspokojenia potrzeb bytowo - gospodarczych ludności, usług dla miasta oraz w niewielkim stopniu dla rekreacji.[199]

9.1.2.[200] Gospodarka ściekowa.

Maków Mazowiecki dysponuje stosunkowo dobrze rozwiniętym systemem kanalizacji sanitarnej. Z sieci kanalizacyjnej korzystało w 2010 r. 8557 mieszkańców (80%). Pozostałe 20% mieszkańców, odprowadza ścieki albo do bezodpływowych, okresowo opróżnianych zbiorników (ich szczelność nie we wszystkich wypadkach odpowiada wymogom technicznym i prawnym) albo też odprowadza je w niedozwolony sposób do wód powierzchniowych lub ziemi.

Długość miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej w 2011 r. wynosiła 24,8 km, co oznacza, iż niewiele ustępuje długości sieci wodociągowej. Przepustowość i stan techniczny istniejących kolektorów i kanałów jest w zasadzie wystarczający do przejęcia większości miejskich ścieków. Główne kolektory sanitarne, których część wykonano w latach 60 - 80, pokrywają cały obszar miasta, przy czym część kanalizacji sanitarnej wymaga modernizacji z uwagi na zamulenia, zniekształcenia od osuwisk oraz zbyt małą przepustowość instalacji. Największym mankamentem istniejącej kanalizacji sanitarnej jest podłączenie do niej (w centrum miasta) kanalizacji deszczowej. Fakt ten wpływa w dużym stopniu na nadwyrężanie i niepotrzebną eksploatację oczyszczalni ścieków.

Ścieki odprowadzane są grawitacyjnie oraz częściowo za pomocą głównej przepompowni ścieków tłoczone w kierunku istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w południowej części miasta,

przy ul. Moniuszki.

Miejska oczyszczalnia ścieków – zlokalizowana przy ulicy Moniuszki, na prawym – zachodnim brzegu Orzyca (w km 22,53 biegu rzeki) - jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną, z podwyższonym usuwaniem biogenów o przepustowości maksymalnej mechanicznej 5600 m^3/dobę i biologicznej 2600 m^3/dobę oraz wydajności obliczanej na 31042 RLM.

W obecnej chwili wykorzystywana jest przepustowość 1800 - 2000 m^3/dobę, co jest w zupełności wystarczające. Oczyszcza ona 100% ścieków miejskich, przejmowanych przez kanalizację (także dostarczanych wozami asenizacyjnymi).

Ilość ścieków sanitarnych i przemysłowych, miasta –tj. zrzucanych po oczyszczeniu do Orzyca, w 2009 r wynosiła 1728 m^3/dobę (dla porównania – odpowiednio w 2001 r – 1771 m^3/dobę, w 2003 r – 2066 m^3/dobę, a w 2006 r – 1981 m^3/dobę). Oznacza to, że oczyszczalnia dysponuje rezerwą przepustowości wahającą się w granicach 60 - 70%.

Uzyskiwany stopień redukcji zanieczyszczeń zawartych w ściekach surowych, dostarczanych do oczyszczalni jest wysoki (jakkolwiek podlega eksploatacyjnym wahaniom). Redukcja ta (w okresie 2002-2003) wahała się w granicach: w przypadku BZT_5 – 94-95%, ChZT – 91-95%, Azotu ogólnego – 67 – 70% i Fosforu ogólnego – 55-82%.

Oczyszczalnia figuruje w treści Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, zaktualizowanego przez Radę Ministrów w dniu 1.02.2011 r. – wg, którego termin spełnienia przez miasto całości wymagań w zakresie oczyszczania ścieków i rozbudowy kanalizacji został określony na rok 2015. Wg tego programu ma ona docelowo obsługiwać aglomerację w skład, której oprócz Makowa Mazowieckiego, wchodzą przewidziane do skanalizowania miejscowości gmin: Gołymin, Krasnosielc i Szelków. Wg programu – długość sieci kanalizacyjnej – przewidywanej do wybudowania, wynosi 7,8 km.

Od roku 2009 oczyszczalnia jest modernizowana. Zaplanowane zakończenia prac przewiduje się na rok 2012. Modernizacji podlegają urządzenia, sposoby oczyszczania oraz zwiększenie wydajności maksymalnie do 3500 m^3/dobę, co w zupełności wystarczy w przypadku dalszej planowanej rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej dla istniejących i nowo powstających osiedli.[201]

9.1.3.[202] Kanalizacja deszczowa.

W zakresie gospodarki wodno – ściekowej stan kanalizacji deszczowej stanowi największy problem w dziedzinie sprawności i wydajności systemów miejskich.

Kanalizacja deszczowa istnieje w zasadzie wyłącznie w nowo powstałych osiedlach budowanych w latach 2008 - 2010 i częściowo w centrum miasta. Przy czym kanalizacja deszczowa w śródmieściu nie odpowiada normom ochrony środowiska. Znaczna część centrum starego miasta nie posiada kanalizacji deszczowej a wody odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej.

Główne kanały deszczowe i sieć drobniejszych kanałów odprowadzają wody opadowe deszczowe do niżej położonych odbiorników. Głównym odbiornikiem wód powierzchniowych z terenów zainwestowania miejskiego jest rzeka Orzyc. Pozostałymi odbiornikami wód opadowych są rowy otwarte i kanały melioracyjne, stanowiące dopływy rzeki Orzyc.

Badania i pomiary czystości odprowadzanej wody nie są korzystne dla Miasta z uwagi na brak na kolektorach odpływowych separatorów. Z siedmiu wyjść kolektorów do rzeki tylko dwa posiadają separatory. Wszystkie nowo pobudowane osiedla posiadają lub są w trakcie wykonywania instalacji kanalizacji deszczowej i każde z nich posiada separator lokalny. W związku z powyższym woda trafiająca do kolektorów głównych z tych osiedli jest już oczyszczona. [203]

9.1.4. Elektroenergetyka [204]

Podstawowym źródłem zasilania w energię elektryczną dla miasta jest stacja transformatorowo – rozdzielcza GPZ 110/15 kV zlokalizowana przy ul. Przasnyskiej. GPZ jest zasilany dwiema liniami napowietrznymi 110 kV: podstawową Pomian oraz rezerwową Pułtusk. GPZ jest wyposażony w dwa transformatory 110/15 kV o mocy 16 MVA każdy.

Zapotrzebowanie mocy elektrycznej dla całego miasta w szczycie zimowym wynosi 11 MW.

Z wyżej wymienionego GPZ-u energia elektryczna przesyłana jest do odbiorców za pośrednictwem sieci napowietrzno – kablowej średniego napięcia (15 kV).

W skład sieci wchodzą linie magistralne i odgałęzienia doprowadzające energię elektryczną do stacji transformatorowych 15/0,4 kV zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie odbiorców. Indywidualni odbiorcy powiązani są ze stacjami trafo liniami napowietrznymi bądź kablowymi niskiego napięcia 0,4/0,23 kV.

W centrum miasta stacje trafo są wybudowane generalnie jako wnętrzowe parterowe bądź wieżowe zasilane kablami bądź liniami napowietrznymi 15 kV. Na obrzeżach miasta sieć stanowią głównie linie napowietrzne 15 kV i stacje trafo słupowe.

Na terenie miasta pracuje 45 stacji w tym 15 stacji abonenckich.

Stan techniczny sieci jest zadowalający a gęstość stacji trafo dostateczna.

Istniejący układ elektroenergetyczny będzie podstawą do dalszej rozbudowy sieci w mieście.[205]

9.1.5. Telekomunikacja [206]

Obsługa telekomunikacyjna w mieście realizowana jest w oparciu o centralę cyfrową wybudowaną przy ul. Moniuszki po roku 1999 i koncentrator wyniesiony (strefa ONU) wybudowany na terenie osiedla zabudowy jednorodzinnej „Południe".

Centralami nadrzędnymi dla tej centrali są centrala HOST w Ostrołęce i HOST w Przasnyszu. Połączenie międzycentralowe oraz z krajowym węzłem telekomunikacyjnym są realizowane za pośrednictwem sieci optotelekomunikacyjnej (światłowodowej).

Sieć rozdzielczą na terenie miasta stanowi:

- sieć kablowa tradycyjna (Cu) ułożona w kanalizacji telekomunikacyjnej bądź doziemnie
- sieć napowietrzna występująca na obrzeżach miasta.

Na Terenie oczyszczalni ścieków jest wybudowana stacja bazowa telefonii komórkowej.[207]

9.1 .6.[208] Gazownictwo

Na terenie miasta nie występuje sieć gazu przewodowego. Potrzeby gazowe realizowane są z butli bądź zbiorników gazu płynnego propan – butan.

Zgodnie z koncepcją rozbudowy sieci gazowej wysokiego ciśnienia Maków Mazowiecki był przewidziany do zaopatrzenia w gaz po wybudowaniu Gazociągu wysokiego ciśnienia DN300 relacji Krasne – Maków Mazowiecki.

Obecnie koncepcja budowy w/w gazociągu zdezaktualizowała się (pismo Operatora Gazociągów Systemowych Gaz – System S.A. nr OR.TT.404.5.2011.TZ2.1165 z dnia 15.06.2011). Plan rozwoju Gaz – System na lata 2008 – 2013 nie przewiduje realizacji gazociągu relacji Krasne – Maków Mazowiecki.[209]

9.1.7.[210] Gospodarka cieplna

Zaopatrzenie miasta w ciepło realizowane jest z:

- systemu scentralizowanego wody gorącej,

- z lokalnych kotłowni i z indywidualnych źródeł ciepła wbudowanych w poszczególnych odbiorców zarówno w zabudowie jednorodzinnej jak i wielorodzinnej (piece).

Obecnie eksploatowany system ciepłowniczy w mieście pracuje w oparciu o kotłownię całoroczną zlokalizowaną przy ul. Kopernika 12. W kotłowni zainstalowane są dwa kotły typu URZOŃ 2050 o mocy 2,05 MW każdy. Moc zamówiona wynosi około 5 MW (4,97 MW).

Do produkcji ciepła wykorzystywany jest węgiel typu Eko Groszek.

Właścicielem i eksploatatorem sieci ciepłowniczej tj. kotłowni i sieci przesyłowej jest spółka ciepłownicza Juma Sp. z o.o., w której udziałowcami są : miasto w ok. 92 % oraz Spółdzielnia Mieszkaniowa Własnościowo – Lokatorska (SMW-L) „Jubilatka" w ok. 8%.

Spółka Juma dostarcza energię cieplną dla potrzeb ogrzewania (co) i ciepłej wody użytkowej (cwu) dla 19 odbiorców.

Obecnie kotłownia nie posiada rezerw mocy cieplnej ani możliwości rozbudowy ze względu na lokalizację w rejonie zabudowy mieszkaniowej.

Drugim znaczącym źródłem ciepła w mieście jest kotłownia SMW-L „Jubilatka" zlokalizowana przy ul. Gen. Pułaskiego 2. Kotłownia posiada moc zainstalowaną 1,05 MW. Nie jest włączona w miejski system ciepłowniczy.

SMW-L jest partnerem strategicznym odbierającym około 65% produkcji ciepła spółki Juma. W sezonie grzewczym kotłownia dostarcza ciepło do odbiorców (7 bloków) na ogrzewanie pomieszczeń. Do produkcji ciepła wykorzystywany jest miał węglowy.

Do miejskiej sieci cieplnej włączony jest szpital zlokalizowany przy ul. Witosa 2. Szpital pobiera ciepło z sieci na potrzeby ciepłej wody użytkowej w okresie letnim. Potrzeby ciepła na ogrzewanie, ciepłą wodę użytkową, wentylację i parę technologiczną realizowane są z kotłowni parowej o mocy 2,511 MW. Kotłownia opalana jest miałem węglowym.

Kotłownia zlokalizowana jest przy ul. Witosa 2 i należy do Zespołu Opieki Zdrowotnej w Makowie Mazowieckim.

Szpital stanowi końcowego odbiorcę na całej długości sieci cieplnej wychodzącej z kotłowni przy ul. Kopernika 12. Woda gorąca przesyłana jest ciepłociągami wykonanymi w preizolacji. Długość sieci cieplnej wynosi około 5 km (4976 m) i jest własnością spółki ciepłowniczej Juma Sp. z o.o. od grudnia 2010 r.

Na terenie miasta funkcjonuje około 70 kotłowni lokalnych, komunalnych i przemysłowych, opalanych przede wszystkim węglem. Nieliczne kotłownie opalane są olejem opałowym bądź miałem węglowym.

Znaczące kotłownie w mieście to kotłownie o mocy cieplnej powyżej 1 MW:

- kotłownia parowa Zespołu Opieki Zdrowotnej zlokalizowana przy ul. Witosa 2. Moc zainstalowana wynosi 2,511 MW. Kotłownia opalana jest miałem węglowym.
- kotłownia węglowa MGT „BOLT" o mocy zainstalowanej 3,515 MW zlokalizowana przy ul. Przasnyskiej 58,
- kotłownia węglowa Sp. Pracy Mot-Transp. o mocy zainstalowanej 1,654 MW, zlokalizowana przy ul. Przemysłowej 3,
- kotłownia węglowa w obiektach po byłym POM o mocy zainstalowanej 1,2 MW zlokalizowana przy ul. Mazowieckiej,
- kotłownia węglowa Dr Oetker Sp. z o.o. o mocy zainstalowanej 2,7 MW,
- kotłownia olejowa Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Kopernika 6 o mocy zainstalowanej 1,0 MW.

Moc cieplna pozostałych kotłowni zawiera się w granicach od 0,5 do 0,04 MW.

Znaczące zagęszczenie kotłowni węglowych występuje na terenie miasta w:

- centrum – kotłownie komunalne,
- w płn. części – kotłownie przemysłowe.

W centrum miasta występuje również ogrzewanie piecowe, zarówno w zabudowie wielorodzinnej, jak i jednorodzinnej.[211]

9.1.8.[212] Gospodarka odpadami.

(Maków Mazowiecki dysponuje Planem Gospodarowania Odpadami, dla gminy Maków Mazowiecki do 2011 r, przyjętym Uchwałą Nr XXXVII/226/2006 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 14.09.2006 roku, sporządzonym stosownie do art.14 i 15 ustawy o odpadach. Plan ten został wykonany, jako kontynuacja tomu I Planu Gospodarki Odpadami Związku Gmin Ziemi Makowskiej. Gmina Maków Mazowiecki jest bowiem członkiem tego Związku.

Związek Gmin Ziemi Makowskiej podjął współpracę z gminami powiatów: przasnyskiego, ciechanowskiego i pułtuskiego w zakresie gospodarki odpadami. Efektem współpracy stało się powołanie Celowego Komunalnego Związku Gmin Regionu Ciechanowskiego, którego zadaniem, jest wspólne wykonywanie działań publicznych w zakresie tworzenia warunków niezbędnych do realizacji kompleksowego regionalnego programu gospodarki odpadami na terenie gmin członkowskich. Wykonana koncepcja techniczno – ekonomiczna Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami na terenie powiatów: ciechanowskiego, makowskiego, przasnyskiego, i pułtuskiego, rozstrzygnęła o tworzeniu i funkcjonowaniu takiego systemu, działającego pod nazwą – Zintegrowany System Gospodarki Odpadami w Regionie Ciechanowskim. Toteż w treści Wojewódzkiego Planu Gospodarowania Odpadami dla Województwa Mazowieckiego, na lata 2007 – 2015 – miasto Maków Mazowiecki zostało zakwalifikowane – w zakresie tworzenia systemu unieszkodliwiania odpadów – do subregionu ciechanowskiego.

Do 2004 r. włącznie nie funkcjonowała w mieście selektywna zbiórka odpadów. Całość odpadów komunalnych, odbieranych od mieszkańców, była deponowana, na miejskim składowisku odpadów, zlokalizowanym na zachodnich obrzeżach miasta. W 2006 r. deponowano na nim 1590,7 Mg odpadów. Składowisko to funkcjonujące od 1986 r, o powierzchni całkowitej 1,7 ha, wykorzystywanej 1,5 ha i pojemności 42500 Mg (wykorzystanej w 100%), nie spełniające wymogów ochrony środowiska, zostało decyzją Starosty Makowskiego z 2005 r., unieruchomione w 2007 r. (jako nie posiadające izolacji od podłoża, systemu unieszkodliwiania odcieków i gazu składowiskowego oraz systemu monitoringu). Znajduje się ono w fazie rekultywacji, przy czym ustalonym kierunkiem rekultywacji jest kierunek leśny. Toteż od 2008 r, miejskie odpady komunalne, są wywożone na składowiska powiatów mławskiego (Dzierzgowo, Miączyń) i ostrołęckiego.

W latach 2005/2007 zapoczątkowana została na terenie miasta, selektywna zbiórka odpadów, która w ograniczonym zakresie jest kontynuowana (szkło, makulatura, metale, tworzywa sztuczne), a także organizacja miejskiego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Docelowy system unieszkodliwiania odpadów w Makowie Mazowieckim, będzie oparty o Zintegrowany System Gospodarki Odpadami w Regionie Ciechanowskim.

Powołany w tym celu Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego (MZRC) z siedzibą w Ciechanowie, tworzy system, oparty o instalacje – technologiczne i obiekty zlokalizowane w miejscowości Wola Pawłowska, położonej w odległości około 8 km na zachód od Ciechanowa, na terenie funkcjonującego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz na terenach składowisk w Oględzie i Płocochowie, a także na terenie Makowa Mazowieckiego.

W Woli Pawłowskiej, na terenie składowiska odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne i obojętne, powstaje Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi, obejmujący instalację mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Na terenie składowiska Oględzie, projektowane jest wybudowanie stacji przeładunkowej odpadów i kwatery składowania odpadów niebezpiecznych (azbestowych).

~~*Na terenie składowiska w Płocochowie, projektuje się budowę stacji przeładunkowej odpadów oraz segmentu segregacji odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.*~~

~~*W Makowie Mazowieckim na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków, budowana jest stacja przeładunkowa odpadów oraz segment przeróbki odpadów budowlanych.*~~[213]*)3*

Realizacja systemu gospodarki odpadami w mieście Maków Mazowiecki oparta jest na obowiązujących przepisach prawa wynikających z przepisów Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797, ze zmianami). Zgodnie z planem gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 miasto znajduje się w regionie zachodnim. Zgodnie z tym planem na terenie miasta znajduje się Punkt Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych, przy ulicy Moniuszki 121 (teren oczyszczalni ścieków).

Istniejące w mieście składowisko odpadów zostało zamknięte w 2007 r. i zrekultywowe do 2014 r. W mieście znajduje się sortownia odpadów komunalnych, które po segregacji zostają wywożone na poza granice miasta i przekazywane do instalacji RIPOK. Zgodnie z przyjetymi w mieście przepisami lokalnymi (cytowany wcześniej regulamin utrzymania czystości i porządku) w mieście prowadzony jest zorganizowany system selektywnej zbiórki odpadów i ich późniejszej utylizacji)3

9.2. Gospodarka wodno-ściekowa i komunalna – ocena stanu istniejącego [214]

9.2.1.[215] Zaopatrzenie w wodę

Stan systemu wodociągowego miasta należy określić, jako zadowalający. Wydajność istniejących ujęć wodnych jest wystarczająca dla zaspokojenia zarówno potrzeb istniejących, jak i perspektywicznych miasta.[216]

9.2.2.[217] Gospodarka ściekowa.

Stan systemu kanalizacji sanitarnej należy określić, jako zadowalający. Głównym problemem jest brak rozdziału kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie centrum przy czym Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne szykuje na rok 2012 zlecenia na wykonanie projektu modernizacji i wymiany kanalizacji sanitarnej w centrum miasta. Ponadto zasadniczą przeszkodą w działaniach obejmujących dalszą rozbudowę sieci jest brak środków finansowych. Mimo iż istnieją już lokalne projekty rozbudowy kanalizacji w osiedlach (np. osiedle Południowe, Królów Polskich, Jaśminowa, Grzanka) miasto do tej pory nie przystąpiło do ich realizacji. [218]

Rezerwa istniejącej oczyszczalni ścieków pozwala na rozwój perspektywiczny miasta w zakresie gospodarki ściekowej.

9.2.3.[219] Kanalizacja deszczowa.

Stan kanalizacji deszczowej jest na terenie miasta zły. Poza nowymi osiedlami kanalizacja deszczowa dla centrum wymaga w 100% do modernizacji.

Najważniejszym celem powinien być podział kanalizacji deszczowej i sanitarnej. Problem ten ma ogromny wpływ na pracę oczyszczalni ścieków. Dla przykładu w normalnym okresie przepływ przez oczyszczalnie wynosi średnio 1800 m^3/dobę a w porach deszczowych jednym z najwyższych wyników zanotowano 12000 m^3/dobę, co doprowadza do awarii przelania i braku skuteczności oczyszczalni.

Kolejnym nadrzędnym celem powinno być zamontowanie separatorów na każdym z odejść do rzeki Orzycy oraz rozbudowa systemu w centrum miasta, na istniejący terenach zabudowanych oraz w kierunku przyległych Gmin.[220]

9.2.4.[221] Gazownictwo.

Miasto Maków Mazowiecki nie posiada gazu ziemnego. W perspektywie planowane jest doprowadzenie gazu ziemnego wysokoprężnego z kierunku Krasne - Obiecanowo ze stacją redukcyjno - pomiarową gazu 10 w rejonie ul. Przemysłowej (zachodnio - północna część miasta).

Obecnie miasto rozpatruje jako alternatywę w stosunku do planowanej wczesniej gazyfikacji przewodowej możliwość doprowadzenia gazu do odbiorców poprzez budowę stacji regazyfikacji na terenie dawnej Ciepłowni Centralnej.[222]

9.2.5.[223] Gospodarka cieplna.

Istniejące źródła ciepła zaspokajają poszczególnych odbiorców, jednakże stan techniczny tych obiektów (na paliwo stałe) nie odpowiada obowiązującym normom, a ich niska sprawność, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz wysokie koszty eksploatacji sprawiają, że stają się one nieekonomiczne. W związku z tym zachodzi konieczność modernizacji źródeł ciepła, prowadzącej do racjonalizacji wykorzystania energii i ochrony powietrza atmosferycznego. Wymaga to eliminacji nierentownych źródeł ciepła oraz kompleksowego zastosowania automatyki i najnowszych technologii oczyszczania spalin.

Nowe obiekty winny być zaopatrywane w ciepło za pomocą źródeł ekologicznych np. przy wykorzystaniu oleju opałowego lekkiego typu Ekoterm oraz gazu ziemnego. [224]

9.2.6.[225] Gospodarka odpadami.

Lata 2008 – 2012, są i będą okresem budowy Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami w Regionie Ciechanowskim. System ten, winien zlikwidować całość zagrożeń stwarzanych przez odpady, wytwarzane zarówno w skali poszczególnych miast i gmin regionu, jak i konsekwentnie – w skali całego regionu.

Niemniej do czasu uruchomienia całości instalacji i obiektów tego systemu, niezbędne jest – zgodnie z treścią obowiązującego PGO Makowa Mazowieckiego, rozbudowywanie i doskonalenie pozostałych – dostępnych w skali lokalnej, a równocześnie wymaganych prawem systemów i rozwiązań technicznych, a także organizacyjnych i edukacyjnych, w zakresie unieszkodliwiania odpadów, poczynając od ich zbiórki i selekcji u źródła, segregacji, kompostowania itp. [226]

9.3.[227] Komunikacja.

Inwentaryzacja i diagnoza

9.3.1.[228] Sieć ulic.

Maków Mazowiecki położony jest w dolinie rzeki Orzyc. Przez centrum miasta przebiegają dwie drogi krajowe na kierunkach wschód - zachód i północ - południe. Stare Miasto obsługiwane jest przez regularną siatkę ulic z prostokątnym rynkiem w centrum.

Po wprowadzeniu reformy administracyjnej ulice obsługujące Maków Mazowiecki, [229] dzielą się pod względem administracyjnym na następujące kategorie:

- ulice krajowe,
- ulice wojewódzkie,

- ulice powiatowe,
- ulice miejskie.

Ulice krajowe obsługujące ruch lokalny i tranzytowy w mieście to następujące ciągi:

- droga nr 60 Kutno - Ciechanów - Maków Mazowiecki - Ostrów Mazowiecka przebiegająca w mieście ulicami:
  - Duńskiego Czerwonego Krzyża - o nawierzchni bitumicznej, w średnim stanie technicznym,
  - Mickiewicza - o nawierzchni bitumicznej w dobrym stanie technicznym;
  - Różańska - o nawierzchni bitumicznej w zadawalającym stanie technicznym;
- droga krajowa nr 57[230] Biskupiec - Szczytno - Maków Mazowiecki - Pułtusk przebiegająca w mieście następującymi ulicami:
  - Przasnyska - o nawierzchni bitumicznej w średnim stanie technicznym;
  - Moniuszki - o nawierzchni bitumicznej w dobrym stanie technicznym;

Łączna długość ulic krajowych w Makowie Mazowieckim wynosi 6,5 km.

Z inwentaryzacji wynika, że są one w średnim stanie technicznym i prawie na całej długości posiadają chodniki dwu lub jednostronne.

Na ulicy Mickiewicza znajduje się most nad rzeką Orzyc, normatywny, niedawno zmodernizowany.

Skrzyżowanie ulic krajowych Mickiewicza i Przasnyskiej (trasa nr 60 i 57[231]) wyposażone jest w sygnalizację świetlną.

Ulice krajowe prowadzą obecnie przez centrum miasta ruch tranzytowy i lokalny.

Ulica wojewódzka obsługująca miasto to następujący ciąg:

Droga wojewódzka nr 626 Maków Mazowiecki - Nowa Wieś przebiegająca w mieście ulicą Mazowiecką o nawierzchni bitumicznej w średnim stanie technicznym i chodnikach w złym stanie, do pilnego remontu.

Łączna długość ulic wojewódzkich w Makowie Mazowieckim wynosi 1,0 km.

Ulice powiatowe obsługujące Maków Mazowiecki to:

- Warszawska - o nawierzchni bitumicznej w średnim stanie technicznym;
- Słoniawska - o nawierzchni bitumicznej w zadawalającym stanie technicznym;

Łączna długość ulic powiatowych obsługujących miasto wynosi 2,3 km.

Pozostałe ulice o łącznej długości 26,0 km to ulice miejskie (gminne) większość z nich to drogi o nawierzchni bitumicznej.[232]

Po przeanalizowaniu układu sieci ulic, stwierdzono, że jest on pod względem funkcjonalnym prawidłowy. Zarządzanie ulicami związane jest z ich finansowaniem poprzez poszczególne szczeble rządowe i samorządowe, studium nie wnosi uwag do istniejącego układu funkcjonalnego.

9.3.2.[233] Natężenia ruchu

Oceną dostosowania dróg i ulic do potrzeb użytkowników jest natężenie wyrażone ruchem notowanym do przepustowości dróg.

Pomiary ruchu wykonane w roku 1990 i 1995 na drogach krajowych wskazują na wzrost natężenia ruchu :

- na drodze krajowej nr 60 na odcinku Maków Maz. - Różan o 60% (1500 pój/dobę w

roku 1990 do 2350 pój/dobę w roku 1995), charakter ruchu gospodarczy, udział w ruchu samochodów ciężarowych i autobusów - 33 %

- na drodze krajowej nr 60 na odcinku Maków Maz. - Ciechanów o 28 % (1800 poj/dobę w roku 1990 do 2300 pój/dobę w roku 1995), charakter ruchu gospodarczy, udział w ruchu samochodów ciężarowych i autobusów - 27 %
- na drodze krajowej nr 599 na odcinku Krasiniec - Maków Maz., o 55% (2000 pój/dobę w roku 1990 do 3100 pój/dobę w roku 1995), charakter ruchu gospodarczy, udział w ruchu samochodów ciężarowych i autobusów - 17 %
- na drodze krajowej nr 57[234] na odcinku Maków Maz. - Pułtusk o 15 % (2000 pój/dobę w roku 1990 do 2300 poj/dobe w roku 1995), charakter ruchu rekreacyjny, udział w ruchu samochodów ciężarowych i autobusów 13 %.
- na drodze obecnie wojewódzkiej nr **626** o 18 % (550 pój/dobę w roku 1990 do 650 pój/dobę w roku 1995),charakter ruchu gospodarczy, udział w ruchu samochodów ciężarowych i autobusów - 17 %.

Natężenie ruchu w mieście na skrzyżowaniu dwóch dróg krajowych (Mickiewicza i Przasnyskiej) wynosiło w roku 1995:

- droga nr **60** - 7300 pój/dobę, udział w ruchu samochodów ciężarowych i autobusów - 21%
- droga nr **57**[235] - 4100 poj/dobę, udział w ruchu samochodów ciężarowych i dostawczych -17,6%

Średnia krajowa wzrostu ruchu w latach 1990 - 95 wynosiła 42 %, a więc wzrost natężenia ruchu na drogach krajowych dochodzących do miasta był na dwóch odcinkach wyższy od średniej krajowej.

Analizując dokładnie strukturę rodzajową ruchu na skrzyżowaniu dróg krajowych w mieście można wnioskować, że skrzyżowanie to przenosi również bardzo duży ruch lokalny (znaczny wzrost udziału w ruchu samochodów osobowych).

Prognoza ruchu opracowana na rok 2015 określa, że ruch na drogach krajowych prowadzących do Makowa Maz. będzie wynosił:

- droga krajowa nr **60** odcinek Różan- Maków Maz. - 5500 poj/dobę
- droga krajowa nr **60** przejście przez miasto - 16600 poj/dobę – **przekroczona przepustowość**
- droga krajowa nr **60** odcinek Maków Maz. - Ciechanów - 4300 poj/dobę
- droga krajowa nr 57[236] odcinek Krasiniec - Maków Maz. - 6230 poj/dobę
- droga krajowa nr 57[237] przejście przez miasto - 9500 poj/dobę
- droga krajowa nr 57[238] odcinek Maków Maz. - Pułtusk - 5160 poj/dobę [239]

Przyjmując prognozę ruchu na rok 2015 za przybliżoną, należy dążyć do możliwie szybkiego rozpoczęcia inwestycji na drogach krajowych pozwalających na usunięcie tranzytu z centrum miasta.

9.3.3.[240] Dworzec PKS

Dworzec PKS znajduje się przy ulicy Przasnyskiej (droga krajowa nr 57[241]). Lokalizacja dworca jest prawidłowa, natomiast podłączenie do ulicy Przasnyskiej wymaga przebudowy.

9.3.4.[242] Parkingi.

[243]

Parkingi dla samochodów osobowych znajdują się :

- wzdłuż ulicy Ciechanowskiej,
- przed Kościołem,
- wokół Rynku,
- przed Urzędem Miasta,
- wzdłuż ul. Mickiewicza[244]

Ilość parkingów dla samochodów osobowych w centrum miasta, które obsługują zarówno mieszkańców jak i przyjezdnych jest niewystarczająca. Brak miejsc parkingowych jest jednym z kilku problemów składających się na zły stan techniczny miejskiej infrastruktury technicznej w zakresie komunikacji kołowej. [245]

9.3.5.[246] Diagnoza stanu istniejącego.

W stanie istniejącym dwie ważne drogi krajowe krzyżują się w centrum miasta prowadząc ruch tranzytowy i lokalny, wywołując główne konflikty pomiędzy nimi oraz uciążliwość dla mieszkańców. Biorąc pod uwagę wielkość ruchu oraz miasta należy dążyć do jak najszybszego wyeliminowania ruchu nie związanego z miejscem zamieszkania i zaopatrzeniem z centrum.

[247]

Ocena stanu istniejącego

- słabe strony:
  - niedostosowanie ulic do przenoszenia ruchu tranzytowego prowadzenie ruchu tranzytowego przez centrum miasta,
  - brak komunikacji miejskiej,
  - brak ścieżek rowerowych,
  - zły stan techniczny chodników i ulic[248],
  - brak parkingów dla samochodów TIR,
  - zbyt mała ilość parkingów dla samochodów osobowych,
- mocne strony:
  - dobra komunikacja z układem dróg krajowych,
  - powiązania z przejściami granicznymi wschód – zachód,
  - dobre połączenie z Warszawą,
  - rozwinięta sieć autobusowa oraz dworzec.

10. [249] STRUKTURA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MAKOWA MAZ.

Na strukturę zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz. składają się dwa następujące przekroje:

a. struktura funkcjonalno - przestrzenna miasta,

b. struktura zabudowy miasta.

Istotnym komponentem struktury zabudowy są wartości kulturowe historycznego układu urbanistycznego wraz z obiektami zabytkowymi.

(ISTNIEJĄCY STAN ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW W OBSZARZE ZMIANY STUDIUM.

Obszar zmiany studium obejmuje niepowiązane ze sobą tereny, które mają ograniczony zasięg przestrzenny. Wyjątek stanowi jedynie obszar położony w rejonie istniejącego cmentarza przy ul. Moniuszki. W tym przypadku zasięg zmiany studium obejmuje wszystkie tereny znajdujące się w projektowanych do powiększenia strefach sanitarnych od cmentarza lub z nimi granicy. Większość terenów objętych zmianą studium stanowi obecnie tereny rolnicze lub tereny nieużytków zarówno rolniczych jak i budowlanych. Istniejąca zabudowa znajduje się na terenach w obszarach pojedynczych działek objętych zmianą studium, tj. w rejonie ulicy Przasnyskiej (istniejąca zabudowa mieszkaniowo – usługowa), rejonie dworca autobusowego (istniejąca zabudowa usługowa) i ul. Ciechanowskiej (istniejący zespół garażowy) oraz w wykształconym układzie urbanistycznym miasta w rejonie istniejącego cmentarza przy ul. Moniuszki. W przypadku punktowych zmian studium cechą charakterystyczną zabudowy o wymienionych wcześniej funkcjach jest jej stosunkowo niski standard architektoniczno – przestrzenny. W przypadku zwartego obszaru położonego przy cmentarzu sytuacja jest zupełnie inna. Centralną osią tego obszaru jest ul. Moniuszki stanowiąca drogę krajową i będąca bramą wjazdową do miasta. W tej części miasta w ostatnich lach nastąpił intensywny rozwój wielofunkcyjnego zagospodarowania inwestycyjnego, w kierunku zarówno zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej jak i usługowej i produkcyjno – usługowej. Zabudowa związana z działalnością gospodarczą rozwinęła się szczególnie w pierzei ul. Moniuszki i bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza, Stan zagospodarowani tych terenów jest bardzo zróżnicowany od obiektów w wysokim standardzie architektoniczno – przestrzennym aż do obiektów dysharmonizujących krajobraz miasta. Funkcje usługowe i produkcyjne tu prowadzone są bardzo szerokie i obejmują zarówno usługi handlu detaliczne, zamieszkania zbiorowego i gastronomi, jak również usługi związane z obsługą cmentarza (w tym produkcję) oraz handlem hurtowym i obsługą komunikacji (warsztaty, stacje paliw). Najgorszym stanem zagospodarowania charakteryzują się tereny związane z prowadzonym w ich obrębie handlem hurtowym. Sytuacja istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jest zupełnie inna. Większość zabudowy to nowe obiekty o wysokim standardzie architektonicznym. Są one jednak poprzedzielane działkami jeszcze niezagospodarowanymi lub będącymi dopiero w fazie inwestycyjnej oraz terenami starszej zabudowy o silnie obniżonym standardzie zagospodarowania. Stan zagospodarowania obszaru zmiany studium wskazuje, że ta część miasta znajduje się obecnie we wczesnej fazie inwestycyjnej o stosunkowo silnym tempie procesów urbanizacyjnych. Ogólna powierzchnia terenów objętych zmianą studium wynosi ok. 65 ha)3

10.1. Struktura funkcjonalno przestrzenna – dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.[250]

Maków Maz. należy do grupy małych miast, położonym między trzema miastami większymi: Ciechanowem (siedź. b. województwa), Przasnyszem i Pułtuskiem oraz jednym mniejszym Różanem. Pierwsze trzy (tak jak Maków Maz.) są siedzibami powiatów, natomiast Różan wchodzi w skład powiatu makowskiego. Maków Maz. stanowi węzeł dróg krajowych w relacjach: Warszawa - Wlk. Jeziora Mazurskie i wschodnia granica państwa - zach. część Polski.

Pierwsza z tych relacji stanowiła historyczny szlak komunikacyjny z Warszawy do Królewca. Druga jest obecnie ciągiem samochodowego tranzytu towarowego w układzie wschód - zachód, będąc swoistym obejściem komunikacyjnym od pn. Warszawy i aglomeracji warszawskiej. Główne funkcje Makowa Maz. to:

a. ponadlokalny ośrodek koncentracji produkcji przemysłowej, handlu i usług oraz infrastruktury publicznej w zakresie opieki zdrowotnej, oświaty ponadpodstawowej i kultury;
b. ośrodek koncentracji mieszkalnictwa i usług podstawowych.

Znajduje to swoje odzwierciedlenie w strukturze zagospodarowania przestrzennego miasta, która składa się z następujących elementów:

a. strefy śródmiejskiej obejmującej historyczny układ urbanistyczny wraz z otoczeniem węzła dróg krajowych (skrzyżowanie ulic: Przasnyskiej, Moniuszki i Mickiewicza), koncentrującej centrotwórcze funkcje usługowe i mieszkalnictwo;
b. strefy dominacji funkcji mieszkaniowej w obszarze między strefą śródmiejską a ul. Polną oraz koncentracje usług publicznych w otoczeniu ul. Mickiewicza;
c. obszarów zainwestowanych w otoczeniu ciągów komunikacyjnych na: Szelków (z dominacją funkcji mieszkaniowej) oraz Sypniewo i Przasnysz (z koncentracją funkcji wytwórczych w otoczeniu funkcji mieszkaniowych);
d. terenów niezainwestowanych doliny rz. Orzyc wraz ze sztucznym zalewem na tej rzece oraz kompleksu leśnego (Uroczysko Grzanka), stanowiących główne składowe ekostruktury miejskiej.

Na strukturę funkcjonalno-przestrzenną nakłada się zainwestowanie infrastrukturalne miasta, składające się z magistralnych sieci technicznego uzbrojenia terenu oraz urządzeń: miejskiego ujęcia wody i miejskiej oczyszczalni ścieków.[251]

Reasumując, struktura funkcjonalno - przestrzenną miasta obejmuje względnie zwarty obszar zainwestowania, powstały jako układ urbanistyczny, rozwijający się równolegle do rz. Orzyc i przyległy do niej od strony zachodniej.

10.2. Struktura zabudowy, stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony[252].

Drugi przekrój strukturalny obejmuje obszary miasta, zróżnicowane pod względem charakteru i intensywności zabudowy. W tej materii Maków Maz. można podzielić na cztery następujące kategorie przestrzenne:

a. obszar zwartej zabudowy historycznego układu urbanistycznego o skali 2,5 kondygnacji i parcelacji wytworzonej wewnątrz bloków zabudowy w różnych okresach rozwoju miasta;
b. obszar zabudowy wielorodzinnej o skali 4 - 5 kondygnacji, stanowiącej głównie budownictwa spółdzielcze z lat 60 - tych i 70 - tych;
c. obszary zabudowy jednorodzinnej;
d. obszary zurbanizowane o zabudowie ekstensywnej w otoczeniu gruntów rolnych;

Odrębnym elementem struktury zabudowy są obszary zainwestowane pod funkcje wytwórcze i ponadpodstawowe usługi publiczne, w zakresie opieki zdrowotnej i oświaty. Na tym tle, struktura zabudowy Makowa Maź. w znacznym stopniu pokrywa się ze strukturą funkcjonalno - przestrzenną, co uprawnia do kwalifikacji historycznego układu urbanistycznego i obszarów zurbanizowanych w otoczeniu gruntów rolnych jako głównych obszarów do przekształceń zabudowy i zagospodarowania przestrzennego w mieście.

Generalizując oba przekroje strukturalne można postawić tezę, że Maków Maz. jest organizmem przestrzennym o względnie harmonijnej strukturze, bez istotnych dysproporcji mogących stanowić barierę rozwoju miasta. Można też stwierdzić, że na rozwój przestrzenny miasta powinny w równym stopniu składać się przekształcenia zurbanizowanych obszarów o zabudowie ekstensywnej i przygotowanie nowych terenów pod zainwestowanie.[253]

Lata 2000 - 2011 nie przyniosły większych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Makowa Maz. Strefa zurbanizowana miasta powiększała się w sposób, który określić można jako

harmonijny i uporządkowany, co w znacznym stopniu może być skutkiem mało dynamicznego tempa rozwoju. Nowe inwestycje pojawiały się w ostatnich latach głównie na terenach już zainwestowanych, uzupełniając lub poszerzając istniejące skupiska zabudowy. W większości wypadków zagospodarowywano tereny przeznaczone pod zabudowę w obowiązującym studium lub planach miejscowych, choć można zauważyć pojawiającą się tendencję do zajmowania pod zabudowę obszarów położonych peryferyjnie, niezagospodarowanych i pozbawionych infrastruktury technicznej. Co więcej – mimo iż część kwartałów miejskich (zwłaszcza na południu) pozostaje nadal nie wypełniona, pod zabudowę przeznacza się coraz częściej tereny położone peryferyjnie w stosunku do strefy zurbanizowanej. Choć problem „rozpraszania" zabudowy jest jeszcze nadal zjawiskiem marginalnym zaczyna stanowić realne zagrożenie dla utrzymania ładu przestrzennego w Makowie Maz.

W studium przyjętym uchwałą XXVI/204/01 z dnia 15.02.2001 r. w pełni uformowana strefa śródmiejska wskazana została jako obszar wymagający przekształceń strukturalno – przestrzennych mających na celu m.in. ochronę wartości historyczno – urbanistycznych. W roku 2011 problem ten nie stracił na aktualności. Centrum miasta nadal, niemal w całości, wymaga działań związanych z rewitalizacją i rehabilitacją. Przemawia za tym m.in. zły stan techniczny wielu obiektów - w tym także uznanych za zabytkowe, zdegradowane obiekty budownictwa mieszkaniowego, degradacja infrastruktury technicznej (zwłaszcza drogowej), sposób zagospodarowania przestrzeni publicznych. Główne ulice i place miejskie, parki, tereny turystyczno - rekreacyjne tj. otoczenie zalewu Makowskiego, wymagają działań związanych z porządkowaniem przestrzeni, nadaniem jej charakteru reprezentacyjnego a w niektórych wypadkach wręcz z zagospodarowywaniem jej na nowo. Strefa śródmiejska, jako miejsce pracy, wypoczynku a także spotkań społeczności Makowa Maz., jest obszarem o szczególnym znaczeniu nie tylko dla samych mieszkańców. Wyjątkowe walory historyczno – urbanistyczne (obszar centrum miasta jest wpisany do rejestru zabytków Województwa Mazowieckiego i objęty ścisłą ochroną konserwatorską) mogą odegrać kluczową rolę w promocji turystycznej Makowa Maz. Stąd potrzeba przekształceń i działań mających na celu rehabilitację obszaru centrum wydają się mieć szczególnie istotne znaczenie z punktu widzenia interesów miasta.

Na przestrzeni ostatnich lat miasto rozwijało się jednak głównie poza strefą ścisłego centrum. Największy przyrost zainwestowania miał miejsce w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – sukcesywnie rozbudowywane są m.in. osiedla „Grzanka", „Południe" oraz osiedle „Polna". Rozwój można zauważyć także w sferze usługowo–handlowej – systematycznie przybywa obiektów o takiej funkcji.

Znacznie gorzej wygląda natomiast sytuacja w przypadku budownictwa wielorodzinnego a także zabudowy przemysłowo - składowej. W obu przypadkach przyrost zainwestowania w latach ostatnich był niewielki. Można także zauważyć tendencję do pojawiania się na terenach przeznaczonych w obowiązującym studium pod ww. rodzaje zabudowy w obiektów o funkcjach odbiegających od wyznaczonych przez kierunki studium.

Mimo iż przyjęte uchwałą XXVI/204/01 z dnia 15.02.2001 r. studium wyznaczało ok. 60 % terenów położonych w granicach administracyjnych miasta pod zainwestowanie, nadal spora ich część pozostaje niezagospodarowana. Biorąc pod uwagę tempo rozwoju strefy zurbanizowanej w ostatnich latach można stwierdzić, iż miasto posiada nadal spore rezerwy terenów, o które może się poszerzać. Orientacyjne bilanse terenów, wykonane na potrzeby zmiany studium pokazują, iż rezerwy terenów dla poszczególnych rodzajów (funkcji) zainwestowania wynoszą:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - blisko 8 % terenów wyznaczonych w obowiązującym studium;
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - ok. 66 % terenów wyznaczonych w obowiązującym studium;
- dla terenów przeznaczonych pod kształtowanie zespołów mieszkaniowych – blisko 60 % terenów wyznaczonych w obowiązującym studium;

- dla zabudowy mieszkaniowo - usługowej - blisko 67 % terenów wyznaczonych w obowiązującym studium;
- dla terenów przeznaczonych pod kształtowanie zespołów mieszkaniowo-usługowych – blisko 23 % terenów wyznaczonych w obowiązującym Studium;
- dla zabudowy przemysłowo - składowo – magazynowej – ok. 60 % terenów wyznaczonych w obowiązującym studium;

Najmniejsze rezerwy terenu występują w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, można też zauważyć dążenia do lokalizowania takiej zabudowy poza obszarami wyznaczonymi w obowiązującym studium.

Praktycznie niezainwestowane lub zajmowane pod inny niż wyznaczony przez kierunki obowiazującego studium rodzaj zabudowy pozostawała część terenów określonych jako:

- obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową – wielorodzinną;
- obszary przeznaczone pod zabudowę produkcyjno – wytwórczą;
- obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo – usługową.

Głównym powodem tego zjawiska może być brak infrastruktury technicznej na tych terenach. Mimo iż zlokalizowane są one w sąsiedztwie głównych dróg miejskich, tereny te nie posiadają uzbrojenia w sieci (kanalizacja, woda, energia, gaz itd.), brakuje również infrastruktury drogowej – wewnętrznych dróg dojazdowych, które umożliwiałyby prawidłową obsługę inwestycji. Obszary te są mało atrakcyjne dla potencjalnych Inwestorów, którzy wolą realizować zamierzenia budowlane na terenach już uzbrojonych i wyposażonych w komunikację.

Analizy i bilanse odnoszące się do rozwoju strefy zurbanizowanej Makowa Maz. pozwoliły ponadto określić potrzeby miasta w zakresie przeznaczania terenów pod określony rodzaj zabudowy. Biorąc pod uwagę przyrost zainwestowania oraz zasięg terenów wyznaczonych na potrzeby danej funkcji przez dokumenty planistyczne, o największych potrzebach w kwestii tworzenia rezerw dla zabudowy o określonym przeznaczeniu można mówić w przypadku budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego oraz zabudowy usługowej, handlowej i usługowo – mieszkaniowej. Mimo, iż celowe wydaje się pozostawienie rezerw terenu dla przemysłu, usług uciążliwych, składów, magazynów a także budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego, analizując procesy rozwojowe w tych dziedzinach nie należy oczekiwać gwałtownego przyrostu zainwestowania w przypadku tych funkcji.

Mimo iż blisko połowa terenów znajdujących się w granicach administracyjnych miasta jest nadal użytkowana rolniczo, należy się spodziewać, iż presja terenów zurbanizowanych na te obszary będzie się nasilać. Miasto jest bowiem z definicji ośrodkiem o funkcjach całkowicie odmiennych niż rolnicze. Bezwzględnej ochrony i wyłączenia z możliwości zabudowy wymagają na terenie Makowa Maz. jedynie doliny rzeki Orzyc i towarzyszących jej cieków wodnych. Nie ma natomiast przeciwwskazań dla przeznaczenia pod zainwestowanie pozostałych obszarów miasta (w tym także terenów z kompleksami gleb dobrych klas bonitacyjnych) i mogą być one zabudowywane w dalszych etapach rozwoju miasta. Uwalnianie kolejnych terenów pod inwestycje powinno być przy tym procesem stopniowym, podlegającym kontroli organów samorządowych. Przypadkowa parcelacja oraz chaotyczne zabudowywanie terenów otwartych, położonych peryferyjnie i nie wyposażonych w infrastrukturę techniczną może bowiem doprowadzić do dezintegracji w miarę uporządkowanej struktury przestrzennej.

Dlatego też najważniejszym zadaniem dla miasta jest prowadzenie racjonalnej gospodarki przestrzennej, zapobiegającej rozpraszaniu zabudowy i zmierzającej do uruchamiania kolejnych terenów pod inwestycje dopiero po zagospodarowaniu i pełnym wykorzystaniu „porowatych" struktur tkanki miejskiej, pojawiających się zarówno wewnątrz kwartałów miejskich, jak i na obszarach położonych peryferyjnie, na obrzeżach strefy zurbanizowanej. [254]

10.3. [255] Stan dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Materię składającą się na wartości kulturowe Makowa Maz, można obecnie podzielić w znaczeniu prawnym na: [256]

- obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków woj. Mazowieckiego,
- obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.[257]

Do pierwszej kategorii należą:

a. układ urbanistyczny Starego Miasta – strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej[258],
b. nawarstwienie kulturowe Starego Miasta,
c. kościół p.w. Bożego Ciała,
d. budynek dawnej łaźni miejskiej,
e. bożnica żydowska bractwa „Bet Hamidrasz",
f. dawny dom kahalny,
g. cmentarz przykościelny - ul. Kościelna
h. przestrzenny układ komunikacyjny Mławskiej Kolei Dojazdowej (układ torowiska w granicach działki 169)[259]
i. stanowiska archeologiczne.

Spis stanowisk archeologicznych w granicach Makowa Maź., w obrębie obszaru 43-67 b. woj. ostrołęckiego (Archiwum PSOZ 3/9/92).		
Nr porządkowy	Nr w obrębie obszaru	Podział chronologiczny materiału zabytkowego
16.	13	12 fr. ceramiki XIV - XVII w.
17.	14	8 fr. ceramiki XIV - XV w.
18.	15	4 fr. ceramiki XIV - XVII w.
19.	16	19 fr. ceramiki XIV - XVII w.
20.	17	4 fr. ceramiki XIV - XVII w.
21.	18	8 fr. ceramiki XIV - XVII w.
22.	21	22 fr. ceramiki XVI - XVIII w.
23.	25	3 fr. ceramiki XI - XIII w.; 47 fr. ceramiki XIV- XVII - XIXw.
24.	26	2 fr. ceramiki starożytnej ; 2 kultura łużycka; 31 fr. ceramiki XIV - XVIIw.
25.	27	1 fr. ceramiki starożytnej; 5 fr. ceramiki XI-XIIIw.; 79 fr. ceramiki XIV - XVIIw.
26.	3	-
27.	1	-
28.	2	-
29.	4	-
30.	9	9 fr. ceramiki XIV - XVIII w.
31.	10	23 fr. ceramiki XIV - XVII w.[260]

*(W granicach zmiany studium stwierdza się występowanie stanowisk archeologicznych nr ew. AZP 43-67/15, AZP 43-67/16, AZP 44-67/27 (AZP 43-67/14, AZP 43-67/15 (część), AZP 44-67/21)3. Dla stanowisk wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych. Wskazane w obowiązującym studium stanowiska archeologiczne uległy dezaktualizacji i wymagają ponownej weryfikacji. Weryfikacja zabytków archeologicznych w całym mieście jest niemożliwa ze względu na zasięg przestrzenny przeprowadzanej zmiany studium wynikający z Uchwały Rady Miejskiej w Makowie o przystąpieniu do zmiany studium)*2*

Do drugiej kategorii należą:

- obszar po cmentarzu żydowskim przed 1875 r ,- ul. Ciechanowska,
- cmentarz żołnierzy radzieckich ok. 1950 -1955 r. - ul. Sportowa,
- cmentarz parafialny przeł. XIX i XX w. - ul. Moniuszki/Cmentarna,
- cmentarz parafialny (obecnie skwer) ok. 1832 - 34 r. - ul. Moniuszki/Armii Krajowej,
- dawny cmentarz żydowski schyłek XVIII w.- ul. Przasnyska! Adamowska,
- ul. Mickiewicza 33 - dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r.,
- ul. Mickiewicza 30 - dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r.,
- ul. Mickiewicza 28 - dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r.,
- ul. Mickiewicza - 26 dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r.,
- ul. Mickiewicza 25 - dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r.,
- dom mieszkalny murowany 1930 - 35 r. - ul. Mickiewicza 16,
- uldom mieszkalny murowany 1955 r. -Mickiewicza 5,
- pomnik pamięci społeczności żydowskiej 1988 r. ul. Adamowska 7,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. - ul. Adamowska 2,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 - 30 r. - ul. Armii Krajowej 80,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Armii Krajowej 67,
- dom mieszkalny murowany ok. 1900 r. - ul. Armii Krajowej 65,
- młyn mechaniczny I ćw. XX w. - ul. Armii Krajowej 12,
- dom mieszkalny murowany 1930 - 35 r. - ul. Armii Krajowej 9,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 r. - ul. Armii Krajowej 6,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1927 r. ul. Ciechanowska 4,
- budynek stacji kolejowej ok. 1950 - ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża/Kolejowa
- dom mieszkalny murowany ok. 1955 r. - ul. Franciszkańska 14,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1900 r. - ul. Grabowa 56,
- kapliczka przydrożna murowana 2 ćw. XIX w. - ul. Grabowa 50,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Grabowa 50,
- dom mieszkalny drewniany Kon. XIX w. - ul. Grabowa 48,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1912 r. - ul. Grabowa 46,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Grabowa 38,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1912 r. - ul. Grabowa 35/37,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Grabowa 31,

- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Grabowa 25,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1900 r. - ul. Grabowa 21,
- dom murowany 1 ćw. XX w. - ul. Grabowa 14,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Grzybowa 6,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Grzybowa 4,

- dom mieszkalny murowany ok. 1912 r. - ul. Kilińskiego 12,
- dom mieszkalny murowany ok. 1926 r. - ul. Kilińskiego 10,
- dom mieszkalny murowany ok. 1910 r. - ul. Kilińskiego 8,
- dom mieszkalny murowany po 1900 r. - ul. Kilińskiego 7/9,
- dom mieszkalny murowany ok. 1900 r. - ul. Kilińskiego 6,
- dom mieszkalny murowany ok. 1900 r. - ul. Kilińskiego 5,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. – ul. Kościelna 14,
- dawna plebania murowany 4 ćw. XIX w. - ul. Kościelna 11,
- bud. dawnej elektrowni wodnej murowany ok. 1925 r. przy kładce przez rz. Orzyc,
- pomnik Chwała Saperom - Park Sapera,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Moniuszki 99,
- krzyż przydrożny 1904 r. - ul. Moniuszki 115,
- dom mieszkalny murowany ok. 1935 r. - ul. Moniuszki 74,
- krzyż wotywny ok. 1887 r. - ul. Moniuszki 70,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Moniuszki 69,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Moniuszki 63,
- dom mieszkalny drewniany 1925 – 1930 r. - ul. Moniuszki 60,
- dom mieszkalny drewniany 1925 – 1930 r. - ul. Moniuszki 56,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 52,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 49,
- dawna piekarnia murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 42,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 41,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 35 r. ul. - Moniuszki 39,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 38,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 32,
- dom mieszkalno - usługowy murowany ok. 1930 r. - ul. Moniuszki 24,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 22,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. - ul. Moniuszki 19,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 18,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Moniuszki 14,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 13,
- dom mieszkalny murowany poł. XIX w. - ul. Moniuszki 9,
- dom mieszkalny murowany 1 ćw. XX w. - ul. Moniuszki 5,
- dom mieszkalny murowany ok. 1955 r. - ul. Moniuszki 1,
- dom mieszkalny murowany ok. 1935 r. - ul. 1 Maja 9,
- budynek biurowy ok. 1955 r. - ul. Mazowiecka 18,
- pomnik poległych Polaków w latach 1914-1920 1989 r. - ul. Kościuszki (przy ogrodzeniu cmentarza przykościelnego),
- figura Maryjna 1927 r. - ul. Kościuszki (przy ogrodzeniu cmentarza przykościelnego),
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 1935 r. - ul. Nadrzeczna 1,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Ogrodowa 8,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Ogrodowa 7,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Ogrodowa 6,
- dom mieszkalny murowany ok. 1940 - 1943 r. - ul. Przasnyska 62,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Przasnyska 52,

- krzyż wotywny 1933 r. - ul. Przasnyska 45,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. - ul. Przasnyska 44,
- budynek dawnego młyna mechanicznego 1 ćw. XX w. - ul. Przasnyska 40, *(obiekt znajduje się w granicach zmiany studium)*2*
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 1935 r. - ul. Polna 4,
- dom mieszkalny murowany ok. 1920 - 1930 r. - ul. Rynek 28,
- dom mieszkalny murowany ok. 1920 - 1930 r.- ul. Rynek 28,
- dom mieszkalny murowany ok. 1918 r. - ul. Rynek 25,
- dom mieszkalny murowano - drewniany ok. 1930 r. - ul. Rynek 21,
- dom mieszkalny murowany 1 ćw. XX w. - ul. Rynek 20
- dom mieszkalny murowany 1 ćw. XX w. - ul. Rynek 19,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. - ul. Rynek 13/14,
- dom mieszkalny murowany 4 ćw. XIX w. - ul. Rynek 12,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 r. - ul. Rynek 7,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. - ul. Rynek 5a,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. - ul. Rynek 5,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. ul. Rynek 3,
- pomnik rocznicy lokacji miasta 1971 r. - ul. Rynek,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Sportowa 64,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 1935 r. - ul. Sportowa 62,
- mogiła pomordowanych - ul. Sportowa,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Wiśniowa 1,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Warszawska 30,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 - 1937 r. - ul. Warszawska 24,
- płyta upamiętniająca miejsce masowego mordu 1967 r. - las Grzanka.[261]

W sumie historyczne wartości kulturowe w układzie przestrzennym Makowa Maz. stanowią istotną jakość w wizerunku architektoniczno - urbanistycznym miasta, a ich utrzymanie i ochrona powinny być jedną z głównych przesłanek przekształceń w śródmiejskiej strefie zabudowy.

(W obszarze zmiany studium nie stwierdza się występowania obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Teren położony w rejonie dworca autobusowego znajduje się na granicy obszaru po cmentarzu żydowskim przed 1875 r ,- ul. Ciechanowska)3

11.[262] STRATEGICZNE CELE, POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA. [263]

11.1. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy[264]

Zgodnie z przytoczoną poniżej analizą SWOT opracowaną w 2008 r. na potrzeby „Strategii Rozwoju Makowa Mazowieckiego na lata 2008 – 2015 *(z długookresową prognozą do roku 2020)*3" można wskazać następujące szanse i możliwości rozwoju miasta:

11.1.1. W dziedzinie gospodarczej:

Mocne strony	Słabe strony
1. Dobre położenie komunikacyjne - centrum Polski. 2. Prawidłowo rozwinięte usługi i handel. 3. Dobre walory przyrodnicze i terenowe do promocji miasta. 4. Chęć wspierania sektora MMSP. 5. Istniejąca infrastruktura techniczna, wystarczające wyposażenie obszaru w media. 6. Zadawalająca liczba podmiotów gospodarczych w mieście.	1. Słabo rozwinięte usługi turystyczne. 2. Niewystarczająca ilość uzbrojonych terenów do aktywizacji gospodarczej. 3. Niska świadomość mieszkańców o możliwościach promocji miasta. 4. Wysoki poziom bezrobocia. 5. Słaba oferta inwestycyjna. 6. Niezadowalająca baza gastronomiczna i hotelowa. 7. Niewystarczająca promocja miasta. 8. Niskie zarobki ludności. 9. Zły stan sieci telefonicznej oraz centrali cyfrowej.
Szanse	**Zagrożenia**
1. Rozwój turystyki. 2. Pozyskiwanie inwestorów spoza miasta. 3. Dalszy rozwój zakładów usługowych. 4. Profesjonalna i konsekwentna promocja miasta. 5. Malejąca stopa bezrobocia.	1. Konkurencyjne działania innych miast i gmin regionu w sferze turystyki, rekreacji i usług. 2. Niskie zainteresowanie możliwościami inwestowania. 3. Przyciąganie turystów i inwestorów przez inne miasta i gminy. 4. Aktywna promocja innych miast i gmin stanowiących „konkurencję" dla Makowa Maz. 5. Zagrożenie postępującym ubożeniem społeczeństwa.

11.1.2. W dziedzinie społecznej :

Mocne strony	Słabe strony
1. Istniejąca infrastruktura oświatowa i społeczna (budynki, nieruchomości). 2. Dobrze rozwinięta działalność i oferta instytucji kultury. 3. Organizowanie imprez sportowych. 4. Istniejące podmioty gospodarcze w mieście. 5. Bezpieczeństwo i stosunkowo niska przestępczość w mieście.	1. Zły stan techniczny infrastruktury oświatowej oraz społecznej (budynki, nieruchomości). 2. Ograniczone środki na działalność instytucji kulturalnych, niewystarczająca promocja działalności kulturalnej oraz niedostosowana baza infrastrukturalna i wyposażenie instytucji kultury. 3. Ograniczone środki na infrastrukturę społeczną. 4. Wysoki poziom bezrobocia. 5. Patologie społeczne (alkoholizm). 6. Zły stan techniczny budynku Miejskiego Domu Kultury. 7. Niewystarczająca ochrona zabytków. 8. Zły stan mieszkań komunalnych. 9. Niedostateczne doposażenie obiektów publicznych.

Szanse	Zagrożenia
1. Pozyskiwanie funduszy na rozbudowę infrastruktury oświatowej i społecznej. 2. Możliwość dostosowania kształcenia do rynku pracy. 3. Zwiększenie nakładów na oświatę. 4. Organizowanie imprez kulturalnych. 5. Wzmocnienie sportowo-rekreacyjnej atrakcyjności miasta. 6. Poszerzenie oferty usług medycznych. 7. Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.	1. Brak środków na modernizację budynków, nieruchomości oświatowych i społecznych. 2. Rosnące koszty edukacji. 3. Niewystarczająca współpraca z przedsiębiorcami w zakresie sponsoringu i mecenatu kultury i sportu oraz wspierania rozwoju miasta. 4. Zagrożenie postępującym ubożeniem społeczeństwa. 5. Emigracja z miasta osób młodych i dobrze wykształconych. 6. Starzenie się społeczeństwa.

11.1.3. W dziedzinie środowiska przyrodniczego

Mocne strony	Słabe strony
1 . Istniejąca infrastruktura ochrony środowiska. 2. Podejmowanie kolejnych inwestycji w zakresie ochrony środowiska. 3. Dbałość ogółu mieszkańców miasta o środowisko i estetykę.	1 . Niewystarczająca aktywność w dziedzinie ochrony środowiska. 2. Zły stan środowiska naturalnego. 3. Zły stan techniczny oczyszczalni ścieków. 4. Niezagospodarowane tereny zielone na terenie miasta.
Szanse	Zagrożenia
1 . Rozbudowa systemów kanalizacji w mieście. 2. Pozyskanie środków na likwidacje źródeł niskiej emisji, budowę urządzeń służących wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii i ochronę środowiska. 3. Pozyskanie środków finansowych na rozbudowę infrastruktury służącej ochronie środowiska. 4. Zwiększenie edukacji ekologicznej w szkołach.	1 . Brak podmiotów zainteresowanych zagospodarowaniem odpadów. 2. Dewastacja środowiska. 3. Wzrastający ruch pojazdów kołowych. 4. Brak wystarczających środków finansowych na aktywną ochronę środowiska. 5. Niekorzystny wpływ infrastruktury technicznej na środowisko.

11.1.4. W dziedzinie technicznej

Mocne strony	Słabe strony
1 . Dobrze rozbudowana infrastruktura techniczna na terenie miasta w tym: rozbudowana telefonizacja (komórkowa i przewodowa), dobrze rozbudowana sieć wodociągowa, oraz wystarczająca (na dzień dzisiejszy) elektryfikacja miasta. 2. Dobrze rozwinięta sieć drogowa.	1 . Mało terenów uzbrojonych przeznaczonych na aktywizację gospodarczą oraz brak uzbrojonej bazy turystyczno - wypoczynkowej. 2. Niezadowalający stan techniczny dróg, chodników i parkingów w mieście. 3. Zatłoczenie na miejskich drogach.
Szanse	**Zagrożenia**
1 . Rozwój informatyzacji w mieście w celu realizacji usług publicznych. 2. Pozyskiwanie środków finansowych z UE. 3. Budowa obwodnicy poza miastem, zmniejszenie natężenia ruchu na drogach miejskich.	1 . Brak środków finansowych na dalszą poprawę stanu dróg w mieście. 2. Brak środków finansowych na rozbudowę infrastruktury ochrony środowiska.[265]

(W związku z zawartą w strategii prognozą długookresową do roku 2020 r. należy uznać, że przyjęta dla niej analiza SWOT jest nadal częściowo aktualna. Miasto przeprowadziło jednak pełną aktualizację tej analizy w „Planie Rozwoju Lokalnego dla Miasta Makowa Mazowieckiego na lata 2015 – 2022", który został przyjęty Uchwałą Nr VII/54/2015 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 27 maja 2015 r. Analiza SWOT przedstawiona w tym dokumencie określa:

Mocne strony Makowa Mazowieckiego
Wewnętrzne – mocne strony miasta Wewnętrzne – mocne strony miasta
• *urozmaicony krajobraz naturalny – zróżnicowanie przyrodnicze i przestrzenne* • *niezagrożone środowisko przyrodnicze z powodu braku większych zakładów przemysłowych - „Zielone Płuca Polski"* • *występowanie cennych zabytków i walorów wypoczynkowych oraz krajobrazowych* • *bliskość Warszawy i położenia na „Szlaku na Mazury"* • *wolne tereny rekreacyjne do zagospodarowania* • *stosunkowo duża liczba klubów sportowych, stowarzyszeń kulturalnych i środowiskowych* • *sprzyjające warunki do uprawiania sportu, rekreacji i turystyki* • *zbiornik wodny „Zalew" idealnie nadający się do uprawienia wszelkiego rodzaju sportów wodnych* • *rosnąca świadomość młodego pokolenia w zakresie aktywnego stylu życia* • *czytelna struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta* • *dobra dostępność komunikacyjna - położenie przy drogach krajowych i wojewódzkich* • *bliskość Litwy i Białorusi stwarzająca możliwość podjęcia współpracy programowej i systemowej* • *niski poziom zanieczyszczenia powietrza, gleb i wód*

- *dogodne warunki fizjograficzne dla budownictwa (małe deniwelacje, stabilne podłoże)*
- *ulokowanie na terenie miasta siedzib organów administracji samorządowej powiatu i miasta*
- *zwarta struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta*
- *przystępna skala miasta, brak uciążliwości typowych dla rozległych obszarów zurbanizowanych*
- *aktywna i różnorodna działalność instytucji i jednostek pomocy społecznej*
- *stale rozbudowywana infrastruktura sportowo-rekreacyjna*
- *duża liczba obiektów sportowych (hale sportowe, boiska) dające możliwość organizacje masowych imprez sportowych o charakterze ogólnopolskim*
- *stosunkowo duży udział sektora prywatnego w gospodarce*
- *relatywnie mało zdegradowane środowisko przyrodnicze*
- *niezależność miasta wynikająca z posiadania własnej oczyszczalni ścieków, komunalnych i własnych ujęć wody pitnej*
- *zmodernizowana miejska oczyszczalnia ścieków*
- *dobra sieć wodociągowa i kanalizacyjna*
- *wysoki (98%) poziom zwodociągowania miasta*
- *bogaty potencjał kulturowy miasta zachowany zarówno w sferze materialnej, jak i niematerialnej*
- *przebieg linii zabytkowej kolejki wąskotorowej – Mławskiej Kolei Dojazdowej*
- *relatywnie wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego*

Zewnętrzne – szanse dla miasta

- *aktywna polityka regionalna zmierzająca do wzmocnienia potencjału rozwojowego ośrodków subregionalnych i małych miast*
- *uzyskanie środków z funduszy strukturalnych na dofinansowanie inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej, środowiska, zasobów ludzkich oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i rozwoju turystyki*
- *rozwój cywilizacyjny zmierzający do powstania społeczeństwa informacyjnego*
- *promocja walorów turystycznych i kulturowych Mazowsza*
- *rozwój turystyki kulturowej*
- *kształcenie kadr samorządowych w zakresie umiejętności pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych*

Słabe strony Makowa Mazowieckiego

Wewnętrzne – słabe strony miasta

- *brak działań rewitalizacyjnych na obszarach miejskich*
- *słabe wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych miasta*
- *niedostateczne wykorzystanie zasobów wodnych (rzeka Orzyc i Zalew)*
- *brak systemu promocji Miasta i informacji turystycznej*
- *mała mobilność zawodowa mieszkańców oraz niedostateczna liczba ofert pracy*
- *słabo rozwinięte otoczenie biznesu: biura doradcze, jednostki inicjujące i wspierające przedsiębiorczość*
- *postępująca degradacja budynków historycznych i zabytkowych*
- *niewykorzystany potencjał kulturowy miasta*
- *brak spójnego produktu turystycznego*
- *brak infrastruktury do obsługi turystów*
- *ograniczona oferta kulturalna*
- *uboga baza noclegowa*
- *niedostatecznie rozwinięta baza rekreacyjna i kulturalna*
- *niska atrakcyjność miasta dla lokalnej społeczności*

• *stosunkowo mała liczba miejsc, gdzie młodzież mogłaby spędzać czas wolny* • *brak toalet publicznych na terenie miasta* • *niski poziom inicjatywy obywatelskiej wśród mieszkańców* • *system ciepłowniczy wymagający modernizacji i rozbudowy* • *stosunkowo duża liczba obiektów wymagających termo modernizacji* • *emisja pyłów do atmosfery spowodowana dużą ilością kotłowni tradycyjnych węglowo – miarowych* • *brak terenów inwestycyjnych w zasobach komunalnych* • *niedobory w zakresie kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej* • *niski poziom odzysku odpadów wtórnych* • *niewystarczająca ilość urządzonych placów zabaw dla dzieci* • *niewydolny układ komunikacyjny miasta, słaba organizacja ruchu na niektórych obszarach miejskich* • *mała przepustowość dróg (brak rond)* • *niewystarczająca ilość miejsc parkingowych* • *brak dostatecznej ilości ścieżek rowerowych zwiększających ofertę rekreacyjną miasta* • *brak wypożyczalni rowerów miejskich* • *zły stan technicznych Dworca PKS* • *zły stan techniczny kładki nad rzeką Orzyc (Turbina)* • *zły stan techniczny znacznej części mieszkaniowych zasobów komunalnych oraz niski standard mieszkań* • *niezadowalający stan techniczny Miejskiego Domu Kultury oraz drobne braki w wyposażeniu w sprzęt i aparaturę niezbędną do prowadzenia działalności merytorycznej* • *ograniczona dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych* • *nadwyżka zadań stojących przed miastem w stosunku do możliwości finansowych budżetów rocznych* • *brak cyklicznej imprezy o zasięgu regionalnym, wykorzystującej dziedzictwo kulturowe, promującej miasto*
Zewnętrzne – zagrożenia, nad którymi miasto nie ma kontroli
• *utrzymujące się niekorzystne tendencje demograficzne* • *utrzymujące się wysokie bezrobocie, szczególnie wśród ludzi młodych* • *pogłębianie się niekorzystnych trendów na rynku pracy* • *dekoniunktura gospodarcza w kraju i na świecie* • *brak stabilności finansowej budżetu miasta niezbędnej do kontynuowania zadań inwestycyjnych oraz podejmowania nowych przedsięwzięć*

Ograniczony zakres przestrzenny sporządzanej zmiany studium uniemożliwia pogłębione odniesienie się do założeń kierunkowych dla Miasta wynikających z obowiązujących dokumentów strategicznych. W zmianie studium ogranicza się jedynie do zaktualizowania elementów strategicznych rozwoju miasta wynikających z przeprowadzonej analizy SWOT.)3

11.2.[266] Strategiczne cele rozwoju miasta.

Uwzględniając powyższe założenia misję strategii rozwoju Makowa Maz. można by sformułować w następujący sposób:[267]

„Małe miasto na Mazowszu przyjazne dla przedsiębiorczości, atrakcyjne do zamieszkania, pomocne dla swego otoczenia i „obecne" w aglomeracji

warszawskiej".

Takie ideowe określenie misji strategii wymaga „rozwarstwienia", na następujące główne cele strategiczne:

a. umiarkowane tempo wzrostu ilości mieszkańców;
b. tworzenie warunków dla inwestowania w działalności gospodarcze o małej i średniejskali;
c. wzmocnienie funkcji miasta jako ośrodka obsługi w otoczeniu ponadlokalnym;
d. utrzymanie wysokich standardów infrastruktury społecznej oraz poprawę infrastrukturalnych i architektoniczno - urbanistycznych walorów miasta;
e. utrzymanie roli węzła dróg krajowych z przeprowadzeniem ruchu tranzytowego poza strefą zabudowy miejskiej
f. ochronę środowiska przyrodniczego, a zwłaszcza korytarza ekologicznego, jaki stanowi dolina rzeki Orzyc i wykorzystanie jej walorów przyrodniczych w promocji turystycznej miasta i egionu.
g. ochronę dziedzictwa historycznego obejmującą m.in. ochronę układu urbanistycznego oraz biektów wpisanych do rejestru i gminnej ewidencji zabytków, rewitalizację istniejącej śródmiejskiej substancji architektonicznej, a także promocję walorów architektoniczno – historycznych w skali ponadlokalnej - regionalnej i krajowej. [268]

Realizacja w/w głównych celów strategii powinna być warunkowana następującymi celami odcinkowymi:

Środowisko przyrodnicze	**Sfera społeczno- gospodarcza**	**Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne wraz z wart. kulturowymi**
1	**2**	**3**
1. Objęcie doliny rz. Orzyc formą ochrony prawnej w postaci obszaru krajobrazu chronionego. 2. Objęcie ochroną prawną kompleksu leśnego w granicach miasta. 3. Likwidacja nieczynnych studni głębinowych. 4. [269] 5. [270] 6. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem.[271] 7. [272] 8. Ukształtowanie gólnomiejskiego systemu zieleni publicznej.	1. Poprawa standardów bazy materialnej szkolnictwa, podstawowego i gimnazjalnego. 2. Wzmocnienie konkurencyjności bazy szpitalnej usług medycznych wobec innych miast powiatowych, sąsiadujących z Makowem Maz. 3. Selektywna prywatyzacja komunalnych zasobów budowlanych w historycznym układzie urbanistycznym i na głównych kierunkach koncentracji funkcji usługowych. 4. Poprawa standardów mieszkaniowych poprzez przekształcenia zainwestowania w historycznym układzie urbanistycznym i przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe. 5. Kształtowanie ofert inwestycyjnych dla małej i średniej przedsiębiorczości przez komercjalizację terenów w otoczeniu zewnętrznego układu dróg krajowych poza strefą zabudowy miasta.	1. Realizacja obwodnicy komunikacyjnej dróg krajowych poza granicami administracyjnymi miasta.[273] 2. Wyposażenie miasta w gaz przewodowy. 3. Selektywna gospodarka cieplna oparta na: • gazie przewodowym jako źródle ciepła dla zabudowy jednorodzinnej, • centralnej kotłowni dla budownictwa wielorodzinnego (gł. spółdzielczego) i historycznego układu miejskiego. 5. Rozbudowa miejskich systemów wodno-kanalizacyjnych na terenach rozwojowych miasta oraz ich przebudowa i modernizacja w obszarach przekształceń zagosp. przestrzennego, 6. Porządkowanie zabudowy i zagospodarowania przestrzennego w historycznym układzie urbanistycznym, powiązane z kształtowaniem wartości kulturowych

	6. Wzbogacenie oferty urządzeń kulturalnych miasta.	krajobrazu architektonicznego strefy śródmiejskiej i poprawą standardów techniczno-użytkowych zabudowy.
	7. Lepsze dostosowanie struktury szkolnictwa średniego do szans na rynku pracy. 8. Zmiana proporcji w wydatkach budżetowych miasta w kierunku zwiększenia udziału środków na inwestycje prorozwojowe w zakresie: • infrastruktury technicznej, • przekształceń zabudowy komunalnej, • modernizacji bazy usług publicznych.	7. Modernizacja kolizyjnych węzłów komunikacyjnych i budowa parkingów: • dla TIR-ów w ciągach dróg krajowych, • w strefie śródmiejskiej dla samochodów osobowych. 7. Zagospodarowanie rekreacyjne terenów nad zalewem rz. Orzyc. 8. [274] 9. [275] 10. [276]

[277]

12. GŁÓWNE ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH[278]

~~*(Za główne zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych można uznać:*~~

- ~~*realizację, na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków, stacji przeładunkowej odpadów oraz segmentu przeróbki odpadów budowlanych w ramach Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami w Regionie Ciechanowskim,*~~
- ~~*objęcie prawnymi formami ochrony doliny rz. Orzyc – utworzenie obszaru chronionego krajobrazu rzeki Orzyc,*~~
- ~~*przebudowę dróg krajowych nr 60 i 57 – budowę obwodnicy Makowa Maz. wraz z węzłami połączeń z drogami krajowymi nr 60, nr 57 i drogą wojewódzką nr 626.*~~

~~*Przy czym ani utworzenie obszaru chronionego krajobrazu rz. Orzyc, ani przebudowa dróg krajowych nr 60 i 57 – nie zostały ujęte w ustaleniach zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego uchwalonym 7 czerwca 2004 r. (Dz. U. W. M. nr 217 z dnia 28.08.2004, poz. 5811).*~~ [279]*)3*

(Ponadlokalne cele publiczne to cele ustalane przez administrację rządową oraz samorząd terytorialny szczebla wojewódzkiego. Realizuje się je poprzez programy i wynikające z nich zadania.

Uwarunkowania przestrzenne i zadania wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (przyjętego Uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Dz. U. Woj. Mazowieckiego z 2018 r. poz 13180)1 dotyczące obszaru miasta Maków Mazowiecki.
Stan i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa:
w zakresie transportu zbiorowego - uwzględnienie ustaleń Planu Transportowego (Uchwała 217/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 03 listopada 2014 r. w sprawie Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. 2014 r. poz. 1701) w zakresie lokalizacji w mieście punktu przesiadkowego,
w zakresie transportu lotniczego - lokalizacja lądowiska wpisanego do ewidencji lądowisk,
w zakresie ochrony krajobrazów kulturowych – zaliczenie miasta krajobrazów osadnictwa

drobnoszlacheckiego z charakterystycznym typem drewnianej zabudowy zagrodowej,
w zakresie bezpieczeństwa – zaliczenie miasta do obszarów o umiarkowanym poziomie ryzyka powodzi,
w zakresie inwestycji celu publicznego zakresie infrastruktury wodno kanalizacyjnej – budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – wiążące ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa – brak zadań w tym zakresie

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – poziom krajowy i lokalny wskazane w Panie Zagospdoarowania Przestrzennego Województwa – brak zadań w tym zakresie

Zadania rządowych w granicach administracyjnych miasta Maków Mazowiecki - – brak zadań.)3

13. MATERIAŁY WYKORZYSTANE PRZY OPRACOWANIU ZMIANY STUDIUM[280]

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Makowa Mazowieckiego, wykonane przez Biuro Architektoniczno-Urbanistyczne BDK s.c. w Olsztynie w grudniu 1999 r, przyjęte Uchwałą Nr XXVI/204/01 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 15.02.2001 r.

2) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego wykonany w 2004 r.

3) Strategia Rozwoju Makowa Mazowieckiego na lata 2008 - 2015 , wykonana przez Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim w styczniu 2008 r.

4) Plan Rozwoju Lokalnego dla Miasta Makowa Mazowieckiego na lata 2005 – 2013, przyjęty Uchwałą Nr XXI/123/2004 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 30.12.2004 r.

5) Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Makowskiego na lata 2007 – 2013, zatwierdzony Uchwałą nr IV/24/07 Rady Powiatu w Makowie Mazowieckim z dnia 22.02.2007 r.

6) Program Ochrony Środowiska Makowa Mazowieckiego na lata 2006 – 2011, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/226/2006 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 14.09.2006 roku

7) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Makowskiego na lata 2004 – 2011, zatwierdzony Uchwałą Rady Powiatu w Makowie Mazowieckim Nr XXIII/127/04, z dnia 30.12.2004 r.

8) Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy 2014 r. zatwierdzony Uchwałą nr 19/07 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19.02.2007 r.

9) Plan Gospodarowania Odpadami (PGO) dla gminy Maków Mazowiecki do 2011 r, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/226/2006 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 14.09.2006 roku

10) Plan Gospodarowania Odpadami dla Powiatu Makowskiego na lata 2004 – 2011, wykonany przez Biuro Studiów i Ocen Strategicznych s.c. w Ostrołęce.

11) Założenia do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe Makowa Mazowieckiego do roku 2020. Wykonał M. Dytczak z zespołem w 2008 r.

12) Opracowanie Ekofizjograficzne do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki.

13) Lokalna Strategia Rozwoju Obszaru Orzyc – Narew, na lata 2009 – 2015, wykonana przez Lokalna Grupę Działania Orzyc – Narew w grudniu 2010 r.

14) J. Kondracki. Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa 2009 r.,

15) Atlas Podziału Hydrograficznego Polski. Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych IM i GW Warszawa, 2005 r.

16) Nazwy Wód w Polsce. W. Szulowska, E. Wolnicz-Pawłowska. Wydawnictwo Naukowe – Semper, Warszawa 2002 r.

17) A.S. Kleczkowski. Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce (GZWP) wymagających szczególnej ochrony w skali 1 : 500 000. AGH Kraków 1990 r.,

18) Geosynoptyczny Atlas Polski. PAN Kraków - Warszawa 1992 r.

19) Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET - IUCN. The World Conservation Union i Fundacja IUCN Poland 1995 r.,

20) Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET POLSKA. Fundacja IUCN Poland 1998 r.

21) Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2009 r. PIG, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2010 r.,

22) Stan środowiska w Województwie Mazowieckim w 2009/2010 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, Biblioteka monitoringu środowiska 2010 r.

23) „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej” dla rzeki Orzyc wykonane na zlecenie RZGW w Warszawie.

24) „Plan zarządzania kryzysowego miasta Maków Mazowiecki. Plan ewakuacji (przyjęcia) zwierząt i mienia II stopnia na wypadek masowego zagrożenia” wykonany w 2011 r.

25) Gminna Ewidencja Zabytków.

26) Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 15 z dnia 26.02.2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego.

27) Dane z zakresu obsługi ludności i ewidencji gruntów udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Makowie Mazowieckim.

28) Dane z zakresu obsługi ludności, budżetu, zatrudnienia, mieszkalnictwa udostępnione przez Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim.

29) www.stat.gov.pl

Uwaga: Brak danych dotyczących materiałów źródłowych wykorzystanych przy opracowywaniu Studium zatwierdzonym Uchwałą XXVI/204/01 z dnia 15.02.2001 r.[281]

PRZYPISY KOŃCOWE

[1] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta. Załączniki graficzne:
- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta.
- Zasoby i zagrożenia środowiska przyrodniczego,
- Struktura funkcjonalno – przestrzenna
- Infrastruktura techniczna,
- Struktura zabudowy mieszkaniowej i artości kulturowe”

[2] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Niniejsze opracowanie zostało wykonane na zlecenie Zarządu Miasta Makowa Maz. z tytułu wykonywania przez organy samorządowe przepisów art. 6 ustawy z dnia 7.07.1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 15 z 1999 r., poz. 139). Zgodnie z tym przepisami gmina samorządowa ma obowiązek sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w celu określenia polityki przestrzennej w swoich granicach administracyjnych. Przyjęta przez Zarząd Miasta Makowa Maz. i autorów opracowania metodyka założyła dwa zasadnicze, kolejne etapy sporządzenia studium w postaci ustaleń dla miasta:
a) strategii rozwoju wraz z jego uwarunkowaniami,
b) kierunków polityki przestrzennej.
Znalazło to swoje odzwierciedlenie w kształcie opracowania, na które składają się:
cz. I - sza „Strategia rozwoju miasta",
cz. II - ga „Kierunki polityki przestrzennej miasta".
Cz. I - sza zawiera strategię rozwoju miasta, poprzedzoną analizami strukturalnymi uwarunkowań: przyrodniczo - kulturalnych, społeczno - gospodarczych i przestrzennych rozwoju miasta. Cz. II - ga zawiera kierunki polityki przestrzennej miasta, wynikające z przyjętych w cz. I - szej ustaleń strategii jego rozwoju. Formułowanie strategii rozwoju i polityki przestrzennej miasta zostało oparte na prawno - ustrojowych właściwościach organów gminy samorządowej i obiektywnych uwarunkowaniach materialnych ich działalności. Stąd opracowanie nie odnosi się do procesów i działań, stanowiących domenę polityki państwa czy podmiotów gospodarczych, na co organy samorządowe nie mają wpływu. Innymi słowy zawarta w opracowaniu strategia rozwoju i polityka przestrzenna miasta odnosi się głównie do zadań własnych gminy samorządowej, jako instrumentów właściwych w tworzeniu lokalnych warunków rozwoju. Natomiast istotne dla kształtowania szans rozwoju Makowa Maz. działania z udziałem państwa i samorządu województwa mazowieckiego zostały potraktowane w opracowaniu postulatywne z uwagi na rozpoczynający się de facto proces formułowania polityki regionalnej. W tym stanie rzeczy są one w optyce gminy samorządowej rodzajem uwarunkowań zewnętrznych, wpływających mniej lub bardziej na dynamikę realizacji strategicznych celów rozwoju Makowa Maz.

Gł. proj. Studium arch. Marian Kopliński”

[3] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„**PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA”**

[4] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „dwoma”

[5] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Rzeka Orzyc jest prawostronnym dopływem Narwi III rzędu. Ogólna długość rzeki wynosi 143 km.
Dla wód Orzyca wymagana jest II klasa czystości. Stan czystości rzeki badany jest w dwóch punktach tj. Chorzelach i Szelkowie, czyli powyżej i poniżej Makowa Mazowieckiego. W obu punktach pomiarowych wody nie odpowiadają normom klasowym czystości wód. W wodach Orzyca badania wykazują ponadnormatywne zawartości azotu azotynowego, fosforanów w Chorzelach i również te same wskaźniki oraz dodatkowo miano. Coli w Szelkowie. Wskazuje to, na odprowadzanie do rzeki nieoczyszczonych ścieków socjalno - bytowych i spływów z pól. Wśród głównych punktów zanieczyszczenia rzeki wymienia się Chorzele, Krasnosielc i Maków Mazowiecki.
Średnio niski przepływ wody w przekroju Makowa wynosi ok. 2,27 m3/s. Powierzchnia zlewni do Makowa Maz. Wynosi 1984,1 km2.
Zgodnie z komunikatem nr 2, znak HK-4411-3/99 z dnia 04-08-1999 r. Wojewódzkiej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Warszawie Oddział zamiejscowy w Ostrowi Mazowieckiej, na zalewie w Makowie Maz. Dopuszcza się bez zastrzeżeń organizowanie kąpielisk i uprawianie sportów wodnych. Również badania prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Makowie Mazowieckim wykonane 26..05.1999 r i 26.07.1999 r. potwierdzają przydatność

wód zalewu do kąpieli". Źródło – Ekofizjografia.

[6] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „W roku 1977 wybudowano zbiornik wodny na lewym brzegu rzeki o powierzchni zalewu 17 ha i pojemności użytecznej 0,36 min m3. Wymiary zbiornika: szerokość - 200 m, długość - 800 m i głębokość - 1,8 m. Zbiornik był zaprojektowany pod kątem zagospodarowania rekreacyjno - sportowego." Źródło – Ekofizjografia.

[7] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Przez teren miasta Przepływają trzy niewielkie dopływy rzeki Orzyc, w tym dwa prawostronne i jeden lewostronny." Źródło – Ekofizjografia.

[8] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany. Źródło - Ekofizjografia.

[9] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Przeprowadzone badania jakości wód podziemnych ujmowanych dla potrzeb miasta z ujęć: "Grzanka", "Mazowiecka" i "Przemysłowa" w zakresie podstawowych wskaźników dla wód oraz rozszerzonych dla ujęcia "Przemysłowa" o zawartość metali ciężkich (kadm, ołów, miedź, cynk, chrom) wykazują:
- podwyższoną zawartość żelaza, manganu i amoniaku ,
- obecność metali a zwłaszcza miedzi.
Na uwagę zasługuje obecność metali w wodzie. Tworzą one tzw. tło hydrogeochemiczne o niezbadanym pochodzeniu, czyli braku odpowiedzi, w jakim stopniu powodowane jest to działalnością człowieka (antropopresja). Należy w tym punkcie dodać, że maksymalny zasięg leja depresyjnego dla ujęcia miejskiego wynosi ok. 1600 m. obejmuje więc praktycznie całe miasto i tereny przyległe od zachodu i północy na prawym brzegu rzeki Orzyc. (podstawa: Analiza strefy ochronnej, Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji Inwestycji Komunalnych w Białymstoku, 1995 r.)" Źródło – Ekofizjografia.

[10] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[11] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[12] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „W granicach miasta występują gleby:
- W centrum miasta wy stepują gleby zdegradowane przez działalność człowieka. W dolinie rzeki wy stępują gleby hydrogeniczne III i IV klasy. Pastwiska lub łąki pod użytkami
zielonymi o średniej wartości dla produkcji paszy. W dolinie występują namuły organiczne drobne i średnie z domieszką humusu, z wkładkami pyłów bądź żwirów o zmiennej miąższości. Charakteryzują się dość korzystnymi warunkami wodnymi i znaczną zasobnością w składniki odżywcze.
- Po stronie wschodniej od rzeki - bardzo korzystne do produkcji rolnej, z przewagą gleb 2 i 4 kompleksu (klasy I, II, III z niewielkim udziałem kl. Iva) przydatne bez ograniczeń do wszystkich kierunków upraw. Są to gleby bezwzględnie chronione przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze .
- W zachodniej części miasta występują gleby bardzo korzystne dla produkcji rolnej wymieszane z obszarami gleb średnio korzystnych dla produkcji rolnej, przeważają gleby kompleksu 5 z udziałem gleb kompleksu 3 i 4 (klas II, III, IV), które można wykorzystywać do upraw warzyw i owoców."

[13] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Pozostałe tereny w granicach miasta, poza doliną Orzyca, to obszary o glebach najlepszych w skali regionu, wskazanych do intensywnego rozwoju rolnictwa z bezwzględnym przestrzeganiem zasad ochrony gleb."

[14] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Obszary te ze względu na wysoką jakość gleb podlegają ochronie przed zmianą użytkowania."

[15] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Badania wody w studniach wykazują ponadnormatywna zawartość żelaza, manganu i amoniaku, oraz na ujęciu "Przemysłowa" (tylko tu były badania) występowanie metali ciężkich. Nie jest wyjaśnione, na ile jest to tło hydrochemiczne a na ile efekt antropopresji. Ze względu na sąsiedztwo dzielnicy przemysłowej należy sądzić o przemysłowym pochodzeniu zanieczyszczeń metalami wód ujmowanych" Źródło Ekofizjografia.

[16] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Badania stanu czystości rzeki Orzyc prowadzone przez WIOS w Ostrołęce wykazują, że wody nie odpowiadają normom klasowym. Na taki stan rzutuje w poważnym stopniu gospodarka ściekowa w Makowie Mazowieckim. Monitoring regionalny obejmuje punkt pomiarowy w Chorzelach i Szelkowie. Przeprowadzone badania wód Orzyca w Makowie w 1994 r. na 20+400 km biegu rzeki wykazały również pozaklasowy stan czystości wód. O przekroczeniu norm klasowych zdecydowały stężenia azotu azotynowego i miano Coli, co wskazuje na odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków socjalno - bytowych. Należy zaznaczyć, że w Makowie, korzysta z sieci kanalizacji miejskiej 70,8% ludności. 30% ludności rozwiązuje gospodarkę ściekową we własnym zakresie poprzez zbiorniki, często prawdopodobnie nieszczelne lub wprowadza ścieki do gruntu i wód powierzchniowych bez oczyszczania.
Z terenu miasta odprowadzane są do rzeki ścieki po oczyszczalni miejskiej i nie oczyszczone kilkoma wylotami (w rejonie dworca autobusowego, w ul. Moniuszki, w ul. Mickiewicza, od strony byłego POM-u przy moście). Sytuacja powyższa powoduje nadmierne zanieczyszczenie wód Orzyca.

W opracowaniach regionalnych wskazuje się na potrzebę działań w zakresie poprawy stanu czystości wód powierzchniowych. W Strategii przestrzennego zagospodarowania obszaru funkcjonalnego Zielonych Płuc Polski wskazuje się na potrzebę działań w kierunku poprawy stanu czystości wód rzeki Orzyc."

[17] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Na stan czystości powietrza w mieście rzutuje emisja przemysłowa i emisja z indywidualnych źródeł ciepła. Do zorganizowanych źródeł zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta zalicza się:

1. Zakład Energetyki Cieplnej, nie posiadający urządzeń do redukcji zanieczyszczeń, emitujący z kotłowni węglowych przy ul. Kopernika, Ciechanowskiej, Legionu Puławskiego, Przemysłowej i kotłowni olejowych przy ul. Kopernika, Mickiewicza i Witosa:

- dwutlenek siarki w ilości 52,8 kg/dobę
- dwutlenek azotu w ilości 18,7 kg/dobę
- tlenek węgla w ilości 340,3 kg/dobę
- pyły ogółem w ilości 9,36 kg/dobę

2. Zespół Opieki Zdrowotnej, posiadający urządzenia do oczyszczania na emitorach, emitujący:

- dwutlenek siarki w ilości 119,0 kg/dobe
- dwutlenek azotu w ilości 25,0 kg/dobę
- tlenek węgla w ilości 42,2 kg/dobę
- pyły ogółem w ilości 18,0 kg/dobę

3. Fabryka Elementów Złącznych "BOLT", nie posiadająca urządzeń ochrony powietrza, emitująca:

- dwutlenek siarki w ilości 73,2 kg/dobę
- dwutlenek azotu w ilości 0 kg/dobę
- tlenek węgla w ilości 189,8 kg/dobę
- pyły ogółem w ilości 4,8 kg/dobę

Z analizy wyników stanu powietrza atmosferycznego w mieście, prowadzonych przez Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Ostrołęce z/s w Ostrowi Mazowieckiej w latach 1997 i 1998 na terenie miasta Makowa Mazowieckiego, wynika że:

- stężenia dwutlenku siarki badane w jednym punkcie na terenie miasta (ul. Mickiewicza 31) nie przekraczają norm prawnych i kształtują się na poziomie do 25% normy dopuszczalnej. Najwyższe stężenia obserwuje się w okresie zimowym (listopad - marzec),
- stężenia pyłu zawieszonego badane w jednym punkcie pomiarowym na terenie miasta, osiągają maksymalnie prawie 80% normy dopuszczalnej. Najwyższe stężenia notuje się w okresie zimowym (listopad - marzec),
- opad pyłu kontrolowany w pięciu punktach na terenie miasta kształtuje się w granicach 33,6 do 121,4 g/m2, przy normie dopuszczalnej 200 g/m2.Wyższy opad pyłu notuje się w sezonie letnim niż w sezonie zimowym.
- Stężenia metali ciężkich w powietrzu badane z częstotliwością l raz w miesiącu wykazują zawartość:
    - ołowiu do 20% normy dopuszczalnej,
    - kadmu do 3% normy dopuszczalnej,
    - chromu do 0,5% normy dopuszczalnej."

Źródło Ekofizjografia.

[18] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599, 626"

[19] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Ze względu na dużą uciążliwość akustyczną i zanieczyszczenia powietrza, powinno się lokalizować zabudowę mieszkaniową w znacznej odległości od dróg. Szczególnie dotyczy to lokalizowania zabudowy mieszkaniowej wzdłuż dróg krajowych.

[20] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Hałas na terenie miasta nie jest objęty monitoringiem. Żaden z zakładów przemysłowych na terenie miasta nie był kontrolowany pod względem emisji hałasu przez wojewódzkie służby ochrony środowiska. Nie był również badany hałas komunikacyjny."

[21] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Dla zobrazowania problemu klimatu akustycznego na terenie miasta stosuje się wskaźniki: presji motoryzacji i presji przemysłu.

Obliczony wskaźnik presji przemysłu dla miasta Makowa Mazowieckiego wynosi 3, co kwalifikuje miasto w dolnych granicach obciążenia hałasem przemysłowym. Dla porównania wskaźnik ten dla kraju wynosi 6,4 a dla terenu byłego województwa ostrołęckiego 1,9.

Obliczony dla terenu miasta Makowa Mazowieckiego wskaźnik presji motoryzacji wynosi 2,1 co kwalifikuje teren miasta w odniesieniu do miast na pozycji średnio zagrożonego. Wskaźniki te dla terenu kraju i byłego województwa ostrołęckiego wynoszą odpowiednio 2,7 i 1,8.

1. Dopuszczalny poziom hałasu, dla różnych terenów jest określony w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13.05.1998r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 66 poz. 436)." Źródło Ekofizjografia

[22] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„W wyniku działalności człowieka na terenie miasta powstają odpady komunalne i przemysłowe.
Problem gospodarki odpadowej w zakresie odpadów komunalnych rozwiązywany jest w sposób najprostszy a zatem stwarzający zagrożenie dla środowiska, poprzez składowanie na wysypisku miejskim.
Odpady przemysłowe zasadniczo składowane są na wysypisku miejskim. Zdecydowana większość zakładów z terenu miasta nie posiada, wymaganych prawnie, decyzji na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i uzgodnionego sposobu postępowania z odpadami innymi niż niebezpieczne. Należy domniemać, że zakłady nie opracowały programów postępowania z odpadami i ich minimalizacji.
Powyższy stan gospodarki odpadowej wskazuje na zagrożenie środowiska.
Na liście zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska w województwie ostrołęckim, sporządzonej przez b. Urząd Wojewódzki, nie było zakładów zlokalizowanych w Makowie Mazowieckim”
[23] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[24] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„W granicach administracyjnych miasta Makowa Mazowieckiego nie występują obszary i obiekty objęte prawną formą ochrony przyrody, w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z 1991 r. Nie występują rezerwaty ani pomniki przyrody, a dolina Orzyca nie jest objęta żadną formą ochrony.”
[25] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[26] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[27] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„zakłada się”
[28] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Dotychczas obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego miasta Makowa Mazowieckiego nie ustalał wyznaczenie terenów i obiektów do objęcia prawną formą ochrony przyrody.”
[29] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą:
„Park XX lecia PRL zajmuje teren o powierzchni ok. 4,6 ha, położony jest wzdłuż ul. Warszawskiej. Na terenie parku jest basen kąpielowy otwarty o powierzchni ok. 0,7 ha, korty tenisowe o powierzchni ok. 0,2 ha i plac zabaw dla dzieci.”
[30] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Ogółem tereny zieleni zajmują 15,6 ha, w tym:

- park spacerowo-wypoczynkowy - jeden o powierzchni 4,6 ha,
- zieleńce - 1,8 ha,
- zieleń uliczna - 0,3 ha,
- tereny zieleni osiedlowej - 8,9 ha

Ogółem tereny zieleni stanowią 1,6 % powierzchni miasta, co daje 14,6 m2 na 1 mieszkańca.
Przyjmowany w normatywie urbanistycznym wskaźnik zieleni wyrażony w m2 zieleni przypadającej na 1 mieszkańca (m2/M) wynosi dla miasta Makowa Mazowieckiego 14,6 m2/M. Na wysokość wskaźnika rzutuje fakt, że w granicach miasta znajdują się duże powierzchnie terenów rolnych. W odniesieniu do terenu zwartej zabudowy, wskaźnik ulega zmniejszeniu.
Dla porównania podaje się, że wskaźnik zieleni w 1970 r w Polsce wynosił 12,0 m2/M, w krajach zachodnich wynosi w granicach 14 - 30 m2/M (Zieleń w mieście, IGPiK. Warszawa, 1996 r.).”
[31] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5-11-1991 r w sprawie zasad ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody (Dz. U. Nr 116, póz. 504) strefy ochronne ustanawia się dla ujęć służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę do picia i potrzeb gospodarstw domowych oraz do produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych. Stąd istnieje potrzeba opracowania dokumentacji dotyczącej wyznaczenia stref ochronnych dla wszystkich studni głębinowych wchodzących w skład ujęcia miejskiego oraz innych zakładów pobierających wodę z własnych ujęć do celów jak wyżej.
Zagrożony jest stan czystości rzeki Orzyc. Wody Orzyca nie dotrzymują parametrów żadnej z określonych prawnie klas czystości wód. Ze względu m.in. na jej funkcję turystyczną (planowana trasa kajakowa) należy podjąć działania w kierunku jej ochrony, najskuteczniej w porozumieniu z gminami położonymi w górnym biegu rzeki.”
[32] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„zgodnie ze Studium Wojewódzkim”
[33] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„oraz funkcje przyrodnicze i architektoniczne należy objąć prawną formą ochrony przyrody np. o randze rezerwatu lub użytku ekologicznego lub zespołu krajobrazowo – przyrodniczego.
Wskazane jest dokonanie przeglądu drzewostanu na terenach leśnych, parku i innych w celu kwalifikacji drzewostanu do rangi pomników przyrody,
Ponadto zgodnie z ustaleniami zawartymi w aktualnym planie zagospodarowania przestrzennego poddaje się ochronie istniejący system zieleni miejskiej ze wskazaniem na jego poszerzenie o:”
[34] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[35] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

Źródło – Plan zarządzania kryzysowego miasta Maków Mazowiecki. 2011r.

[36] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[37] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2”

[38] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**STRATEGII**”

[39] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.1.”

[40] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[41] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „ 1997 i 1998”

[42] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[43] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[44] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[45] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[46] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[47] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[48] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „1997 i 1998”

[49] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[50] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[51] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[52] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[53] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[54] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[55] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „i 1997”

[56] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[57] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[58] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[59] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[60] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[61] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[62] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.1.1.”

[63] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.1.2.”

[64] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[65] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[66] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[67] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[68] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[69] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[70] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[71] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[72] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[73] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[74] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[75] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[76] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[77] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „96”

[78] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „i 1996”

[79] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[80] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[81] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.2.”

[82] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[83] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[84] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[85] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[86] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[87] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[88] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[89] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.2.1."
[90] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.3."
[91] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[92] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[93] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[94] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[95] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[96] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „i 1996"
[97] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[98] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[99] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[100] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[101] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[102] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.4."
[103] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.4.1."
[104] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[105] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[106] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[107] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[108] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[109] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[110] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[111] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[112] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[113] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[114] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[115] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[116] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[117] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[118] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[119] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[120] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[121] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[122] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[123] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[124] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[125] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[126] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[127] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[128] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[129] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[130] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „zlokalizowanych jest"
[131] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[132] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[133] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[134] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.4.2."
[135] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „dwie"
[136] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[137] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[138] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[139] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[140] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[141] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[142] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[143] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.4.3."
[144] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[145] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[146] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[147] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[148] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.5."
[149] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.5.1."
[150] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: **„i 1997"**
[151] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[152] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[153] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[154] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[155] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[156] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[157] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[158] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.5.2."
[159] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[160] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[161] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[162] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[163] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[164] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[165] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[166] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[167] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[168] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.6."
[169] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.6.1."
[170] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[171] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[172] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[173] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[174] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.6.2."
[175] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[176] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[177] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[178] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[179] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[180] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „2.6.3."
[181] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[182] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[183] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[184] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[185] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[186] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[187] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[188] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[189] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[190] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[191] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[192] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[193] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[194] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[195] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[196] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„**3. TECHNICZNE I PRZESTRZENNE UWARUNKOWANIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA.**"
[197] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„3.1. **Gospodarka wodno-ściekowa i komunalna**"
[198] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„3.1.1."
[199] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Dla miasta Maków Maz. zaopatrzenie w wodę odbywa się z trzech istniejących ujęć wgłębnych przy ulicy Przemysłowej (4 studnie wiercone), ujęcie Grzanka przy ul. Leśnej (2 studnie wiercone) i ujęcia prz ul. Mazowieckiej (2 studnie wiercone).
Parametry techniczne studni:

Ujęcie przy ulicy Nr studni	Wydajność Q w m^3/h	Głębokość H w (m)	Depresja S w (m)	Uwagi
ul. Przemysłowa				
Nr 1	60,0	90,0	4,50	
Nr 3	60,0	95,0	4,60	
Nr 4	60,0	100,0	4,60	
Nr 5	60,0	100,0	4,90	
Grzanka ul. Leśna				
Nr 1	30,0	90,0	4,90	
Nr 2	30,0	90,0	4,80	
ul. Mazowiecka				
Nrl	30,0	60,0	4,80	
Nr 2	30,0	60,0	4,80	

Woda przeznaczana jest do zaspokojenia potrzeb bytowo - gospodarczych ludności, usług dla miasta oraz w niewielkim stopniu dla rekreacji.
Stacje uzdatniania wody dla miasta zlokalizowane są w pobliżu ujęć wody. Głównym mankamentem wody w stacjach uzdatniania są związki żelaza i manganu.
Woda uzdatniona tłoczona jest za pomocą pomp do rozbudowanej sieci wodociągowej magistralnej i rozdzielczej. Sieć ta ułożona jest głównie z rur żeliwnych a także z rur PVC. Z ujęcia miejskiego woda jest doprowadzona także do miejscowości w kierunku gminy Szelków i gminy Karniewo."
[200] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„3.1.2."
[201] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Na terenie miasta istnieje zorganizowana gospodarka ściekowa. Główne kanały sanitarne i sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowane są praktycznie na terenie całego miasta.
Główne kolektory sanitarne wykonane zostały jeszcze w okresie przedwojennym. Ścieki odprowadzane są grawitacyjnie oraz częściowo za pomocą głównej przepompowni ścieków tłoczone w kierunku istniejącej oczyszczalni ścieków w kierunku południowym miasta przy ul. Moniuszki (droga wylotowa Pułtusk, Warszawa).
Obecnie eksploatowana oczyszczalnia ścieków mechaniczno - biologiczna ma przepustowość 5600 m^3/dobę. W chwili obecnej wykorzystywana jest przepustowość 1800 - 2000 m^3/dobę. Oczyszczalnia posiada punkt zlewny ścieków sanitarnych. W mieście Maków Maz. są obecnie realizowane dalsze odcinki sieć kanalizacji sanitarnej oraz wymieniane na nowe niektóre odcinki sieci."
[202] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„3.1.3."
[203] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Miasto Maków Maz. znajduje się w zlewni rzeki Orzyc (dopływu rzeki Narwi), przepływającej w kierunku z północy na południe. Kanalizacja deszczowa istnieje praktycznie na terenie całego miasta. Główne kanały deszczowe i sieć drobniejszych kanałów odprowadzają wody opadowe deszczowe do niżej położonych odbiorników. Głównym odbiornikiem wód powierzchniowych z terenów zainwestowania miejskiego jest rzeka Orzyc.
Pozostałymi odbiornikami wód opadowych są rowy otwarte i kanały melioracyjne, stanowiące dopływy rzeki Orzyc.
Wody opadowe deszczowe wpływające do rzeki Orzyc za pomocą sieci kanalizacji deszczowej odpowiadaj ą normom ochrony środowiska."
[204] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[205] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[206] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[207] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[208] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.4."
[209] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Miasto Maków Maz. nie posiada gazu ziemnego. Docelowo planowane jest doprowadzenie gazu ziemnego z kierunku Krasne - Maków Mazowiecki (gaz DN 300 wysokoprężny)."
[210] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.5."
[211] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Na terenie miasta gospodarka cieplna opiera się na czterech głównych kotłowniach będących w posiadaniu Zakładu Energetyki Cieplnej: przy ul. Pułaskiego 2, przy ul. Ciechanowskiej l, przy ul. Kopernika 12 i przy ul. Kopernika l.
W tych kotłowniach źródłem ciepła są kotły stalowe i żeliwne wodne, opalane w zależności od typu lub rodzaju dostarczanego opału węglem kamiennym lub koksem i miałem.
Centralne kotłownie przygotowują ciepło i doprowadzają je za pomocą kanałów cieplnych łupinowych i częściowo preizolowanych do kompleksów mieszkaniowych oraz obiektów użyteczności publicznej, a także oświaty przy ulicach; Pułaskiego, Mickiewicza, Ciechanowskiej i Kopernika.
Z uwagi na wielkość i wyposażenie kotłownie te nie posiadają urządzeń odpylających.
Zestawienie kotłowni na terenie miasta:

Lp.	Adres obiektu	Właściciel kotłowni	Moc zainstalowana (MW)	Uwagi
1	ul. Pułaskiego 2	ZEC	1,90	
2	ul. Ciechanowska 1	ZEC	2,12	
3	ul. Kopernika 12	ZEC	3,18	
4	ul. Kopernika 1	ZEC	1,60	

"
[212] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.6."
[213] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Na terenie miasta istnieje jedno komunalne składowisko odpadów przy ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża (trasa wylotowa na Ciechanów, Płock)". Źródło Ekofizjografia
[214] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „ocena stanu istniejącego"
[215] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.7."
[216] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Miasto Maków Mazowiecki zwodociągowane jest w ponad 94 %.
Wydajność istniejących ujęć wodnych jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb istniejących i perspektywicznych miasta.
W przyszłym roku będą realizowane dalsze odcinki sieci wodociągowej w ul. Przasnyskiej, ul. Armii Krajowej i ul. Cmentarnej.
Sieć wodociągowa winna być wyposażona w hydranty p.poż.
W chwili obecnej opracowywana jest dokumentacja techniczna na wodociąg grupowy z sieci miejskiej w Makowie Maź. do miejscowości Obiecanowo (gm. Karniewo).
Stwierdzić należy, że możliwość ujmowania wód użytkowych na terenie miasta oraz budowa nowych odcinków sieci wodociągowej nie stanowi bariery rozwojowej."
[217] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.8."
[218] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: Przepustowość i stan techniczny istniejących kolektorów sanitarnych jest wystarczająca do przejęcia większości ścieków z miasta.
Ścieki ze wschodniej części miasta (przy ul. Moniuszki - częściowo) oraz przy (ul. Mazowieckiej - częściowo) odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, skąd są wywożone samochodami asenizacyjnymi do punktu zlewnego do oczyszczalni ścieków przy ul. Moniuszki."
[219] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.9."
[220] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Istniejąca kanalizacja deszczowa na terenie miasta odpowiada normom ochrony środowiska. Z nowo budowanych kompleksów parkingowych należy odprowadzać wody opadowe do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej za pomocą

separatorów olejów i benzyn. Niektóre odcinki istniejącej sieci są wymieniane na nowe także z uwagi na zły stan techniczny.
Tereny projektowanej rozbudowy miasta położone w osiedlach domków jednorodzinnych przy ul. Żytniej i ul. Mazowieckiej wymagają budowy nowego układu kolektorów wraz z siecią kanałów drugorzędnych, odprowadzających wody opadowe do rowów otwartych i do rzeki Orzyc."

[221] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.10."

[222] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[223] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.11."

[224] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Obecnie w budowie jest centralna ciepłownia miejska przy ul. Przemysłowej o mocy 10 MW będąca własnością Zakładu Energetyki Cieplnej."

[225] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.1.12."

[226] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Pojemność istniejącego składowiska odpadów zaspokaja aktualne potrzeby miasta na względnie krótki okres czasu (ok. 3-ch lat), jeżeli obecny poziom wysokości składowania odpadów (5 m) uzna się za nieprzekraczalny. W tej sytuacji rozwiązaniem średniookresowym może być modernizacja techniczna składowiska, pozwalająca na spiętrzenie składowanych odpadów na wysokość ok. 10 - ciu m. Nie zapobiegnie to jednak konieczności realizacji zorganizowanego systemu gospodarki odpadami w mieście, obejmującego zbiórkę, segregację i utylizację odpadów."

[227] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**3.2**."

[228] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.2.1."

[229] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „zgodnie z Dz. Ustaw nr 160 i 133 z 1998 roku"

[230] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[231] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[232] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „24,0 km obsługujące miasto są ulicami gminnymi, nawierzchnię twardą posiada 19,0 km ulic gminnych tj. 79 %."

[233] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.2.2."

[234] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[235] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[236] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[237] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[238] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[239] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Generalny pomiar ruchu w roku 2000 pozwoli w sposób jednoznaczny określić wielkość natężenia ruchu jak również określić tendencje wzrostu transportu samochodowego kształtowanego przez rynek"

[240] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.2.3."

[241] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „599"

[242] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.2.4."

[243] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Maków Mazowiecki ze względu na swoje położenie (krzyżujące się w centrum dwie drogi krajowe) powinien posiadać parking dla samochodów TIR. W chwili obecnej przy ulicy Duńskiego Czerwonego Krzyża budowana jest prywatna stacja paliw na działce wielkości 1,5 ha, która w swoim programie powinna przewidzieć możliwość urządzenia takiego parkingu"

[244] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[245] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Do inwentaryzacji układu komunikacyjnego w Makowie Mazowieckim dołączono mapę schematu układu ulic z

zaznaczeniem ulic krajowych, wojewódzkich, powiatowych imiejskich. Na układzie tym zaznaczono wstępną listę miejsc konfliktowych (skrzyżowania) wynikającą głównie z niedoinwestowania i opóźnień w rozbudowie sieci."

[246] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.2.5."

[247] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Plan miasta Makowa Maz.. przewiduje budowę nowych odcinków dróg krajowych pozwalających na przeniesienie tranzytu poza strefę zabudowy miejskiej. Analizując wielkość tranzytu w perspektywie roku 2015 rozwiązanie to pozwoli na odciążenie miasta z uciążliwego ruchu, nie odbierając jednocześnie możliwości wykorzystania dogodnego położenia na szlaku ważnych dróg krajowych. "

[248] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[249] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.3."

[250] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.3.1. Struktura funkcjonalno przestrzenna"

[251] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „miejskiej oczyszczalni ścieków i miejskiego składowiska odpadów"

[252] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.3.2. Struktura zabudowy"

[253] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „na kierunku warszawskim"

[254] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[255] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „3.3.3. Wartości kulturowe i zabytkowe obiekty architektury."

[256] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Maków Maz. powstał jako miasto lokacyjne w latach 1417 - 1421. Jego rozwój historyczny przed- i polokacyjny jest przedmiotem opracowania studium historyczno - urbanistycznego, wykonanego w P.P. PKZ Oddział w Warszawie, W-wa 1979 r. Opracowanie to zawiera dokumentację historyczną wartości kulturowych miasta oraz wskazania i wytyczne konserwatorskie dla działań planistycznych i inwestycyjnych w mieście. Wytyczne te stanowią też element ustaleń obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i jako takie nie wymagają obecnie rewizji z tytułu określenia polityki przestrzennej miasta. Natomiast materię składającą się na wartości kulturowe Makowa Maz, można obecnie podzielić w znaczeniu prawnym na:"

[257] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „architektury wymagające ochrony"

[258] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[259] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[260] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[261] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „ul. Ciechanowska: dom nr 4, drew., 1927, remont,
pl Dzierżyńskiego: dom nr 3, mur., 1927, 2 poł. XIX,; dom nr 5, mur., 1927, 2 poł. XIX; dom nr 5a, mur., 1927, 2 poł. XIX; dom nr 12, mur., 1927, 4 ćw. XIX; dom nr 13/14, mur., 2 poi. XIX; dom. nr 25, mur., ok. 1918.;
ul. Grzybowa: dom nr 3, drew., 1935, remont.
ul. Kilińskiego: dom nr 1/3, mur., ok. 1900; dom nr 5, mur., ok.1900; dom nr 8, mur., ok.1910; dom nr 12, mur., ok.1912.
ul. Moniuszki: dom nr 27, drew., ok. 1920, remont; dom nr 43, drew., k. XIX, remont
ul. Nowotki: dom nr 19, drew., k. XIX; dom nr 21/23, drew., ok.1900; dom nr 31, drew., pocz. XX, remont; dom nr 37, drew,, 1912, rozbudowa 1968-1969; dom nr 50/50a, drew., ok.1914; dom nr 68, drew., pocz. XX.;dom nr 12, drew., ok.1938.
ul. Warszawska: dom nr 24, drew., 1935-1937, remont 1968;
ul. Zwrotna: dom, drew., ok. 1870"

[262] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: **„4. STRATEGICZNE CELE I KIERUNKI ROZWOJU MIASTA."**

[263] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

„4.1. **Statystyczne mierniki tendencji rozwoju Makowa Maz.**

Dokonane analizy społeczno - gospodarczych uwarunkowań rozwoju miasta pozwalają zidentyfikować tendencje jego rozwoju na postawie wybranych mierników statystycznych. Dobór tych mierników został podyktowany kryteriami ich kwantyfikalności, obrazującej dynamikę procesów społeczno - gospodarczych i stan standardów cywilizacyjnych. Z uwagi na dane statystyczne, agregowane do 31.12.1998 r. w układach terytorialnych d. 49 - ciu województw, porównania Makowa Maz. tu zawarte odniesione są do miast byłego woj. ostrołęckiego, a nie obecnego województwa mazowieckiego. Nie jest to jednak takie istotne, ponieważ mimo braku szerszej perspektywy makroregionalnej, porównania te lepiej obrazują Maków Maz. na tle bliższej mu grupy miast pn. - wsch. części Mazowsza.

Również rodzaj tych danych nie zawsze pozwalał na pełny dobór właściwych mierników statystycznych z braku ich

ujęcia w materiałach US w Ostrołęce.
Mimo powyższych mankamentów użyte mierniki odpowiadają przyjętym kryteriom statystycznego obrazowania tendencji rozwojowych miasta. Zestawy tych mierników dla Makowa Maz., oparte na analizie danych z lat 1994 - 1998, przedstawiają się następująco:

Lp.	Mierniki dynamiki rozwoju (1994-97)	miasto Maków Maz	miasta woj. ostrołęckiego
1.	Dynamika wzrostu liczby mieszkańców	1,5 %	2,6%
2.	Dynamika zmian salda migracyjnego	0,625 *)	0,158 **)
3.	Dynamika wzrostu zatrudnienia w działach gosp. nar.	0,9 %	4,7 %
4.	Dynamika spadku bezrobocia	3,5 %	42,2 %
5.	Dynamika wzrostu aktywności gosp. w sektorze publicznym	6,6 %	4,0 %
6.	Dynamika wzrostu aktywności gosp. w sektorze prywatnym	48,4 %	31,8%
7.	Tempo wzrostu dochodów budżetowych	167,9%	182,2%
8.	Tempo wzrostu dochodów budżetowych na 1-go mieszkańca	164,4%	182,8%
9.	Tempo spadku udziału własnej aktywności gosp. w strukturze dochodów budżetowych	15,7%	12,4%
10.	Tempo spadku udziału inwestycji w strukturze wydatków budżetowych	13,9%	9,0 %
11.	Tempo wzrostu wydatków inwestycyjnych na 1-go	22,9 %	42,2 %

spadek tempa salda ujemnego ** spadek tempa salda dodatniego

Lp.	Mierniki standardów cywilizacyjnych (1997)	miasto Maków Maz.	miasta woj. ostrołęckiego
1.	Ilość mieszkań /1000 mieszkańców	294,8	289,4
2.	Liczba osób / 1 mieszkanie	3,39	3,46
3.	Pow. użytkowa (m^2) / 1 mieszkanie	58,3	59,7
4.	% ludności korzystającej z sieci:		
	a) wodociągowej	78,9 %	77,6 %
	b) kanalizacji sanitarnej	70,8 %	68,5 %
	c) gazowej	0,0 %	45,8 %
5.	Pow. lokali mieszkalnych (m^2) z centralnym ogrzewaniem / 1000 mieszk.	~6900	~9400
6.	Ilość mieszkań oddanych do użytkowania / 1000 mieszk.	1,96	4,16
7.	Liczba uczniów szkół podstawowych / 1 pomieszczenie lekcyjne	39,16	38,48
8.	Liczba uczniów szkól podstawowych /1-go nauczyciela pełnoetatowego	20,76	18,66
9.	Ilość uczniów liceów /1000 mieszkańców	54,82	39,66
10.	Ilość absolwentów liceów /1000 mieszkańców	12,16	8,21
11.	Ilość lekarzy / 1000 mieszkańców	57,1	34,5
12.	Ilość osób zaopatrzonych z pomocy społecznej / 1000 mieszkańców	74,18	61,92

Na podstawie przedstawionych wyżej mierników można sformułować następujące korzystne i niekorzystne tendencje dynamiki rozwoju Makowa Maz. oraz stan standardów cywilizacyjnych miasta w zakresie infrastruktury społecznej na tle miast byłego woj. ostrołęckiego:

Tendencje negatywne	Tendencje pozytywne
1. Niższa dynamika wzrostu liczby ludności. 2. Niższa dynamika wzrostu zatrudnienia w działach gospodarki narodowej. 3. Znacznie niższa dynamika spadku bezrobocia. 4. Niższe tempo wzrostu dochodów budżetowych. 5. Niższe tempo wzrostu dochodów budżetowych /l-go mieszkańca. 6. Wyższe tempo spadku udziału własnej aktywności gospodarczej w strukturze dochodów budżetowych. 7. Wyższe tempo spadku udziału inwestycji w strukturze wydatków budżetowych oraz niższe tempo wzrostu wydatków inwestycyjnych na l-go mieszkańca.	1. Wyższa dynamika osłabienia ujemnego salda migracji. 2. Wyższa dynamika wzrostu aktywności gosp. w sektorze publ. 3. Wyższa dynamika wzrostu aktywności gosp. w sektorze pryw.

Powyższe tendencje pozostają ze sobą w pewnych związkach, chociaż stopień tych współzależności nie daje się jednoznacznie interpretować, Przy tych zastrzeżeniach można zaryzykować następujące tezy interpretacyjne wykazanych tendencji:

1. Miasto Maków Maz. nie stanowi atrakcyjnego miejsca dla lokalizacji dużych podmiotów gospodarczych, których skala działalności może znacząco wpływać na wzrost dynamiki zatrudnienia i tempo spadku bezrobocia.

2. Przełamywanie procesów recesyjnych odbywa się głównie przez wzrost aktywności gospodarczej osób fizycznych, działających w tworzonych przez siebie małych podmiotach gospodarczych.
3. Brak znaczącej ilości ofert na rynku pracy wpływa hamująco na napływ okolicznej ludności wiejskiej do miasta.
4. Niekorzystne tendencje w gospodarce budżetowej miasta, mające swoje źródła w uwarunkowaniach zewnętrznych (polityka finansowa państwa wobec samorządów), osłabiają możliwości działań prorozwojowych samorządu, co z kolei nie sprzyja:

- tworzeniu lokalnych warunków dla inwestowania w mieście przez podmioty gospodarcze,
- poprawie atrakcyjności warunków życia w mieście.

Standardy cywilizacyjne niższe od miast woj. ostrołęckiego	Standardy cywilizacyjne niższe od miast woj. ostrołęckiego
1. Mniejsza pow. użytkowa /l mieszkanie. 2. Brak sieci gazowej gazu przewodowego w obszarze miasta. 3. Mniejsza pow. lokali mieszkalnych /l000 mieszkańców ogrzewanych centralnie. 4. Niższa liczba mieszkań oddawanych do użytkowania /l 000 mieszkańców. 5. Wyższa ilość osób /1000 mieszkańców, zaopatrywanych ze środków pomocy społecznej. 6. Wyższa ilość uczniów szkół podstawowych /l pomieszczenie do nauki. 7. Wyższa ilość uczniów szkół podstawowych/l nauczyciela pełnoetatowego.	1. Mniejszy wskaźnik osób /l mieszkanie. 2. Większa ilość mieszkań/l 000 mieszkańców. 3. Większy % mieszkańców korzystających z sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej. 4. Wyższa ilość uczniów liceów /1000 mieszkańców. 5. Wyższa ilość absolwentów liceów/1000 mieszkańców. 6. Wyższa ilość lekarzy /l 000 mieszkańców.

Powyższe wskaźniki obrazujące standardy cywilizacyjne Makowa Mazowieckiego również nie dają się jednoznacznie zinterpretować, ponieważ w dużej mierze poddawane są zawsze subiektywnemu odczuciu społeczności lokalnej. Z drugiej strony wskaźniki Makowa Mazowieckiego odbiegające in minus od miast województwa różnią się nieznacznie, natomiast odbiegające znacząco in plus mogą w przyszłości ulec pogorszeniu wobec niewiadomych z tytułu procesu reform systemów opieki zdrowotnej i oświaty, będących w części domeną samorządu powiatowego. Również brak wyposażenia Makowa Mazowieckiego w sieć gazową gazu przewodowego, obiektywnie wskazujący na obniżony na tle miast województwa standard wyposażenia infrastrukturalnego, nie musi być postrzegany przez społeczność lokalną jako niekorzystna cecha miasta. W tym stanie rzeczy ujęte w tym rozdziale statystyczne mierniki tendencji rozwoju i stanu standardów cywilizacyjnych Makowa Maź. odzwierciedlają zarówno szansę rozwoju jak i syntezę podstawowych problemów rozwoju, wymagających rozwiązania przez wybór właściwych polityk sektorowych miasta.

1.2. Makroregionalne uwarunkowania strategii rozwoju Makowa Mazowieckiego.

Powyższe uwarunkowania zostały przyjęte z koncepcji studium zagospodarowania przestrzennego woj. ostrołęckiego (WBPP w Ostrołęce, czerwiec 1996r.). Jest to materiał pochodzący z przed reformy systemu administracji publicznej, która weszła w życie zdniem 1.01.1999 r. Nie oznacza to jednak nietrafności koncepcji czy też jej dezaktualizacji. W tym stanie rzeczy uprawnione wydaje się przyjęcie następujących makroregionalnych przesłanek uwarunkowań strategii rozwoju Makowa Maz.:
miasto jest położone w obszarach zaliczonych w skali kraju do „opóźnionych w rozwoju", którym „grozi utrwalenie się zacofania gospodarczego";
miasto nie znajdzie szans rozwojowych na tradycyjnej ścieżce aktywizacji poprzez uprzemysławianie i związanąz nim w swoim otoczeniu modernizację rolnictwa;
miasto należy do obszaru zaliczanego jako „posiadający pewien potencjał rozwojowy o monofunkcyjnej (rolnej) strukturze społecznoekonomicznej, o złej dostępności kapitału".
Na tle powyższych przesłanek makroregionalne uwarunkowania strategii rozwoju Makowa Maz, powinny opierać się na następujących założeniach:
1. miasto jako wielofunkcyjny ponadlokalny ośrodek rozwoju w otoczeniu o dominacji funkcji rolniczej, nie stanowiących obszaru problemowego rolnictwa w skali kraju i województwa;
2. rozwój miasta w wyniku tworzenia dobrych warunków zamieszkiwania i wzrostu nasycenia oraz standardów obsługi dla mieszkańców miasta i jego otoczenia.
3. wykorzystanie położenia geograficznego (względna bliskość aglomeracji warszawskiej) i komunikacyjnego (węzeł dróg krajowych) miasta na:
a) poprawę dostępności kapitałowej oraz lokalizację przedsiębiorczości dla małych i średnich firm usługowych, budowlanych i przetwórstwa rolno-spożywczego;
b) konkurencję z sąsiednimi miastami w stopniu wyposażenia i dostępności urządzeń infrastruktury technicznej i społecznej oraz w standardzie ładu przestrzennego i architektury.

4.3. Lokalne preferencje społeczne w formułowaniu strategii rozwoju miasta.

W toku sporządzania strategii rozwoju miasta organy samorządowe Makowa Maz. dokonały weryfikacji niniejszego opracowania w jego wersji roboczej. W tym celu została powołana przez zarząd miejski komisja, złożona z radnych i przedstawicieli podmiotów gospodarczych działających w mieście oraz w sferze usług publicznych. Zrezygnowano natomiast z reprezentatywnych badań socjologicznych społeczności miejskiej z uwagi na problematyczną przydatność

tego rodzaju procedury do nakreślenia wizji rozwoju miasta. Z natury bowiem ta ostatnia wymaga kreatywnych postaw uczestnictwa w życiu publicznym i gospodarczym, czego wzmiankowana wyżej procedura badawcza nie wywołuje, wyrażając raczej stan świadomości społecznej i subiektywne sądy w materii sprawy. Nie mogłyby więc wyniki tego typu badań stanowić głównej podstawy metodologicznej do formułowania strategii rozwoju miasta, jakkolwiek rozkład preferencji społecznych w nich wyrażony zdałby się być pomocny wbudowaniu i realizacji wizji rozwoju. Nie popełnia się jednak istotnego błędu zakładając, że we względnie małej społeczności lokalnej preferencje wyrażone przez ten rodzaj reprezentacji jak przywołana we wstępie komisja nie będą w znaczący sposób różnić się od funkcjonujących w szerszej skali społeczności miejskiej.

W wyniku analizy roboczej wersji opracowania komisja zgodziła się co do zawartych w niej uwarunkowań, celów i kierunków strategicznego rozwoju Makowa Mazowieckiego. Wniosła natomiast istotną tezę (której w opracowaniu nie było) dla budowy i realizacji wizji rozwoju miasta, dotyczącą powiększenia obszaru Makowa Maz. przez zmianę jego obecnych granic administracyjnych oraz konieczność utrzymania w bezpośrednim otoczeniu miasta przebiegu drogi krajowej nr 60 relacji Ostrów Maz. - Kutno. Teza ta została oparta na rysujących się procesach społeczno - gospodarczych w otoczeniu Makowa Maz. i zauważalnych w skali społecznej wzajemnych związkach miasta z tym otoczeniem, kształtujących miejski zespół osadniczy. Przyjmując taką formułę preferencji społecznych do kreowania wizji rozwoju miasta, potraktowano ją w opracowaniu jako jeden z dwóch głównych celów w kierunkach polityki przestrzennej Makowa Maz. (cz. II-ga opracowania). W związku z powyższym stała się ona określeniem pola wykonalności strategii w horyzoncie długofalowym jako wyraz społecznej artykulacji szans rozwoju miasta.

4.4. Mocne i słabe strony w strategii rozwoju miasta.

Na określenie mocnych i słabych stron w strategii rozwoju Makowa Maz. składają się wyniki analiz uwarunkowań rozwoju miasta, obejmujące:

a) cechy położenia miasta w otoczeniu ponadlokalnym,
b) środowisko przyrodnicze miasta,
c) sferę społeczno - ekonomiczną miasta,
d) infrastrukturę techniczną miasta i jego zagospodarowanie przestrzenne wraz wartościami kulturowymi.

4.4.1. Cechy położenia miasta w otoczeniu ponadlokalnym.

Mocne strony	Słabe strony
1. Położenie poza obszarami z deficytem wód powierzchniowych. 2. Miasto jako obszar progresji demograficznej. 3. Położenie miasta w sąsiedztwie potencjalnego pasma osadniczego przyśpieszonego rozwoju, łączącego obszar Wlk. Jezior Mazurskich z aglomeracją warszawską. 4. Wysoka lokata miasta na tle województwa z tytułu bardzo wysokiego stopnia wyposażenia w infrastrukturę społeczną. 5. Położenie w węźle dróg krajowych prowadzących ruch tranzytowy, w tym drogi krajowej nr 60, łączącej granicę wschodnią państwa z jego częścią zachodnią.	1. Brak prawnych form ochrony doliny rzeki Orzyc na całym jej biegu, narażający wody powierzchniowe tej rzeki oraz wody wgłębne w jej otoczeniu na zanieczyszczenia. 2. Położenie miasta w otoczeniu obszarów depresji demograficznej. 3. Niewykorzystanie położenia miasta z tytułu względnej bliskości aglomeracji warszawskiej na poprawę dostępności kapitałowej i pobudzenie przedsiębiorczości lokalnej.

4.4.2.Środowisko przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
1. Teren miasta wolny od deficytu wód powierzchniowych. 2. Możliwości wykorzystania terenów zalewowych rzeki Orzyc w granicach miasta do celów rekreacji i sportów wodnych. 3. Korzystne warunki geologiczne dla ochrony wód wgłębnych (za wyjątkiem doliny rzeki Orzyc). 4. Względnie dobre warunki topoklimatyczne dla zabudowy mieszkaniowej (za wyjątkiem doliny rzeki Orzyc). 5. Niski stopień zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, hałasu i wibracji akustycznych.	1. Niekorzystny stan czystości wód rzeki Orzyc, wynikły z odprowadzenia ścieków socjalno-bytowych i spływu zanieczyszczeń rolniczych na terenach poza granicami miasta. 2. Podwyższona zawartość żelaza, manganu i amoniaku oraz obecność miedzi w wodach wgłębnych, ujmowanych na potrzeby miasta. 3. Ograniczenia dla inwestowania, wynikłe z występowania kompleksów glebowych, podlegają ochronie gruntów. 4. Zagrożenia zanieczyszczeniami wód wgłębnych w wyniku braku likwidacji nieeksploatowanych studni głębinowych. 5. Potencjalne zagrożenia środowiska z braku zorganizowanej gospodarki odpadami.

4.4.3. Sfera społeczno – gospodarcza

Mocne strony	Słabe strony

1. Umiarkowane tempo wzrostu ilości mieszkańców. 2. Względnie niezdeformowana struktura wieku i płci ludności. 3. Maków Maź, jako miejsce umiarkowanej koncentracji działalności produkcyjnej w otoczeniu gospodarki rolnej. 4. Względnie korzystne standardy mieszkaniowe w zabudowie istniejącej. 5. Duża liczba placówek szkolnictwa średniego i policealnego. 6. Bardzo dobre standardy podstawowej i p onadpodstawowej opieki zdrowotnej.	1. Stagnacja zatrudnienia (liczby pracujących w działach gospodarki narodowej). 2. Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy (wyższa stopa bezrobocia od miast woj. ostrołęckiego). 3. Duży udział (>70%) w strukturze bezrobocia ludzi o niskim poziomie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. 4. Regres dynamiki budownictwa mieszkaniowego. 5. Niedoinwestowanie bazy materialnej szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego.
7. Względnie liczna ilość placówek kulturalnych o zróżnicowanej ofercie programowej. 8. Wysoka dynamika wzrostu przedsiębiorczości osób fizycznych. 9. Wyższy od miast województwa stopień wykształcenia na poziomie średnim.	1. Brak znaczącego zaangażowania kapitałowego w tworzeniu przedsiębiorczości związanej z otoczeniem rolniczym miasta i ofertą kierowaną na rynek aglomeracji warszawskiej. 2. Niekorzystne tendencje w kształtowaniu dochodów i wydatków inwestycyjnych budżetowych miasta w związku z koniecznymi działaniami pobudzania lokalnej aktywności gospodarczej i poprawy standardów infrastrukturalnych wyposażenia miasta.

4.4.4.Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne wraz z wartościami kulturowymi

Mocne strony	Słabe strony
1. Wysoki stopień zwodociągowania miasta (94%) i brak technicznych barier dla ujmowania wód wgłębnych do celów użytkowych. 2. Wysoki stopień skanalizowania w zorganizowanym systemie odprowadzania i oczyszczania ścieków omunalnych. 3. Rezerwa przepustowości oczyszczalni ścieków, pozwalająca na zainwestowanie terenów rozwojowych miasta. 4. Prawidłowa struktura funkcjonalna układu komunikacyjnego w obszarze miasta. 5. Brak technicznych barier dla realizacji obwodowego układu komunikacyjnego, przenoszącego tranzytowy ruch towarowy i osobowy poza strefę zabudowy miejskiej. 6. Dobrze rozwinięta sieć połączeń autobusowych z otoczeniem zewnętrznym oraz dobra lokalizacja dworca autobusowego. 7. Względnie harmonijna struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta bez istotnych deformacji wymagających przekształceń zagospodarowania przestrzennego w większej skali. 8. Wysoki stopień telefonizacji miasta.	1. Niedostateczne wyposażenie miasta w kanalizację deszczową wymagająca: poprawy stanu technicznego, w tym budowy separatorów olejów i benzyn oraz rozbudowy w części terenów budownictwa jednorodzinnego. 2. Brak zaopatrzenia miasta w gaz przewodowy. 3. Przestarzały technicznie i rozproszony system zaopatrzenia części miasta w ciepło ze zcentralizowanych źródeł ciepła oraz funkcjonowanie na znacznym obszarze miasta indywidualnych źródeł ciepła na paliwo stałe. 4. Brak zorganizowanego systemu gospodarki odpadami, obejmującego: zbiórkę, segregację i utylizację. 5. Prowadzenie ruchu tranzytowego przez centrum miasta, stanowiące węzeł dróg krajowych oraz brak parkingów dla samochodów TIR. 6. Brak komunikacji zbiorowej wewnętrznej, ścieżek rowerowych oraz zbyt mała ilość parkingów dla samochodów osobowych. 7. Brak dostatecznego uporządkowania struktury zagospodarowania przestrzennego historycznego układu urbanistycznego w powiązaniu z kształtowaniem jego sylwety od strony doliny rzeki Orzyc.

[264] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[265] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[266] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**4.5.**”
[267] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Wchodząc od hipotez makroprzestrzennych i makroekonomicznych, zawartych w opracowaniach Rządowego Centrum Studiów Strategicznych (d. CUP), podstawą koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest strategia równoważenia rozwoju, której makroregionalne uwarunkowania w odniesieniu do Makowa Maz. zostały wymienione w pkt. 2. Natomiast modelowe ujęcia równoważenia rozwoju w skali kraju sytuują Maków Maz. w makro regionalnej strefie aktywizacji społeczno - gospodarczej, wymagającej działań w kierunku:
a) harmonizowania systemu osadniczego w ramach wielofunkcyjnego modelu aglomeracji miejskich, powiązanych z równomiernie rozmieszczonymi małymi miastami i rozwiniętymi demograficznie osiedlami wiejskimi;
b) kształtowania wielofunkcyjnej struktury układów strefowych przez restrukturyzację obszarów wiejskich, rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego i uporządkowanie struktury przestrzennej obszarów rekreacyjnych;
c) rozbudowę systemów infrastruktury technicznej;
d) zapewnienie dostępności komunikacyjnej z małych ośrodków miejskich do głównych ogniw regionów węzłowych (aglomeracji, dużych i średnich miast).
Istotnym elementem modelowym strategii równoważenia rozwoju w ujęciu makroregionalnym jest również układ funkcjonalny „Zielone Płuca Polski", w którym położony jest Maków Maz. ze strategii zagospodarowania przestrzennego tego obszaru wynika, że Maków Maz. znajduje się w otoczeniu ponadlokalnym terenów o funkcji ekologicznej i rolniczej.

Natomiast aktywizacja gospodarcza tych terenów pozostaje związana z dominacją funkcji rolnej.
Uwzględniając powyższe założenia w skali makroregionalnej misję strategii rozwoju Makowa Maz. należałoby sformułować w następujący sposób:"

[268] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[269] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[270] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[271] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Ustalenie programu gospodarki odpadami w horyzoncie długookresowym".

[272] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[273] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „wg ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagosp. przestrzennego miasta."

[274] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[275] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[276] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[277] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

„4.6. Szansę i zagrożenia strategii rozwoju miasta.

Realizacja określonych wyżej odcinkowych celów strategicznych rozwoju miasta, składających się na misję strategii, zależna jest od czynników, w części tylko należących do właściwości organów samorządowych miasta. Pozostałe czynniki będą pochodną polityki regionalnej państwa (w tym procesów dostosowawczych do wymogów Unii Europejskiej) jak też ogólnej koniunktury gospodarczej. Na tym tle szansę i zagrożenia strategii rozwoju Makowa Maz. można pogrupować wg zależności zewnętrznych makro regionalnych i wewnątrzmiejskich lokalnych w następujący sposób:

	Szanse	Zagrożenia
Zewnętrzne	1. Ukształtowanie polityki regionalnej w obszarze pn.-wsch. Polski, obejmującej restrukturyzację obszarów wiejskich i inwestycje infrastrukturalne ponadlokalne. 2. Ukształtowanie i wzmocnienie roli Makowa Maź. jako ośrodka powiatu samorządowego. 3. Możliwości uzyskania zewnętrznych źródeł finansowania w ramach programów pomocowych.	1. Brak polityki regionalnej na obszarze pn.-wsch. Polski (w tym pn.-wsch. Mazowsza). 2. Odstąpienie od realizacji obwodnicy dróg krajowych nr 60 i 599 w obszarze Makowa Maz. 3. Osłabienie pozycji Makowa Maz. w wyposażeniu infrastruktury społecznej w zakresie ponadpodstawowych usług medycznych, oświatowych i kulturalnych.
Wewnętrzne	Realizacja prorozwojowych inwestycji infrastrukturalnych, należących do zadań własnych gminy samorządowej. Ukształtowanie oferty inwestycyjnej miasta dla rozwoju przedsiębiorczości małej i średniej, powiązanej z otoczeniem lokalnym i rynkiem aglomeracji warszawskiej. Przekształcenia historycznego układu urbanistycznego i strefy zabudowy śródmiejskiej, poprawiające wizerunek architektoniczny i warunki funkcjonowania usług.	Pogarszające się tempo wzrostu dochodów budżetowych miasta. Marginalizacja w strukturze wydatków budżetowych miasta udziału środków na inwestycje prorozwojowe. Nieprzygotowanie przez organy samorządowe właściwych dla realizacji strategicznych celów rozwoju miasta polityk sektorowych i regulacji prawnych.

Powyższa klasyfikacja szans i zagrożeń strategii rozwoju miasta równoważnie traktuje czynniki zewnętrzne i wewnętrzne. Wydaje się jednak, że w zakresie dynamiki możliwości realizacji strategii większą od wewnętrznych rolę będą odgrywać czynniki zewnętrzne. Dotyczy to głównie polityki regionalnej na obszarze Mazowsza, której brak może w poważnym stopniu osłabić szansę rozwojowe Makowa Maz. Nie umniejsza to jednak roli koniecznych działań prorozwojowych ze strony organów samorządowych miasta. Ich bowiem niezaistnienie na równi z brakiem (a może nawet bardziej) wyżej wspomnianej polityki regionalnej będzie wpływać na osłabienie szans rozwojowych Makowa Maz. Stąd konieczne jest w działaniu organów samorządowych miasta określenie jego polityk sektorowych, ukierunkowanych na realizację ustalonych celów strategicznych. Polityki te powinny być ujęte w wieloletnie programy rozwojowe zawierające zakres działań, czas ich realizacji i źródła finansowania. W świetle sformułowanej strategii rozwoju miasta polityki sektorowe powinny obejmować następujące działy:

a) gospodarkę gruntami i inwestycje infrastrukturalne, otwierające dostępność terenów pod rozwój przedsiębiorczości,

b) gospodarkę gruntami i inwestycje infrastrukturalne w zakresie przygotowania terenów pod budownictwo mieszkaniowe i przekształceń zagospodarowania przestrzennego terenów o zabudowie ekstensywnej,

c) gospodarkę komunalnymi zasobami budowlanymi w przekształceniach zabudowy strefy śródmiejskiej wraz z historycznym układem urbanistycznym,

W/w działy polityk sektorowych miasta są w przekonaniu autorów kluczowe dla powodzenia wieloletniego procesu realizacji strategii rozwoju miasta. Ich dopełnienie przez działania rządowe i wojewódzkie, wynikające ze strategii rozwoju woj. mazowieckiego, określi pole realnych możliwości rozwojowych Makowa Maz. Natomiast miejscowym mechanizmem integrującym w/w polityki sektorowe powinna być polityka przestrzenna miasta, zawarta w cz. II-ej studium. Jej instrumentem mogą stać się również działania rewitalizacyjne w obszarach przekształceń zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej, o ile zostanie wdrożony zapowiadany rządowy program modernizacji i rozwoju miast, wyposażony w odpowiednie regulacje prawne i finansowe."

[278] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[279] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[280] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[281] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr XXIV/192/2020 r. Rady Miejskiej
Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 25 listopada 2020 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

Przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001r.

Zmienione uchwałą nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012r.
Zmienione uchwałą nr XLIV/312/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 29 marca 2018 r.
Zmienione uchwałą nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 2 sierpnia 2018 r.
Zmienione uchwałą nr XXIV/192/2020 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 25 listopada 2020 r..

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

(TEKST UJEDNOLICONY)

ROK 2012

Załącznik nr 2 do Uchwały nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012r.

UJEDNOLICENIA I CZĘŚCI „STUDIUM'' DOKONANO NA DOKUMENCIE BĘDĄCYM ZŁOŻENIEM:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki, część II – ga Kierunki Polityki Przestrzennej" stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r.

  Studium przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 z 15 lutego 2001 r. opracowane zostało przez BDK. s.c. Biuro Architektoniczno – Urbanistyczne z siedzibą przy ul. Grotha 3 w Olsztynie.
- Projektu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki" sporządzonego na podstawie uchwały nr XLVII/306/2010 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 30 czerwca 2010 roku.

  Projekt zmiany studium opracowano w Pracowni Projektowej „Mirosław Wiśniewski – Urbanistyka i Architektura" Sp. z o.o. w Łodzi.

TREŚĆ ZMIAN WPROWADZONYCH W 2011 R. UWIDOCZNIONO W TEKŚCIE NIEBIESKĄ CZCIONKĄ. WSZELKIE ZMIANY TEKSTU ZAOPATRZONO PRZYPISAMI, W KTÓRYCH PRZYTOCZONO PIERWOTNE BRZMIENIE TEKSTU LUB USUNIĘTE FRAGMENTY TEKSTU.

WYMIENIONE W II CZĘŚCI TEKSTU STUDIUM PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR XXVI/204/2001 ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE:

- ZAŁĄCZNIK NR 1 - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO;
- ZAŁĄCZNIK NR 2 - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA;

WYKONANE ZOSTAŁY OD PODSTAW.

- ZAŁĄCZNIK NR 3 – WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO W OBSZARZE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNEGO I PRAWNE FORMY JEGO OCHRONY;
- ZAŁĄCZNIK NR 4 – ZASADY PRZEKSZTAŁCEŃ STRUKTURALNYCH W OBSZARZE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNEGO;

POTRAKTOWANE ZOSTAŁY JAKO MATERIAŁ INFORMACYJNY PRZY OPRACOWANIU ZMIANY STUDIUM.

RYSUNKI STANOWIĄCE CZĘŚĆ OPRACOWANIA TEKSTU II CZĘŚCI STUDIUM PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR XXVI/204/2001:

- KIERUNKOWY ROZWÓJ ZESPOŁU OSADNICZEGO MAKOWA MAZOWIECKIEGO;
- KIERUNKOWA STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA

NIE ZOSTAŁY UJĘTE W ZMIANIE STUDIUM ZE WZGLĘDU NA ICH DEZAKTUALIZACJĘ. PONADTO W PRZYPADKU RYSUNKU KIERUNKOWA STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA WYSTĘPOWAŁ SZEREG ROZBIEŻNOŚCI Z ZAŁĄCZNIKIEM NR 1 DO STUDIUM PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR XXVI/204/2001 - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

NA CZĘŚĆ GRAFICZNĄ **ZMIANY STUDIUM** SKŁADAJĄ SIĘ RYSUNKI:

- UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,
- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA,
- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO,

WYKONANE NA MAPACH TOPOGRAFICZNYCH W SKALI 1 : 10 000.

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM

Przyjętego uchwałą nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r. :

Gł Projektant: mgr inż. arch. Marian Kopliński (upr. urb. MGP i B Nr 963/89)

Projektanci:
mgr inż. arch. Szymon Zabokrzecki
mgr Alicja Sęk
inż. Hanna Jędrasik
mgr Marzena Belowska
tech. el. Zbigniew Duchliński
inż. Mirosław Kaim

Opracowanie graficzne:
mgr inż. arch. Szymon Zabokrzecki

Opracowanie wykonano w:
Biurze Architektoniczno - Urbanistycznym "BDK" s.c.
10 - 579 Olsztyn, ul. Grotha 3

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM

Przyjętej uchwałą nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 4 października 2012r.

Główny projektant: dr inż. arch. Mirosław Wiśniewski, uprawnienia urbanistyczne nr 836/89, wpisany na listę Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie (nr WA-231)

Projektanci:
mgr inż. Agnieszka Czyrznikowska
mgr inż. Monika Bachmańska
mgr inż. Magdalena Wiśniewska
mgr inż. Wojciech Pardała
inż. Ewa Bolińska - zaopatrzenie terenów w energię elektryczną, gaz i ciepło
mgr inż. Grzegorz Gala - zaopatrzenie terenów w wodę i odprowadzanie ścieków

Opracowanie wykonano w:
Pracowni Projektowej „Mirosław Wiśniewski – Urbanistyka i Architektura" Sp. z o.o.
90-710 Łódź, ul. Żeromskiego 10

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM

Przyjętej uchwałą nr XLIV/312/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 29 marca 2018 r.

Główny projektant:

mgr inż. Zbigniew Bronowicki
członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów (nr wpisu SPIU-009/2015)
Opracowanie wykonano w:
*Pracowni Projektowej „Brol Systemy Przestrzenne Zbigniew Bronowicki" w Piasecznie)*1*

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM
Przyjętej uchwałą nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 2 sierpnia 2018 r.

Główny projektant:

mgr inż. Zbigniew Bronowicki
członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów (nr wpisu SPIU-009/2015)
Opracowanie wykonano w:
*Pracowni Projektowej „Brol Systemy Przestrzenne Zbigniew Bronowicki" w Piasecznie)*2*

(ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM
Przyjętej uchwałą nr XXIV/192/2020 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 25 listopada 2020 r.

Główny projektant:

mgr inż. Zbigniew Bronowicki
członek Stowarzyszenia Polska Izba Urbanistów (nr wpisu SPIU-009/2015)
Opracowanie wykonano w:
*Pracowni Projektowej „Brol Systemy Przestrzenne Zbigniew Bronowicki" w Piasecznie)*3*

SPIS TREŚCI:

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW 7
1.1. Główne cele i kierunki polityki przestrzennej Makowa Maz. 7
1.2. Kierunkowy rozwój zespołu osadniczego Makowa Maz. Propozycja zmiany granic administracyjnych miasta i ustalenia przebiegu obwodnicy drogi krajowej Nr 60 (wraz z połączeniami z drogą krajową Nr 57) poza ob. granicami Makowa Maz. 8
1.3. Kierunki rozwoju strefy zurbanizowanej miasta. 9

2. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 11
2.1. Struktura ekologiczna miasta. 11
2.2. Obiekty objęte prawną formą ochrony 11
2.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego. 12
2.4. Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz uzdrowisk. 13
2.4.1. Ochrona wód podziemnych 13
2.4.2. Ochrona wód powierzchniowych oraz regulacja stosunków wodnych 14
2.4.3. Ochrona powietrza 15
2.4.4. Ochrona przyrody 15
2.4.5. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony 15
2.4.6. Ochrona przed hałasem. 16
2.4.7. Ochrona uzdrowisk 16

3. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 16
3.1. Tradycja urbanistyczna miejsca - miasto lokacyjne Maków. 16
3.2. Od miasta lokacyjnego do współczesności. 17
3.3. Waloryzacja struktur urbanistyczno - architektonicznych historycznego układu miejskiego. 19

4. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE I WSKAZANE DO OBJĘCIA PRAWNYMI FORMAMI OCHRONY 21
4.1. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków Woj. Mazowieckiego. 21
4.2. Stanowiska archeologiczne. 22
4.3. Strefa ochrony konserwatorskiej. 23
4.4. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków 23

5. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY. 26
5.1. Historyczny układ urbanistyczno - architektoniczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej. 26
5.2. Pozostałe obszary znajdujące się w granicach administracyjnych miasta 26

6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACJI 54
6.1. Zaopatrzenie w wodę. 54
6.2. Gospodarka ściekowa 55
6.2.1. Kanalizacja sanitarna 55
6.2.2. Kanalizacja deszczowa. 55
6.3. Gazownictwo, gospodarka cieplna, elektroenergetyka i telekomunikacja. 55
6.3.1. Gazownictwo. 55
6.3.2. Gospodarka cieplna. 56
6.3.3. Elektroenergetyka 56
6.3.4. Telekomunikacja 57
6.4. Gospodarka odpadami. 57
6.5. Komunikacja kołowa. 58

7. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE **59**

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400 m2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ **62**

8.1. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI **63**

8.2. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m2 **64**

8.3. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ **64**

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM. **65**

10. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1 **65**

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ **66**

11.1. Leśna przestrzeń produkcyjna. 66

11.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna. 66

12. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH **67**

12.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. 67

12.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych. 68

13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY **69**

14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH **70**

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI. **70**

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH **71**

17. INNE OBSZARY PROBLEMOWE **71**

(18. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW)3 **72**

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW[1]

1. 1. [2] Główne cele i kierunki polityki przestrzennej Makowa Maz.

Przedmiotem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy samorządowej jest określenie polityki przestrzennej w jej obszarze. Regulują to przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.)[3]. Studium zostało sporządzone w dwóch etapach, na które składają się:

a) część I – sza opracowania „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego",[4]

b) część II - ga opracowania „Kierunki polityki przestrzennej".

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki, jako dokument określający politykę przestrzenną miasta przyjęte zostało uchwałą nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r.

Konieczność przystąpienia do zmiany studium wyniknęła m.in. z analiz projektowanych rozwiązań i koncepcji przestrzennych, opracowywanych w trakcie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (uchwalonych w latach 2003 - 2005). Ww. analizy wykazały potrzebę wprowadzenia zmian w wyznaczonym przez kierunki obowiązującego studium przeznaczeniu i zagospodarowaniu terenów, znajdujących się w granicach administracyjnych miasta. Ponadto w dziesięcioletnim okresie obowiązywania studium zagadnienia w nim zawarte, dotyczące podstawowych danych charakteryzujących miasto, osadnictwa, ludności, zatrudnienia, zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków sanitarnych i deszczowych, zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, gaz oraz innych uległy dezaktualizacji. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z. późn. zm.) wprowadziła natomiast konieczność uwzględnienia nowych uwarunkowań i czynników mogących mieć wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej miasta.

Głównym celem strategii rozwoju, a co za tym idzie polityki przestrzennej miasta powinno być kształtowanie ośrodka zapewniającego atrakcyjne warunki życia dla mieszkańców, wykorzystanie walorów turystycznych miasta oraz podniesienie roli i rangi Makowa Maz. w obszarze województwa.

Za najważniejsze zadania, służące osiągnięciu powyższych celów należy uznać:

- działania związane z poprawą warunków życia mieszkańców obejmujące m.in. tworzenie korzystnych warunków mieszkaniowych, rozwój i unowocześnienie infrastruktury technicznej, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, socjalnego, edukację i oświatę oraz ochronę zdrowia,
- kształtowanie ładu przestrzennego poprzez rewitalizację i przekształcenia zdegradowanej tkanki miejskiej, rehabilitację przestrzeni publicznej, zapewnienie „rezerwy" terenów pod inwestycje z jednoczesnym etapowaniem ich udostępniania pod zabudowę w celu zapobieżenia efektowi rozpraszania strefy zurbanizowanej miasta,
- wspieranie i rozwój przedsiębiorczości i nowoczesnej gospodarki, wzmacniające pozycję miasta w regionie m.in. poprzez udostępnienie terenów pod inwestycje,
- wzmocnienie funkcji miasta jako ośrodka obsługi w otoczeniu ponadlokalnym,
- ochronę dziedzictwa historycznego obejmującą m.in. ochronę układu urbanistycznego oraz obiektów wpisanych do rejestru i gminnej ewidencji zabytków, rewitalizację istniejącej śródmiejskiej substancji architektonicznej, a także promocję walorów architektoniczno – historycznych w skali ponadlokalnej - regionalnej i krajowej,
- ochronę środowiska przyrodniczego, a zwłaszcza korytarza ekologicznego, jaki stanowi dolina rzeki Orzyc i wykorzystanie jej walorów przyrodniczych w promocji turystycznej miasta i regionu,
- utrzymanie roli węzła dróg krajowych z przeprowadzeniem ruchu tranzytowego poza granicami administracyjnymi miasta.[5]

1.2.[6] Kierunkowy rozwój zespołu osadniczego Makowa Maz. Propozycja zmiany granic administracyjnych miasta i ustalenia przebiegu obwodnicy drogi krajowej Nr 60 (wraz z połączeniami z drogą krajową Nr 57) poza ob. granicami Makowa Maz.

Maków Maz z dniem 1.01.1998 r. odzyskał, utraconą w wyniku reformy administracyjnej z 1974 r., odwieczną funkcje siedziby powiatu (starostwa). Niezależnie od tej okoliczności (która niewątpliwie może stanowić czynnik prorozwojowy dla miasta) dotychczasowe procesy osadnicze ukształtowały w bezpośrednim otoczeniu lokalnym Makowa Maz. zespół urbanistyczny, obejmujący miejscowości związane w relacjach funkcjonalno - przestrzennych z miastem. Są to miejscowości wiejskie położone w zasięgu 3,0 - 3,5 km od centrum Makowa Maz, między którymi a zabudową miejską zaczynają formować się strefy urbanizacyjne w otoczeniu nadrzędnego układu komunikacyjnego miasta. Czynnikiem dynamizującym w/w zjawiska (korzystne dla rozwoju Makowa Maz. i restrukturyzacji obszarów wiejskich w jego otoczeniu) jest systematyczny wzrost natężenia tranzytowego ruchu towarowego na drodze krajowej Nr 60 (relacji wsch. granica państwa - Łęczyca - Kutno - zach. granica państwa) oraz ruchu lokalnego w obszarze miasta, generowanego przez jego związki z otoczeniem zewnętrznym, w tym z zespołem urbanistycznym Makowa Maz. W związku z powyższym Studium przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 z dnia 15 lutego 2001 r. precyzowało poniższe dwa zasadnicze ustalenia w zakresie kierunkowego rozwoju zespołu urbanistycznego miasta:[7]

a) w obecnych granicach administracyjnych Makowa Maz. efektywne możliwości zainwestowania w obszarach dotychczas niezabudowanych są ograniczone barierami dostępności terenów (strefy ochrony sanitarnej od składowiska odpadów i oczyszczalni ścieków oraz użytkowanie rolnicze gruntów o dobrych parametrach bonitacyjnych). Przyjmując nawet pokonanie bariery bonitacyjnej w rozwoju przestrzennym miasta, potencjalna wielkość terenów pod nowe zainwestowanie
w obecnych granicach administracyjnych wystarczy na okres ok. 15 lat. Jest to więc za krótki horyzont czasowy na planowanie rozwoju miasta w kategoriach kierunkowych długofalowych.
b) wzrost natężenia ruchu tranzytowego transgranicznego i lokalnego wymaga budowy nowego nadrzędnego układu komunikacyjnego, wynoszącego węzeł tego ruchu (obecnie funkcjonujący w centrum miasta) i jego przebieg poza obszar kierunkowego rozwoju struktury zagospodarowania przestrzennego miasta.

W/w przesłanki były, dla projektantów Studium przyjętego uchwałą nr XXVI/204/2001, podstawą do sformułowania propozycji kształtowania kierunkowego rozwoju miasta m.in. poprzez:

a) delimitację nowych granic administracyjnych miasta,
b) określenie potencjalnych stref kierunkowych procesów urbanizacyjnych na obszarach wiejskich w otoczeniu miasta,
c) zmianę przebiegu i lokalizacji gł. węzłów nadrzędnego układu komunikacyjnego miasta - poprowadzenie dróg krajowych 60 i 57 poza granicami miasta.

Konieczność przeprowadzenia szczegółowych analiz i studiów nad problemem oraz brak umocowania prawnego dla tego rodzaju działań spowodowały, iż drugi z głównych celów polityki przestrzennej Studium przyjętego uchwałą nr XXVI/204/2001, określony jako kształtowanie kierunkowej struktury funkcjonalno – przestrzennej, został odniesiony do obszaru Makowa Maz. wyłącznie w jego granicach administracyjnych.[8]

Należy jednak zauważyć, iż poszerzenie granic administracyjnych miasta nie wydaje się być - ze względów formalno – prawnych - procesem możliwym do przeprowadzenia, co więcej koncepcja ta jest właściwie bezzasadna. Przeprowadzone na potrzeby zmiany studium analizy dotyczące rozwoju strefy zurbanizowanej i przyrostu terenów zabudowanych na przestrzeni ostatnich lat pokazują, iż miasto nadal posiada spore, niewykorzystane rezerwy terenu (w tym także wewnątrz samej strefy zurbanizowanej).

Ponieważ nie obowiązują już strefy bezpieczeństwa od oczyszczalni ścieków i (nieczynnego) składowiska odpadów i w zasadzie nie ma istotnych przesłanek dotyczących ochrony gleb chronionych na terenie miasta przed ich przeznaczeniem na cele związane z dalszą urbanizacją obszaru - zwiększa się strefa terenów leżących w jego granicach administracyjnych, które można przeznaczyć pod zainwestowanie. W konsekwencji można uznać iż poszerzanie granic miasta jest działaniem całkowicie bezpodstawnym i nieuzasadnionym z ekonomicznego punktu widzenia.

Z kolei koncepcja poprowadzenia dróg nr 57 i 60 poza granicami Makowa Maz. nie straciła na aktualności. Strategia polegająca na wyprowadzeniu ruchu tranzytowego z obszaru miasta wydaje się być niezbędna dla jego prawidłowego funkcjonowania. Choć konieczne i mają szczególne znaczenie dla Makowa Maz., są to jednak działania leżące w całości poza kompetencjami lokalnych władz samorządowych, a ich realizacja możliwa jest do osiągnięcia raczej w odległej perspektywie czasowej. Ewentualny przebieg takiej obwodnicy znajdował by się ponadto w całości poza granicami niniejszego opracowania.[9]

1.3. Kierunki rozwoju strefy zurbanizowanej miasta.[10]

Jednym z ważniejszych zadań dla organów samorządowych jest prowadzenie racjonalnej gospodarki przestrzennej. Założenia polityki przestrzennej powinny obejmować przede wszystkim przeciwdziałanie przypadkowej parcelacji, rozpraszaniu zabudowy, chaotycznemu zabudowywaniu gruntów położonych peryferyjnie, i co za tym idzie dezintegracji struktury przestrzennej miasta. Mimo iż nie ma przeciwwskazań do przeznaczenia pod zabudowę większości terenów znajdujących się w granicach administracyjnych miasta (za wyjątkiem dolin rzecznych i dolin cieków wodnych), ich uwalnianie pod inwestycje powinno być procesem stopniowym, podlegającym kontroli organów samorządowych. Dlatego też zasadne wydaje się podzielenie dalszego rozwoju strefy zurbanizowanej, w tym także udostępniania kolejnych terenów pod inwestycje, przynajmniej na dwa etapy.

I Etap określonego przez kierunki studium rozwoju powinien koncentrować się na działaniach obejmujących „porządkowanie" istniejącej strefy zurbanizowanej poprzez:

- Doinwestowanie obszarów położonych w granicach tzw. zwartej strefy zurbanizowanej, którą tworzą historyczne centrum miasta oraz tereny otaczające centrum, położone po obu brzegach rzeki Orzyc, stanowiące zwarty obszar zabudowy (zainwestowane w 75 – 100 %), wyposażone w infrastrukturę techniczną i drogową. Głównym celem polityki przestrzennej na tych terenach powinny być przekształcenia mające na celu: intensyfikację zabudowy w nie doinwestowanych kwartałach miejskich (poprzez wypełnianie tzw. luk w zabudowie); modernizację i poprawę stanu infrastruktury technicznej oraz drogowej; rewitalizację substancji architektonicznej oraz ochronę wartości kulturowych.
- Kształtowanie strefy zurbanizowanej na jej obrzeżach – na styku ze strefą niezurbanizowaną, poprzez uzupełnianie zabudowy w położonych peryferyjnie nie doinwestowanych kwartałach miejskich oraz zabudowę kwartałów w tzw. początkowej fazie urbanizacji – obszarów, na których dokonano podziałów geodezyjnych na działki budowlane lub takich, na których pojawia się zabudowa. Mimo iż tempo rozwoju miasta w przypadku Makowa Mazowieckiego określić można jako mało dynamiczne, konieczne wydaje się zapewnienie pewnej rezerwy terenów pod inwestycje już w I Etapie rozwoju. Szczególnie istotne jest to w przypadku tzw. obszarów rozwoju przedsiębiorczości oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie bowiem z wykonanymi na potrzeby zmiany studium analizami przyrostu zainwestowania w Makowie Mazowieckim, największe tempo przyrostu zabudowy oraz największy deficyt terenów zauważyć można w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z kolei zabezpieczenie rezerwy terenów pod inwestycje związane z rozwojem przedsiębiorczości warunkuje przyciągniecie potencjalnych inwestorów, dlatego też w zmianie studium wskazano tereny na południu miasta (przy drodze krajowej nr 57) jako rezerwę terenów dla potencjalnych inwestycji. Głównym celem polityki przestrzennej na tych terenach powinny być działania i przekształcenia obejmujące przede wszystkim tworzenie korzystnych warunków dla ich zainwestowania poprzez rozbudowę systemów komunalnej infrastruktury technicznej (gł. w zakresie gospodarki wodno -

ściekowej) i podstawowego układu komunikacji miejskiej.

II Etap przewiduje dalszy rozwój strefy zurbanizowanej i jej powiększenie o obszary jeszcze niezurbanizowane, położone najbardziej peryferyjnie w stosunku do centrum, zlokalizowane głównie przy północnej, zachodniej i południowej granicy miasta. Ponieważ są to najczęściej tereny o najkorzystniejszych warunkach glebowych dla produkcji rolnej obowiązujące plany miejscowe przewidują w przypadku części wskazanych do zabudowy przez zmianę studium obszarów rolnicze użytkowanie tych obszarów. Ze względu jednak na presję terenów zurbanizowanych oraz potrzeby mieszkańców w zakresie udostępniania tych terenów pod innego rodzaju (nierolnicze) zainwestowanie studium dopuszcza możliwość ich zabudowy. Należy je jednak uznać za rezerwę, która zabudowywana powinna być w II etapie rozwoju miasta, czyli po doinwestowaniu kwartałów wewnątrzmiejskich i wypełnieniu „porowatych" struktur, które pojawiły się na obrzeżach istniejącej tkanki miejskiej. Warunkiem dalszego rozwoju strefy zurbanizowanej i zabudowywania tych terenów powinno być:

- wykonanie przynajmniej: sieci kanalizacji i sieci wodociągowej,
- w przypadku części obszarów wykonanie zmian miejscowych planów, które określą szczegółowo sposób i możliwości zagospodarowania terenu.[11]

12

Cele polityki przestrzennej należy rozróżnić pod względem horyzontów czasowych ich realizacji, dlatego też podział na etapy rozwoju wydaje się uzasadniony z punktu widzenia interesów miasta, pozwoli bowiem uchronić miasto przed rozpraszaniem zabudowy czy „rozlewaniem" się tkanki miejskiej. W pierwszej kolejności działania powinny się koncentrować na bliższych w realizacji przekształceniach strukturalnych obszarów już zainwestowanych.[13] Natomiast w długofalowym horyzoncie czasowym cele polityki przestrzennej powinny dotyczyć tworzenia warunków dostępności terenów rozwojowych pod zabudowę. Wynika to z możliwości finansowania nowych inwestycji infrastrukturalnych i komunikacyjnych, nie pozwalających na realizacje tych zadań w horyzoncie krótko- i średniookresowym.

14

Mimo iż nadrzędnym celem polityki przestrzennej powinno być tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju zainwestowania, za zadanie o istotnym znaczeniu można uznać także ochronę lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego. Stąd w zmianie studium wskazuje się tereny, które powinny zostać wyłączone z możliwości zabudowy.

Zaliczyć do nich można: wody otwarte rzeki Orzyc i zbiornika wodnego, tereny leśne, dolinę rzeki Orzyc oraz doliny cieków wodnych. Obszary te ze względu szczególne walory krajobrazowo – przyrodnicze lub na zagrożenie powodziowe i osuwiskowe powinny bezwzględnie zostać wyłączone z możliwości zabudowy. Działania w tej strefie powinny być ukierunkowane przede wszystkim na ochronę wartości przyrodniczych i ich wykorzystanie w promocji turystycznej miasta.

Dlatego też lokalny korytarz ekologiczny jaki stanowi dolina Orzyca wraz z kompleksem leśnym w południowo – wschodnich granicach miasta określony został w studium, jako postulowany obszar chronionego krajobrazu.

2. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK.[15]

2.1. Struktura ekologiczna miasta.

Struktura ekologiczna miasta stanowi jego główną wartość w zakresie środowiska przyrodniczego. Dotychczas jej elementy, nie licząc pomników przyrody[16], nie zostały objęte prawnymi formami ochrony w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody, jak też takie formy nie występowały w ustaleniach już nieobowiązującego[17] miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz. Na strukturę ekologiczna miasta składają się następujące komponenty:

2.1.1. Dolina rzeki Orzyc wraz z dolinami jej dopływów oraz zbiornikiem wodnym i terenami zalewowymi, stanowiąca podstawową strukturę ekologiczną Makowa Maz.

2.1.2. Las miejski i zwarte zespoły zadrzewień (zieleń osiedlowa, cmentarze, ogrody działkowe i przydomowe), stanowiące uzupełniające elementy struktury ekologicznej miasta.

2.1.3. [18]

2.2.Obiekty objęte prawną formą ochrony.[19]

Na terenie Makowa Maz. jedynymi obiektami objętymi prawną formą ochrony są powołane Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 15/2008 z dnia 28.02.2008 r. pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy (Quercus robur), usytuowany przy ulicy Sportowej nr 24 (Las Grzanka), o obwodzie pnia 271 cm i wysokości 20 m,
- Dwupniowy dąb szypułkowy, przy ulicy Sportowej 15 (Las Grzanka), o obwodach pni 255 i 263 cm i wysokości 17 i 18 m,
- Dąb szypułkowy przy ulicy Sportowej 15 (Las Grzanka), o obwodzie pnia 470 cm i wysokości 30 m,
- Dąb szypułkowy przy ulicy Moniuszki 63, o obwodzie pnia 226 cm i wysokości 20 m,
- Grupa 5 drzew – modrzewi europejskich (Larix decidua Mill.), usytuowanych na terenie Oddziału 169d Nadleśnictwa Pułtusk (Las Grzanka), o obwodach 242, 245, 245, 246 i 276 cm i wysokości 30 m,
- Dąb szypułkowy, usytuowany na obszarze Nadleśnictwa Pułtusk – działka nr 446/167 (Las Grzanka), o obwodzie pnia 362 cm i wysokości 25 m.

Wszystkie wymienione powyżej pomniki przyrody powinny zostać objęte – zgodnie z § 4 ww. rozporządzenia następującymi zakazami, obowiązującymi w rejonach ich funkcjonowania:

- niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- uszkadzania i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych

- szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- ustawiania tablic reklamowych.[20]

2.3.[21] Zagrożenia środowiska przyrodniczego.

Lp.	Rodzaj zagrożeń	Przyczyna zagrożeń
1.	Degradacja wód podziemnych.[22]	1. Brak pełnych systemów kanalizacji deszczowej w regionie. Miejska kanalizacja deszczowa nie jest w pełni wyposażona w urządzenia podczyszczające. Ścieki deszczowe są zatem istotnym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a w konsekwencji podziemnych, zasilających ujęcie miejskie.[23] 2. Brak pełnych systemów kanalizacji sanitarnej w regionie. Zabudowa miejska, pozostająca poza zasięgiem miejskiej sieci kanalizacyjnej, nie w pełni wyposażona w lokalne systemy kanalizacji, stwarza zagrożenie dla stanu czystości wód ujęcia miejskiego. [24]
2.	Ponadnormatywne zanieczyszczenie wód powierzchniowych rzeki Orzyc[25]	1. Odprowadzanie części nieoczyszczonych ścieków bytowych do wód powierzchniowych w nie skanalizowanych obszarach w otoczeniu miasta. 2. Zanieczyszczenia z powierzchniowych spływów rolniczych i ścieków bytowych w obszarach wiejskich zlewni rzeki Orzyc.
3.	Hałas i wibracje komunikacyjne w otoczeniu dróg krajowych nr : 60 i 57 i ich węzła oraz drogi wojewódzkiej nr 626.	1. Brak obwodnicy miejskiej na ciągu drogi krajowej nr 60, powodujący potoki komunikacyjne tranzytowego ruchu towarowego przez tereny zwartej zabudowy miejskiej.

4.	Zanieczyszczenie powietrza w mieście.	1. Głównymi źródłami zanieczyszczenia są prócz miejskich i indywidualnych kotłowni, także paleniska domowe i piece, w których nośnikami energii jest węgiel i jego pochodne. Jako źródła niskiej emisji są one w lokalnej skali uciążliwe dla sąsiadującej z nimi zabudowy, a co najistotniejsze wpływają na pogorszenie warunków aerosanitarnych obszaru, powodując przekroczenia dopuszczalnych imisji zanieczyszczeń pyłu PM-10 jak i benzo(a)pirenu w pyle PM-10.[26]
5.	Zagrożenie środowiska przez odpady.	1. Pojawienie się miejsc nielegalnego składowania odpadów tzw. dzikich wysypisk. 2. Prowadzona w ograniczonym zakresie selektywna zbiórka odpadów. 3. Brak kontroli stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.[27]

2.4. Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz uzdrowisk.[28]

2.4.1. Ochrona wód podziemnych.[29]

Ochronę wód powierzchniowych i podziemnych należy uznać za zadanie podstawowe w zakresie gospodarowania zasobami naturalnymi. Wyklucza się, w związku z powyższym, budowę indywidualnych ujęć wód podziemnych (w tym także studni kopanych) – tzn. ujęć nie związanych z funkcjonowaniem wodociągów miejskich. Wszystkie obiekty na obszarze opracowania (miasta), zarówno istniejące, jak i przewidywane do realizacji powinny być zaopatrywane w wodę użytkową wyłącznie z miejskiej sieci wodociągowej, którą, wraz z towarzyszącymi jej instalacjami i urządzeniami należy sukcesywnie rozbudowywać i modernizować.

Budowa geologiczna regionu, zapewnia użytkowym wodom czwartorzędowym, należytą i skuteczną ochronę. Tym niemniej w strefach ochrony bezpośredniej miejskich ujęć wody (pas o szerokości 8 m licząc od zarysu obudowy studni), zgodnie z treścią art. 53 ustawy o prawie wodnym obowiązują następujące zakazy i nakazy:

- Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych, zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.
- Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy:
  - odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
  - zagospodarować teren zielenią,
  - odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych,
  - przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
  - ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze

urządzeń służących do poboru wody.

- Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających; na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Ponadto na terenie miasta wyklucza się lokalizację przedsięwzięć, mogących wpływać niekorzystnie na jakość wód podziemnych.[30]

(W związku z położeniem obszaru zmiany studium, tak jak całego miasta w zasięgu granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 215 „Subniecka Warszawska" (obowiązują przepisy odrębne dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obszaru ~~w zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić następujące obostrzenia:~~

- ~~*(zakaz gromadzenia i składowania wszelkich odpadów nie związanych ze zwykłym użytkowaniem nieruchomości oraz magazynowania substancji mogących zanieczyścić wody podziemne bez zastosowania odpowiednich zabezpieczeń;*~~
- ~~*w odprowadzeniu wód opadowych i roztopowych z terenów, określonych powyżej i przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń, określonych w przepisach odrębnych, należy stosować technologie umożliwiające podczyszczenie tych wód do odpowiednich norm, przed odprowadzeniem ich do odbiorników;*~~
- ~~*nakaz utwardzenia i uszczelnienia terenów związanych z magazynowaniem substancji ropopochodnych i innych szkodliwych dla środowiska wodnego.)*1)3*~~

2.4.2. Ochrona wód powierzchniowych oraz regulacja stosunków wodnych [31]

Pierwszoplanowym czynnikiem, w przypadku działań związanych z ochroną wód podziemnych i powierzchniowych, jest odprowadzanie i oczyszczanie całości ścieków sanitarnych i deszczowych, wytwarzanych zarówno w granicach opracowania, jak i ewentualnie w jego otoczeniu w sposób i w stopniu wymaganym przez obowiązujące prawo. Niezbędne są zatem działania związane z modernizacją istniejących systemów kanalizacji deszczowej i sanitarnej, mające na celu zlikwidowanie niedostatków systemowych i technicznych obu sieci oraz systematyczna rozbudowa systemów kanalizacji – szczególnie na nowo powstających i planowanych osiedlach mieszkaniowych.

Ochrona zasobów wód powierzchniowych wyklucza możliwość kierowania ścieków sanitarnych, przemysłowych i deszczowych do innych odbiorników niż miejskie sieci kanalizacyjne. Niewskazane są również rozwiązania tymczasowe np. bezodpływowe, okresowo opróżniane zbiorniki, oczyszczalnie przydomowe itp. Nie dotyczy to jednak obiektów lub obszarów miasta, w których budowa sieci kanalizacyjnych, byłaby ze względów ekonomicznych nieuzasadniona.

Niezależnie od konieczności modernizacji i rozbudowy miejskich systemów kanalizacji – Orzyc, jego dopływy i istniejące rowy, są i będą odbiornikami wód z kanalizacji deszczowej miasta. Dlatego też niezbędne jest sukcesywne utrzymywanie drożności koryta Orzyca i pozostałych miejskich odbiorników ścieków deszczowych, pełniących rolę otwartych kanałów deszczowych (także rowów melioracyjnych). Stała drożność ich koryt, jest warunkiem wykluczenia występowania podtopień i zalewów terenów miejskich.

Z tych samych względów, konieczne jest utrzymywanie w zadawalającym stanie technicznym urządzeń melioracji szczegółowych funkcjonujących na obszarze miasta. Dotyczy to przede wszystkim obszarów, na których Studium przewiduje rolnicze użytkowanie terenu. W przypadku występowania na obszarach przeznaczonych pod zabudowę przez kierunki Studium - urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (w tym także nie ujętych w ewidencji wód) oraz zmeliorowanych gruntów, kolidujących z realizowanymi inwestycjami, należy zapewnić rozwiązanie kolizji w sposób zapewniający prawidłowy odpływ wód oraz prawidłowe funkcjonowanie pozostałych urządzeń melioracji. Dla uzyskania decyzji o warunkach zabudowy –

powiązanej z budową, przebudową lub likwidacją urządzeń melioracyjnych takich jak rowy lub sączki drenarskie – wymagane jest odpowiednie pozwolenie wodnoprawne Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie (Oddział w Ostrołęce).

Działania związane z ochroną wód powierzchniowych wykluczają ponadto możliwość likwidacji istniejących w obszarze opracowania, drobnych zbiorników wodnych, w tym także starorzeczy Orzyca.

Ponadto wszelkie nowe obiekty budowlane, lokalizowane wzdłuż linii brzegowej cieków, realizować należy zgodnie z przepisami odrębnymi, określonymi ustawą Prawo wodne. [32]

2.4.3. Ochrona powietrza[33]

Stan zanieczyszczenia powietrza na obszarze miasta pozostaje, z drobnymi wyjątkami, w granicach dopuszczalnych norm.

Decydujący wpływ na stan czystości powietrza w mieście, wywiera przede wszystkim niska emisja grzewcza i technologiczna, w związku z tym działania i zadania w tej dziedzinie powinny obejmować racjonalizację gospodarki cieplnej i sukcesywną likwidację ilości lokalnych kotłowni oraz palenisk domowych – węglowych, co można osiągnąć poprzez:

- pełne wykorzystanie mocy istniejących ciepłowni zasilających miejską sieć cieplną, budynki lub lokalne sieci grzewcze, m.in. drogą rozbudowy i modernizacji tych źródeł energii, połączoną z wyposażaniem ich – w miarę potrzeby - w skuteczne urządzenia ochrony powietrza,
- termorenowację oraz rewitalizację budynków i obiektów stanowiących własność miasta, połączoną z modernizacją wewnętrznych instalacji grzewczych,
- sukcesywną wymianę węgla i koksu, jako nośników energii w budynkach mieszkalnych i obiektach użyteczności publicznej na inne – niskoemisyjne.
- budowę sieci gazowej miasta, umożliwiającą jej wykorzystanie także do celów grzewczych,
- modernizację miejskiego układu komunikacyjnego.

Zaopatrzenie całości obiektów budowlanych obszaru w ciepło - niezależnie od ich funkcji i przeznaczenia, powinno być oparte głównie o źródła energii, gwarantujące minimalny poziom emisji w czasie ich spalania.[34]

2.4.4. Ochrona przyrody[35]

Szczególną rolę z punktu widzenia ochrony przyrody pełnią doliny Orzyca i jego dopływów. Obszary te wraz z lasem „Grzanka" oraz Zalewem Makowskim pełnią funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych, łączących miasto z położonymi poza jego granicami obszarami przyrodniczo chronionymi. Korytarze dolin należy wykluczyć z możliwości zabudowy, nie tylko ze względu na walory przyrodnicze, ale także w związku z wymaganiami ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące formy zieleni winny być poddane zabiegom rewitalizacyjnym. W miarę możności należałoby dążyć do zwiększania powierzchni dolin porośniętej roślinnością – bez powodowania kolizji z zasadami ochrony przeciwpowodziowej.[36]

2.4.5. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony.[37]

Lp	Rodzaje obszarów i obiektów	Forma ochrony	Wskazane ograniczenia, cele i formy zagospodarowania przestrzennego.
1	Dolina rzeki Orzyc	Obszar chronionego krajobrazu	1. Ochrona stanu czystości wód powierzchniowych. 2. Ograniczenia i zakazy zabudowy. 3. Retencyjna funkcja zalewu rz. Orzyc i terenów zalewowych.

2.	Las miejski	Obszar chronionego krajobrazu.[38]	1. Ograniczenia użytkowania turystyczno - wypoczynkowego. 2. [39]
3.	Ujęcie wody i obszar zasilający ujęcie wody.	1. [40] 2. [41]	1. [42]
4.	Zwarte zespoły zadrzewień	Zieleń publiczna	1. Zwiększenie stopnia zadrzewienia w przestrzeni publicznej, w tym wzdłuż ciągów komunikacyjnych. 2. Zieleń izolacyjna w otoczeniu zakładów produkcyjnych. 3. Zieleń ochronna w otoczeniu cieków powierzchniowych – dopływów rz. Orzyc.
5.	[43]	[44]	[45]
6.	[46]	[47]	[48]

2.4.6. Ochrona przed hałasem[49]

Działaniem priorytetowym w zakresie ochrony przed hałasem powinno być wyprowadzenie ruchu tranzytowego z terenu miasta poprzez budowę obwodnicy. Niezależnie od tego wszystkie tereny zabudowy mieszkaniowej powinny zyskać status obszarów akustycznie chronionych.[50]

2.4.7. Ochrona uzdrowisk.[51]

Na terenie Makowa Mazowieckiego uzdrowiska nie występują.[52]

3. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ[53]

3.1.[54] Tradycja urbanistyczna miejsca - miasto lokacyjne Maków.

Wartości przestrzenne środowiska kulturowego Makowa Maz. związane są głównie z zachowanymi dobrami najważniejszej struktury urbanistycznej w historycznym rozwoju miasta, jakim było średniowieczne miasto lokacyjne. Początki osadnictwa w okolicach dzisiejszego Makowa Maź. sięgają wczesnego średniowiecza. Przeprowadzane badania archeologiczne w lewobrzeżnej części miasta pozwalają datować odkryte ślady osady nadrzecznej na poł. XII - początek XIII w., a analiza wykopalisk cmentarzyska wskazuje na osadnictwo z poł. XI w. - poł. XII w. Odkryta osada prawdopodobnie była związana z grodem na lewym brzegu rz, Orzyc. W źródłach pisanych nazwa „Macov" pojawia się po raz pierwszy w tzw. „falsyfikacie mogilneńskim" - dokumencie datowanym na pierwszą poł. XII w. Jest tu mowa o przeprawie przez rzekę na drodze do Makowa, gdzie pobierano opłaty na rzecz księcia mazowieckiego, który tym dokumentem przekazał je klasztorowi w Mogilnie. Istnienie przeprawy i pobieranie z tego tytułu opłat pozwalają przypuszczać, że w okresie przedlokacyjnym rozwinęła się na prawobrzeżnej części obecnego Makowa Maź. Osada targowa, a ówczesny Maków lewobrzeżny i prawobrzeżny były połączone przeprawą przez rz. Orzyc na szlaku handlowym z Makowa w kierunku Wizny i Jaćwieży. W przedlokacyjnym układzie przestrzennym książęcy, uszkodzony lewobrzeżny gród spełniał funkcje obronne administracyjne, mieszcząc też dwór lub zniszczony w czasie wojny trzynastoletniej. Na miejscu tego dworu stanął w późniejszych czasach zespół drewnianych budynków domu starościńskiego, niezachowany do naszych czasów. Natomiast odkryta lewobrzeżna osada na skarpie rzecznej prawdopodobnie pełniła funkcje podgrodzia, gdzie stał drewniany kościół św. Bartłomieja. Został on rozebrany w latach siedemdziesiątych XVIII w. Prawobrzeżna część miasta rozwinęła się prawdopodobnie w rejonie obecnych ulic: Kilińskiego, Moniuszki i Kościuszki jako osada targowa na szlaku handlowym Pułtusk - Przasnysz. Najprawdopodobniej też prawobrzeżny

Maków miał już w 1290 r. kościół parafialny, zlokalizowany w sąsiedztwie lub w miejscu obecnego kościoła. Został on jako budowla drewniana ok, 1390 r. erygowany p.w. Bożego Ciała na kościół parafialny. Hipotetycznie można też przypuszczać, że istniał również w okresie przedlokacyjnym trzeci kościół p.w. św. Piotra zlokalizowany na miejscu późniejszego dziewiętnastowiecznego cmentarza. Tak więc w tradycji miejscowej przetrwała do XIXw. pamięć o istnieniu w Makowie trzech kościołów.

Średniowieczne dzieje Makowa związane są z historią Mazowsza i kasztelami zakroczymskiej, do której należała ziemia makowsko - różańska. Przedlokacyjny Maków leżał na szlaku handlowym do Jaćwieży, jednak istniejący już w XIIIw. szlak łączący Mazowsze przez Serock - Pułtusk - Maków z Królewcem z czasem stawał się dominujący w rozwoju miasta. Jego mieszkańcy zajmowali się eksploatacją zasobów leśnych, hodowlą i uprawą roli oraz pośrednictwem handlowym z Prusami. Po normalizacji stosunków politycznych między Mazowszem i Litwą w II-iej poł. XIV w. Maków stał się ważnym ośrodkiem tranzytowym w handlu między Mazowszem a Państwem Zakonnym. Na początku XV w. Miał on 2 jarmarki (na Boże Narodzenie i Św. Bartłomieja), a w 1480 r. dodano mu trzeci jarmark na Sw. Leonarda: Miastem lokacyjnym został Maków na przełomie XIV i XV w., a lokacja prawdopodobnie nastąpiła w dwóch etapach. Najpierw ustanowiono tu wójtostwo (1417 r.), a później już rozwiniętej gminie miejskiej książę mazowiecki Janusz I-szy nadał w 1421 r. przywilej lokacyjny na prawie chełmińskim. Miasto lokowano na prawym brzegu rz. Orzyc w rejonie obecnych ulic: Franciszkańskiej, Przasnyskiej i Moniuszki oraz na pd. od kościoła Bożego Ciała. Układ przestrzenny miasta lokacyjnego był zwarty, a jego centrum stanowił (zachowany do dzisiaj) rynek o wymiarach ok. 65 m x 32 m, dłuższym bokiem usytuowany równolegle do rz. Orzyc. Z rynku odchodziło osiem ulic głównych, po dwie z każdego narożnika zabudowy przyrynkowej. Tworzyły one charakterystyczną dla średniowiecznych miast lokacyjnych strukturę urbanistyczną z zachowanym do dzisiaj podziałem na bloki zabudowy. Średniowieczny szlak komunikacyjny Pułtusk – Przasnysz przechodził przez rynek ulicami: Kilińskiego i Bóżniczą. Natomiast średniowieczna przeprawa przez rz. Orzyc prowadziła którąś z ulic wychodzących z naroży przyrynkowych w stronę rzeki; albo obecną ul. Kościuszki (zwaną dawniej „Mostową") albo obecną ul. l-go Maja. Miasto lokacyjne było drewniane, z wewnątrzrynkowym blokiem zabudowy ratusza i kramów miejskich. Nie posiadało też murów obronnych. Zachowany do dzisiaj kościół parafialny p.w. Bożego Ciała w formie murowanej został rozpoczęty ok. 1490 r. a ukończony w I poł. XVI w. Cmentarz w otoczeniu tego kościoła przetrwał do XIXw.

Po wygaśnięciu linii Piastów mazowieckich (1526 r.) Mazowsze zostało inkorporowane do Korony Królestwa Polskiego, odkąd jego dzieje stanowią składową historii I-szej Rzeczpospolitej i XX-wiecznych formacji Państwa Polskiego.

3.2.[55] Od miasta lokacyjnego do współczesności.

Do lat 70-tych XVI w. Maków przeżywał okres rozwoju gospodarczego jako ważne miejsce na szlaku łączącym Warszawę z Królewcem. Rozpoczyna się też w mieście w II poł. XVI w. osadnictwo żydowskie. Wieki: XVII i XVIII są okresem upadku gospodarczego miasta (wojny Rzeczpospolitej ze Szwecją, Rosją i Turcją oraz „potop szwedzki"). W ostatnich dziesięcioleciach XVII w. Maków staje się miejscem masowego osadnictwa żydowskiego i powstania w mieście żydowskiej gminy wyznaniowej. W końcu XVIII w. Miasto przełamało kryzys gospodarczy. Ponowny, po okresie późnego średniowiecza, rozwój Makowa trwał do czasu I-szej wojny światowej. Nie zdołał on uprzemysłowić miasta, natomiast w ciągu XIX w. nastąpiła w Makowie wymiana drewnianej substancji budowlanej na murowaną. Początek XIXw. stanowi też ważną cezurę w prawno - ustrojowym charakterze miasta, którego terytorium zostaje podzielone na dwie gminy: żydowską i chrześcijańską. Po pierwszej wojnie światowej następuje regres w rozwoju miasta, które w okresie międzywojennym nie zostaje uprzemysłowione i lokuje się na obszarze ówczesnej Polski „B". W okresie II wojny światowej gmina żydowska Makowa Maz. uległa, jak całą polska społeczność

żydowska, zagładzie w hitlerowskich obozach koncentracyjnych. Zakończenie wojny przynosi dla miasta 90% zniszczenia jego substancji budowlanej, której powojenna odbudowa wprowadza Maków Maz. na drogę rozwoju i uprzemysłowienia w ograniczonej skali. Liczbę ludności z 1909r. (9060 mieszkańców) miasto osiąga ponownie dopiero pod koniec lat 80-tych XX w. Dzieje miasta w kategoriach statystycznych ilustrują poniższe wykresy, stanowiąc dobrą syntezę urbanistycznych procesów rozwojowych w omawianym okresie.

Rozwój demograficzny miasta

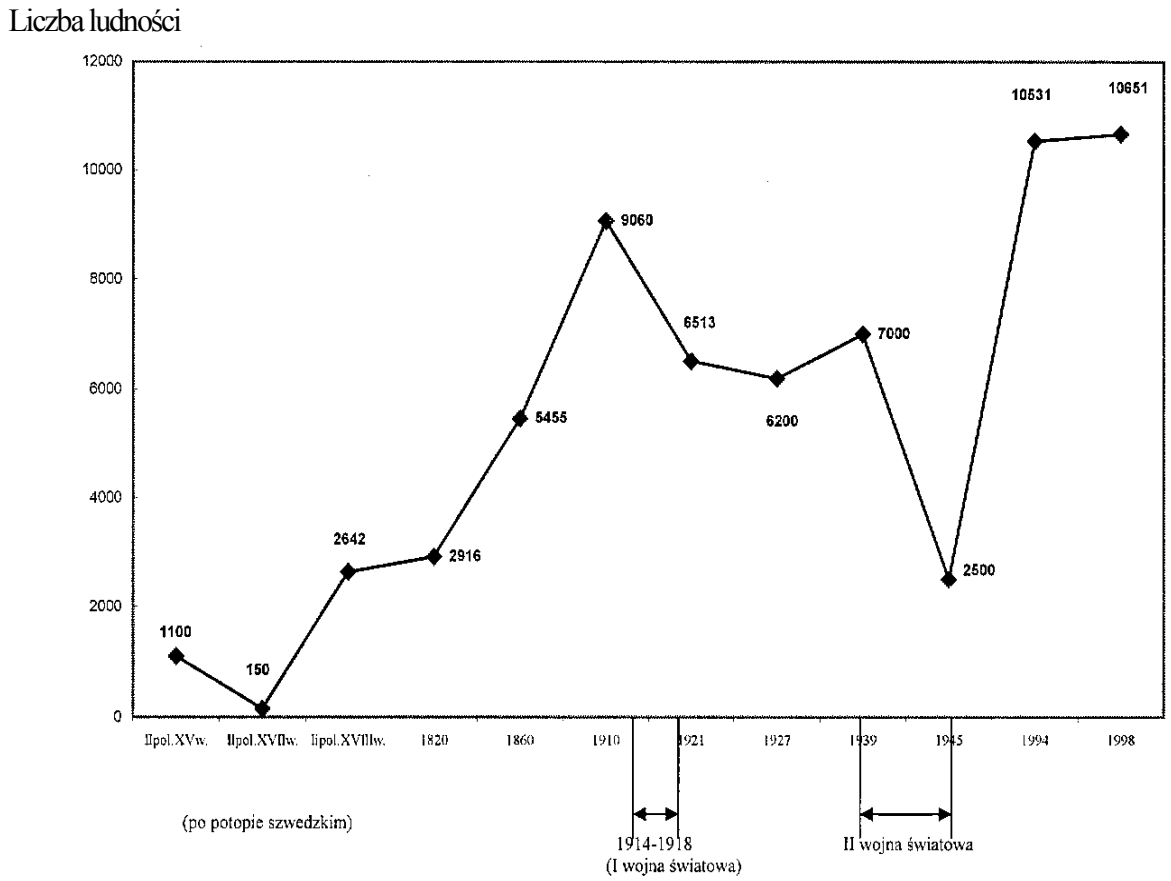

Ruch budowlany (od miasta lokacyjnego do pocz. XXw.)

liczba domów mieszkalnych

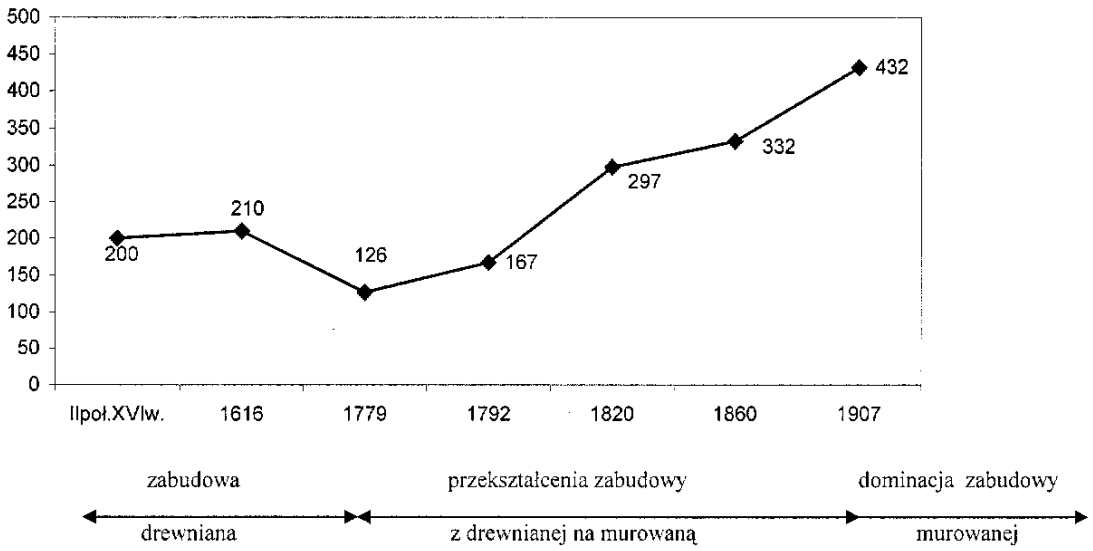

W dziedzictwie kultury materialnej i historycznej tradycji miejskiej Makowa Maz. za najważniejszą wartość należy uznać układ urbanistyczny miasta lokacyjnego, który do dzisiaj przetrwał we względnie niezniekształconej postaci. Bardzo ważnym elementem tego układu był i pozostaje średniowieczny zespół kościoła Bożego Ciała, dominujący w panoramie miasta. Późniejsze natomiast dzieje miasta nie pozostawiły po sobie tak znaczących jak miasto lokacyjne wartości historyczno - kulturowych. Zachowane jednak obiekty zabudowy historycznej miasta polokacyjnego (głównie z II-ej pół. XIX w. i pocz. XX w.) w istotny sposób kształtują obecny charakter architektoniczny śródmieścia Makowa Maz., a ich ochrona powinna stanowić jeden z głównych celów polityki przestrzennej w przekształceniach tego obszaru.

3.3. [56] Waloryzacja struktur urbanistyczno - architektonicznych historycznego układu miejskiego.

Zniszczenia wojenna Makowa Maz. na przełomie 1944 i 1945 r. dotknęły ok. 90% zabudowy historycznego układu miejskiego. Zachowały się jednak zasadnicze struktury urbanistyczno - architektoniczne tego układu, które (mimo nieprawidłowości powojennej odbudowy miasta w aspekcie konserwatorskim) składają się na interesujący zespól zabudowy pod względem klimatu urbanistycznego i kształtu architektonicznego, charakterystyczny dla małych miast pn - wsch. części Mazowsza, powstałych w procesach lokacyjnych okresu średniowiecznego. Rodzaj tych struktur i ich cechy urbanistyczno - architektoniczne przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Rodzaj struktury	Cechy urbanistyczno - architektoniczne
1.	Historyczny układ urbanistyczny miasta lokacyjnego.	Zachowany zasadniczy schemat rozplanowania miasta lokacyjnego z późniejszymi (XVIII i XIX wiecznymi) regulacjami, wprowadzającymi m.in. przebicie ciągu komunikacyjnego ze wschodu na zachód po osi rynku oraz znaczne poszerzenie części ulic i likwidację (w końcu XVIII w.) śródrynkowego bloku zabudowy (ratusza i kramów). W skład zachowanej zabudowy miasta lokacyjnego wchodzą: zespół zabudowy przyrynkowej, zespół zabudowy pierzei ul. Kilińskiego i 2 obiekty d. gminy żydowskiej.

1.1.	Zespół zabudowy przyrynkowej	Zachowana zabudowa pierzei rynkowych z końca XIX w. i pocz. XX w. Jej pochodzenie jako zabudowy murowanej sięga pocz. XIX w. Część tej zabudowy w warstwie fundamentowej tkwi w granicach parcelacji miasta lokacyjnego (działki o szer. frontu 5+7m). Murowana, piętrowa, z dachami dwuspadowymi pokrytymi blachą. Dwutraktowa, jedno-dwupasmowa, z usługami w przebudowanych wnętrzach parterów. Elewacje pozbawione wystroju architektonicznego.
1.2.	Zespół zabudowy pierzei ul. Kilińskiego	Zachowana zabudowa obu pierzei ulicznych z pocz. XX w. Zajmuje zgodnie z parcelacją miasta lokacyjnego trakty dwukrotnie szersze (~10m) od frontów działek przyrynkowych. Murowana, piętrowa, z dachami dwuspadowymi pokrytymi blachą. Trzypasmowa, dwutraktowa z sieniami w osiach bocznych i usługami w parterach. Wystrój elewacji profilowanymi gzymsami i obramieniami otworów okiennych oraz (w części) dekoracjami o motywach postsecesyjnych.
1.3.	Obiekty d. gminy żydowskiej	Zachowane 2 obiekty d. gminy żydowskiej: 1. Bożnica „Bet Hamidrasz" z 1850r. Parterowa, murowana, z dachem mansardowym pokrytym papą, mieszczącym poddasze użytkowe. Obiekt po 1945r. został przebudowany we wnętrzach na mieszkania. We wnętrzach zachowały się cztery żeliwne kolumny bimy (centralną część d. sali modlitwy). 2. Dawny dom kahalny.
2.	Zespól kościoła p.w. Bożego Ciała	Lokalizacja zespołu wzmiankowana ok. 1200r., włączona w 1421r. w granice miasta lokacyjnego. 1. Obiekt kościoła murowanego bazylikowego z ok. 1430r. (późny gotyk). Ok. 1630r. dobudowano kaplicę S w. Anny, restaurowaną w poł. XVIIIw. Częściowo spalony w 1789r. i w 1815r. Restaurowany ok. 1837r. Częściowo zniszczony na przełomie 1944-45r. Remontowany po 1944r. i w 1964r. Zachowane gotyckie ceglane mury przyziemia (do wys. naw bocznych) z użytym w nich w warstwie przypodłogowej budulcem kamiennym. Formy szczytu prezbiterium barokizujące. Sklepienie nawy głównej po odbudowie powojennej-płaskie. Część wyposażenia wnętrz pochodzi z XVIw. 2. Dzwonnica wolnostojąca murowana, ceglana, z 1926r., w stylu pseudogotyckim. Powstała na miejscu dawnej dzwonnicy.
3.	Zespół zabudowy przedmiejskiej przy ul. Grabowej	Zachowana w części obustronna zabudowa ul. Grabowej. Budynki wolnostojące, drewniane, parterowe z dachami dwuspadowymi. Użytkowane gł. jako zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Tworzy strukturę architektoniczne - urbanistyczną o charakterystycznej formie i klimacie dla dawnej ulicy przedmiejskiej.

4.	Panorama miasta z prawobrzeżnej skarpy rz. Orzyc	Struktura przestrzenna najpełniej wyrażająca wartości środowiska kulturowego Makowa Maz., syntetyzująca uprzednio wymienione zasadnicze struktury urbanistyczno-architektoniczne historycznego układu miejskiego. Czytelnie obrazuje historyczny rozwój miasta wzdłuż lewego brzegu rz. Orzyc, której zalew tworzy w pierwszym planie panoramy atrakcyjną przestrzennie podstawę horyzontalną. Główną dominantą pionową jest zespół kościoła Bożego Ciała, a horyzontalną- zespół zwartej zabudowy przyrynkowej w obszarze d. miasta lokacyjnego. Sąsiadująca z tym zespołem zabudowa przedmiejska wzdłuż rz. Orzyc, przechodząca dalej w tereny zielone otoczenia zalewu rz. Orzyc, dopełniają całość panoramy odzwierciedlającej specyficzny klimat i charakter urbanistyczno - architektoniczny historycznej przeszłości Makowa Maz.

Poza w/w strukturami istotnymi w zasobie wartości kulturowych Makowa Maz. pozostałe zlokalizowane na terenie miasta obiekty i obszary objęte ochroną na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23.07.2003 roku (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) opisane zostały w rozdziale **4**.[57]

4. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE I WSKAZANE DO OBJĘCIA PRAWNYMI FORMAMI OCHRONY[58]

Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz zabytków i dóbr kultury współczesnej na obszarze miasta odbywać się będzie poprzez:

- ochronę obiektów i założeń wpisanych do rejestru zabytków,
- strefy ochrony konserwatorskiej,
- ochronę obiektów o charakterze zabytkowym oraz pomników i miejsc pamięci objętych gminną ewidencją zabytków.

4.1. [59] Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków Woj. Mazowieckiego.

Lp.	Obszar, obiekt	Data powstania	Decyzja o wpisie do rejestru		
			Nr porządkowy	Data	Nr pisma
1.	Układ urbanistyczny Starego Miasta[60]	1417r.- - 1421r.	A-595[61]	30.06.1988r.	KL-5340/5/88
2.	Nawarstwienie kulturowe w obszarze między ulicami; Moniuszki, Kościelną, Przasnyską, Armii Krajowej, pd. granicą d. cmentarza chrześcijańskiego, pn. granicą b. cmentarza żydowskiego, rz.Orzyc.	XI-XXw.	319	3.08.1992r.	694/92
3.	Kościół p.w. Bożego Ciała z otoczeniem w promieniu 50 m[62]	ok. 1430r.	A-387[63]	26.01. 1958r.	KL IVR 120/2/58

4.	D. Bóżnica „Bet-Hamidrasz"	ok. 1850r.	A-592[64]	14.06.1988r.[65]	KL-5340/2/88
5.	D. dom kahalny	1873r.	A-593[66]	14.06.1988r.	KL-5340/3/88
6.	D. łaźnia żydowska	pocz. XXw.	A-594[67]	30.06.1988r.	KL-5340/4/88
7.	D. łaźnia miejska	1922r.	A-591[68]	1.06.1988r.	KL-5340/1/88
8.	cmentarz przykościelny - ul. Kościelna	-	A-387	26.01.1958 r.	-
9.	Przestrzenny układ komunikacyjny Mławskiej Kolei Dojazdowej (układ torowiska w granicach działki 169)	-	A 615	28.07.1995 r.	-[69]

Jakakolwiek działalność, związana z obiektami zabytkowymi lub ich otoczeniem – w tym także zmiana własności, funkcji i przeznaczenia – może być prowadzona wyłącznie na podstawie indywidualnych wytycznych konserwatorskich, poprzedzonych m.in. ekspertyzami stanu technicznego i każdorazowo wymaga akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków[70]

4.2.[71] Stanowiska archeologiczne.

Spis stanowisk archeologicznych w granicach Makowa Maz., w obrębie obszaru 43-67 b. woj. ostrołęckiego (Archiwum PSOZ 3/9/92).		
Nr porządkowy	Nr w obrębie obszaru	Podział chronologiczny materiału zabytkowego
16.	13	12 fr. ceramiki XIV - XVII w.
17.	14	8 fr. ceramiki XIV - XV w.
18.	15	4 fr. ceramiki XIV - XVII w.
19.	16	19 fr. ceramiki XIV - XVII w.
20.	17	4 fr. ceramiki XIV - XVII w.
21.	18	8 fr. ceramiki XIV - XVII w.
22.	21	22 fr. ceramiki XVI - XVIII w.
23.	25	3 fr. ceramiki XI - XIII w.; 47 fr. ceramiki IV - XVII - XIXw.
24.	26	2 fr. ceramiki starożytnej ; 2 kultura łużycka; 31 fr. ceramiki XIV - XVIIw.
25.	27	1 fr. ceramiki starożytnej; 5 fr. ceramiki XI-XIIIw.; 79 fr. ceramiki XIV - XVIIw.
26.	3	-
27.	1	-
28.	2	-
29.	4	-
30.	9	9 fr. ceramiki XIV - XVIII w.

31.	10	23 fr. ceramiki XIV - XVII w.

W przypadku obszarów objętych nadzorem archeologicznym oraz stanowisk archeologicznych – także stanowisk ujawnionych w następstwie realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, kolidujących z ich istnieniem, rodzaj i zakres niezbędnych działań związanych z ich ochroną należy dostosować do obowiązujących przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.[72]
*((Dla strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych wyznaczonej w zmianie studium wszelkie działania inwestycyjne, w tym roboty ziemne oraz zmiana charakteru dotychczasowej działalności, które mogą doprowadzić do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego wymagają postępowania zgodnego z obowiązującymi przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków. Wskazana ochrona odpowiada delegacji prawnej wynikające z przepisów Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Dz. U. z 2017 r. poz. 2187, ze zmianami. Wprowadzone zmiany powinny objąć pozostałe zabytki archeologiczne w mieście po wcześniejszej weryfikacji zasięgu zabytków i ustanowieniu odpowiednich stref ochrony konserwatorskiej)*2, (Dla strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych znajdujących się w granicach 3 zmiany studium, przyjmuje się zasady ochrony konserwatorskiej wskazane dla zabytków archeologicznych w 2 zmianie studium. Ze względu na sąsiedztwo z teren po cmentarzu żydowskim przed 1875 r ,- ul. Ciechanowska obszaru objętego zmianą studium w rejonie dworca autobusowego przy sporządzaniu planów miejscowych należy określić jego korelacje z granicami obszaru, na którym mogą znajdować się relikty po historycznym cmentarzu. W przypadku stwierdzenia występowania takich reliktów w sporządzanych planach miejscowych należy uwzględnić ich ochronę. Zasady ochrony historycznego cmentarza należy określić w sporządzanych planach miejscowych, również w przypadku powiększenia zasięgu obszaru chronionego i ujętego w gminnej ewidencji zabytków.)3*

4.3.[73] Strefa ochrony konserwatorskiej.

Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje granice wpisanego do rejestru zabytków układu urbanistycznego historycznego miasta lokacyjnego. Jest ona jednocześnie strefą ochrony archeologicznej wpisanego do rejestru zabytków obszaru nawarstwień kulturowych. Ustalenia w zakresie ochrony wartości kulturowych w granicach strefy ochrony konserwatorskiej zawiera obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz – sektor C[74], zatwierdzony uchwałą Nr XI/55/2003 Rady Miasta w Makowie Maz., z dnia 11.12.2003 r.[75] Treść tych ustaleń nie wymaga rewizji z tytułu określonej w studium polityki przestrzennej w obszarze miasta, a ich wykonywanie z mocy właściwych przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy Prawo Budowlane powinno odbywać się pod nadzorem Służby Ochrony Zabytków.

4.4. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków .[76]

W obszarze Makowa Maz. znajduje się szereg obiektów budowlanych podlegających ochronie konserwatorskiej, nie wpisanych do rejestru zabytków. Są to obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji zabytków:

- obszar po cmentarzu żydowskim przed 1875 r.- ul. Ciechanowska,
- cmentarz żołnierzy radzieckich ok. 1950 -1955 r. - ul. Sportowa,
- cmentarz parafialny przeł. XIX i XX w. - ul. Moniuszki/Cmentarna,
- cmentarz parafialny (obecnie skwer) ok. 1832 - 34 r. - ul. Moniuszki/Armii Krajowej,
- dawny cmentarz żydowski schyłek XVIII w.- ul. Przasnyska! Adamowska,
- dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r. - ul. Mickiewicza 33,
- dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r. - ul. Mickiewicza 30,

- dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r. - ul. Mickiewicza 28,
- dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r. - ul. Mickiewicza - 26,
- dom mieszkalny murowany 1940 - 42 r. - ul. Mickiewicza 25,
- dom mieszkalny murowany 1930 - 35 r. - ul. Mickiewicza 16,
- dom mieszkalny murowany 1955 r. –ul. Mickiewicza 5,
- pomnik pamięci społeczności żydowskiej 1988 r. ul. Adamowska 7,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. - ul. Adamowska 2,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 - 30 r. - ul. Armii Krajowej 80,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Armii Krajowej 67,
- dom mieszkalny murowany ok. 1900 r. - ul. Armii Krajowej 65,
- młyn mechaniczny I ćw. XX w. - ul. Armii Krajowej 12,
- dom mieszkalny murowany 1930 - 35 r. - ul. Armii Krajowej 9,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 r. - ul. Armii Krajowej 6,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1927 r. ul. Ciechanowska 4,
- budynek stacji kolejowej ok. 1950 - ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża/Kolejowa
- dom mieszkalny murowany ok. 1955 r. - ul. Franciszkańska 14,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1900 r. - ul. Grabowa 56,
- kapliczka przydrożna murowana 2 ćw. XIX w. - ul. Grabowa 50,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Grabowa 50,
- dom mieszkalny drewniany Kon. XIX w. - ul. Grabowa 48,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1912 r. - ul. Grabowa 46,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Grabowa 38,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1912 r. - ul. Grabowa 35/37,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Grabowa 31,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Grabowa 25,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1900 r. - ul. Grabowa 21,
- dom murowany 1 ćw. XX w. - ul. Grabowa 14,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Grzybowa 6,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Grzybowa 4,
- dom mieszkalny murowany ok. 1912 r. - ul. Kilińskiego 12,
- dom mieszkalny murowany ok. 1926 r. - ul. Kilińskiego 10,
- dom mieszkalny murowany ok. 1910 r. - ul. Kilińskiego 8,
- dom mieszkalny murowany po 1900 r. - ul. Kilińskiego 7/9,
- dom mieszkalny murowany ok. 1900 r. - ul. Kilińskiego 6,
- dom mieszkalny murowany ok. 1900 r. - ul. Kilińskiego 5,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. – ul. Kościelna 14,
- dawna plebania murowany 4 ćw. XIX w. - ul. Kościelna 11,
- bud. dawnej elektrowni wodnej murowany ok. 1925 r. przy kładce przez rz. Orzyc,
- pomnik Chwała Saperom - Park Sapera,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Moniuszki 99,
- krzyż przydrożny 1904 r. - ul. Moniuszki 115,
- dom mieszkalny murowany ok. 1935 r. - ul. Moniuszki 74,
- krzyż wotywny ok. 1887 r. - ul. Moniuszki 70,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Moniuszki 69,
- dom mieszkalny drewniany pocz. XX w. - ul. Moniuszki 63,
- dom mieszkalny drewniany 1925 – 1930 r. - ul. Moniuszki 60,

- dom mieszkalny drewniany 1925 – 1930 r. - ul. Moniuszki 56,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 52,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 49,
- dawna piekarnia murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 42,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 41,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 35 r. ul. - Moniuszki 39,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 38,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 r. - ul. Moniuszki 32,
- dom mieszkalno - usługowy murowany ok. 1930 r. - ul. Moniuszki 24,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 22,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. - ul. Moniuszki 19,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 18,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Moniuszki 14,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 - 1930 r. - ul. Moniuszki 13,
- dom mieszkalny murowany poł. XIX w. - ul. Moniuszki 9,
- dom mieszkalny murowany 1 ćw. XX w. - ul. Moniuszki 5,
- dom mieszkalny murowany ok. 1955 r. - ul. Moniuszki 1,
- dom mieszkalny murowany ok. 1935 r. - ul. 1 Maja 9,
- budynek biurowy ok. 1955 r. - ul. Mazowiecka 18,
- pomnik poległych Polaków w latach 1914-1920 1989 r. - ul. Kościuszki (przy ogrodzeniu cmentarza przykościelnego),
- figura Maryjna 1927 r. - ul. Kościuszki (przy ogrodzeniu cmentarza przykościelnego),
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 1935 r. - ul. Nadrzeczna 1,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Ogrodowa 8,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Ogrodowa 7,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Ogrodowa 6,
- dom mieszkalny murowany ok. 1940 - 1943 r. - ul. Przasnyska 62,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Przasnyska 52,
- krzyż wotywny 1933 r. - ul. Przasnyska 45,
- dom mieszkalny drewniany 1 ćw. XX w. - ul. Przasnyska 44,
- budynek dawnego młyna mechanicznego 1 ćw. XX w. - ul. Przasnyska 40,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 1935 r. - ul. Polna 4,
- dom mieszkalny murowany ok. 1920 - 1930 r. - ul. Rynek 28,
- dom mieszkalny murowany ok. 1920 - 1930 r.- ul. Rynek 28,
- dom mieszkalny murowany ok. 1918 r. - ul. Rynek 25,
- dom mieszkalny murowano - drewniany ok. 1930 r. - ul. Rynek 21,
- dom mieszkalny murowany 1 ćw. XX w. - ul. Rynek 20
- dom mieszkalny murowany 1 ćw. XX w. - ul. Rynek 19,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. - ul. Rynek 13/14,
- dom mieszkalny murowany 4 ćw. XIX w. - ul. Rynek 12,
- dom mieszkalny murowany ok. 1925 r. - ul. Rynek 7,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. - ul. Rynek 5a,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. - ul. Rynek 5,
- dom mieszkalny murowany 2 poł. XIX w. ul. Rynek 3,
- pomnik rocznicy lokacji miasta 1971 r. - ul. Rynek,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 r. - ul. Sportowa 64,

- dom mieszkalny drewniany ok. 1930 - 1935 r. - ul. Sportowa 62,
- mogiła pomordowanych - ul. Sportowa,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Wiśniowa 1,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 r. - ul. Warszawska 30,
- dom mieszkalny drewniany ok. 1935 - 1937 r. - ul. Warszawska 24,
- płyta upamiętniająca miejsce masowego mordu 1967 r. - las Grzanka. [77]

5. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY.[78]

5.1.[79] Historyczny układ urbanistyczno - architektoniczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej.

Maków Maz. powstał jako miasto lokacyjne w latach 1417 - 1421. Jego rozwój historyczny przed- i polokacyjny był przedmiotem opracowania studium historyczno - urbanistycznego, wykonanego w P.P. PKZ Oddział w Warszawie, W-wa 1979 r. Opracowanie to zawiera dokumentację historyczną wartości kulturowych miasta oraz wskazania i wytyczne konserwatorskie dla działań planistycznych i inwestycyjnych w mieście. Wytyczne te stanowiły z kolei element ustaleń już nieobowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta a także były podstawą do sformułowania, w treści studium przyjętego uchwałą nr XXVI/204/01 z dnia 15.02.2001 r, zasad przekształceń w obszarze historycznego centrum. Zgodnie z założeniami studium z 2001 r. kierunki działań w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej powinny obejmować m.in.:

- utrzymanie linii rozgraniczających bloków zabudowy historycznego układu urbanistycznego;
- utrzymanie w obszarze d. miasta lokacyjnego funkcji mieszkaniowo - usługowych, z usługami w parterach zabudowy pierzei przyulicznych oraz funkcji usług publicznych ogólnomiejskich;
- utrzymanie funkcji mieszkaniowej w zabudowie ul. Grabowej;
- uzupełnienia zabudowy pierzei przyulicznych w blokach zabudowy d. miasta lokacyjnego;
- utrzymanie linii zabudowy historycznej w obszarach: d. miasta lokacyjnego i zespołu zabudowy przedmiejskiej pierzei przyulicznej ul. Grabowej;
- utrzymanie skali i formy architektonicznej zachowanej zabudowy historycznej;
- ukształtowanie głównego ciągu pieszego o charakterze promenady wzdłuż nadbrzeża rzeki Orzyc w obszarze historycznego układu miejskiego w ulicach: Kilińskiego - Rynek - Bużniczna - Franciszkańska - Grabowa - Adamowska - nadbrzeże rz. Orzyc – Kościuszki;
- zachowanie i ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz objętych gminną ewidencją zabytków.

W roku 2003 Uchwałą Nr XI/55/2003 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 11 grudnia 2003 r. przyjęty został obowiązujący Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki; Sektor C, który określił szczegółowe zasady ochrony historycznego układu urbanistyczno – architektonicznego, na obszarze wpisanym do rejestru zabytków.[80]

[81]

[82]

[83]

[84]

5.2. Pozostałe obszary znajdujące się w granicach administracyjnych miasta.[85]

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów a także zasady kształtowania ładu przestrzennego dla poszczególnych terenów, określonych symbolami zgodnymi z częścią graficzną (rysunek kierunków) przedstawia poniższa tabela:

Symbol obszaru	Kierunki przeznaczenia terenów	Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów	Zasady kształtowania ładu przestrzennego	Zasady ochrony i kształtowania środowiska
1	2	3	4	5
MR	Podstawowe: - Zabudowa zagrodowa i agroturystyczna; - Tereny rolne, sady, ogrody, pastwiska. Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej.	Powierzchnia biologicznie czynna min.: - min. 60% powierzchni działki w przypadku zabudowy mieszkaniowej,	Maksymalna wysokość zabudowy 2 kondygnacje nadziemne z poddaszem użytkowym i nie więcej niż 9 m liczone od poziomu terenu do kalenicy dachu. Spadek dachu Dachy spadziste, spadek skoordynowany ze spadkami dachów na działkach sąsiadujących..	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Zakaz zabudowy na terenach zagrożeń powodziowych oraz osuwania się mas ziemnych wskazanych w studium. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
MN1	Podstawowe: - Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna obejmująca budynki mieszkalne wolnostojące, bliźniacze, szeregowe. Uzupełniające: - Zabudowa usługowa obejmująca wolnostojące, wbudowane lub dobudowane obiekty i lokale usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie związane z obsługą terenów mieszkaniowych; - Samodzielne obiekty usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie, związane z obsługą terenów	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,4 Powierzchnia biologicznie czynna min.: - 50% powierzchni działki w przypadku zabudowy mieszkaniowej, - 30% powierzchni działki w przypadku zabudowy mieszkaniowo – usługowej lub usługowej . Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - min 2 miejsca parkingowe na jeden budynek. - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2	Maksymalna wysokość zabudowy 2 kondygnacje nadziemne z poddaszem użytkowym przy czym wysokość zabudowy powinna być zbliżona do wysokości zabudowy sąsiadującej z tolerancja do 1 kondygnacji. W przypadku rozbudowy lub przebudowy zabudowy bliźniaczej i szeregowej należy utrzymać istniejące gabaryty. Spadek dachu Dachy spadziste, spadek skoordynowany ze spadkami dachów na działkach sąsiadujących.. Na terenach, gdzie występuje zabudowa w formie grup budynków mieszkalnych (osiedli) kontynuacja tego sposobu zabudowy powinna następować poprzez	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Wyklucza się usługi mogące stwarzać uciążliwość dla mieszkańców lub mogące pogarszać stan środowiska.. Wszystkie zespoły zabudowy mieszkaniowej powinny zyskać status obszarów akustycznie chronionych.. Zakaz zabudowy na terenach zagrożeń powodziowych oraz osuwania się mas ziemnych wskazanych w studium. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód

	mieszkaniowych, jako dominująca forma działki; - Budynki gospodarcze, garaże na samochody osobowe; - Zieleń towarzysząca Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej; - Istniejąca zabudowa zagrodowa bez prawa do rozbudowy i modernizacji. Dopuszczone wyłącznie na podstawie szczegółowych ustaleń planu miejscowego: - Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca o charakterze rezydencjonalnym; - Kontenery mieszkalne pełniące rolę mieszkań socjalnych dla najuboższych mieszkańców miasta; - Obiekty użyteczności publicznej; - Obiekty rzemiosła, usług produkcyjno – technicznych, handlu hurtowego; - Obiekty mieszkalnictwa zbiorowego – hotele.	min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). - dla zakładów produkcyjnych i rzemiosła - 25 miejsc parkingowych na 100 zatrudnionych (min. 2 stanowiska na 1 obiekt) - dla miejsc noclegowych zabudowy pensjonatowej i hoteli – 20 miejsc na 100 łóżek, dla pokoi gościnnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej – 1 miejsce parkingowe na 1 pokój. Szerokość ulic w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min. 8 - 10 m w liniach rozgraniczających. Wielkość działek w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min 300 m2 max 1500 m2	uzupełnianie istniejących grup budynków.	publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
MN2	Podstawowe: Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca. Uzupełniające: - Zabudowa usługowa obejmująca wolnostojące, wbudowane lub dobudowane obiekty i lokale usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,3 Powierzchnia biologicznie czynna min.: - 50% powierzchni działki w przypadku zabudowy mieszkaniowej, - 30% powierzchni działki w przypadku zabudowy mieszkaniowo – usługowej lub usługowej . Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zabudowy	Maksymalna wysokość zabudowy 2 kondygnacje nadziemne z poddaszem użytkowym i nie więcej niż 9 m liczone od poziomu terenu do kalenicy dachu. Spadek dachu Dachy o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni Dopuszcza się dachy płaskie o ile zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Wyklucza się usługi mogące stwarzać uciążliwość dla mieszkańców lub mogące pogarszać stan środowiska.. Wszystkie zespoły zabudowy mieszkaniowej powinny

	otoczenie związane z obsługą terenów mieszkaniowych; - Budynki gospodarcze, garaże na samochody osobowe; - Zieleń towarzysząca. Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej; - Istniejąca zabudowa zagrodowa bez prawa do rozbudowy i modernizacji; Dopuszczone wyłącznie na podstawie szczegółowych ustaleń planu miejscowego: - Samodzielne obiekty usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie, jako dominująca forma działki; - Obiekty użyteczności publicznej.	mieszkaniowej jednorodzinnej - min 2 miejsca parkingowe na jeden budynek. - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). Szerokość ulic w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min. 8 - 10 m w liniach rozgraniczających. Wielkość działek w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min 400 m2 – dla zabudowy mieszkaniowej min 1500 m2 - – dla zabudowy mieszkaniowo - usługowej	zrealizowana jest z zastosowaniem dachu płaskiego lub planuje się realizację całego zespołu zabudowy z dachami płaskimi. Na terenach, gdzie występuje zabudowa w formie grup budynków mieszkalnych (osiedli) kontynuacja tego sposobu zabudowy powinna następować poprzez uzupełnianie istniejących grup budynków.	zyskać status obszarów akustycznie chronionych.. Zakaz zabudowy na terenach zagrożeń powodziowych oraz osuwania się mas ziemnych wskazanych w studium. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
MW1	Podstawowe: Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Uzupełniające: - Zabudowa usługowa obejmująca wolnostojące, wbudowane lub dobudowane obiekty i lokale usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie związane z obsługą terenów mieszkaniowych; - Obiekty i urządzenia obsługi komunikacji kołowej takie jak garaże, parkingi; - Zieleń towarzysząca.	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,8 Powierzchnia biologicznie czynna min. 30% powierzchni działki. Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zabudowy wielorodzinnej - 1 miejsce parkingowe na jedno mieszkanie dla istniejącej zabudowy wielorodzinnej oraz 1,5 miejsca parkingowego dla projektowanej zabudowy wielorodzinnej, - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc	Maksymalna wysokość zabudowy 5 kondygnacji naziemnych dla funkcji podstawowej i nie więcej niż 15 m do poziomu okapu. Spadek dachu skoordynowany ze spadkami dachów na działkach sąsiadujących.. Na terenach, gdzie występuje zabudowa w formie grup budynków mieszkalnych (osiedli) kontynuacja tego sposobu zabudowy powinna następować poprzez uzupełnianie istniejących grup budynków.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Wyklucza się usługi mogące stwarzać uciążliwość dla mieszkańców lub mogące pogarszać stan środowiska.. Wszystkie zespoły zabudowy mieszkaniowej powinny zyskać status obszarów akustycznie chronionych.. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości

	Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej. Dopuszczone wyłącznie na podstawie szczegółowych ustaleń planu miejscowego: - Samodzielne obiekty usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie, jako dominująca forma działki; - Obiekty użyteczności publicznej.	konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). Szerokość ulic w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min. 8 - 10 m w liniach rozgraniczających.		mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
MW2	Podstawowe: Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Uzupełniające: - Budynki gospodarcze, garaże na samochody osobowe, obiekty małej architektury; - Zieleń towarzysząca. Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej.	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,6 Powierzchnia biologicznie czynna min. 30% powierzchni działki. Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zabudowy wielorodzinnej - 1 miejsce parkingowe na jedno mieszkanie dla istniejącej zabudowy wielorodzinnej oraz 1,5 miejsca parkingowego dla projektowanej zabudowy wielorodzinnej, - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). Szerokość ulic w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min. 8 - 10 m w liniach rozgraniczających.	Maksymalna wysokość zabudowy 3 kondygnacje naziemne dla funkcji podstawowej i nie więcej niż 12 m do poziomu okapu. Spadek dachu skoordynowany ze spadkami dachów na działkach sąsiadujących.. Na terenach, gdzie występuje zabudowa w formie grup budynków mieszkalnych (osiedli) kontynuacja tego sposobu zabudowy powinna następować poprzez uzupełnianie istniejących grup budynków.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Wyklucza się usługi mogące stwarzać uciążliwość dla mieszkańców lub mogące pogarszać stan środowiska.. Wszystkie zespoły zabudowy mieszkaniowej powinny zyskać status obszarów akustycznie chronionych.. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.

MU	Podstawowe: - Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna obejmująca budynki mieszkalne wolnostojące, bliźniacze, szeregowe; - Zabudowa małych domów mieszkalnych; - Zabudowa usługowa obejmująca wolnostojące, wbudowane lub dobudowane obiekty i lokale usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie. - Samodzielne obiekty usługowe o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie, jako dominująca forma działki; Uzupełniające: - Budynki gospodarcze, garaże na samochody osobowe. - Zieleń towarzysząca Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej. Dopuszczone wyłącznie na podstawie szczegółowych ustaleń planu miejscowego: - Zabudowa o funkcji mieszkalnictwa zbiorowego z zakresu małych hoteli, pensjonatów; - Obiekty użyteczności publicznej; - Obiekty rzemiosła, usług produkcyjno – technicznych, handlu hurtowego.	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,5 Powierzchnia biologicznie czynna - 50% powierzchni działki w przypadku zabudowy mieszkaniowej, - 30% powierzchni działki w przypadku zabudowy mieszkaniowo – usługowej, - 40% powierzchni działki w przypadku zabudowy usługowej. Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - min 2 miejsca parkingowe na jeden budynek. - dla zabudowy wielorodzinnej - 1 miejsce parkingowe na jedno mieszkanie dla istniejącej zabudowy wielorodzinnej oraz 1,5 miejsca parkingowego dla projektowanej zabudowy wielorodzinnej, - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). - dla miejsc noclegowych zabudowy pensjonatowej i hoteli – 20 miejsc na 100 łóżek, dla pokoi gościnnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej – 1 miejsce parkingowe na 1 pokój.	Maksymalna wysokość zabudowy 2-3 kondygnacji nadziemnych z poddaszem użytkowym. Spadek dachu Dachy spadziste, spadek skoordynowany ze spadkami dachów na działkach sąsiadujących.. Na terenach, gdzie występuje zabudowa w formie grup budynków mieszkalnych (osiedli) kontynuacja tego sposobu zabudowy powinna następować poprzez uzupełnianie istniejących grup budynków.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Wyklucza się usługi mogące stwarzać uciążliwość dla mieszkańców lub mogące pogarszać stan środowiska.. Wszystkie zespoły zabudowy mieszkaniowej powinny zyskać status obszarów akustycznie chronionych.. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.

UM	Podstawowe: Obiekty rzemiosła, usług produkcyjno – technicznych, handlu hurtowego i detalicznego oraz inne obiekty usługowe. Uzupełniające: - Zabudowa mieszkaniowa dla właścicieli obiektów; - Obiekty i urządzenia obsługi komunikacji kołowej takie jak garaże, parkingi; - Budynki gospodarcze, garaże na samochody osobowe, obiekty małej architektury; - Zieleń towarzysząca. Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej; - Istniejąca zabudowa zagrodowa bez prawa do rozbudowy i modernizacji. Dopuszczone wyłącznie na podstawie szczegółowych ustaleń planu miejscowego: - Obiekty i urządzenia obsługi komunikacji kołowej takie jak stacje paliw, obiekty obsługi samochodów itp; - Obiekty użyteczności publicznej.	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,5 Powierzchnia biologicznie czynna Min 30% powierzchni działki. Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zakładów produkcyjnych i rzemiosła - 25 miejsc parkingowych na 100 zatrudnionych, - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - min 2 miejsca parkingowe na jeden budynek. Szerokość ulic w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min. 8 -10 m w liniach rozgraniczających.	Maksymalna wysokość zabudowy 2 kondygnacje nadziemne z poddaszem użytkowym i nie więcej niż 9 m liczone od poziomu terenu do kalenicy dachu. Dopuszcza się zwiększenie wysokości do 15 m do kalenicy w rejonie ulicy Ciechanowskiej, na odcinku pomiędzy ul. Przasnyską oraz Kolejową. Spadek dachu Dachy o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni Dopuszcza się dachy płaskie o ile zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie zrealizowana jest z zastosowaniem dachu płaskiego lub planuje się realizację całego zespołu zabudowy z dachami płaskimi.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Ewentualna uciążliwość obiektów nie może wykraczać poza granice lokalizacji ani kolidować z sąsiadującą funkcją mieszkaniową Konieczność kształtowania pasów zieleni na styku z zabudowa mieszkaniową oraz wzdłuż głównych dróg. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.

UP	Podstawowe: - Obiekty rzemiosła, usług produkcyjno – technicznych, handlu hurtowego i detalicznego oraz inne obiekty usługowe. - Parkingi obsługujące cmentarz czynny. Uzupełniające: - Budynki gospodarcze, garaże na samochody osobowe, obiekty małej architektury; - Zieleń towarzysząca. Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej.	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,5 Powierzchnia biologicznie czynna Min 30% powierzchni działki. Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zakładów produkcyjnych i rzemiosła - 25 miejsc parkingowych na 100 zatrudnionych, - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). - dla obsługi cmentarza wg potrzeb.	Maksymalna wysokość zabudowy 2 kondygnacje nadziemne z poddaszem użytkowym i nie więcej niż 9 m liczone od poziomu terenu do kalenicy dachu. Spadek dachu Dachy o kącie nachylenia połaci 30-45 stopni Dopuszcza się dachy płaskie o ile zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie zrealizowana jest z zastosowaniem dachu płaskiego lub planuje się realizację całego zespołu zabudowy z dachami płaskimi.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Ewentualna uciążliwość obiektów nie może wykraczać poza granice lokalizacji ani kolidować z sąsiadującą funkcją mieszkaniową Konieczność kształtowania pasów zieleni na styku z zabudowa mieszkaniową oraz wzdłuż głównych dróg. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
U	Podstawowe: - Budynki użyteczności publicznej o znaczeniu ogólnomiejskim; - Ważniejsze obiekty usług komercyjnych. Uzupełniające: - Obiekty i urządzenia umożliwiające parkowanie samochodów oraz obsługę komunikacyjną mieszkańców; - Zieleń towarzysząca. Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej.	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 1,0 Powierzchnia biologicznie czynna Zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy).	Maksymalna wysokość zabudowy Skoordynowana z gabarytami budynków sąsiednich. Spadek dachu Skoordynowany ze spadkami dachów na działkach sąsiadujących..	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.

UH	Podstawowe: Obiekty handlowo - usługowe o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m2, lecz nie więcej niż 2000 m2. Uzupełniające: - Obiekty i urządzenia umożliwiające parkowanie samochodów oraz obsługę komunikacyjną; - Zieleń towarzysząca Dopuszczone: - Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej.	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 1,0 Powierzchnia biologicznie czynna - w rejonie pn. przy ul. Ciechanowskiej lub Przasnyskiej min. 25% - w rejonie wsch. przy ul. Mazowieckiej min. 30% Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla centrów handlowo – usługowych 35 stanowisk na 1000 m2 powierzchni użytkowej budynków. - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). Szerokość ulic w przypadku podziału nieruchomości na działki budowlane: min. 8 -10 m w liniach rozgraniczających.	Maksymalna wysokość zabudowy Skoordynowana z gabarytami budynków sąsiednich lecz nie więcej niż - w rejonie wsch. przy ul. Mazowieckiej 15 m - w rejonie pn. przy ul. Ciechanowskiej lub Przasnyskiej 12 m a dla budynków biurowych do 4-ch kondygnacji naziemnych. Spadek dachu Skoordynowany ze spadkami dachów na działkach sąsiadujących..	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych..
PSU	Podstawowe: Budynki produkcyjne, magazynowe, składowe, bazy techniczne i transportowe wraz z ich zapleczem, budynki administracyjne, gospodarcze i urządzenia zaplecza technicznego związane z daną działalnością. Uzupełniające: - Obiekty handlu hurtowego; - Komunikacja wewnętrzna, miejsca parkowania, place manewrowe, urządzenia infrastruktury technicznej służące obsłudze tych obiektów; - Zieleń towarzysząca. Dopuszczone:	Wskaźnik intensywności zabudowy max. 0,5. Powierzchnia biologicznie czynna - w rejonie wsch. przy ul. Mazowieckiej: min 30% powierzchni działki dla funkcji podstawowej, min 30% powierzchni działki w przypadku obiektów handlowo – usługowych, - w rejonie pn. przy ul. Ciechanowskiej lub Przasnyskiej: min 30% powierzchni działki dla funkcji podstawowej, min 25% powierzchni działki w przypadku obiektów handlowo – usługowych, - w rejonie pd. przy ul. DCK lub Moniuszki: min 30% powierzchni działki dla funkcji podstawowej. Szerokość ulic w przypadku podziału	Maksymalna wysokość zabudowy - w rejonie wsch. przy ul. Mazowieckiej: 10,0 m od poziomu terenu dla budynków o funkcji podstawowej a dla budynków biurowych do 2-ch kondygnacji naziemnych. - w rejonie pn. przy ul. Ciechanowskiej lub Przasnyskiej: 15,0 m od poziomu terenu dla budynków o funkcji podstawowej a dla budynków biurowych do 4-ch kondygnacji naziemnych. - w rejonie pd. przy ul. DCK lub Moniuszki: 10,0 m od poziomu terenu dla budynków o funkcji podstawowej a dla budynków biurowych do 3-ch	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Ewentualna uciążliwość obiektów nie może wykraczać poza granice lokalizacji ani kolidować z sąsiadującą funkcją mieszkaniową. Konieczność kształtowania pasów zieleni na styku z zabudowa mieszkaniową oraz wzdłuż głównych dróg. Zaleca się unikać lokalizowania na terenie miasta przedsięwzięć zaliczanych do zakładów dużego lub

	- Obiekty infrastruktury drogowej; - Sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym obiekty i urządzenia zewnętrzne infrastruktury komunalnej; - Obiekty i urządzenia obsługi komunikacji kołowej takie jak stacje paliw, obiekty obsługi samochodów, garaże, parkingi itp; - Istniejąca zabudowa zagrodowa i jednorodzinna bez prawa do rozbudowy i modernizacji. Dopuszczone wyłącznie na podstawie szczegółowych ustaleń planu miejscowego: - Obiekty użyteczności publicznej; - Obiekty handlowo - usługowe o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m2, lecz nie więcej niż 2000 m2; - Zabudowa usługowa z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej dla właścicieli obiektów.	nieruchomości na działki budowlane: min. 8 -10 m w liniach rozgraniczających. Minimalna powierzchnia dla nowej wydzielonej działki budowlanej w przypadku funkcji podstawowej: -w rejonie wsch. przy ul. Mazowieckiej: 2000 m2, - w rejonie pn. przy ul. Ciechanowskiej lub Przasnyskiej: 3000 m2, - w rejonie pd. przy ul. DCK lub Moniuszki: 3000 m2, Wskaźniki potrzeb miejsc parkingowych: - dla zakładów produkcyjnych i rzemiosła - 25 miejsc parkingowych na 100 zatrudnionych, - dla usług, biur, handlu itp. - 30 miejsc parkingowych na 1000m2 powierzchni użytkowej budynków lub na 100 miejsc konsumpcyjnych, (dla usług o powierzchni mniejszej niż 100m2 min. 2 stanowiska na 1 obiekt lub lokal usługowy). -dla centrów handlowo-usługowych - 35 stanowisk na 1000 m2 powierzchni użytkowej budynków, - dla centrów handlowo – usługowych 35 stanowisk na 1000 m2 powierzchni użytkowej budynków.	kondygnacji naziemnych.	zwiększonego ryzyka w rozumieniu art. 248 – Prawo ochrony środowiska. W przypadku zaistnienia przesłanek ekonomicznych do realizacji ww. obiektów na terenie miasta dopuszcza się ich lokalizację wyłącznie na obszarach PSU oraz przy założeniu, iż spełnione zostaną wymagania dla zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka określone przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz wymagania określone przepisami odrębnymi. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
ZD	Podstawowe: - Ogrody działkowe.	Nie ustala się.	Nie ustala się.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych..

ZO	Podstawowe: - Ogrody przydomowe zlokalizowane w zabudowie wzdłuż nabrzeża rzeki Orzyc.	Nie ustala się.	Nie ustala się.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Zakaz zabudowy na terenach zagrożeń powodziowych oraz osuwania się mas ziemnych wskazanych w studium. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
ZP	Podstawowe: - Tereny zieleni parkowej; - Tereny cmentarzy nieczynnych o charakterze parkowym; - Skwery, zieleńce. Uzupełniające: - Ścieżki spacerowe, rowerowe, obiekty i urządzenia małej architektury; - Urządzenia i sieci infrastruktury technicznej,; - Drogi wewnętrzne.	Powierzchnia zabudowana obiektami nie może przekraczać 10% powierzchni całej jednostki parkowej.	Nie ustala się.	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
ZPS	Podstawowe: - Zieleń urzadzona, obiekty małej architektury; - Obiekty sportu, rekreacji i wypoczynku w formie zespołów obiektów kubaturowych charakterze pawilonów parkowych lub obiektów wielofunkcyjnych; - Terenowe urządzenia o funkcji sportowej. Dopuszczone: - Ścieżki spacerowe, rowerowe, obiekty i urządzenia małej	Powierzchnia zabudowana obiektami nie może przekraczać 20% powierzchni całej jednostki parkowej.	Maksymalna wysokość zabudowy 9 m	Konieczność dostosowania zabudowy i zagospodarowania terenów do obowiązujących przepisów dotyczących ochrony obiektów i zespołów o wartościach kulturowych i przyrodniczych.. Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii

	architektury; - Urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.			brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
ZC	Podstawowe: - Cmentarz czynny. Uzupełniające: - Zieleń parkowa; - Obiekty kubaturowe związane z obsługą cmentarza. Dopuszczone: - Urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, dla potrzeb lokalnych.	Nie ustala się.	Nie ustala się.	Zagospodarowanie terenów musi być zgodne z obowiązującymi przepisami szczególnymi . W 50- metrowej strefie graniczonego użytkowania cmentarza przewiduje się lokalizację miejsc postojowych i usługi związane z obsługą cmentarza.
LS	Podstawowe: -Lasy w tym nieruchomości gruntowe nadleśnictwa związane z gospodarką leśną, stanowiące część składową struktury przyrodniczej miasta. Dopuszczone: - Urządzenia infrastruktury technicznej i obiekty służące gospodarce leśnej.	Nie ustala się.	Nie ustala się – obszary są wyłączone z możliwości zabudowy.	-
ZN	Podstawowe: - Zieleń nieurządzona towarzysząca rzece Orzyc i ciekom wodnym. Dopuszczalne: - Szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe.	Nie ustala się.	Nie ustala się – obszary są wyłączone z możliwości zabudowy.	Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez obszar.
TO	Podstawowe: - Użytki rolne, łąki, sady, pastwiska. Dopuszczone: - Drogi dojazdowe, gospodarcze i wewnętrzne; - Szlaki turystyczne i	Nie ustala się.	Nie ustala się – obszary są wyłączone z możliwości zabudowy.	Na obszarach położonych w rejonie rzeki lub cieków wodnych zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania

	ścieżki rowerowe; - Istniejąca zabudowa zagrodowa i jednorodzinna bez prawa do rozbudowy i modernizacji.			lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.

* Mimo, iż na załączniku graficznym przyjęto wspólne oznaczenia dla obszarów zlokalizowanych w strefie ochrony konserwatorskiej i dla pozostałych terenów w granicach miasta, poniższe zestawienie nie dotyczy strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej, w której szczegółowe ustalenia precyzuje obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

** Przez zieleń towarzyszącą rozumie się wszelkie formy zieleni zarówno publicznej i niepublicznej w tym: zieleń urządzoną (parki, skwery, zieleńce, szpalery drzew w ulicach, pasy zieleni przydrożnej, zieleń izolacyjna, zieleń przydomową) oraz zieleń nie urządzoną – zadrzewienia, zakrzewienia itp.

*** W studium dopuszcza się lokalizowanie obiektów o przeznaczeniu odbiegającym od określonego, jako podstawowe lub uzupełniające (przeznaczenie dopuszczone wyłącznie na podstawie szczegółowych ustaleń planu miejscowego) przy czym szczegółową lokalizację takich obiektów oraz zasady kształtowania zabudowy powinien określić plan miejscowy.

****** Dla wszystkich projektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej i wielorodzinnej) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny ustalać, jako standard:**

- **min. 30% projektowanego terenu mieszkaniowego urządzonego, jako zieleń ogólnodostępna (parki, skwery, zieleńce itp.)**
- **dla każdego projektowanego terenu mieszkaniowego zapewnić rezerwę terenu przeznaczoną pod realizację usług związanych z obsługą terenu mieszkaniowego w zakresie usług oświaty (np. szkoły, przedszkola) lub zdrowia (np. przychodnie lekarskie) oraz w zakresie usług sportu, rekreacji i wypoczynku.**

Pozostałe ustalenia dla nowej zabudowy oraz nowo zabudowywanych terenów wynikające z treści wniosków, bądź opinii instytucji i organów wymienionych w art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003 roku (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z. późn. zm.):

1) Z uwagi na obowiązujące, w okresie opracowywania zmiany Studium, przepisy - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie sposobu zgłaszania i oznakowania przeszkód lotniczych (Dz.U. Nr 130 z 2003 r., poz. 1193 z późn. zm.) w przypadku realizacji na terenie Makowa Mazowieckiego jakichkolwiek obiektów o wysokości równej lub większej od 50 m n.p.t., lokalizacja takich obiektów powinna być uzgadniania z Szefostwem Sił Zbrojnych RP każdorazowo przed wydaniem pozwolenia na budowę. W przypadku zmiany przepisów spełnić należy wymagania dotyczące ww. obiektów określone zmienionymi przepisami odrębnymi.

2) W przypadku terenów nowo zabudowywanych należy uwzględnić warunki techniczne, dotyczące zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych oraz dojazdów pożarowych, wymaganych przepisami odrębnymi.[86]

*(Obszary funkcjonalno przestrzenne wyznaczone w zmianie studium zatwierdzonej Uchwałą Nr **XLIV/312/2018** Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 29 marca 2018 r.)*1*

PU - obiekty produkcyjno - usługowe oraz składy i magazyny

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *obiekty produkcyjne, w tym zorganizowane w formę parków przemysłowo - technologicznych i zabudowa usługowa, w tym stacji paliw, rozlewni gazu płynnego, warsztaty samochodowe, myjnie samochodowe, bazy transportowe oraz składy i magazyny,*

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenu:

- *dopuszczenie realizacji centrów wystawienniczo – logistycznych, wystawienniczo – handlowo – konferencyjnych, usługowo - handlowych i centrów konferencyjno – hotelowych,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*
- *w przypadkach uzasadnionych procesami technologicznymi dopuszczalne jest realizowanie indywidualnych ujęć wody, pod warunkiem zachowania zgodności z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi, w tym odnoszącymi się do ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych i miejskich ujęć wody,*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***85% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***3,5***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***5% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***18 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	***2000 m²***
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla usług - 30 miejsca do parkowania 1000 m² powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy,*

	• *dla usług obsługi komunikacji, w tym stacji paliw, handlu hurtowego, składów i magazynów oraz obiektów produkcyjnych – 15 miejsca do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i 3 miejsca do parkowania na 10 zatrudnionych*

KDD/L - drogi publiczne klasy dojazdowej lub lokalnej

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *drogi publiczne klasy dróg dojazdowych lub lokalnych,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *ostateczne zakwalifikowanie dróg do klasy technicznej dróg dojazdowych lub lokalnych należy wyznaczyć w sporządzanych planach miejscowych, na podstawie przewidywanego sposobu zagospodarowania terenów, w tym możliwych podziałów geodezyjnych i intensywności planowanej zabudowy oraz poziomu zwiększenia ruchu komunikacyjnego w rejonie miasta objętym inwestycjami, w korelacji z obciążeniem ruchem komunikacyjnych drogi krajowej nr 57(ulica Przasnyska (i ulica Moniuszki)3,*
- *dopuszczenie realizacji miejsc parkingowych, ścieżek rowerowych, zieleni urządzonej oraz obiektów małej architektury, pod warunkiem zachowania zgodności z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi.)*1*

*(Obszary funkcjonalno - przestrzenne wyznaczone w zmianie studium zatwierdzonej Uchwałą Nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 2 sierpnia 2018 r.)*2*
(W zmianie studium kwalifikuje się część terenów objętych jej granicami do obszarów funkcjonalno przestrzennych wyznaczonych w 2 zmianie studium. Dotyczy to terenów MNU, MWU, U1, UC,WS, dla których przyjmuje się kierunki zagospodarowania terenów wraz z zasadami ich zagospodarowania określone w tej zmianie studium. Jednocześnie dla obszarów funkcjonalno – przestrzennych ZN przyjmuje się kierunki rozwoju zagospodarowania jak dla terenów ZN wyznaczonych w studium obowiązującym przez przyjęciem 3 zmiany studium. W 3 zmianie studium przyjmuje się również zasady zagospodarowania dla terenów dróg KDD/L określone w 1 zmianie studium).3

MN3 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie wolnostojącej,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*
- *w terenach położonych w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązuje nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych wynikających z przepisów Prawa Wodnego*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***40% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***0,6***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***40% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***9 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	***600 m^2***
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 2 miejsca parkingowe na mieszkanie,*

MNU - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie wolnostojącej, bliźniaczej i szeregowej oraz zabudowa usługowa,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*

- *dopuszczenie realizacji zabudowy bliźniaczej i szeregowej należy wskazać w sporządzanych planach miejscowych, przy uwzględnieniu uszczegółowionych uwarunkowań zasadności dopuszczenia takiej zabudowy, w tym w zakresie zachowania ładu przestrzennego*
- *w miarę wystąpienia potrzeb dopuszczalne jest wyodrębnienie w terenach obszarów koncentracji usług podstawowych i ogólno bytowych,*
- *dopuszcza się lokalizację usług z zakresu handlu detalicznego, działalności biurowej i administracyjnej, oświaty, nauki, edukacji, odnowy biologicznej i ochrony zdrowia, opieki społecznej, sportu i rekreacji, kultury, projektowania i pracy twórczej, gastronomii, turystyki (w tym obiekty zbiorowego zamieszkania) oraz usług rzemieślniczych, w rozumieniu przepisów odrębnych.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***50% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***1,2***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***30% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***12 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*600 m^2 dla zabudowy wolnostojącej, 400 m^2 dla zabudowy bliźniaczej, 300 m^2 dla zabudowy szeregowej*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 2 miejsca parkingowe na mieszkanie,* • *dla usług - 30 miejsc do parkowania 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy*

MWU - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usługowa

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa usługowa,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*
- *dopuszcza się lokalizację usług z zakresu handlu detalicznego, działalności biurowej i administracyjnej, oświaty, nauki, edukacji, odnowy biologicznej i ochrony zdrowia, opieki społecznej, sportu i rekreacji, kultury, projektowania i pracy twórczej, gastronomii, turystyki (w tym obiekty zbiorowego zamieszkania) oraz usług rzemieślniczych, w rozumieniu przepisów odrębnych.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***50% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***2,0***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***30% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***16 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*2000 m^2*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 1 miejsce parkingowe na mieszkanie,* • *dla usług - 30 miejsc do parkowania 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy*

RM - zabudowa zabudowa zagrodowa

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa zagrodowa,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących wydzielane działki budowlane,*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***50% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***1,0***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***30% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***12 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	***1500 m²***
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla zabudowy zabudowy zagrodowej – 3 miejsca parkingowe na siedlisko,*

U1 - zabudowa usługowa

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa usługowa,*

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i lokale usługowe realizowane w budynkach usługowych, przeznaczone na potrzeby własne prowadzącego działalność gospodarczą.*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	*Wartość wskaźnika*
maksymalna powierzchnia zabudowy	***60% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***1,8***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***15% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***15 m dla zabudowy usługowej, 12 m dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*1000 m^2*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 2 miejsca parkingowe na mieszkanie,* • *dla usług - 30 miejsc do parkowania 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy* • *dla usług obsługi komunikacji, w tym stacji paliw, handlu hurtowego – 15 miejsca do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i 3 miejsca do parkowania na 10 zatrudnionych*

UC - obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 i zabudowa usługowa

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 i zabudowa usługowa,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***60% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***2,0***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***10% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***15 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*2000 m^2*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla usług - 30 miejsc do parkowania 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy* • *dla usług obsługi komunikacji, w tym stacji paliw, handlu hurtowego – 15 miejsca do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i 3 miejsca do parkowania na 10 zatrudnionych* • *dla obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 - 10 miejsc parkingowych na 1000 m2 powierzchni użytkowej i 3 miejsca parkingowe na 10 zatrudnionych*

US - zabudowa usług sportu i rekreacji

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa usług sportu i rekreacji,*

Dopuszczony kierunek przeznaczenia terenu:

- *urządzenia sportowo – rekreacyjne, w tym boiska sportowe, korty tenisowe, place zabaw,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*
- *w terenach położonych w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązuje nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych wynikających z przepisów Prawa Wodnego.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***40% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***1,2***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***40% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***15 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*2000 m^2*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla usług - 30 miejsc do parkowania 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy*

KS - parkingi

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *parkingi o charakterze ogólnodostępnym wraz z przynależnym zagospodarowaniem,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *dopuszczenie realizacji obiektów administracyjno - socjalnych*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***10% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***0,1***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***10% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***6 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	***800 m²***

WS – wody powierzchniowe

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *wody powierzchniowe płynące,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *dopuszczenie realizacji urządzeń infrastruktury technicznej związanej z gospodarką wodną, ochroną przeciwpowodziową, odprowadzeniem wód deszczowych i roztopowych, retencją wody oraz funkcjonowaniem zbiorczego systemu kanalizacji gminnej, pod warunkiem zachowania zgodności z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi z zakresu Prawa Wodnego)*2*

(Obszary funkcjonalno - przestrzenne wyznaczone w 3 zmianie studium.

MNU1 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa o wysokiej intensywności zagospodarowania

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie wolnostojącej, bliźniaczej i szeregowej oraz zabudowa usługowa,*

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenów:

- *obiekty produkcyjne, pod warunkiem, że ich maksymalna powierzchnia użytkowa nie przekroczy 300 m^2,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*
- *dopuszczenie realizacji zabudowy bliźniaczej i szeregowej należy wskazać w sporządzanych planach miejscowych, przy uwzględnieniu uszczegółowionych uwarunkowań zasadności dopuszczenia takiej zabudowy, w tym w zakresie zachowania ładu przestrzennego*
- *w miarę wystąpienia potrzeb dopuszczalne jest wyodrębnienie w terenach obszarów koncentracji usług podstawowych i ogólno bytowych,*
- *dopuszcza się lokalizację wszelkich usług wg zapotrzebowania wskazanego w sporządzanych planach miejscowych, w tym usług związanych z obsługą komunikacji i handlem hurtowym.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***60% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***1,2***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***20% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***12 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*600 m^2 dla zabudowy wolnostojącej, 400 m^2 dla zabudowy bliźniaczej, 300 m^2 dla zabudowy szeregowej*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 2 miejsca*

	parkingowe na mieszkanie, • *dla usług - 30 miejsc do parkowania 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy* • *dla usług obsługi komunikacji, w tym stacji paliw, handlu hurtowego, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – 15 miejsca do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i 3 miejsca do parkowania na 10 zatrudnionych*

PU1- obiekty produkcyjny, zabudowa usługowa oraz składy i magazyny

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *obiekty produkcyjne i zabudowa usługowa,*

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenów:

- *składy i magazyny, z zakazem składowania towarów sypkich poza magazynami*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***70% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***2,5***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***10% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***15 m***

minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*2000 m^2*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla usług - 30 miejsc do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy* • *dla usług obsługi komunikacji, w tym stacji paliw, handlu hurtowego, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – 15 miejsca do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i 3 miejsca do parkowania na 10 zatrudnionych*

PU2 - obiekty produkcyjny, zabudowa usługowa, składy i magazyny oraz urządzenia fotowoltaiczne, w tym wytwarzające energię o mocy przekraczającej 100 kW.

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *obiekty produkcyjne i zabudowa usługowa,*

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenów:

- *składy i magazyny, z zakazem składowania towarów sypkich poza magazynami,*
- *urządzenia fotowoltaiczne, w tym wytwarzające energię o mocy przekraczającej 100 kW,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *w terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***70% działki budowlanej***

maksymalna intensywność zabudowy	***2,5***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***10% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***15 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	*2000 m^2*
minimalne wskaźniki parkingowe	• *dla usług - 30 miejsc do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i nie mniej niż 2 miejsca na jeden lokal usługowy* • *dla usług obsługi komunikacji, w tym stacji paliw, handlu hurtowego, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – 15 miejsca do parkowania na 1000 m^2 powierzchni użytkowej i 3 miejsca do parkowania na 10 zatrudnionych*

KS1 – parkingi z dopuszczeniem lokalizowania garaży

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *parkingi,*

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenów:

- *obiekty administracyjno – socjalne,*
- *garaże.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***90% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***0,9***

minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***5% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***6 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	***15 m²***

ZC - cmentarz

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *cmentarz,*

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenów:

- *obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i obiekty administracyjno - socjalne związane z obsługą cmentarza,*
- *parkingi*
- *obiekty sakralne.*

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	***Wartość wskaźnika***
maksymalna powierzchnia zabudowy	***10% działki budowlanej***
maksymalna intensywność zabudowy	***0,3***
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	***10% działki budowlanej***
maksymalna wysokość zabudowy	***12 m***
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	***2000 m²***

KDG - drogi publiczne klasy głównej

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

- *droga publiczna klasy głównej w ciągu drogi krajowej,*

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- *dopuszczenie realizacji urządzeń i obiektów nie związanych z funkcjonowaniem dróg dopuszczone wyłącznie po uwzględnieniu obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.*

Na całym obszarze studium obowiązuje nakaz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z zasadami projektowania zagospodarowania terenów związanych z komunikacją drogową, transportem zbiorowym, parkingami oraz komunikacją pieszą i rowerową.
W zagospodarowaniu terenów objętych zmianą studium należy uwzględnić realizację stanowisk postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową: ❖ ***w miejscach i w ilości określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach odrębnych,*** ❖ ***dla usług i handlu, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz miejsc służących obsłudze cmentarza 1 miejsce na każde wymagane, zgodnie z ustaleniami określonymi dla wydzielonych w zmianie studium terenów funkcjonalno - przestrzennych, 6 miejsc do parkowania.***

)3

6.[87] KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACJI [88]

6.1.[89] Zaopatrzenie w wodę.

Problematyka zaopatrzenia w wodę użytkową, nie stanowi bariery dla zrównoważonego zagospodarowania i rozwoju obszaru miasta. System wodociągowy dysponuje nadwyżkami wody pozwalającymi na pokrycie obecnych i perspektywicznych potrzeb, zarówno ludności, jak i funkcjonującym oraz projektowanym obiektom administracyjnym, socjalnym, przemysłowym i usługowym. W związku z powyższym, a także ze względu na konieczność ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przyjmuje się, iż zaopatrzenie w wodę obszaru miasta, może być rozwiązywane wyłącznie w oparciu o miejską sieć wodociągową.

Niezbędne przedsięwzięcia w dziedzinie gospodarki wodnej:

- modernizacja stacji uzdatniania wody dla ujęcia w ul. Leśnej i ul. Mazowieckiej w oparciu o opracowywany projekt (modernizacja ma obejmować ulepszenie procesów uzdatniania lub połączenie obu ujęć do jednej nowoczesnej stacji uzdatniania o zwiększonej wydajności),
- systematyczna modernizacja miejskiej sieci wodociągowej oraz towarzyszących jej instalacji i urządzeń na terenach zabudowanych,
- systematyczna rozbudowa miejskiej sieci wodociągowej oraz towarzyszących jej instalacji i urządzeń w rejonach planowanej i perspektywicznej rozbudowy (szczególnie w przypadku projektowanych osiedli mieszkaniowych).[90]

6.2.[91] Gospodarka ściekowa

6.2.1.[92] Kanalizacja sanitarna

Maków Mazowiecki dysponuje stosunkowo dobrze rozwiniętym systemem sieci kanalizacji sanitarnej, natomiast trwające od roku 2009 prace związane z modernizacją miejskiej oczyszczalni ścieków pozwolą na zwiększenie jej wydajności do 3500 m^3/dobę, co w zupełności wystarczy w przypadku dalszej planowanej rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej dla istniejących i nowo powstających osiedli.

Niezbędne przedsięwzięcia w dziedzinie gospodarki ściekowej:

- dalsza modernizacja oczyszczalni ścieków, która, zgodnie z treścią Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, zaktualizowanego przez Radę Ministrów w dniu 1.02.2011r., ma docelowo obsługiwać aglomerację w skład, której oprócz Makowa Mazowieckiego, wchodzą przewidziane do skanalizowania miejscowości gmin: Gołymin, Krasnosielc i Szelków. Termin spełnienia przez miasto całości wymagań w zakresie oczyszczania ścieków i rozbudowy kanalizacji został określony na rok 2015.
- rozdział kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenie śródmieścia wraz z modernizacją instalacji (w tym wymiana uszkodzonych i niedrożnych kolektorów),
- modernizacja i dalsza rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach zabudowanych (szczególnie w przypadku osiedli: Królów Polskich, Jaśminowa, Grzanki),
- systematyczna rozbudowa systemów w rejonach planowanej i perspektywicznej rozbudowy (szczególnie w przypadku projektowanych osiedli mieszkaniowych).[93]

6.2.2.[94] Kanalizacja deszczowa.

Stan systemów kanalizacji deszczowej na terenie Makowa Maz. należy określić jako zły. Działania związane z modernizacją i rozbudową kanalizacji deszczowej, ze względu na jej zły stan techniczny i związane z nim zagrożenie dla środowiska powinny być priorytetem dla miasta.

Najważniejsze przedsięwzięcia w zakresie kanalizacji deszczowej:

- rozdział kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenie śródmieścia,
- modernizacja i rozbudowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych, zwłaszcza na terenie starego miasta,
- zamontowanie separatorów na każdym z odejść (kolektorów) do rzeki Orzyc,
- systematyczna rozbudowa systemów w rejonach planowanej i perspektywicznej rozbudowy (szczególnie w przypadku projektowanych osiedli mieszkaniowych).[95]

6.3. Gazownictwo, gospodarka cieplna, elektroenergetyka i telekomunikacja.[96]

6.3.1.[97] Gazownictwo.

Obecnie miasto rozpatruje jako alternatywę w stosunku do planowanej wcześniej gazyfikacji przewodowej możliwość doprowadzenia gazu do odbiorców poprzez budowę stacji regazyfikacji (odparowania) skroplonego metanu (LNG). Projektowane przedsięwzięcie będzie zajmować (w obrębie projektowanego ogrodzenia) powierzchnię około 3450 m2. Głównymi elementami stacji regazyfikacji są: zbiorniki magazynowe, parownice i stacja redukcyjno – pomiarowa. Do zbiorników magazynowych ciekły metan dostarczany jest za pomocą auto – cystern ze źródła wytwarzania lub magazynowania ciekłego metanu. W stacji regazyfikacji następuje zamiana fazy ciekłej metanu na fazę gazową. Po przejściu gazowego metanu przez stację redukcyjno –

pomiarową otrzymuje się postać gazu E (GZ50). Gaz E przesyłany jest siecią gazową, którą należy wybudować na terenie miasta do wszystkich odbiorców gazu.

Inwestycję planuje się poza terenami zabudowy mieszkaniowej tj. w dzielnicy przemysłowej (tereny PSU) w północnej części miasta.[98]

6.3.2.[99] Gospodarka cieplna.

Prognoza rozwoju miejskiej sieci cieplnej w mieście zakłada wybudowanie nowego źródła ciepła przy ul. Przemysłowej tj. na wydzielonym terenie dawnej Ciepłowni Centralnej. Ciepłownia Centralna została wybudowana w latach 2003 – 2005. Zainstalowano w niej dwa kotły typu POLITECHNIK o mocy odpowiednio 5 i 12 MW. Kotły były przystosowane do spalania biomasy (zrąbki drewna) z dużą sprawnością. Ciepłownia miała służyć miastu zaopatrując w ciepło wszystkich potencjalnych odbiorców poza przemysłem. Ze względów formalnych (patrz: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Makowa Mazowieckiego do 2020 r. – opr. W 2008 r.) ciepłownia jest nieczynna w fazie kompletnej dewastacji co eliminuje ja do ponownego uruchomienia. Nowe źródło ciepła zakłada się opalać przede wszystkim miałem węglowym. Zakładana wielkość mocy cieplnej (rząd 10 MW) w źródła będzie uwzględniała możliwości podłączenia nowych odbiorców przede wszystkim w zabudowie mieszkaniowej i usługowej.

Obecnie wybudowana jest nowa sieć obsługująca osiedla: Kopernika i Ciechanowska, dalej sieć prowadzona jest ul. Mickiewicza i Duńskiego Czerwonego Krzyża do zabudowy wielorodzinnej zlokalizowanej przy ul. Witosa. Dalszą rozbudowę sieci zaplanowano do:

- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie ulic: 1-go Maja, Mickiewicza, Moniuszki, Pułaskiego (m.in. bloki z ogrzewaniem piecowym). Budynki będą mogły być podłączone do systemu po wyposażeniu ich w instalacje co i cwu.
- zabudowy usługowej tj. m.in. PPSP i UM przy ul. Moniuszki 6.

Docelowo planuje się włączyć do miejskiej sieci cieplnej również odbiorców w zabudowie wielorodzinnej zaopatrywanej w ciepło z kotłowni osiedlowej przy ul. Pułaskiego 2.

Sieć cieplna jest wykonywana w technologii rur preizolowanych. Główna magistrala wody gorącej posiada parametry 250/150/125 mm przy czym sieć 2 x 250 na odcinku od ul. Przemysłowej do kotłowni przy ul. Kopernika 12 jest obecnie nieczynna.

Przebieg sieci zapewnia łatwe dotarcie do większości rejonów miasta w tym do centrum a parametry sieci posiadają rezerwy przepustowości mocy cieplnej i zapewniają możliwość dalszej jej rozbudowy.

Lokalne źródła ciepła

Stosowanie węgla w małych kotłowniach i ogrzewnictwie indywidualnym związane jest z emisją znacznych ilości zanieczyszczeń do atmosfery pogarszając w ten sposób stan środowiska naturalnego tworząc tzw. efekt „niskiej emisji”.

Polityka miasta w zakresie likwidacji tych źródeł zakłada ich modernizację z jednoczesną podmianą węgla na rzecz ekologicznych paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin oraz perspektywiczną rozbudowę miejskiego systemu ciepłowniczego w znacznym zakresie, co będzie się wiązało z sukcesywną likwidacją lokalnych węglowych źródeł ciepła.[100]

6.3.3. Elektroenergetyka[101]

Rozwojowi urbanistycznemu miasta sprzyja fakt, że GPZ 110/15 kV posiada rezerwy mocy elektrycznej niezbędnej dla pokrycia docelowych potrzeb. Również parametry sieci napowietrznej

(35;50;70 mm2) oraz kablowej (120,240 mm2) zapewniają rezerwy przepustowości (obciążalności) elektrycznej dla potrzeb nowych odbiorców.

Wynikające z przyjętych kierunków rozwoju miasta warunki prawidłowego zasilania w energię elektryczną będą wymagać przede wszystkim z:

1. sukcesywnej modernizacji istniejącej sieci średniego (15 kV) i niskiego (0,4/0,23 kV) napięcia na warunkach i zasadach określonych przez właściciela sieci elektroenergetycznej.
2. budowy sieci dystrybucyjnej 15 kV i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych Sn/nn na terenach przewidzianych w planie do dalszej urbanizacji.

Na terenie miasta znaczna liczba odbiorców energii elektrycznej będzie dotyczyła projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Linie napowietrzne ze względów eksploatacyjnych i bezpieczeństwa ludzi wymagają określonych stref bezpieczeństwa:

- dla LN 110 kV – 36 m (po 18 m od osi linii w każdą stronę),
- dla LN 15 kV – 12 m (po 6 m od osi linii w każdą stronę).

Strefy wynikają z odległości:

- 14,5 m od skrajnego przewodu linii do budynku mieszkalnego ze względu na szkodliwe oddziaływanie pola elektromagnetycznego. Strefa ta może być mniejsza w zależności od rodzaju i budowy linii (Dz.U. Nr 192 z 2003 r.)
- 15,0 m od rzutu skrajnego przewodu linii z tytułu bezpiecznej pracy w pobliżu czynnych lini elektroenergetycznych 110 kV (Dz.U. Nr 47 z dn. 19.03.2003 r.)
- 5,0 od rzutu skrajnego przewodu linii z tytułu bezpiecznej pracy w pobliżu czynnych lini elektroenergetycznych 15 kV (Dz.U. Nr 47 z dn. 19.03.2003 r.)

W strefach obowiązuje zakaz lokalizacji budynków na stały pobyt ludzi oraz występują ograniczone możliwości zagospodarowania przestrzennego innego rodzaju. Zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie linii wymaga każdorazowo opinii Przedsiębiorstwa Energetycznego.[102]

6.3.4. Telekomunikacja[103]

Istniejąca centrala telekomunikacyjna posiada rezerwę pojemności oraz jest wyposażona w węzeł transmisji danych i może świadczyć usługi szerokopasmowe (np. Internet).

W zakresie telekomunikacji w zmianie Studium:

- przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i przy wykorzystaniu nowych technologii;
- postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej, z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu - np. za pomocą sieci Hotspotów

Ponadto ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych - stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.[104]

6.4.[105] Gospodarka odpadami.

Docelowy system unieszkodliwiania odpadów w Makowie Mazowieckim, będzie *~~(oparty o Zintegrowany System Gospodarki Odpadami w Regionie Ciechanowskim.~~*

~~W celu budowy tego systemu powołano Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego (MZRC) z siedzibą w Ciechanowie. Tworzony System, będzie realizowany w oparciu o instalacje technologiczne i obiekty zlokalizowane w miejscowości Wola Pawłowska, położonej w odległości około 8 km na zachód od Ciechanowa, na terenie funkcjonującego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz na terenach składowisk w Oględzie i Płocochowie, a także na terenie Makowa Mazowieckiego. Przy czym w Makowie Mazowieckim – na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków, budowana jest stacja przeładunkowa odpadów oraz segment przeróbki odpadów budowlanych.~~

~~System ten umożliwi uporządkowanie i organizację gospodarki odpadami na terenie czterech powiatów: ciechanowskiego, makowskiego, przasnyskiego i pułtuskiego, a zarazem redukcję (minimalizację) ilości odpadów składowanych w środowisku, na obszarze regionu ciechanowskiego – zgodnie z wymaganiami istniejącego prawa.~~[106] *w oparciu o aktualne przepisy prawa odnoszące się do gospodarki odpadami w województwie mazowieckim(położenie miasta w regionie zachodnim), z uwzględnieniem istniejącego Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych oraz miejscem wstępnej segregacji odpadów. Odpady do docelowego utylizowania będą wyprowadzane poza granice miasta do do instalacji RIPOK)3*

6.5.[107] Komunikacja kołowa.

[108]

Główne problemy związane z obecnym funkcjonowaniem układu komunikacyjnego miasta wiążą się nie tylko ze złym stanem technicznym dróg, niedostosowaniem ich parametrów geometrycznych do wymagań ruchu (brak chodników, zaniżona szerokość pasów ruchu), ale przede wszystkim z przebiegiem dwóch dróg krajowych – nr 60 i 57 – przez samo centrum Makowa. Poprowadzenie ruchu tranzytowego przez centrum generuje szereg problemów dla miasta, od złego funkcjonowania układu komunikacyjnego, po liczne uciążliwości i zagrożenia dla ludności oraz dla środowiska. Mimo iż w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego nie przewidziano inwestycji polegającej na przebudowie ww. dróg i poprowadzenia ich poza granicami miasta, rozwiązania zmierzające do budowy obwodnicy wyprowadzającej ruch z dróg krajowych nr 60 i 57 poza teren Makowa Maz. wydają się z punku widzenia interesów miasta szczególnie istotne i uzasadnione. Modernizacja dróg 60 i 57 do parametrów dróg GP w ich obecnym przebiegu nie jest możliwa ze względu na istniejące zagospodarowanie obszaru miasta, co więcej prowadzenie tego rodzaju inwestycji przez tereny miejskie jest działaniem wysoce nieracjonalnym ze względu na ich dużą uciążliwość dla obszarów istniejącej i perspektywicznej zabudowy.

Klasyfikację funkcjonalną układu komunikacyjnego, w przypadku realizacji ww. założeń, zwiera poniższe zestawienie:[109]

Układ funkcjonalny	Klasyfikacja administracyjna	Położenie (ciągi uliczne)
Nadrzędny	drogi krajowe nr: 60 i 57	Projektowany układ obwodnicy drogi krajowej nr 60 wraz z węzłami połączeń dróg: krajowej nr 57 i wojewódzkiej nr 626 poza ob. granicami administracyjnymi miasta.
	droga wojewódzka nr: 626	
Podstawowy	drogi powiatowe	Ulice powiatowe: Warszawska i Słoniawska wraz ciągami ulic: Mickiewicza - Rynek - Różańska.
	ulice miejskie	Główne[110] ciągi uliczne istniejące: Mazowiecka [111], Różańska [112], Przasnyska [113], Mickiewicza – Duńskiego Czerwonego Krzyża [114], Moniuszki [115].

		116

Ulice miejskie, którymi aktualnie przebiegają drogi krajowe 60 i 57 powinny pełnić funkcję dróg zbiorczych, bowiem tylko taka ich klasyfikacja może zapewnić prawidłową obsługę komunikacyjna miasta.

Uzupełnieniem układu komunikacji będzie sieć dróg miejskich lokalnych, dojazdowych i dróg wewnętrznych (publicznych i prywatnych) zarówno istniejących jaki i projektowanych. Na rysunkach studium wskazano ważniejsze drogi miejskie przewidziane do realizacji, przy czym ich szczegółową lokalizację powinny określić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się także realizację dróg nie przewidzianych w studium, zarówno miejskich dróg dojazdowych, jak i prywatnych dróg wewnętrznych, niezbędnych do prawidłowej obsługi miasta oraz nowo – budowanych osiedli i kompleksów zabudowy, a także zapewnienia ich pełnej dostępności komunikacyjnej.

Wszystkie projektowane drogi powinny spełniać wymagania techniczne i użytkowe wynikające z Rozporządzenia z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.2010.65.407 – jt.).

Niezależnie od planów związanych z ewentualną przebudową dróg krajowych i możliwością poprowadzenia ruchu tranzytowego poza granicami Makowa Mazowieckiego oraz budową sieci dróg miejskich, wszystkie główne ulice miejskie oraz skrzyżowania wymagają modernizacji oraz prowadzonych na bieżąco prac zmierzających do utrzymania obiektów infrastruktury drogowej w dobrym stanie technicznym. Działania związane z usprawnieniem systemu komunikacji powinny także obejmować m.in.:

- utrzymanie funkcji dworca PKS w obecnej lokalizacji,
- zwiększenie ilości parkingów dla mieszkańców,
- realizację parkingów dla TIR-ów,
- poprawę stanu bezpieczeństwa oznakowania pionowego i poziomego,
- realizację ścieżek rowerowych tworzących system umożliwiający wzrost ruchu rowerowego na terenie miasta
- realizację ścieżek rowerowych oraz turystycznych szlaków pieszych w rejonie korytarza ekologicznego jaki stanowi dolina rzeki Orzyc.

117

*((W zmianie studium wskazuje się odcinki dróg publicznych niezbędne do funkcjonowania układu podstawowego miasta i zapewnienia obsługi komunikacyjnej terenów wydzielonych w zmianie studium. Odcinki dróg należy uwzględnić w kolejnych zmianach studium wraz z ich kontynuacją i powiązaniem z układem komunikacyjnym miasta. Wskazane odcinki dróg należy realizować w klasie technicznej dróg lokalnych lub dojazdowych. Wyboru klasy technicznej dróg należy dokonać w sporządzanych planach miejscowych)*2)3. (w trzeciej zmianie studium uwzględniono również utrzymanie funkcjonalne istniejącej drogi krajowej w klasie drogi głównej.)3*

7. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE [118]

Cały obszar miasta objęty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. ~~*(Obowiązujące plany miejscowe opracowane są w pięciu sektorach:*~~

- ~~*Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki; Sektor A uchwalony Uchwałą Nr XI/54/2003 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 11 grudnia 2003 r.,*~~
- ~~*Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki; Sektor C uchwalony Uchwałą Nr XI/55/2003 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 11 grudnia 2003 r.,*~~
- ~~*Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki; Sektor E uchwalony Uchwałą Nr XI/56/2003 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 11 grudnia 2003 r.,*~~
- ~~*Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki; Sektor B uchwalony Uchwałą Nr XXVI/156/2005 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 8 września 2005 r.,*~~
- ~~*Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki; Sektor D uchwalony Uchwałą Nr XXVI/157/2005 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 8 września 2005 r.,*~~

~~*W latach 2007 – 2010 dokonano w ww. planach miejscowych szeregu zmian jednostkowych.*~~

~~*Zgodnie z art. 5b ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.04.121.1266 j.t.) od dnia 1 stycznia 2009 r. przepisów ww. ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miasta. Oznacza to, iż wykorzystanie tych gruntów na cele nierolnicze nie wymaga zmiany przeznaczenia a nierolnicza zabudowa gruntu położonego w graniach administracyjnych miasta jest możliwa na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.*~~

~~*Analizy wykonane na potrzeby zmiany studium pozwoliły stwierdzić, iż część obszarów, które wg obowiązujących planów miejscowych określone zostały, jako tereny upraw rolnych można przeznaczyć, w dalszym etapie rozwoju strefy zurbanizowanej miasta, pod inny rodzaj zainwestowania.*~~

~~*W przypadku zmiany przeznaczenia ww. terenów konieczna będzie zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.*~~

~~*Zasadniczo nie przewiduje się zmiany gruntów leśnych położonych w granicach administracyjnych miasta na inne cele. Wyjątkiem będą fragmenty obszarów leśnych w południowej części miasta, na których przewidziano do realizacji drogi dojazdowe (w przypadku realizacji tych dróg).)*1*~~

WYKAZ MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPDOAROWANIA PRZZESTRZENNEGO OBOWIĄZUJĄCYCH W MIEŚCIE MAKAÓW MAZOWIECKI
m.p.z.p miasta Maków Mazowiecki sektor A *Uchwała Nr XLVI/303/2014 z dnia 10 lipca 2014 r.*
m.p.z.p miasta Maków Mazowiecki sektor B *Uchwała Nr XLVI/304/2014 z dnia 10 lipca 2014 r.*
m.p.z.p miasta Maków Mazowiecki sektor C *Uchwała Nr IV/25/2015 z dnia 22 stycznia 2015 r.*
m.p.z.p miasta Maków Mazowiecki sektor D *Uchwała Nr XLVI/305/2014 z dnia 10 lipca 2014 r.*
m.p.z.p miasta Maków Mazowiecki sektor E *Uchwała Nr XIX/149/2016 z dnia 21 czerwca 2016 r.*

m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki, obszar działki nr. 17 *Uchwała Nr VIII/41/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki, obszar działki nr. 64/3 *Uchwała Nr VIII/52/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 465/39 *Uchwała Nr VIII/49/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r. i zmieniony Uchwałą Nr XL/255/2009 z dnia 30 listopada 2009 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 166/2 *Uchwała Nr XLXIX/321/2010 z dnia 23 września 2010 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 175/1 i 175/2 *Uchwała Nr VIII/51/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 202 *Uchwała Nr VIII/46/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar wybranych działek w sektorze C *Uchwała Nr XL/256/2009 z dnia 30 listopada 2009 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 183/2, 184/1, 184/2, 895 *XV/114/2016 z dnia 10 marca 2016 r*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 1091 *Uchwała Nr VIII/50/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 910-916 *Uchwała Nr XLXIX/322/2010*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 363/4, 2024/1, 2024/2 *Uchwała Nr XLXIX/323/2010 z dnia 23 września 2010 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 366/19,366/20,366/21 *Uchwała Nr VIII/48/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 331/2 *Uchwała Nr VIII/45/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 308/1 *Uchwała Nr VIII/44/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr. 2702/1 *Uchwała Nr XL/257/2009 z dnia 30 listopada 2009 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki obszar działki nr 1425/1 *Uchwała Nr VIII/43/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.*
m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki – sektor C *Uchwała Nr XI/55/2003 z dnia 11 grudnia 2003 r.*

(w zakresie zakresu uchylonego planu w wyniku Rozstrzygnięcia Nadzorczego Nr LEX-I.4131.10.2015.RM Wojewody Mazowieckiego z dnia 17 lutego 2015 r. dotyczącego uchwały Nr IV/25/2015 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki – sektor C) *m.p.z.p fragmentu miasta Maków Mazowiecki – sektor E* *Uchwała Nr XI/56/2003 z dnia 11 grudnia 2003 r.* *(w zakresie zakresu uchylonego planu w wyniku Rozstrzygnięcia Nadzorczego Nr LEX-I.4131.154.2016.AK Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 lipca 2016 r. dotyczącego Nr XIX/149/2016 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 21 czerwca 2016 r. „w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki - sektor E”)*
(miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Miasta Maków Mazowiecki w obrębie sektora A *UCHWAŁA NR XLVII/344/2018 RADY MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI dnia 28 czerwca 2018 r. (Dz. U. Woj. Mazowieckiego z 2018 r. poz. 5986)*
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Miasta Maków Mazowiecki - w obrębie sektora D *UCHWAŁA NR LII/370/2018 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM z dnia 27 września 2018 r. (Dz. U. Woj. Mazowieckiego z 2018 r. poz. 10121)* *Częściowo uchylony w skutek Rozstrzygnięcia nadzorcze nr WNP-I.4131.180.2018.AK Wojewody Mazowieckiego z dnia 2 listopada 2018 r. (Dz. U. Woj. Mazowieckiego z 2018 r. poz. 10661)*
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki dla wybranych terenów, obszar A, B, C, D, E *UCHWAŁA NR LII/371/2018 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM z dnia 27 września 2018 r. (Dz. U. Woj. Mazowieckiego z 2018 r. poz. 10524)*
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki dla wybranych terenów *UCHWAŁA NR LII/372/2018 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM z dnia 27 września 2018 r. (Dz. U. Woj. Mazowieckiego z 2018 r. poz. 10122)*
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki dla wybranych terenów, obszary F, G *UCHWAŁA NR X/68/2019 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM z dnia 20 maja 2019 r. (Dz. U. Woj. Mazowieckiego z 2019 r. poz. 7719)*

*Obowiązujące plany miejscowe zachowują zasadniczą zgodność z ustaleniami studium oraz obowiązującymi przepisami odrębnymi mającymi wpływ na ich zagospodarowanie. Aktualizacji wymaga jedynie plany miejscowe, w których nie zostały wprowadzone jeszcze obowiązujące granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Zmianie podlegać będą tereny objęte granicami niniejszej zmiany studium, tj. nowe obszary funkcjonalno – przestrzenne wyznaczone w niej.)*1 (Wyjątek od wskazanej zasady stanowi jedynie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki dla wybranych terenów, obszary F, G przyjęty na podstawie Uchwały X/68/2019 Rady Miasta Maków Mazowiecki z dnia 20 maja 2019 r. Wojewoda Mazowiecki uchylił zmianę studium, która została wykonana przed przyjęciem tego planu. Uchylenie studium nastąpiło jednak po uchwaleniu plany. Tym samym w dniu jego przyjęcia plan ten nie naruszał ustaleń studium. W celu doprowadzenia do zgodności studium i planów miejscowych w niniejszej zmianie studium uwzględnia się część miasta, która podlegała uchyleniu studium przez Wojewodę.)3*

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA

PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ *(~~400~~ 2000 m2)*2* ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ[119]

8.1. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Na terenie miasta nie występują obszary określone przepisami odrębnymi, to jest:

- tereny górnicze, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2005.228.1947 – j.t.),
- tereny nieruchomości zajętych pod byłe lotniska wojskowe, przekazanych właściwym jednostkom samorządu terytorialnego, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie art. 4(g) ust. 2 ustawy Gospodarowanie niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz Agencja Mienia Wojskowego (Dz.U.2004.163.1711 -j.t.),
- tereny byłych hitlerowskich obozów zagłady, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy Ochrona terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U.1999.41.412).
- parki kulturowe, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie art. 16 dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2003.162.1568).

Dokonane, w toku zmiany studium, uzupełnienia obejmujące m.in. uwzględnienie informacji z zakresu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz terenów zagrożonych osuwaniem skarp lub zboczy wskazują na konieczność zmiany części obowiązujących planów miejscowych. *~~(Zasięgi obszarów bezpośredniego zagrożenia powodziowego dla rzeki Orzyc w granicach miasta określone zostały w „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej" dla rzeki Orzyc wykonanego dla RZGW w Warszawie)~~*1*.

*~~(Zmiany planów są konieczne dla sektorów, które obejmują tereny przy rzece Orzyc. Plany miejscowe przeznaczyły bowiem pod zabudowę obszary znajdujące się zarówno w zasięgu zalewu bezpośredniego wodą o określonym przez studium prawdopodobieństwie występowania oraz na terenach zagrożonych zjawiskami osuwiskowymi.)~~*1*

(Obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zmianie studium wskazuje się dla:

- *obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Wprowadzenie zmian w zasięgu granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wymaga znaczących zmian w zasadach zagospodarowania terenów położonych w ich zasięgu, dla których przyjęto zasady zagospodarowania w planach obowiązujących. Szczególnie dotyczy to ograniczenia na tych obszarach realizacji obiektów budowlanych, wynikającego z przepisów Prawo wodne. Wskazuje się, że zmiana obszarów zagrożenia powodziowego jest uwarunkowaniem wskazującym na konieczność zmiany ustaleń studium w tym zakresie na całym przebiegu tych obszarów. Zmianie powinny również ulec obowiązujące plany miejscowe na tych obszarach.,*
- *obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży 2000 m^2,*
- *obszarów znajdujących się w zasięgu stref sanitarnych od cmentarzy. Obowiązujące przepisy dla stref wprowadzają znaczące ograniczenia w możliwościach realizacji budynków mieszkalnych, ujęć wody oraz obiektów związanych z przechowywaniem żywności.)*2*

(Wskazany powyżej obowiązek dotyczy również terenów objętych 3 zmianą studium, zgodnie z

załącznikami graficznymi wykonanymi do niej.)3

Konieczność dokonania zmian w obowiązujących planach miejscowych może również wyniknąć:

- w przypadku realizacji założeń zmierzających do utworzenia obszaru chronionego krajobrazu rzeki Orzyc na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
- w przypadku gdy, na terenie miasta będą realizowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponad lokalnym lub lokalnym, których przewidzenie było nie możliwe na etapie realizacji zmiany studium**,**
- ~~*(przeznaczenia pod zabudowę terenów określonych w obowiązujących planach jako tereny rolne.)*1*~~

W studium nie wyznaczono obszarów dla obligatoryjnych scaleń lub podziałów nieruchomości.

8.2. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ *(~~400~~ 2000 m2)*2*

Studium przewiduje lokalizację obiektów usługowych o powierzchni sprzedaży pow. 400 m2 na terenach oznaczonych na rysunku kierunków symbolem UH, zlokalizowanych w północnej i wschodniej części miasta. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów na obszarach oznaczonych na rysunku studium symbolem PSU (obszary aktywności gospodarczej).

Powstawanie ww. obiektów powinno być warunkowane możliwością zabezpieczenia odpowiedniej liczby miejsc parkingowych.

Realizacja ww. obiektów wymaga sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

~~*(Na terenie Makowa Mazowieckiego nie przewiduje się lokalizowania obiektów handlowych o powierzchni pow. 2000 m2*~~.

*W zmianie studium wskazuje się dwa obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2. Znajdują się one w południowej części miasta, przy ulicy Moniuszki.)*2 (W trzeciej zmianie studium również wskazuje się jeden obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2, który zlokalizowany jest w południowej części miasta (rejon ulicy Moniuszki i sąsiaduje on z obszarami wyznaczonymi w 2 zmianie studium – obszar podlegający zmianie studium))3*

8.3. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Studium wskazuje następujące tereny, jako obszary przestrzeni publicznej:

- place miejskie, ulice i ciągi pieszo – jezdne oraz oraz parki zlokalizowane w granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej;
- tereny parku Sapera;
- Zalew Makowski wraz z otoczeniem;
- ciągi piesze wzdłuż rzeki Orzyc w rejonie śródmieścia,

Przestrzeń publiczna w mieście jest w zasadzie w pełni uformowana, choć zarówno główne place miejskie, jak i tereny zieleni urządzonej – w tym tereny wokół zbiornika wodnego wymagają działań związanych z porządkowaniem przestrzeni.

Szczególnym zadaniem dla miasta są działania związane z kształtowaniem głównego ciągu pieszego o charakterze promenady wzdłuż nadbrzeża rzeki Orzyc w rejonie historycznego centrum. Zarówno obowiązujący plan miejscowy, jak i studium postulują utworzenie ciągu pieszego w ulicach:

Kilińskiego - Rynek - Bużniczna - Franciszkańska - Grabowa - Adamowska - nadbrzeże rz. Orzyc - Kościuszki.

Studium jednocześnie nie wyklucza realizacji innych lokalnych placów, pasaży czy ciągów pieszo-jezdnych, dróg wewnętrznych a także zieleni urządzonej o charakterze parkowym towarzyszącym np. osiedlom mieszkaniowym przy czym rozstrzygnięcia dotyczące lokalizacji takich założeń powinny się znaleźć w ustaleniach planów miejscowych. [120]

(W trzeciej zmianie studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznych)3

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.[121]

Obszarami, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego – w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dziennik Ustaw z 2004 r. Nr 261 poz. 2603) - o znaczeniu lokalnym w skali miasta będą:

- tereny związane z utrzymaniem oraz realizacją dróg publicznych - w tym tereny przeznaczone pod budowę, przebudowę, modernizację tych dróg oraz innych obiektów i urządzeń transportu publicznego, łączności publicznej i sygnalizacji;
- tereny związane z utrzymaniem oraz realizacją obiektów, urządzeń i sieci: wodociągowych, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, a także urządzeń i sieci elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych, cieplnych i gazowych;
- tereny związane z budową stacji regazyfikacji (odparowania) skroplonego metanu (LNG),
- tereny związane z utrzymaniem oraz realizacją publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;
- tereny związane z utrzymaniem oraz realizacją, w tym budową, przebudową i modernizacją obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu ogólnomiejskim, służących obsłudze mieszkańców w zakresie m.in. ochrony zdrowia, opieki społecznej, oświaty i administracji;
- nieruchomości stanowiące zabytki w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r.;
- ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2003.162.1568);
- obszar planowanej rozbudowy istniejącego cmentarza;

Na rysunkach rysunku Studium wskazano obszary niezbędne dla utrzymania i realizacji: dróg publicznych, publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania, obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu ogólnomiejskim oraz tereny rozbudowy cmentarza i lokalizacji zabytków. Za obszary związane z utrzymaniem oraz realizacją obiektów, urządzeń i sieci: wodociągowych, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, a także urządzeń i sieci elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych, cieplnych i gazowych uznaje się głównie tereny położone na obszarach zurbanizowanych lub przeznaczonych do zainwestowania. Ze względu na skalę opracowania nie jest możliwe szczegółowe wskazanie tych obszarów.

Inwestycją celu publicznego o znaczeniu lokalnym w skali powiatu będzie natomiast realizacja, na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków, stacji przeładunkowej odpadów oraz segmentu przeróbki odpadów budowlanych w ramach Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami w Regionie Ciechanowskim.

Studium nie wyklucza realizacji innych inwestycji celu publicznego nie rozpoznanych w toku opracowywania jego zmiany.[122]

10. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1[123]

~~*(Za inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które dotyczą Makowa Maz. można uznać:*~~

- ~~*Objęcie prawnymi formami ochrony doliny rz. Orzyc – utworzenie obszaru chronionego krajobrazu rzeki Orzyc,*~~
- ~~*Przebudowę dróg krajowych nr 60 i 57 - budowę obwodnicy Makowa Maz. wraz z węzłami połączeń z drogami krajowymi nr 60, nr 57 i drogą wojewódzką nr 626.*~~

~~*Przy czym żadna z tych inwestycji nie została ujęta w ustaleniach zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego uchwalonym 7 czerwca 2004 r. (Dz. U. W. M. nr 217 z dnia 28.08.2004, poz. 5811).*~~)3

(W mieście Maków Mazowiecki nie wyznaczono obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego, wynikających z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz innych programów, w tym dotyczących zadań rządowych)3

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ [124]

11.1. Leśna przestrzeń produkcyjna.

Lasy prywatne i państwowe – szczególnie kompleks „Grzanka" - powinny być chronione ze względu na ich małą powierzchnię i ważną rolę w ekologicznym systemie miasta. Działania związane z ich ochroną powinny zmierzać m.in.do:

- zwiększenia biologicznej odporności drzewostanów,
- utrzymania zdrowia i żywotności ekosystemów leśnych,
- zachowania biologicznej różnorodności,
- utrzymania produkcyjnej zasobności lasów,
- ochrony zasobów glebowych w lasach.

W przypadku kompleksu „Grzanka" działania w zakresie kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej powinny ponadto obejmować:

- ochronę obszarów przed przeznaczaniem gruntów na cele nieleśne, nie związane z prowadzeniem gospodarki leśnej,
- lokalizację obiektów infrastruktury drogowej, oraz sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej poza terenami lasów,
- wyłączenie terenów leśnych z jakiejkolwiek zabudowy z wyłączeniem niezbędnych urządzeń
- infrastruktury technicznej i obiektów służących gospodarce leśnej.

(W obszarze 3 zmiany studium nie stwierdza się występowania żadnych gruntów leśnych. Zmiana ta nie ma wpływu na leśną przestrzeń produkcyjną miasta)3

11.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Na terenie Makowa Maz. użytki rolne zajmują 574 ha co stanowi ok. 56 % powierzchni miasta i są to grunty orne, łąki i pastwiska oraz grunty pod wodami stojącymi i rowami. W granicach administracyjnych miasta przeważają gleby dobrych klas bonitacyjnych, łącznie udział procentowy gleb III i IV klasy – wynosi ok. 64 %. Najkorzystniejsze warunki dla gospodarki rolnej, występują w mieście na niezabudowanych terenach wysoczyznowych, otaczających dolinę Orzyca a także w północnej i zachodniej części miasta. Przy czym na części obszarów gleby naturalne już uległy nieodwracalnemu zniszczeniu w wyniku przekształceń (zurbanizowania) terenów, a w przypadku

pozostałych występuje silna presja zurbanizowanego terenu - powierzchnia gruntów rolnych systematycznie kurczy się na skutek zajmowania kolejnych terenów pod zainwestowanie. Ponieważ miasto jest z zasady obszarem o przeznaczeniu całkowicie innym niż funkcje rolnicze brakuje w tej sytuacji istotnych przesłanek dla dalszej ochrony terenów rolnych przed ich wykorzystywaniem dla potrzeb rozwoju strefy zurbanizowanej miasta. Wyjątek stanowią tu obszary położone w dolinie rzeki Orzyc, które należy wyłączyć z możliwości zabudowy i pozostawić jako tereny otwarte, ze względu na występujące na nich zagrożenie powodziowe oraz ich ważną rolę w strukturze przyrodniczej miasta (funkcja „korytarza ekologicznego").

Dopuszcza się możliwość rolniczego użytkowania terenów niezurbanizowanych zlokalizowanych w granicach administracyjnych miasta:

- na obszarach przeznaczonych pod zainwestowanie w planach miejscowych do czasu wprowadzenia zabudowy zgodnej z przeznaczeniem określonym w planie,
- na terenach określonych przez plany miejscowe, jako uprawy rolne do czasu uchwalenia zmiany planu miejscowego (wprowadzającej zabudowę) i wprowadzenia zabudowy zgodnej z przeznaczeniem określonym w zmianie planu.[125]

(W 3 zmianie studium nie wydziela się terenów wchodzących w zasięg rolniczej przestrzeni produkcyjnej miasta. W skutek prowadzonej zmiany studium, przestrzeń ta zostanie ograniczona poprzez przeznaczenie na cele inwestycyjne terenów, które dotychczas zostały utrzymane w funkcji rolniczej)3

12. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH [126]

12.1. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Zasięgi obszarów bezpośredniego zagrożenia powodziowego dla rzeki Orzyc określone zostały w „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej" dla rzeki Orzyc, sporządzonym na zlecenie dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. Stanowiące część opracowania mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego określają m.in.:

- zasięgi przestrzenne obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
- zasięgi zalewów bezpośrednich i potencjalnych wodą o prawdopodobieństwie pojawiania się 1%,
- zasięgi zalewów bezpośrednich i potencjalnych wodą o prawdopodobieństwie pojawiania się 5%,
- zasięgi zalewów bezpośrednich i potencjalnych wodą o prawdopodobieństwie pojawiania się 0,5%,
- zasięgi stref płytkiego zalewu (0,5 m), od wody o prawdopodobieństwie występowania 1%,
- tereny zagrożone osuwaniem skarp lub zboczy.

W granicach administracyjnych miasta obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią są tereny pozostające w międzywalach, a także tereny tarasu zalewowego rzeki ograniczone rzędną 95 - 96 m.n.p.m. Na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodziowego, dla działań związanych z wykonywaniem robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności dla działań związanych z:

- wykonywaniem urządzeń wodnych oraz wznoszeniem innych obiektów budowlanych;
- sadzeniem drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmianami ukształtowania terenu, składowaniem materiałów oraz wykonywaniem innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a

także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą,

obowiązują postanowienia artykułu 88l Ustawy o Prawie Wodnym (Dz.U.05.239.2019 j.t.).

Ponadto budynki - na terenach bezpośrednio sąsiadujących z obszarami zagrożenia powodziowego (a znajdujących się poza granicami tych obszarów) - powinny być wznoszone bez podpiwniczenia, na wyniesionym fundamencie - min. 30 cm; powyżej rzędnej terenu wyznaczającej poziom wody powodziowej w jej maksymalnym zasięgu określonym granicą obszaru zalewowego w Studium.

Ze względu na istniejącą zabudowę oraz konieczność jej ochrony przed wodami powodziowymi studium przewiduje:

- w rejonie historycznego centrum miasta na tyłach istniejącej zabudowy realizację ciągu pieszo – jezdnego (pasażu), wykonanego na nasypie i wyniesionego powyżej rzędnej terenu wyznaczającej poziom wody powodziowej w jej maksymalnym zasięgu,
- w pozostałych rejonach wskazanych na rysunkach studium realizację dróg na nasypie i wyniesionych powyżej rzędnej terenu wyznaczającej poziom wody powodziowej w jej maksymalnym zasięgu.

(W zmianie studium wskazano aktualne granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, tj.

- *granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),*
- *granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),*
- *granice obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).*

~~*(W zasięgu obszarów wymienionych obowiązuje nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów obowiązujących rygorów określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach odrębnych, z uwzględnieniem innych ustaleń studium.*~~

W zasięgu obszarów wymienionych obowiązuje nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów obowiązujących rygorów określonych w obowiązujących przepisach odrębnych, w tym ustawy Prawo wodne, z uwzględnieniem innych ustaleń studium.)3

*Ustalenia studium w zakresie obszarów zagrożonych powodzią wymagają weryfikacji na całym obszarze miasta. Zakres przestrzenny zmiany studium uniemożliwia wykonanie tej weryfikacji na tym etapie procedury planistycznej.)*2*

(Obszary objęte 3 zmianą studium znajdują się częściowo w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, które zostały przyjęte w 2 zmianie studium. Dla terenów znajdujących się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią ustalenia wprowadzone do studium w jego 2 zmianie)3

12.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Obszary podatne na zjawiska osuwiskowe (pełznięcia, zsuwy, obrywy) znajdujące się w granicach miasta nie zostały dotąd zarejestrowane w zbiorach Krajowego Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej. Zostały natomiast – jako tereny zagrożone masowymi ruchami ziemi - wykazane w ww. „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej” dla rzeki Orzyc. Są to:

- powierzchnia stoków prawych krawędzi doliny Orzyca, rozciągająca się na długości 430 m, w rejonie granicy terenów miejscowości Obiecanowo i Makowa Mazowieckiego, której szerokość waha się w granicach od 20 do 60 m.
- powierzchnia stoków prawych krawędzi doliny Orzyca, rozciągająca się na długości około 450 m, poczynając od terenów zalewowych otaczających starorzecze rzeki, położone na północ od oczyszczalni ścieków, do południowej granicy miasta, o szerokości od 20 do 50 m,

- powierzchnia stoków lewych krawędzi doliny Orzyca, rozciągająca się na długości około 1070 m, od 25 + 100 km biegu rzeki, do zachodniego przedłużenia osi ulicy Krótkiej. Jej szerokość oscyluje w granicach 20 – 70 m.
- powierzchnia stoków lewych krawędzi doliny Orzyca, rozciągająca się na odcinku od wylotu ulicy Warszawskiej na północy, do km 22 + 000 biegu rzeki (osiedle Grzanka), o szerokości wahającej się w granicach od 20 do 50 m.

Na obszarach predysponowanych na powstawanie osuwisk dopuszczanie zabudowy oraz budowa dróg są niewskazane, nie można na nich lokalizować bez odpowiedniego posadowienia zabudowy stałej i ciężkiej. Niewskazana jest również lokalizacja budynków nad krawędziami nisz osuwiskowych. W obrębie terenów podatnych na procesy osuwiskowe należy:

- w przypadku lokalizacji budynków i budowli w rejonie doliny rzeki Orzyc przeprowadzić obowiązkowo badania geotechniczne lub geologiczno – inżynierskie lub hydrogeologiczne wymagane dla skomplikowanych warunków gruntowych, stwierdzające przydatność gruntu pod zabudowę i określające posadowienia budynków i budowli oraz zabezpieczenia terenów przed procesami osuwiskami. Dokumentacja powinna być sporządzona stosownie do wymagań § 19 i § 20 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 października 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie (Dz. U. Nr 201, poz. 1673).
- wykluczyć możliwość zabudowy, chyba że w ekspertyzie geologiczno – inżynierskiej przedłożonej przez inwestora, na etapie poprzedzającym uzyskanie pozwolenia na budowę, wykazana zostanie możliwość technicznego zabezpieczenia obiektu przed osuwaniem się mas ziemnych,
- zapewnić odprowadzenie wód deszczowych z posesji z wykluczeniem możliwości powstawania skoncentrowanych spływów wody w gruncie.[127]

(W obszarze 3 zmiany studium nie stwierdza się występowania obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Zgodnie z danymi bazy SOPO w całym mieście Maków Mazowiecki obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych nie występują. Ustalenia studium, w tym zakresie powinny ulec aktualizacji w kolejnych zmianach studium)3

13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY [128]

Na terenach Makowa Mazowieckiego tereny górnicze nie występują.

W dniu 17.08.2011r. Minister Środowiska udzielił firmie Silurian Sp. z o.o. koncesji nr 36/2011/p na poszukiwanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarze "Maków Mazowiecki" (części bloków koncesyjnych nr: 174, 175, 194 i 195), położonym na terenie gmin: Regimin, Opinogóra Górna, Gołymin - Ośrodek, Krasne, Płoniawy - Bramura, Czerwonka, Rzewnie, Szelków, Karniewo, Gzy, Winnica, Pokrzywnica, Zatory, Stupsk, miast i gmin: Różan, Pułtusk oraz gminy miejskiej Maków Mazowiecki w województwie mazowieckim. Planowana działalność w zakresie wynikającym z wniosku koncesyjnego, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) nie stanowi przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto, zgodnie z art 96 ust. 1 ww. ustawy, organ koncesyjny, po przeprowadzonej analizie stwierdził, że projektowane przedsięwzięcie nie będzie potencjalnie znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000, które obecnie nie występują w obrębie obszaru koncesyjnego.

Tym niemniej, w przypadku wystąpienia konieczności przeprowadzenia takich badań na terenie samego Makowa Maz. Studium dopuszcza prowadzenie prac objętych ww. koncesją wyłącznie na terenach otwartych (użytkowanych rolniczo), na których nie przewiduje się w najbliższych latach

realizacji inwestycji miejskich oraz na takich, które nie są związane z ochroną lokalnych zasobów środowiska. [129]

(W obszarze 3 zmiany studium nie stwierdza się występowania obszarów, dla których wyznacza się złożu kopaliny filar ochronny.)3

14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH [130]

Teren Makowa Mazowieckiego leży poza zasięgiem oddziaływania obszarów pomników zagłady.

Na obszarze miasta występuje natomiast szereg pomników i miejsc pamięci, które objęte zostały ochroną na podstawie wpisu do gminnej ewidencji zabytków. [131]

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI.[132]

Obszarami wymagającymi przekształceń są takie rejony, których obecne przeznaczenie nie odpowiada założonym kierunkom zagospodarowania miasta.

~~*(Obszarem, który powinien zostać poddany rekultywacji jest obszar dawnego (nieczynnego) składowiska odpadów zlokalizowanego przy zachodniej granicy miasta. Przewiduje się przeznaczenie terenu na cele leśne.)3*~~

Tematykę potrzeb miasta w zakresie rehabilitacji i rewitalizacji wyczerpuje natomiast „Lokalny Program Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Makowa Mazowieckiego na lata 2008 – 2015” . Zgodnie z ustaleniami ww. dokumentu rewitalizacji powinny podlegać obszary zdegradowane na których występują niekorzystne zjawiska o charakterze społecznym (np. wysoka przestępczość, niekorzystne trendy demograficzne, wysoki wskaźnik biedy) oraz zjawiska związane z degradacją substancji mieszkaniowej.

Wskazuje się 5 głównych obszarów problemowych:

1. Centrum miasta - obszar o szczególnych walorach historyczno – urbanistycznych mieszczący się w obrębie ulic: Przasnyskiej, Adamowskiej, Grabowej, Spółdzielczej, Kościelnej i Moniuszki. W jego granicach znajdują się także ulice: Franciszkańska, Zielony Rynek, Kanałowa, Dunaj, Rynek, Poprzeczna, Mickiewicza, Kościuszki, Kilińskiego, Brzozowa, Buźniczna, Spółdzielcza oraz Zwrotna. Główne problemy w tej części miasta stanowią:

- zaniedbane i zniszczone obiekty historyczne,
- zaniedbana i niszczejąca substancja zabytkowa,
- degradacja techniczna i estetyczna obszarów zabudowy o charakterze historycznym,
- brak środków na modernizację obiektów,

Układ urbanistyczny centrum miasta wpisany został do rejestru zabytków i jako taki ustanowiony został strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej. Znajdują się tu także liczne obiekty wymagające ochrony konserwatorskiej – szczegółowy wykaz znajduje się w części studium poświęconej obiektom i budynkom znajdującym się w rejestrze zabytków lub objętych gminną ewidencją zabytków. Obiekty te stanowią istotną jakość w wizerunku architektoniczno – urbanistycznym Makowa Maz. a ich ochrona, utrzymanie i konserwacja powinny stanowić główną przesłankę do przekształceń na tym obszarze. Konieczne są również działania mające na celu zahamowanie postępującej degradacji oraz ochronę najbardziej wartościowej - śródmiejskiej tkanki miasta.

2. Infrastruktura techniczna – której stan na terenie miasta jest niezadowalający. Główne problemy:

- konieczność modernizacji systemu ciepłowniczego miasta,
- zły stan techniczny oczyszczalni ścieków,

- konieczność budowy zintegrowanego systemu gospodarki odpadami,
- zły stan techniczny sieci kanalizacji deszczowej,
- zły stan infrastruktury drogowej, w tym jej niedostosowanie do przenoszenia ruchu tranzytowego,
- zły stan techniczny lub miejscami całkowity brak podstawowej infrastruktury tj.: chodników, wjazdów, parkingów,
- zły stan techniczny oraz konieczność termomodernizacji budynków będących w zasobach komunalnych, wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni,
- niezagospodarowane lub zdegradowane tereny zielone w mieście.

Wszystkie wymienione problemy stanowią nie tylko uciążliwość dla społeczności lokalnej, ale także ograniczają zainteresowanie potencjalnych inwestorów i zmniejszają atrakcyjność turystyczno – usługową miasta.

3. Obiekty użyteczności publicznej o znaczeniu ogólnomiejskim, zlokalizowane na terenie całego miasta. Podstawowe problemy są związane z:

- złym stanem technicznym obiektów,
- brakiem środków finansowych na modernizację i remonty obiektów,
- barierami architektonicznymi dla osób niepełnosprawnych i starszych,
- niedostatecznym doposażeniem obiektów.

4. Osiedla mieszkaniowe – w szczególności: os. Gen. Pułaskiego, os. Kopernika, budynki zlokalizowane wzdłuż ul. Mickiewicza, os. Ciechanowskie, os. Grzanka i POM, os. Królów Polskich i Polna, bloki przy Przasnyskiej, Moniuszki i 1-go Maja. Główne problemy związane są z:

- złym stanem technicznym obiektów,
- brakiem środków na regularne prace remontowe, remonty i modernizację obiektów,
- nieprzystosowaniem obiektów dla osób niepełnosprawnych i starszych.

5. Tereny rekreacyjne – obejmujące zalew wraz z jego otoczeniem, Park Sapera a także tereny zielone towarzyszące rzece Orzyc. Dolina rzeki wraz z dolinami jej dopływów oraz zbiornikiem wodnym stanowi podstawową strukturę ekologiczną miasta. Dotychczas jednak, jej elementy nie zostały objęte prawnymi formami ochrony. Główne problemy stanowią:

- niedostatecznie rozwinięta baza sportowo –rekreacyjna,
- brak środków na inwestycje związane z kulturą oraz na zagospodarowanie stref i obiektów sportowo – rekreacyjnych,
- niski standard turystycznej bazy materialnej i usługowej,
- koniecznością adaptacji i uporządkowania części terenów,
- niewystarczająca bazą noclegową,
- brak szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych.[133]

16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH [134]

Na obszarze Makowa Maz. nie występują tereny zamknięte, czyli tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa - zgodnie z art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027, z późn. zm.). [135]

17. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

*~~(Na obszarze Makowa Maz. nie występują obszary problemowe inne niż wymienione w powyższych rozdziałach opracowania~~. W obszarze zmiany studium wskazuje się strefy sanitarne od cmentarza 50 m i 150 m. W strefie 50 m obowiązuje nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów obowiązujących przepisów odrębnych w zakresie zakazu lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, niemieszkalnej związanej z przechowywaniem i przetwarzaniem żywności oraz ujęć wody. Natomiast w strefie 150 m obowiązuje nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów obowiązujących przepisów odrębnych w zakresie dopuszczenia lokalizacji, poza granicami strefy sanitarnej 50 m od cmentarza, zabudowy mieszkaniowej, niemieszkalnej związanej z przechowywaniem i przetwarzaniem żywności pod warunkiem podłączenia zabudowy do zbiorczej sieci wodociągowej i zakazu lokalizacji ujęć wody. Strefy sanitarne zostały wyznaczone jedynie dla obszarów objętych zmianą studium. W kolejnych zmianach studium należy wyznaczyć strefy na całym przebiegu. Zakres przeprowadzanej zmiany uniemożliwia pełna weryfikację ustaleń studium w tym zakresie.)*2 (Wymienione powyżej ograniczenia użytkowania terenów w strefach sanitarnych od cmentarzy dotyczą również terenów objętych granicami 3 zmiany studium. Dla tych terenów przyjmuje się ograniczenia w użytkowaniu gruntów przyjęte w 2 zmianie studium)3*

(18. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW

W studium wskazuje się obszary, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, związanych z energią słoneczną. We wskazach obszarach dopuszczalne jest lokalizowanie farm fotowoltaicznych. Lokalizacja takich urządzeń jest przeznaczeniem alternatywnym do ustalonej funkcji dla obszaru funkcjonalno – rozwojowego związanego z działalnością produkcyjno – usługową. W przypadku realizacji urządzeń fotowoltaicznych należy uwzględnić dla nich strefę ochronną, o ile wystąpi taka konieczność na podstawie przepisów odrębnych. W granicach strefy należy uwzględnić następujące zasady zagospodarowania terenów:

maksymalna wysokość instalacji systemów fotowoltaicznych na budynkach – 3 m, licząc od pokrycia dachu;

maksymalna wysokość instalacji wolnostojącej – 7 m;

minimalna odległość instalacji systemów fotowoltaicznych wolnostojących od od granicy terenów funkcjonalno - przestrzennych PU2 – 10 m.)3

PRZYPISY KOŃCOWE

[1] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[2] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**1**"

[3] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „art. 6 ustawy z dnia 7.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 15 z 1999r., póz. 139 z późn zmianami). W przypadku Makowa Maz"

[4] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Strategia rozwoju miasta i uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego"

[5] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: W przyjętej przez organy samorządowe Makowa Maz. metodyce sporządzania studium, cele i kierunki polityki przestrzennej zostały ustalone na podstawie określonej w cz. I - szej opracowania strategii rozwoju miasta. Są one funkcją strategicznych celów rozwoju Makowa Maz. oraz określeniem tzw. pola wykonalności strategii w działaniu organów samorządowych miasta. Wynika to z zależności między odcinkowymi celami strategii rozwoju Makowa Maz. a zadaniami dla realizacji celów publicznych (o których mowa w art. 13 ust. 3 i 4 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym) stanowiącymi główny instrument realizacji polityki przestrzennej miasta. Wykaz tych zadań z podziałem na ponadlokalne (finansowane z udziałem budżetu państwa i samorządu województwa) i lokalne (finansowane z udziałem budżetu miasta i powiatu lub związków gmin) zawiera rozdział…niniejszego opracowania.

Ujęcie tych zadań w tzw. wieloletnie programy inwestycyjne (o których mowa w przepisach ustawy o finansach publicznych) pozwala na tzw. wymiarowanie odcinkowych celów strategii rozwoju Makowa Maz., składających się na

wykonalność głównego strategicznego celu rozwoju miasta oraz celów i kierunków jego polityki przestrzennej. Z tytułu przyjętych przez organy samorządowe Makowa Maz. w części I - szej opracowania ustaleń strategii rozwoju miasta i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, jako główne cele polityki przestrzennej w działaniu organów samorządowych należy przyjąć:
a) kształtowanie kierunkowe rozwoju zespołu urbanistycznego obejmującego Makow Maz. i jego bezpośrednie otoczenie zewnętrzne,
b) kształtowanie kierunkowej struktury funkcjonalno - przestrzennej w ob. granicach miasta."

[6] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „1.1."

[7] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Mimo, że Maków Maz. należy do grupy małych miast (a założenia strategii rozwoju utrzymują taki charakter miasta w sensie aspiracji i możliwości wzrostu) to opisane wyżej procesy urbanizacyjne wymagają w polityce przestrzennej organów samorządowych ustaleń w zakresie kierunkowego rozwoju zespołu urbanistycznego miasta, ponieważ :"

[8] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „zostały przedstawione w załączniku graficznym do niniejszego rozdziału w formie propozycji kształtowania makroprzestrzennych elementów kierunkowego rozwoju zespołu urbanistycznego Makowa Maz. Obejmują one:
a) delimitację nowych granic administracyjnych miasta,
b) przebieg i lokalizacje gł. węzłów nadrzędnego układu komunikacyjnego miasta,
c) potencjalne możliwości rozwoju zainwestowania miejskiego w horyzoncie długofalowym,
d) potencjalne strefy kierunkowych procesów urbanizacyjnych na obszarach wiejskich w otoczeniu miasta,
e) miejscowości w otoczeniu miasta, składające się na jego zespół urbanistyczny.
Propozycje te wymagają jeszcze pogłębionych studiów i analiz w skali ponadlokalnej. Natomiast z uwagi na brak formalno - prawnych podstaw do ustaleń poza granicami administracyjnymi miasta kierunków zagospodarowania przestrzennego w rozumieniu przepisów art. 6 ust. 5 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, drugi z głównych celów polityki przestrzennej (kształtowanie kierunkowej struktury funkcjonalno-przestrzennej) został odniesiony do obszaru Makowa Maz. w jego obecnych granicach administracyjnych."

[9] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[10] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „1.2. Kierunkowa struktura funkcjonalno - przestrzenna Makowa Maz."

[11] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[12] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: Kierunkową strukturę funkcjonalno - przestrzenna miasta określa załącznik graficzny do niniejszego rozdziału opracowania. Składają się na nią następujące kategorie zagospodarowania przestrzennego:

I. Obszary zainwestowane:	**II. Kierunkowe obszary rozwoju:**
1. Zabudowy centrotwórczej. 2. Zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług ogólnomiejskich. 3. Zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. 4. Zabudowy wielofunkcyjnej (mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej i produkcyjnej). 5. Zabudowy produkcyjno – usługowej.	1. Zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (etap I-szy i etap II-gi). 2.Zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. 3. Zabudowy produkcyjno - usługowej.
III. Główne elementy struktury ekologicznej.	**IV. Bariery rozwojowe :**
1. Obszar krajobrazu chronionego doliny rz. Orzyc. 2. Las chroniony. 3.Wody otwarte rz. Orzyc i zbiornika wodnego.	1. Strefa uciążliwości komunalnego składowiska odpadów 2. Strefa uciążliwości oczyszczalni ścieków 3. Kompleksy glebowe dobrych klas bonitacyjnych.

Kształtowanie określonej wyżej struktury funkcjonalno - przestrzennej w granicach miasta obejmuje następujące główne kierunki zagospodarowania przestrzennego, związane z zadaniami dla realizacji celów publicznych w działaniu organów samorządowych Makowa Maz.;
a) przekształcenia strukturalne zagospodarowania przestrzennego w obszarze śródmiejskim w celu ochrony wartości kulturowych historycznej substancji urbanistyczno - architektonicznej oraz poprawy standardów funkcjonowania strefy usług centrotwórczych,
b) ochronę struktury ekologicznej miasta,
c) przekształcenia strukturalne zagospodarowania przestrzennego w obszarach funkcji produkcyjno - usługowych w celu poprawy ich efektywności techniczno - ekonomicznej, w tym ograniczenia uciążliwych oddziaływań na środowisko,
d) rozbudowę systemów komunalnej infrastruktury technicznej (gł. w zakresie gospodarki wodno - ściekowej) i podstawowego układu komunikacji miejskiej w celu tworzenia warunków dostępności terenów rozwojowych pod zabudowę."

[13] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Z tytułu ustalonych w cz. I - szej opracowania strategicznych celów rozwoju Makowa Maz. określone wyżej kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta należy rozróżnić pod względem horyzontów czasowych ich realizacji.
W średniookresowym horyzoncie czasowym cele polityki przestrzennej należy koncentrować na bliższych w realizacji przekształceniach strukturalnych obszarów zainwestowanych w granicach miasta"
[14] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Jednak pewien zakres inwestycji infrastrukturalnych może stanowić średniookresowy etap realizacji długofalowych celów polityki przestrzennej miasta. Obejmuje on :
a) modernizację systemu zasilania w ciepło z kotłowni miejskiej zainwestowanych obszarów zabudowy mieszkaniowej,
b) rozbudowę komunalnego systemu zasilania w ciepło w obszarze realizacji I-go etapu kierunkowego rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
c) rozbudowę komunalnego systemu gospodarki wodno - ściekowej w kierunkowych obszarach rozwoju miasta, w zakresie terytorialnym nie wymagającym realizacji nowych inwestycji podstawowego układu komunikacyjnego.
Dla realizacji przyjętych w rozdz. l celów i kierunków polityki przestrzennych w ob. granicach Makowa. Maź., następne rozdziały opracowania określają rodzaje działań instrumentalnych w poszczególnych działach gospodarki przestrzennej miasta, składających się na pole wykonalności tej polityki."
[15] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**WARTOŚCI I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO"**
[16] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[17] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „nie występują w ustaleniach obowiązującego"
[18] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Tereny rolne otaczające obszary zainwestowania miejskiego, w części prawobrzeżnej miasta od strony pn. i zach. składające się z gleb korzystnych dla produkcji rolnej."
[19] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[20] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[21] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**2.2**"
[22] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: **„**Ponadnormatywne zawartości żelaza, manganu i amoniaku w wodach wgłębnych na ujęciu miejskim wody"
[23] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: **„**Brak strefy ochronnej obszarów zasilających ujęcie wody"
[24] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Brak działań likwidacyjnych nie eksploatowanych studni głębinowych w obszarze miasta"
[25] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Pozaklasowy stan czystości wód powierzchniowych rzeki Orzyc (przekroczenie normatywnych stężeń azotu azotynowego i bakterii Coli)."
[26] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[27] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[28] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[29] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[30] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[31] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[32] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[33] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[34] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[35] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[36] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[37] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[38] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Zespół przyrodniczo –krajobrazowy"
[39] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Kwalifikacja obiektów drzewostanu do rangi pomników przyrody."
[40] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Strefa ochrony bezpośredniej ujęcia wody."
[41] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Strefy ochrony pośredniej na obszarze zasilania ujęcia wody."
[42] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Wyznaczenie stref ochronnych jako obszarów ograniczonego użytkowania na podstawie przepisów Rozporządzenia MOŚ, ZNiL z dnia 5.11.1991 r., poz. 504)"
[43] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu

przed zmianą: „Otoczenie składowiska odpadów komunalnych”

[44] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Strefa ochronna ograniczonego użytkowania terenu o promieniu 500 m.”

[45] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „1.Zakaz zabudowy; 2.Tworzenie zespołów zadrzewień izolacyjnych.”

[46] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Otoczenie miejskiej oczyszczalni ścieków”

[47] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Strefa ochronna ograniczonego użytkowania terenu o promieniu 300 m.”

[48] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą:
„1.Ograniczenia lokalizacyjne dla zabudowy w zakresie mieszkalnictwa.; 2.Tworzenie zespołów zadrzewień izolacyjnych”

[49] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[50] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[51] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[52] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[53] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„4. WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.”

[54] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „4.1.”

[55] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „4.2.”

[56] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „4.3.”

[57] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Są dwa obiekty zabytkowe, położone poza obszarem d. miasta lokacyjnego:
a) D. łaźnia żydowska z początku XX w., użytkowana obecnie jako obiekt sportowo-rekreacyjny,
b) D. łaźnia miejska z 1922 r., użytkowana obecnie na budynek mieszkalny.”

[58] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „Z TYTUŁU PRZEPISÓW O OCHRONIE DÓBR KULTURY.”

[59] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „5.1.”

[60] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „historycznego miasta lokacyjnego” ; Źródło: Dane WKZ

[61] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr ..... Rady Miejskiej w Makowie Maz. z dnia ..... r. – wersja tekstu przed zmianą: „305” ; Źródło: Dane WKZ

[62] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany. Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

[63] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „14” ; Źródło: Dane WKZ

[64] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr ..... Rady Miejskiej w Makowie Maz. z dnia ..... r. – wersja tekstu przed zmianą: „302” ; Źródło: Dane WKZ

[65] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[66] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „303” ; Źródło: Dane WKZ

[67] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „304” ; Źródło: Dane WKZ

[68] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „300” ; Źródło: Dane WKZ

[69] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany. Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

[70] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany. Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

[71] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „5.2.”

[72] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Alokację przestrzenną stanowisk archeologicznych wg w/w spisu zawiera załącznik graficzny, dołączony do mniejszego rozdziału opracowania.”

[73] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

„5.3."

[74] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz."

[75] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „uchwałą Nr XXV/123/92 Rady Miasta w Makowie Maz., z dnia 25.06.1992 r. (Dz. Urz. Woj. Ostrołęckiego Nr 9 z dnia 11 sierpnia 1992 roku, poz. 47)."

[76] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „5.4. Obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej, nie wpisane do rejestru zabytków"

[77] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Spis tych obiektów (z wyłączeniem wpisanych do rejestru zabytków) zawierają ustalenia miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz. Nie jest on obecnie w całości aktualny, ponieważ niektóre z tych obiektów przestały istnieć. Ich aktualną alokację przestrzenną zawiera załącznik graficzny Nr 3 niniejszego opracowania, a ich stan ilustruje dołączona aktualna dokumentacja fotograficzna. Są to głównie domy mieszkalne, w obszarze historycznego miasta lokacyjnego murowane, dwupiętrowe z dachami dwuspadowymi, w części z usługami w parterach (pierzeje ul. Kilińskiego i pierzeje przyrynkowe) oraz w obszarze d. zabudowy przedmiejskiej domy mieszkalne drewniane, parterowe z dachami dwuspadowymi"

[78] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „6. OBSZARY ZABUDOWANE (załącznik graficzny Nr 1) ; Obszar zabudowy centrotwórczej."

[79] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „6.1.1."

[80] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

Rodzaje działań	Zasady przekształceń (załącznik graficzny nr 4)
Terenowo - prawne	1. Utrzymanie linii rozgraniczających bloków zabudowy historycznego układu urbanistycznego. 2. Częściowe przywrócenie historycznych linii rozgraniczających w obecnych blokach zabudowy między ulicami: a) Przasnyską- Mickiewicza - l-go Maja - Rynek, b) Przasnyską - Mickiewicza - Poprzeczną - Rynek, nawiązujące do d. przebiegu ul. Zwrotnej. 3. Wprowadzenie wewnątrz bloków zabudowy linii rozgraniczających zespołów nieruchomości, tworzących pierzeje przyuliczne. 4. Uporządkowanie podziałów geodezyjnych wewnątrz bloków[r] zabudowy d. miasta lokacyjnego. 5. Odtworzenie historycznych przebić ulicznych (o charakterze ciągów pieszych) do nadbrzeża rz. Orzyc w ciągach ulic: Franciszkańskiej. Kanałowej i Dunaj.
Funkcjonalno -przestrzenne	1. Utrzymanie w obszarze d. miasta lokacyjnego funkcji mieszkaniowo-usługowych, z usługami w parterach zabudowy pierzei przyulicznych oraz funkcji usług publicznych ogólnomiejskich. 2. Ustalenie stref kształtowania zabudowy gospodarczej na tyłach parcel bloków zabudowy. 3. Utrzymanie funkcji mieszkaniowej w zabudowie ul. Grabowej. 4. Utrzymanie tyłów parcel zabudowy ulic: Grabowej i Spółdzielczej przyległych do nadbrzeża rz. Orzyc jako terenów zieleni i upraw przydomowych.

Kształtowanie zabudowy	1. Realizacja nowej zabudowy mi e szkaniowo – usługowej w obszarze bloków zabudowy historycznej między ulicami: a) Kanałową- Przasnyską- Zielony Rynek - Brzozową, b) Kanałową - Bóżniczą - Zielony Rynek - Grabową, kształtującej pierzeje przyuliczne ul. Kanałowej. 2. Uzupełnienia zabudowy pierzei przyulicznych w blokach zabudowy d. miasta lokacyjnego. 3. Ustalenie warunków utrzymania zabudowy oficynowej wewnątrz bloku zabudowy między ulicami: Kościuszki - Kościelną- Rynek - Kilińskiego. 4. Rewaloryzacja zabytkowych obiektów architektury d. gminy żydowskiej (d. dom karminy i d. bożnica „Bet-Hamidrasz") z przeznaczeniem ich na funkcje kulturalne. 5. Przebudowa budynków : przy ul. Rynek nr ..... i ul. Spółdzielczej nr...., w celu zharmonizowania skali, formy architektonicznej i podziałów elewacyjnych z zachowaną zabudową historyczną otoczenia tych budynków w pierzei przyrynkowej. 6. Utrzymanie linii zabudowy historycznej w obszarach: d. miasta lokacyjnego i zespołu zabudowy przedmiejskiej pierzei przyulicznej ul. Grabowej. 7. Utrzymanie skali i formy architektonicznej zachowanej zabudowy historycznej: a) w realizacjach nowej zabudowy i uzupełnieniach zabudowy pierzei przyulicznych w blokach zabudowy d. miasta lokacyjnego, b) w wymianie zabudowy drewnianej na murowaną! uzupełnieniach zabudowy w pierzejach przyulicznych ul. Grabowej,
Kształtowanie detalu architektonicznego, urbanistycznego ciągów pieszych i terenów zielonych.	1. Nawiązanie w nowych realizacjach i renowacjach zabudowy istniejącej do form detalu architektonicznego i podziałów elewacyjnych zachowanej zabudowy historycznej przy ul. Kilińskiego i ul. Rynek. 2. Ustalenie form ogrodzeń i elementów małej architektury w liniach rozgraniczających bloki zabudowy historycznej. 3. Realizacja detalu urbanistycznego kwartałów wewnątrzrynkowych w zakresie zieleni, małej architektury oraz ciągów pieszych i ich nawierzchni. 4. Ukształtowanie głównego ciągu pieszego w obszarze historycznego układu miejskiego w ulicach: Kilińskiego - Rynek - Bużniczna - Franciszkańska - Grabowa - Adamowska - nadbrzeże rz. Orzyc - Kościuszki. 5. Uporządkowanie terenu d. cmentarza katolickiegoz zagospodarowaniem na park miejski.
Dodatkowe elementy ochrony konserwatorskiej.	1. Wprowadzenie strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej w bezpośrednim otoczeniu zespołu kościoła Bożego Ciała. 2. Ustanowienie odrębnej strefy ochrony konserwatorskiej dla pierwszego planu zabudowy w panoramie miasta (widok z lewobrzeżnej skarpy rz. Orzyc).

[81] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „•Usługi publiczne:Starostwo Powiatowe, Przedszkole, MOPS, Urząd Skarbowy”

[82] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą:

„6.1.2. Obszar zabudowy zachodnich pierzei ulic: Przasnyskiej i Moniuszki.”

Rodzaj zabudowy w kierunkowej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	Kierunki przekształceń	Usługi publiczne
Zabudowa śródmiejska centrotwórcza	1. Przekształcenia nieruchomości mieszkaniowych na funkcje usługowe. 2. Kształtowanie w otoczeniu węzła ulic: Przasnyskiej-Moniuszki-Mickiewicza zespołu usług centrotwórczych.	Urząd Miasta, Komenda Straży Pożarnej, Dom Kultury, Przedszkole, Dworzec Autobusowy.

[83] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą:

„6.2. Obszary zabudowane wymagające przekształceń strukturalnych.”

Przedmiot przekształceń	***Kierunki przekształceń***	***Usługi publiczne***

Obszar częściowo zainwestowany między ulicami : Sloniawską i Mickiewicza.	1 . Kształtowanie zespołu mieszkaniowo - usługowego o mieszanych formach zabudowy zwartej . 2. Realizacja węzłów nowego układu podstawowego komunikacji miejskiej. 3. Obszar lokalizacji usług ogólnomiejskich.	Przychodnia Rejonowa, Szpital Powiatowy, Zespół Szkół Zawodowych, Liceum Ogólnokształcące.
Obszar zainwestowany ekstensywnie między ul. Żytnią i rz. Orzyc.	1 . Kształtowanie zespołu zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej. 2. Ekstensywne zagospodarowanie terenu między ul. Sportową a rz. Orzyc	-
Obszar częściowo zainwestowany oś. Południe	1 . Kształtowanie zespołu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej do granicy strefy ochrony sanitarnej oczyszczalni ścieków.	-
Obszar dominacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w zespole historycznych parcelacji d. gruntów miejskich	1 . Utrzymanie historycznej skali zabudowy. 2. Intensyfikacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej przez podziały wtórne nieruchomości na gruntach niezabudowanych, przyległych do dróg publicznych.	-
Lokalizacja wyhvórni mas bitumicznych	1. Eliminacja uciążliwych rodzajów działalności wytwórczych. 2. Utrzymanie działalności wytwórczej lub przekształcenie	-
Obszary zainwestowane dzielnicy przemysłowej w pn. części miasta	l. Kształtowanie warunków terenowo-prawnych i technicznych restrukturyzacji zabudowy i zagospodarowania terenu, umożliwiających: a) podziały nieruchomości, b) modernizacje, rozbudowy i przebudowy substancji budowlanej stosownie do wymogów technologicznych działalności produkcyjnych i usługowych, c) ograniczenie niekorzystnych oddziaływań na zasoby środowiska	Powiatowy Urząd Pracy.
Obszar zabudowy wielofunkcyjnej (mieszkaniowo- usługowo- produkcyjnej) między ulicami: Mazowiecką i Różańską	1. Kształtowanie warunków terenowo - prawnych i technicznych dla modernizacji działalności produkcyjno - usługowych. 2. Ograniczenie uciążliwych oddziaływań działalności produkcyjnych na zabudowę mieszkaniową.	Studnie miejskiego ujęcia wody.
Obszar ekstensywnej Zabudowy usługowo-Produkcyjnej między ulicami: Sawickiej i Mazowiecką a zalewem rz, Orzyc.	l. Przekształcenie funkcji obszaru na cele usług turystyczno-wypoczynkowych, związanych z walorami rekreacyjnymi zalewu rz. Orzyc i potencjalnego szlaku kajakowego Muszaki -Narew oraz tranzytowego ruchu turystycznego z Mazowsza na woj. warm.-maz.	Kąpielisko miejskie.

[84] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą:
„6.3. Obszary zabudowane nie wymagające przekształceń strukturalnych.

Rodzaj zabudowy w kierunkowej strukturze funkcjonalno przestrzennej	***Funkcje obszaru***	***Usługi publiczne***
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usług ogólnomiejskich	*Budynki wielorodzinne osiedla Ciechanowska i usługi podstawowe.*	Szkoła Podstawowa, Liceum Ogólnokształcące, Komenda Policji.
Zabudowa produkcyjno - usługowa	*Tereny: ONKEN-ANDEX, ciepłowni miejskiej i miejskiej stacji wodociągowej.*	Ciepłownia miejska, Miejska Stacja Wodociągowa.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	*Zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:* *a) przy ul. : Warszawskiej -Sportowej – Leśnej* *b) przy ul.: Polnej, oś. Królów Polskich i Ciechanowskiej.* *c) przy ul. : Mazowiecki ej - Sawickiej - Broniewskiego- - Chopina - Granicznej*	Szkoła Podstawowa, Miejski Klub Sportowy „Makowianka"

7. OBSZARY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ (załącznik graficzny nr 1).

Rodzaj zabudowy w kierunkowej strukturze funkcjonalno - przestrzennej	Etapy realizacji	strukturalne uwarunkowania rozwoju
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	ETAP I - obszar między ul.: Kolejową i ul. nowoproj. podstawowego układu komunikacji	uzbrojenie magistralne k.s.id.
		uzbrojenie magistralne c.o.
		zmiana regulacji planistycznych
		zmiana przeznaczenia gruntów rolnych
	ETAP II - obszar między ul.: nowoproj. podst. układu kom., Słoniawską i Ciechanowską	uzbrojenie magistralne k.s.id.
		uzbrojenie magistralne c.o.
		zmiana regulacji planistycznych
		zmiana przeznaczenia gruntów rolnych
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	ETAP I - obszar przyległy od pd. Do ul. Słoniawskiej.	uzbrojenie magistralne k.s.id.
		zmiana regulacji planistycznych
		zmiana przeznaczenia gruntów rolnych
	ETAP II - obszar przyległy do ul. Moniuszki (poniżej ul. Cmentarnej).	uzbrojenie magistralne wod.
		uzbrojenie magistralne k.s.id.
		zmiana regulacji planistycznych
		eliminacja uciążliwych oddziaływań wytwórni mas bitumicznych.
Zabudowa produkcyjno-usługowa	NIE WYMAGA ETAPOWANIA	uzbrojenie magistralne k.s.id.
		zmiana regulacji planistycznych
		zmiana przeznaczenia gruntów rolnych

[85] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[86] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[87] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**8.**"
[88] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „(załączniki graficzne : nr l i nr 2)."
[89] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „**8.1.**"
[90] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„8.1.1. Ujęcia wody.

Ujęcie przy ulicy	Wydajność	Głębokość	Depresja	Uwagi
Nr studni	Q w m^3/h	H w (m)	S w (m)	
ul. Przemysłowa				
Nr 1	60,0	90,0	4,50	
Nr 2	60,0	95,0	4,60	

Nr 3	60,0	100,0	4,60	
Nr 4	60,0	100,0	4,90	
Grzanka ul. Leśna				
Nr 1	30,0	90,0	4,90	
Nr 2	30,0	90,0	4,80	
Ul. Mazowiecka				
Nr 1	30,0	60,0	4,80	
Nr 2	30,0	60,0	4,80	

8.1.2. Rozbudowa magistralnego systemu zaopatrzenia w wodę.

Kierunkowe inwestycje średniookresowe.	Budowa sieci wodociągowych w ul.: Przasnyskiej, Armii Krajowej, Cmentarnej.
	Budowa wodociągu grupowego do miejscowości Obiecanowo.

[91] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „6.2."
[92] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „6.2.1."
[93] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

Urządzenia oczyszczania ścieków	Kierunkowe inwestycje modernizacji i rozbudowy sieci magistralnych kanalizacji
Miejska oczyszczalnia ścieków. Przepustowość: 1800-2000 m^3/dobę	Modernizacja sieci k.s. w obszarach zabudowanych
	Rozbudowa kierunkowa sieci kanalizacji sanitarnej: ·w ul. Przasnyskiej, ·w ul. Przemysłowej, ·w ul. Ciechanowskiej, ·w ul. Słoniawskiej, ·w ul.: Armii Krajowej i Cmentarnej, ·w ul. Moniuszki (wraz z przepompownią ścieków i odcinkiem kolektora tłocznego od przepompowni do oczyszczalni).

[94] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „6.2.2."
[95] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

Główny odbiornik wód opadowych	Pozostałe odbiorniki wód opadowych	Kierunkowe inwestycje modernizacji i rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej
rz. Orzyc	Rowy melioracyjne i dopływy rz. Orzyc	Modernizacja istniejącego układu kanalizacji deszczowej.
		Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w obszarach kierunkowego rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta.
		Budowa systemu kanalizacji deszczowej w oś. ul.: Żytniej i Mazowieckiej.

[96] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „8.3. Gazownictwo i gospodarka cieplna"
[97] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „8.3.1."
[98] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

Kierunkowe zasilanie w gaz przewodowy	Urządzenia zasilania	Lokalizacja inwestycji kierunkowych
Planowany gazociąg wysokoprężny (gaz DN 300) z kierunku Krasnego.	Stacja redukcyjno - pomiarowa I°.	Pn. - zach. część miasta w rejonie ul. Przemysłowej (w obszarze Ciepłowni Miejskiej).

[99] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „8.3.2."

[100] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

Systemy zasilania w ciepło	Źródło zaopatrzenia	Lokalizacja inwestycji kierunkowych
Systemy komunalne centralnego ogrzewania	Ciepłownia Miejska ZEC o mocy 10 MW	likwidacja kotłowni osiedlowych i budowa sieci osiedlowej z włączeniem do Ciepłowni Miejskiej.
		Budowa kolektorów c.o. w obszarach kierunkowych rozwoju zabudowy wielorodzinnej
	Kotłownia lokalna w szkole podstawowej przy ul. Sportowej.	Zaopatrzenie w ciepło obiektów: szkoły i MOSiR-ów.
		Możliwości budowy sieci c.o. na zaopatrzenie osiedla zabudowy jednorodzinnej w obszarze ulic: Warszawska - Sportowa.
Indywidualne zaopatrzenie w ciepło.	gazowe	W pozostałych obszarach miasta, stosownie do preferencji użytkowników.
	olejowe	

[101] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[102] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[103] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[104] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[105] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „8.4."

[106] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Pojemność istniejącego składowiska odpadów zaspokaja aktualne potrzeby miasta na względnie krótki okres czasu (ok. 3-ch lat) Jeżeli obecny poziom wysokości składowania odpadów (5m) uzna się za nieprzekraczalny. W tej sytuacji rozwiązaniem średniookresowym może być modernizacja techniczna składowiska, pozwalająca na spiętrzenie składowanych odpadów na wysokość ok. 10-ciu m. Nie zapobiegnie to jednak konieczności realizacji zorganizowanego systemu gospodarki odpadami w mieście, obejmującego zbiórkę, segregację i utylizację odpadów. Obecna lokalizacja składowiska odpadów posiada możliwości rozbudowy w kierunku zachodnim do granicy administracyjnej miasta" Źródło Ekofizjografia.

[107] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „8.5."

[108] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „8.5.1. Proponowany układ funkcjonalny komunikacji kołowej."

[109] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „Z tytułu przyjętego w studium kierunkowej koncepcji rozwoju zespołu osadniczego Makowa Mazowieckiego (rozdz. 1.1.) i propozycji ustalenia przebiegu obwodnicy drogi krajowej nr 60 poza obecnymi granicami administracyjnymi miasta, należy określić nową klasyfikację funkcjonalną układu komunikacyjnego, odmienną od rozwiązań zawartych w obowiązującym miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego. Koncepcję ustalenia tej klasyfikacji zawiera poniższe zestawienie"

[110] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[111] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr ..... Rady Miejskiej w Makowie Maz. z dnia ..... r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „(od Różańskiej do węzła projektowanej obwodnicy drogi krajowej nr 60 z drogą woj. nr 626)"

[112] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr ..... Rady Miejskiej w Makowie Maz. z dnia ..... r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „(od węzła z proj. obwodnicą drogi krajowej nr 60 do węzła z ul. Warszawską)"

[113] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr ..... Rady Miejskiej w Makowie Maz. z dnia ..... r. – tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „(od węzła z proj. obwodnicą drogi krajowej nr 60 z drogą krajową nr 57 do węzła z ul.: Mickiewicza i Moniuszki)"

[114] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „(od węzła z ul. Słoniawską do węzła z proj. obwodnicą drogi krajowej nr 60)"

[115] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „(od węzła z ul.: Przasnyska i Mickiewicza do proj. węzła z drogą krajową nr 60)"

[116] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „ciąg projektowanej obwodnicy jak w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta , bez odcinka: Przasnyska -Mazowiecka."

[117] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - tekst usunięty, wersja tekstu przed zmianą: „8.5.2. Węzły podstawowego układu komunikacyjnego.

Węzły projektowane	Węzły do modernizacji
1. Przasnyska - proj. ul. do ul. Ciechanowskiej,Słoniawska-proj. ul. Między ul: Ciechanowską a Mickiewicza 2. Duńskiego Czerwonego Krzyża - projektowana ulica Mickiewicza - proj. ul. j.w 3. Armii Krajowej - proj. ul. j.w. 4. Moniuszki - proj. ul. j.w.	ul.: Różańska - Warszawska, 1. ul: Przasnyska - Moniuszki - Mickiewicza, 2. ul.: Słoniawska - Mickiewicza.

8.5.3. Komunikacja masowa i parkingi dla TIR-ów

Urządzenia komunikacji masowej	Parkingi dla TIR-ów
Utrzymanie przy ul. Przasnyskiej lokalizacji dworca PKS. Modernizacja podłączenia dworca do ul. Przasnyskiej.	Lokalizacja parkingów w otoczeniu węzłów projektowanej obwodnicy drogi krajowej nr 60. Komercjalizowanie gruntów w otoczeniu w/w węzłów na cele budowy obiektów i urządzeń obsługi ruchu tranzytowego.

[118] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.
[119] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„9. OBSZARY WSKAZANE DO OBJĘCIA SPORZĄDZENIEM MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.”
[120] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:
„Z analizy ustaleń obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Makowa Maz. w związku z przyjętymi w studium kierunkami polityki przestrzennej miasta wynika, że rozwiązania w/w planu nie mogą być instrumentem realizacji tej polityki, ponieważ:
a) ograniczają rozwój przestrzenny miasta do obszarów dotychczas zainwestowanych, zachowując ekstensywny i w części rolniczy charakter zainwestowania poza tymi obszarami;
b) wbrew ujawnionym w latach 90-tych tendencjom za główny kierunek ruchu tranzytowego w obszarze Makowa Maź. przyjmują układ drogi krajowej nr 57,
c) utrwalają funkcjonowanie uciążliwych oddziaływań wytwórni mas bitumicznych, tworząc nieuzasadnioną barierę w rozwoju miasta na kierunku południowym;
d) nie ustalają zasad przekształceń strukturalnych w obszarze zainwestowanych, zgodnych z obowiązującym od 1.01.1994 r. porządkiem prawno - ustrojowym w zakresie gospodarki przestrzennej;
e) nie ustalają zasad przekształceń strukturalnych w obszarze śródmiejskim, w tym w obszarze historycznego układu rozwoju miasta nie określają warunków inwestowania, właściwych z tytułu ochrony wartości kulturowych tego układu jako jednego z głównych kierunków polityki przestrzennej Makowa Maz,;
f) nie pozwalają na kształtowanie w obszarze miasta ofert inwestycyjnych dla funkcji gospodarczych i mieszkaniowych, wykraczających poza „zamrożone" w planie rodzaje działalności i sposoby zainwestowania.
W tym stanie rzeczy należy przyjąć, że obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie odpowiada realizacji celów i kierunków polityki przestrzennej Makowa Maz. określonych w studium. Rozwiązania tego planu nie przystają do przyjętej koncepcji rozwoju przestrzennego miasta, bazującej na:
a) przesłankach kształtowania się zespołu osadniczego Makowa Maz.;
b) procesów urbanizacyjnych w bezpośrednim otoczeniu miasta;
c) ukształtowanych kierunkach przepływu rosnących natężeń tranzytowego ruchu towarowego i lokalnego ruchu kołowego, generowanego wewnątrz zespołu osadniczego miasta.
Wobec powyższego, dla realizacji przyjętych w studium strategicznych celów rozwoju Makowa Maz. i kierunków jego polityki przestrzennej, konieczne jest sporządzenie nowych regulacji planistycznych w obszarze miasta. Z uwagi na proponowane zmiany granicy administracyjnej miasta nowe regulacje planistyczne powinny obejmować tereny miasta w tych granicach. Natomiast działania planistyczne nie powinny polegać na sporządzeniu jednego planu miejscowego obejmującego cały obszar miasta (w jego obecnych lub nowych granicach administracyjnych), lecz na sporządzeniu odrębnych regulacji planistycznych, obejmujących poszczególne struktury, wymagające przekształceń zagospodarowania przestrzennego lub przeznaczone pod zabudowę. Taki sposób postępowania pozwoli na korelację działań planistycznych z etapowaniem zadań dla realizacji celów publicznych, stanowiących główny instrument wykonywania polityki przestrzennej przez organy władzy publicznej, przyjętych w ramach wieloletnich programów inwestycyjnych budżetu miasta, określających pole wykonalności strategii rozwoju Makowa Maz.

9.1. Publiczne oferty lokalizacyjne.

W załączniku graficznym nr l pokazano oferty lokalizacyjne, obejmujące grunty komunalne kierowane do obrotu terenowo - prawnego pod zainwestowanie. Cele tego zainwestowania powinny być zgodna z kierunkową strukturą funkcjonalno-przestrzenną rozwoju miasta, przyjętą w studium. W tym stanie rzeczy, w przypadku zaistnienia takiej

niezgodności, należy w granicach przedmiotowej oferty dokonać sporządzenia regulacji planistycznej w trybie zmiany obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta, niezależnie od podjęcia regulacji o których mowa w pkt. 9."

[121] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą: „10. ZADANIA DLA REALIZACJI CELÓW PUBLICZNYCH W ROZUMIENIU PRZEPISÓW ART. 13 UST. 3 I 4 USTAWY O ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM."

[122] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. - wersja tekstu przed zmianą:

	Zadania średniookresowe	Zadania długookresowe
Zadania wojewódzkie i rządowe (ponadlokalne)	1.Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia z kierunku Krasnego wraz z realizacją stacji redukcyjno-pomiarowej 1°. 2.Objęcie prawnymi formami ochrony doliny rz. Orzyc. 3.Ustanowienie strefy ochrony miejskiego ujęcia wody.	1. Budowa obwodnicy drogi krajowej nr 60 wraz z węzłami połączeń z drogą, krajową nr 57 i drogą wojewódzką nr 626.
Zadania miejskie i powiatowe (lokalne)	1. Rozbudowa miejskiego składowiska odpadów. 2. Modernizacja kolizyjnych węzłów podstawowego układu komunikacyjnego. 3. Dokończenie budowy Ciepłowni Miejskiej c.o. 4. Modernizacja systemu zasilania c.o. w obszarze oś. Ciechanowska. 5. Realizacja zasilania c.o. z kotłowni w szkole podstawowej przy ul. Sportowej dla MOSiR-u. 6. Budowa sieci wodociągowych w ul.: Przasnyskiej, Armii Krajowej i Cmentarnej. 7. Budowa wodociągu grupowego do miejsc. Obiecanowo. 8. Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w obszarach zabudowanych.	1. Realizacja miejskiego systemu gospodarki odpadami. 2. Budowa nowoprojektowanych ciągów podstawowego układu komunikacyjnego i ich węzłów. 3. Rozbudowa sieci magistralnych kanalizacji sanitarnej i systemu kanalizacji deszczowej w obszarach przeznaczonych pod zabudowę w kierunkowej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Ustalone wyżej zadania dla realizacji celów publicznych obejmują dwa przekroje:

a)podmiotowy - z tytułu rozróżnienia finansujących zadania podmiotów publiczno - prawnych,

b)czasowy - z tytułu rozróżnienia horyzontu czasowego realizacji zadań.

Powinny one zostać ujęte w wieloletnich programach inwestycyjnych zadań budżetowych miasta, o którym mowa w przepisach ustawy o finansach publicznych.

W przypadku Makowa Maz. determinantą realizacji strategii rozwoju miasta i jego długofalowej polityki przestrzennej, przyjętych w studium, jest uwzględnienie w polityce regionalnej woj, mazowieckiego propozycji przebiegu obwodnicy drogi krajowej nr 60 zawartej w niniejszym opracowaniu wraz ze zmianą obecnych granic administracyjnych miasta. W sytuacji odmiennej wykonalność założonych strategicznych celów rozwoju Makowa Maz. musiałaby ulec daleko idącej rewizji, skazując miasto na znaczne ograniczenie jego szans rozwojowych w konkurencji z innymi układami subregionalnymi woj. mazowieckiego."

[123] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[124] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[125] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[126] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[127] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[128] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[129] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[130] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[131] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[132] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[133] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

Źródło „Lokalny Program Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Makowa Mazowieckiego na lata 2008 – 2015"

[134] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

[135] Zmiana wprowadzona uchwałą Nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Maz. z 4 października 2012r. – tekst dodany.

MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 3 DO UCHWAŁY NR XXIV/192/2020
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z DNIA 26 LISTOPADA 2020 R.
SKALA 1:10 000

GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM

ISTNIEJĄCE ZAGOSPODAROWANIE I PRZEZNACZENIE TERENÓW

- MW - ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
- MN - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- RM - ZABUDOWA ZAGRODOWA
- MU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA Z USŁUGAMI
- MUH - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA Z USŁUGAMI INTENSYWNEGO HANDLU
- MUs - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA Z USŁUGAMI OBSŁUGI KOMUNIKACJI
- MP - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA Z PRODUKCJĄ
- U - ZABUDOWA USŁUGOWA
- Uzm - ZABUDOWA USŁUG ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO
- Um - ZABUDOWA USŁUG OBSŁUGI KOMUNIKACJI
- UH - ZABUDOWA USŁUG INTENSYWNEGO HANDLU
- ZC - CMENTARZ
- KS - ZESPÓŁ PARKINGOWO - GARAŻOWY
- B - TERENY W TRAKCIE PRAC INWESTYCYJNYCH
- N - NIEUŻYTKI
- WS - WODY POWIERZCHNIOWE
- R5 - UŻYTKI ROLNICZE V I VI KLAS BONITACYJNYCH
- R4 - UŻYTKI ROLNICZE IV KLAS BONITACYJNYCH
- R3 - UŻYTKI ROLNICZEIII KLAS BONITACYJNYCH

OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE

- GRANICE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH
- AZP.... NR STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
- GRANICE OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT (Q 1%)
- GRANICE OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT (Q 10%)
- GRANICE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE I WYNOSI RAZ NA 500 LAT (Q 0,2%)

OBSZARY WYMAGAJĄCE SZCZEGÓLNYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

- GRANICE STREFY SANITARNEJ OD CMENTARZA 50 M
- GRANICE STREFY SANITARNEJ OD CMENTARZA 150 M

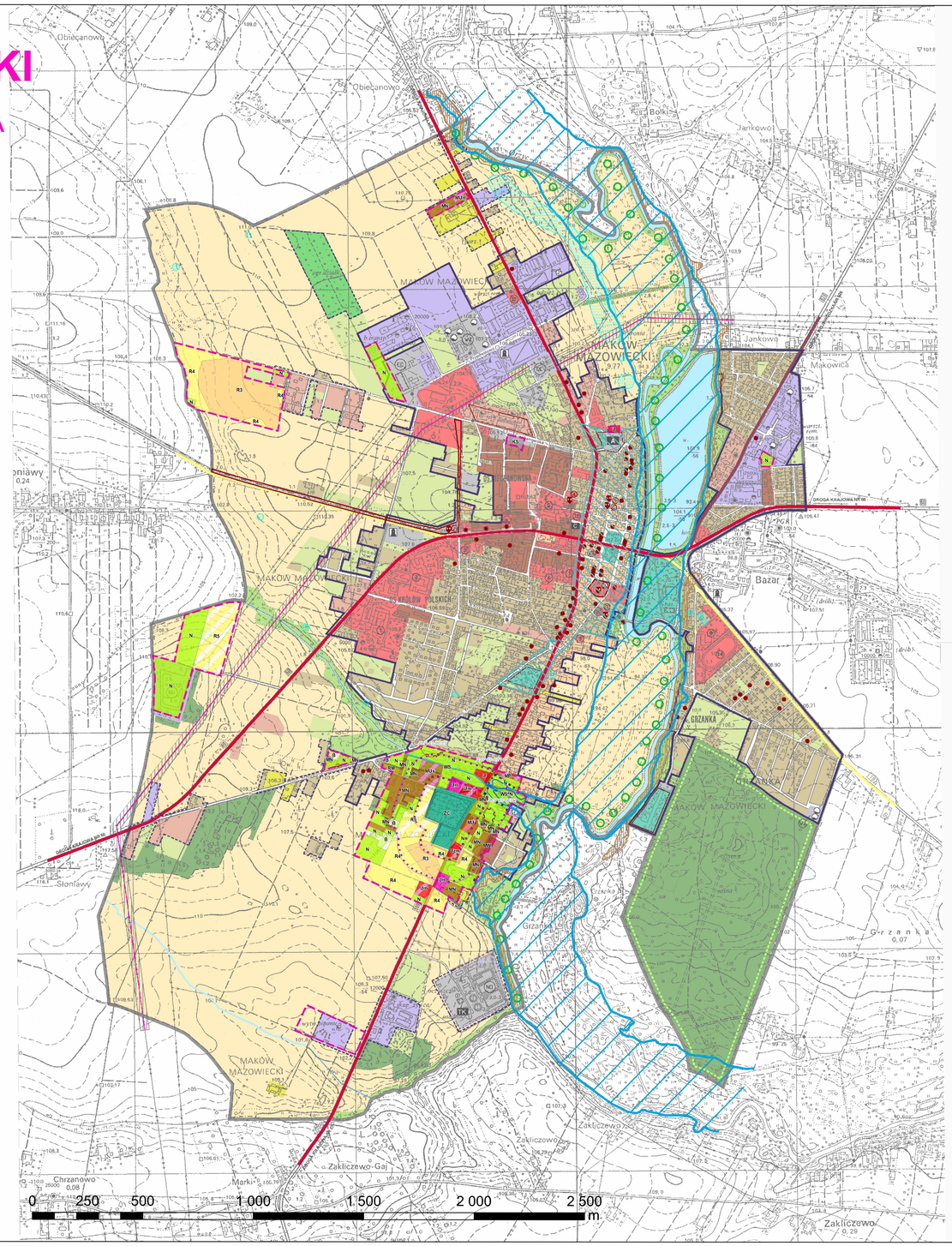

m. MAKÓW MAZOWIECKI

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r.
Zmienione uchwałą nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012 r.

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 3 do Uchwały nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012r. SKALA 1 : 10 000

LEGENDA

GRANICE ADMINISTRACYJNE MIASTA

GRANICE ZWARTEJ STREFY URBANIZOWANEJ (OBSZARÓW O ZAKŁANSOWANIU PROCESÓW URBANIZACYJNYCH 25 - 100 %)

GRANICE ROZWROSZONYCH ELEMENTÓW STREFY ZURBANIZOWANEJ (OBSZARÓW W POCZĄTKOWEJ FAZIE URBANIZACJI)

ZAGOSPODAROWANIE I PRZEZNACZENIE TERENÓW

TERENY ZABUDOWANE

- ZABUDOWA ZAGRODOWA
- ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA
- ZABUDOWA MIESZANA MIESZKALNO - USŁUGOWA
- ZABUDOWA USŁUGOWA - USŁUGI, HANDEL, RZEMIOSŁO, USŁUGI PRZEMYSŁOWO - TECHNICZNE
- ZABUDOWA PRZEMYSŁOWA, SKŁADY, BAZY, USŁUGI PRODUKCYJNE
- WAŻNIEJSZE OBIEKTY użyteczności publicznej LUB USŁUG KOMERCYJNYCH

TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ

- OGRODY DZIAŁKOWE
- ZIELEŃ URZĄDZONA W TYM PARKI, SKWERY NIEUZYTNE, CMENTARZE O CHARAKTERZE PARKOWYM
- CMENTARZE CZYNNE

TERENY NIEZABUDOWANE

- LASY I ZADRZEWIENIA
- ZIELEŃ NIEURZĄDZONA TOWARZYSZĄCA RZECE, DRÓGI I CIEKOM WODNYM
- ZIELEŃ OGRODÓW PRZYDOMOWYCH ZLOKALIZOWANYCH WZDŁUŻ NABRZEŻA, KOMUNIKACJI
- TERENY OTWARTE W TYM UŻYTKI ROLNE, ŁĄKI, PASTWISKA
- WODY POWIERZCHNIOWE
- TERENY NIEZABUDOWANE POŁOŻONE WEWNĄTRZ KWARTAŁÓW MIEJSKICH LUB POŁOŻONE PRZY RYNKU NIE I SPARCELOWANE NA DOKŁADNY BUDOWLANE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- TERENY MIEJSKIEGO UJĘCIA WODY
- STUDNIE MIEJSKIEGO UJĘCIA WODY
- TERENY MIEJSKIEJ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
- PRZEPOMPOWNIE
- TERENY NIECZYNNEGO SKŁADOWISKA ODPADÓW (DO REKULTYWACJI I BIEŻĄCEJ)
- TERENY MIEJSKIEJ CIEPŁOWNI - WYŁĄCZONEJ
- TERENY GPZ 110/15 KV ORAZ POSTRZUNKU ENERGETYCZNEGO
- LINIA NAPOWIETRZNA 110 KV
- STREFA BEZPIECZEŃSTWA OD LINII NAPOWIETRZNEJ 110 KV
- CENTRALA TELEFONICZNA
- KONCENTRATOR WYNIESIONY
- STACJA BAZOWA TELEFONII KOMÓRKOWEJ

KOMUNIKACJA

- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- DROGI GMINNE (MIEJSKIE)
- TERENY DROGA AUTOMOBILOWEGO
- WAŻNIEJSZE OBIEKTY OBSŁUGI KOMUNIKACJI W TYM TERENY PARKINGOWE, STACJA PALIW
- STACJE PALIW
- LINIA KOLEJOWA JEDNOTOROWA - NIECZYNNA

OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE

DZIEDZICTWO KULTUROWE, ZABYTKI ORAZ DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- GRANICE STREFY ŚCISŁEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ OBSZARU WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

POJEDYNCZE OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

- BUDYNKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW:
  - DAWNA FABRYKA MELSSA
  - DAWNA KĄPIELNIA PYDOWNIKA
  - DOM MODLITWY NIEMARKOMSZE
  - DAWNY DOM KAHALY
- KOŚCIÓŁ PW. ŚWIĘTEGO GRZEGORZA WRAZ Z OTOCZENIEM W PROMIENIU 50m
- PRZEBIEGNIĘTY UKŁAD KOMUNIKACYJNY MIASTA WRAZ KOLEJĄ DOJAZDOWEJ

BUDYNKI I OBSZARY OBJĘTE GMINNĄ EWIDENCJĄ ZABYTKÓW

- BUDYNKI
- CMENTARZE ISTNIEJĄCE ORAZ OBSZARY DAWNYCH CMENTARZY

LOKALNE ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- LASY I ZADRZEWIENIA
- OGRODY DZIAŁKOWE
- ZIELEŃ URZĄDZONA W TYM PARKI, SKWERY NIEUŻYTNE, CMENTARZE O CHARAKTERZE PARKOWYM
- ZIELEŃ NIEURZĄDZONA TOWARZYSZĄCA RZECE, DRÓGI I CIEKOM WODNYM
- TERENY OTWARTE W TYM UŻYTKI ROLNE, ŁĄKI, PASTWISKA
- WODY POWIERZCHNIOWE - ZBIORNIKI, RZEKI, CIEKI WODNE
- OBSZAR KONCENTRACJI WYSTĘPOWANIA POMNIKÓW PRZYRODY
- LOKALNY KORYTARZ EKOLOGICZNY

INNE OZNACZENIA

- GRANICE ZASIĘGU WÓD POWIERZCHNIOWYCH ZLA, RZEKI ORAZ
- GRANICE OBSZARÓW ZAGROŻONYCH OSUWANIEM SKARP LUB ZBOCZY

MIROSŁAW WIŚNIEWSKI - URBANISTYKA I ARCHITEKTURA SP. Z O. O.
Pracownia Projektowa - ul. Żelomsk ejn 10 00-718 Łódź tel.: 042-636 31 21 fax: 042-636 32 82

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO — Skala: 1 : 10 000

główny projektant: dr inż. arch. Mirosław Wiśniewski
upr. urb. nr 836/89, wpisany na listę Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie (nr WA-231)

współpraca: mgr inż. arch. Agnieszka Czyrzńikowska
mgr inż. arch. Monika Bachmańska
mgr inż. arch. Magdalena Wiśniewska
mgr inż. Wojciech Parciwa

MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO UCHWAŁY NR XXIV/192/2020
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z DNIA 26 LISTOPADA 2020 R.
SKALA 1:10 000

GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM

× × × × × USTALENIA WYKREŚLONE ZMIANĄ STUDIUM

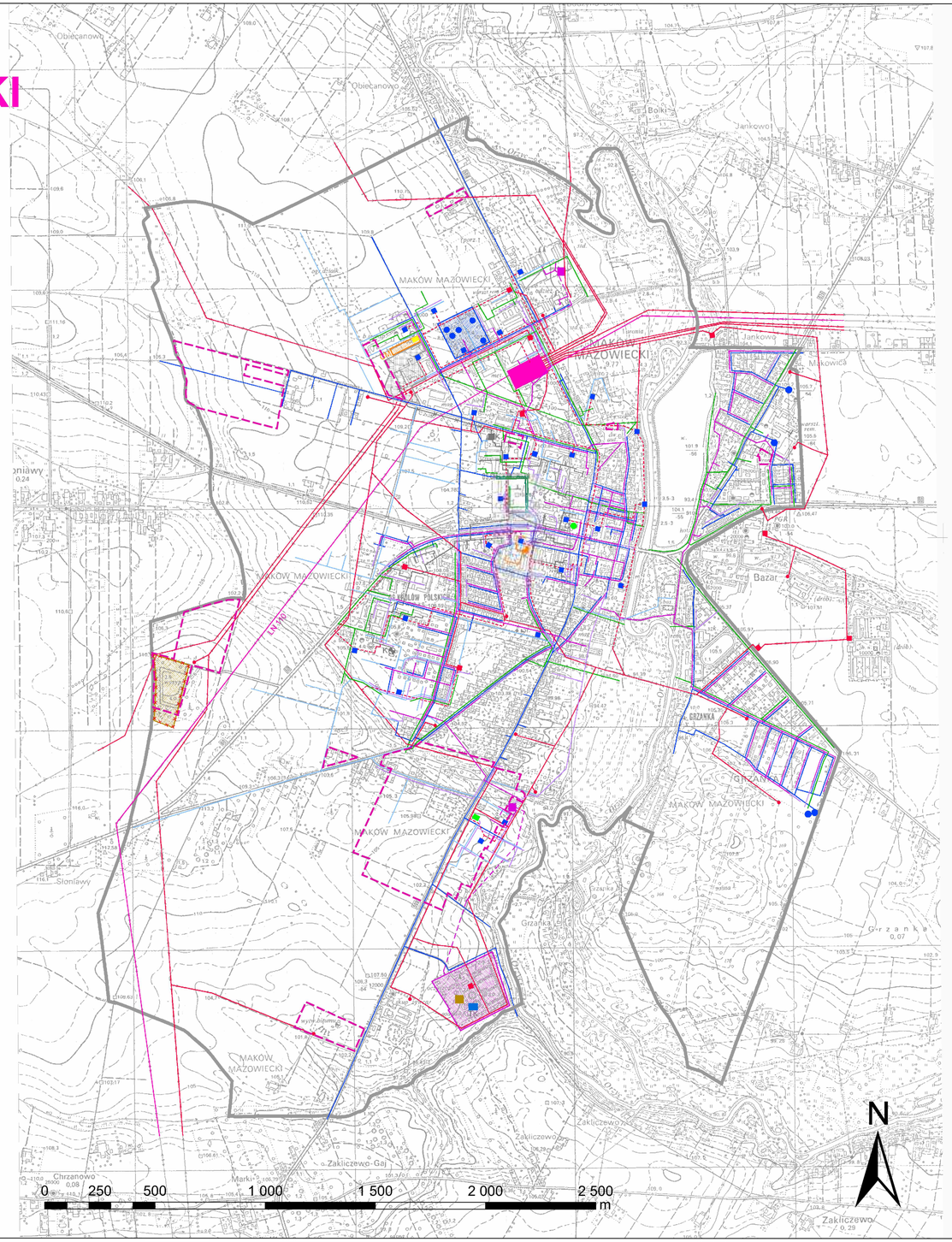

m. MAKÓW MAZOWIECKI

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przyjęte uchwałą nr XXVI/204/2001 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 15 lutego 2001 r.
Zmienione uchwałą nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012 r.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

ZAŁĄCZNIK NR 4 do Uchwały nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012r. SKALA 1 : 10 000

LEGENDA

GRANICE ADMINISTRACYJNE MIASTA

GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

- MIEJSKIE UJĘCIE WODY
- STUDNIE MIEJSKIEGO UJĘCIA WODY
- MAGISTRALE I SIECI WODOCIĄGOWE
- MAGISTRALE I SIECI WODOCIĄGOWE WYBUDOWANE W LATACH 2000 - 2011
- MIEJSKA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- GŁÓWNE KANAŁY SIECI SANITARNYCH - GRAWITACYJNE
- GŁÓWNE KANAŁY SIECI SANITARNYCH - TŁOCZNE
- GŁÓWNE KANAŁY SIECI SANITARNYCH WYBUDOWANE W LATACH 2000 - 2011
- PRZepompownie
- SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ

GOSPODARKA CIEPLNA

- TEREN INWESTYCYJNEJ CENTRALNEJ CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ
- TEREN PROJEKTOWANEJ CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ
- K. KOTŁOWNIA - UL. KOPERNIKA 12
- K. KOTŁOWNIA LOKALNA - SZPITAL
- K. KOTŁOWNIA LOKALNA - UL. PUŁASKIEGO 2
- SCENTRALIZOWANY SYSTEM CIEPŁOWNICZY
- LOKALNY SYSTEM ZASIP. W CIEPŁO W OPARCIU O KOTŁOWNIE WEDŁ UL. PUŁASKIEGO 2
- ISTNIEJĄCA SIEĆ CIEPŁNA - NIECZYNNA

GOSPODARKA ENERGETYCZNA

- GPZ 110 / 15 kV
- LINIA NAPOWIETRZNA 110 kV
- LINIA NAPOWIETRZNA 15 kV
- LINIA KABLOWA 15 kV
- STACJA TRAFO 15 / 0,4 kV - WNĘTRZOWA, PARTEROWA
- STACJA TRAFO 15 / 0,4 kV - SŁUPOWA
- STACJA TRAFO 15 / 0,4 kV - WNĘTRZOWA WBUDOWANA

TELEKOMUNIKACJA

- C CENTRALA TELEFONICZNA
- KONCENTRATOR WYNIESIONY (SZAFA ONU)
- TK STACJA BAZOWA TELEFONII KOMÓRKOWEJ

GOSPODARKA GAZOWA

- G PROJEKTOWANA STACJA REGAZYFIKACJI SKROPLONEGO METANU (LNG)

GOSPODARKA ODPADAMI

- OBSZTY I UNIESZKODLIWIANIE OJĄCE PRZERABIANIU, CZYSZCZENIU, UNIESZKODLIWIANIU ODPADÓW I SUROWCÓW WTÓRNYCH

MIROSŁAW WIŚNIEWSKI - URBANISTYKA I ARCHITEKTURA SP. Z O. O.
Pracownia Projektowa - ul. Żeromskiego 10, 90-710 Łódź, tel.: 042-630 31 21, fax: 042-630 32 82

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Skala 1 : 10 000

główny projektant: dr inż. arch. Mirosław Wiśniewski
upr. urb. nr 836/89, wpisany na listę Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie (nr WA-231)

współpraca: mgr inż. arch. Agnieszka Czyrznikowska
mgr inż. arch. Monika Bachmańska
mgr inż. arch. Magdalena Wiśniewska
mgr inż. Wojciech Pardała

MIASTO MAKÓW MAZOWIECKI

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XLIV/312/2018
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z DNIA 29 MARCA 2018 R.
SKALA 1:10 000

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI OBSZAR A, B, C, D, E, H, I

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XLIX/359/2018
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z DNIA 2 SIERPNIA 2018 R.
SKALA 1:10 000

KIERUNKI ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU ORAZ UŻYTKOWANIU TERENÓW, WPROWADZONE ZMIANĄ STUDIUM

- GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM

PLANOWANE W ZMIANIE STUDIUM DOCELOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW

- MN3 - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA
- MNU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA I USŁUGOWA
- MWU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA I USŁUGOWA
- RM - ZABUDOWA ZAGRODOWA
- U1 - ZABUDOWA USŁUGOWA
- UC - OBIEKTY HANDLOWE O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2 I ZABUDOWA USŁUGOWA
- US - ZABUDOWA USŁUG SPORTU I REKREACJI
- KS - PARKINGI
- WS - WODY POWIERZCHNIOWE
- ZN - ZIELEŃ NIEURZĄDZONA

KOMUNIKACJA

- DROGI PUBLICZNE KLASY LOKALNEJ LUB DOJAZDOWEJ NIEZBĘDNE DO FUNKCJONOWANIA UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO MIASTA

OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE

- OBIEKT WPISANY DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- GRANICE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH
- AZP NR STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
- GRANICE OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT (Q 1%)
- GRANICE OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT (Q 10%)
- GRANICE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE I WYNOSI RAZ NA 500 LAT (Q 0,2%)

OBSZARY WYMAGAJĄCE SZCZEGÓLNYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

- GRANICE STREFY SANITARNEJ OD CMENTARZA 50 M
- GRANICE STREFY SANITARNEJ OD CMENTARZA 150 M

POZOSTAŁE USTALENIA ZMIANY STUDIUM

- GRANICE TERENÓW POD BUDOWĘ OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2

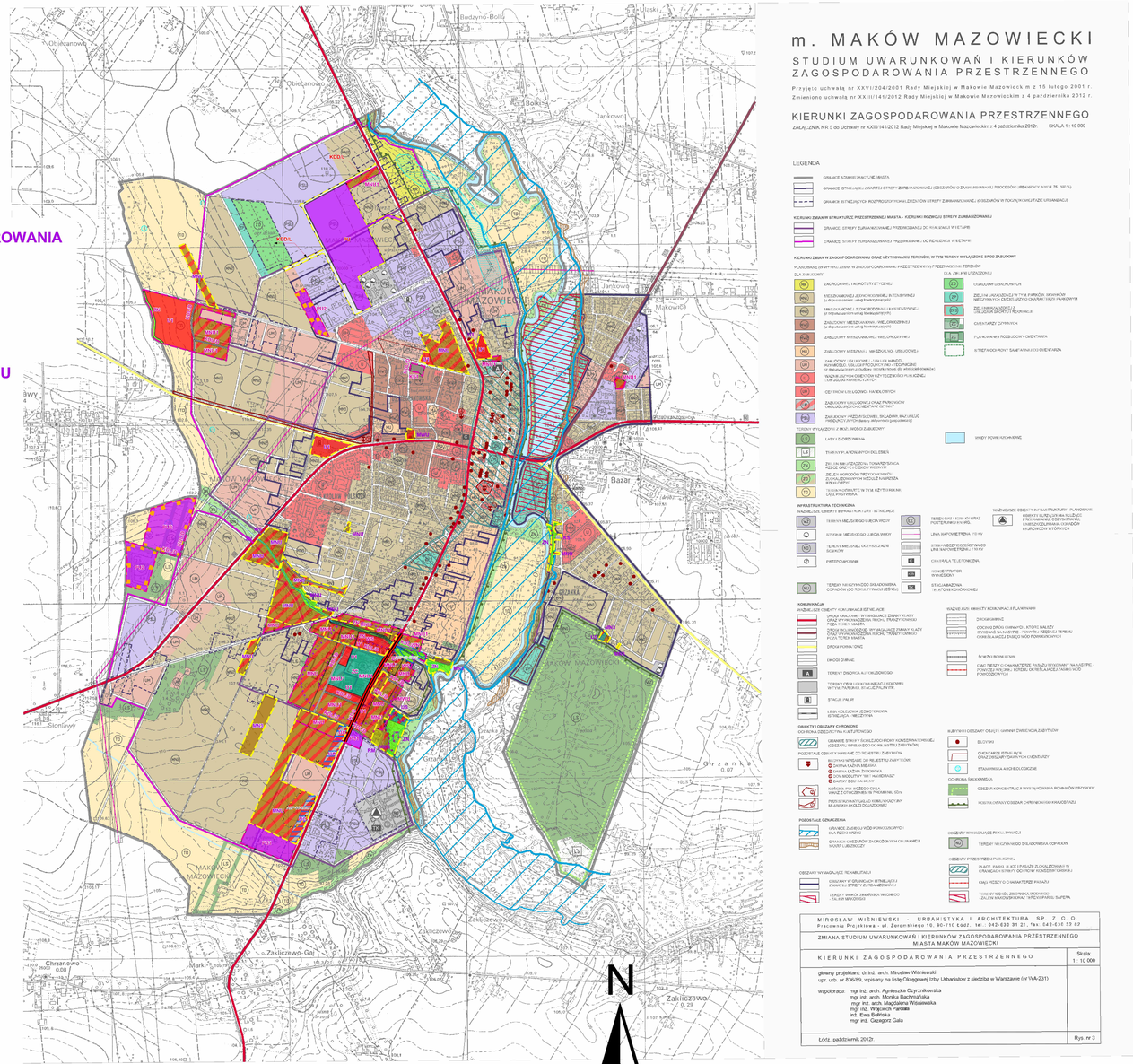

OZNACZENIA ZMIANY STUDIUM:

- GRANICE ZMIANY STUDIUM

KIERUNKI ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU ORAZ UŻYTKOWANIU TERENÓW, WPROWADZONE ZMIANĄ STUDIUM

PLANOWANE W ZMIANIE STUDIUM DOCELOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW

- PU - OBIEKTY PRODUKCYJNO - USŁUGOWE ORAZ SKŁADY I MAGAZYNY
- KDD/L - DROGI PUBLICZNE KLASY DOJAZDOWEJ LUB LOKALNEJ

OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE:

CAŁY OBSZAR MIASTA ZNAJDUJE SIĘ W GRANICACH GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH GZWP NR 215 "SUBNIECKA WARSZAWSKA"

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA MAKÓW MAZOWIECKI

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 5 DO UCHWAŁY NR XXIV/192/2020
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM Z DNIA 26 LISTOPADA 2020 R.
SKALA 1:10 000

KIERUNKI ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU ORAZ UŻYTKOWANIU TERENÓW, WPROWADZONE ZMIANĄ STUDIUM

- GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM

PLANOWANE W ZMIANIE STUDIUM DOCELOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW

- MNU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA I USŁUGOWA
- MNU1 - ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA I USŁUGOWA O WYSOKIEJ INTENSYWNOŚCI ZAGOSPODAROWANIA
- MWU - ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA I USŁUGOWA
- U1 - ZABUDOWA USŁUGOWA
- UC - OBIEKTY HANDLOWE O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2 I ZABUDOWA USŁUGOWA
- PU1 - OBIEKTY PRODUKCYJNY, ZABUDOWA USŁUGOWA ORAZ SKŁADY I MAGAZYNY
- PU2 - OBIEKTY PRODUKCYJNY, ZABUDOWA USŁUGOWA, SKŁADY I MAGAZYNY ORAZ URZĄDZENIA FOTOWOLTAICZNE, W TYM WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW
- ZC - CMENTARZ
- KS1 - PARKINGI Z DOPUSZCZENIEM LOKALIZOWANIA GARAŻY
- WS - WODY POWIERZCHNIOWE
- ZN - ZIELEŃ NIEURZĄDZONA

KOMUNIKACJA

- KDG - DROGI PUBLICZNE KLASY GŁÓWNEJ
- KDD/L - DROGI PUBLICZNE KLASY LOKALNEJ LUB DOJAZDOWEJ NIEZBĘDNE DO FUNKCJONOWANIA UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO MIASTA

OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE

- GRANICE STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH
- AZP NR STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH
- GRANICE OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOSI RAZ NA 100 LAT (Q 1%)
- GRANICE OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOSI RAZ NA 10 LAT (Q 10%)
- GRANICE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST NISKIE I WYNOSI RAZ NA 500 LAT (Q 0,2%)

OBSZARY WYMAGAJĄCE SZCZEGÓLNYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

- GRANICE STREFY SANITARNEJ OD CMENTARZA 50 M
- GRANICE STREFY SANITARNEJ OD CMENTARZA 150 M

POZOSTAŁE USTALENIA ZMIANY STUDIUM

- GRANICE TERENÓW POD BUDOWĘ OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M2
- OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr XXIV/192/2020
Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim
z dnia 26 listopada 2020 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag do projektu zmiany studium

§ 1. Na podstawie art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z późn. zm.) Rada Miejska w Makowie Mazowieckim stwierdza, że nie wniesiono żadnych uwag do wyłożonego do publicznego wglądu projektu **zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki,** nie zachodzi tym samym konieczność ich rozpatrzenia.

Załącznik Nr 7 do uchwały Nr XXIV/192/2020

Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim

z dnia 26 listopada 2020 r.

Dane przestrzenne

§ 1. W związku z art. 67a i 67c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, ze zmianami), Rada Miejska w Makowie Mazowieckim postanawia, co następuje:

1) zbiór danych przestrzennych do **zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki** uwzględniający zakres informacyjny, strukturę, format i rozdzielczość przestrzenną danych gromadzonych w zbiorach oraz zakres informacyjny i strukturę metadanych infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie zagospodarowania przestrzennego zostanie umieszczony na Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Maków Mazowiecki;

2) dane przestrzenne, o których mowa w pkt 1 składają się z danych istniejących na dzień uchwalenia zmiany studium;

3) dane przestrzenne, o których mowa w pkt 1 zostaną zaktualizowane w momencie pojawienia się nowych informacji dotyczących zmiany studium.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXIV/192/2020
RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE MAZOWIECKIM

z dnia 26 listopada 2020 r.

w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki

Niniejsza zmiana studium jest kolejną punktową zmianą studium wykonywaną w Mieście Maków Mazowiecki. Obejmuje ona obszar wskazany w Uchwale Nr IX/61/2019 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki dla wybranych terenów obejmujących obszary A, B, C, D, E, F, G, H, I. Zmianą studium objęto również obszary wskazane do zmiany studium w Uchwale Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki, która na skutek trudności planistycznych została podzielona na na obszary A, B, C, D, E, F, G, H, I w wyniku Uchwały Nr XLVIII/352/2018 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXV/248/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Maków Mazowiecki oraz Uchwały Nr XXXVI/258/2017 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 7 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki. Podjęcie ostatniej cytowanej uchwały umożliwiło przyjęcie zmiany studium na podstawie Uchwały Nr XLIX/359/2018 Rady Miejskiej W Makowie Mazowieckim z dnia 2 sierpnia 2018 r. dla obszarów A, B, C, D, E, H, I. Procedura planistyczna była kontynuowana dla wyodrębnionych w tej uchwale obszarów F i G, która zakończyła się przyjęciem zmiany studium Uchwałą Nr IX/60/2019 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium Miasta Maków Mazowiecki Obszar F, G. Przyjęta zmiana studium wskutek Rozstrzygnięcia Nadzorczego Wojewody Mazowieckiego Nr. WNP-I.4161.107.2019.JF z dnia 10 czerwca 2019 r. została uchylona. Uchylenie zmiany studium skutkuje wpływem na warunki zagospodarowania terenów objętych planami miejscowymi i wymaga ponownego przeprowadzenia procedury planistycznej w celu wskazanych w stosownym Rozstrzygnięciu braków w przyjętej w 2019 r. zmiany studium. Rozpoczęcie procedury kolejnej zmiany studium umożliwia weryfikację studium w zakresie koniecznych zmian wskazanych przez Wojewodę Mazowieckiego i tym samym uzasadnia włączenie obszarów objętych Rozstrzygnięciem w zakres prowadzonej procedury planistycznej nad kolejną zmianą studium.

Obszar zmiany studium obejmuje niepowiązane ze sobą tereny, które mają ograniczony zasięg przestrzenny. Wyjątek stanowi jedynie obszar położony w rejonie istniejącego cmentarza przy ul. Moniuszki. W tym przypadku zasięg zmiany studium obejmuje wszystkie tereny znajdujące się

w projektowanych do powiększenia strefach sanitarnych od cmentarza lub z nimi graniczy. Większość terenów objętych zmianą studium stanowi obecnie tereny rolnicze lub tereny nieużytków zarówno rolniczych jak i budowlanych. Istniejąca zabudowa znajduje się na terenach w obszarach pojedynczych działek objętych zmianą studium, tj. w rejonie ulicy Przasnyskiej (istniejąca zabudowa mieszkaniowo – usługowa), rejonie dworca autobusowego (istniejąca zabudowa usługowa) i ul. Ciechanowskiej (istniejący zespół garażowy) oraz w wykształconym układzie urbanistycznym miasta w rejonie istniejącego cmentarza przy ul. Moniuszki. W przypadku punktowych zmian studium cechą charakterystyczną zabudowy o wymienionych wcześniej funkcjach jest jej stosunkowo niski standard architektoniczno – przestrzenny. W przypadku zwartego obszaru położonego przy cmentarzu sytuacja jest zupełnie inna. Centralną osią tego obszaru jest ul. Moniuszki stanowiąca drogę krajową i będąca bramą wjazdową do miasta. W tej części miasta w ostatnich lach nastąpił intensywny rozwój wielofunkcyjnego zagospodarowania inwestycyjnego, w kierunku zarówno zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej jak i usługowej i produkcyjno – usługowej. Zabudowa związana z działalnością gospodarczą rozwinęła się szczególnie w pierzei ul. Moniuszki i bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza. Stan zagospodarowania tych terenów jest bardzo zróżnicowany od obiektów w wysokim standardzie architektoniczno – przestrzennym aż do obiektów dysharmonizujących krajobraz miasta. Funkcje usługowe i produkcyjne tu prowadzone są bardzo szerokie i obejmują zarówno usługi handlu detalicznego, zamieszkania zbiorowego i gastronomi, jak również usługi związane z obsługą cmentarza (w tym produkcję) oraz handlem hurtowym i obsługą komunikacji (warsztaty, stacje paliw). Najgorszym stanem zagospodarowania charakteryzują się tereny związane z prowadzonym w ich obrębie handlem hurtowym. Sytuacja istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jest zupełnie inna. Większość zabudowy to nowe obiekty o wysokim standardzie architektonicznym. Są one jednak poprzedzielane działkami jeszcze niezagospodarowanymi lub będącymi dopiero w fazie inwestycyjnej oraz terenami starszej zabudowy o silnie obniżonym standardzie zagospodarowania. Stan zagospodarowania obszaru zmiany studium wskazuje, że ta część miasta znajduje się obecnie we wczesnej fazie inwestycyjnej o stosunkowo silnym tempie procesów urbanizacyjnych. Ogólna powierzchnia terenów objętych zmianą studium wynosi ok. 65 ha.

Niniejszą zmianę studium należy traktować jako kontynuację 2 poprzednich zmian studium przeprowadzonych w roku 2018. Tak jak one odpowiada ona bieżącym potrzebom inwestycyjnym miasta wynikającym z konieczności dostosowania polityki przestrzennej do istniejącego zapotrzebowania. Dotyczy ona głównie punktowych zmian kierunków zagospodarowania miasta dla wybranych terenów objętych wnioskami indywidualnymi. Uwzględnienie tych wniosków może przyspieszyć rozwój miasta, szczególnie w zakresie rozwoju jego strefy gospodarczej. Wnioski wynikające bezpośrednio z potrzeb miasta ograniczają się do konieczności powiększenia powierzchni istniejącego cmentarza przy ulicy Moniuszki oraz umożliwienia realizacji w granicach miasta energetyki fotowoltaicznej, w rejonie dzielnicy przemysłowej miasta (ul. Ciechanowska i w terenach po byłym składowisku odpadów - wraz z terenami z nim sąsiadującymi). Inwestycje te mają dla rozwoju miasta kluczowe znaczenie i wymagają podjęcia prac planistycznych nad przygotowaniem

terenów dla tych inwestycji. W związku z koniecznością powiększenia stref sanitarnych od cmentarza konieczne było objęcie zmianami studium całego obszaru znajdującego się w strefie sanitarnej 150 m od cmentarza wraz z terenami bezpośrednio do niej przylegającymi. Ograniczenia w zagospodarowaniu tych terenów związane z położeniem w strefie sanitarnej od cmentarza wywołują istotne zmiany w warunkach ich zagospodarowania przestrzennego, szczególnie w zakresie ograniczenia możliwości lokalizowania w ich obszarze zabudowy mieszkaniowej.

Przed podjęciem prac planistycznych przystąpiono do zbierania wniosków do projektu zmiany studium zawiadamiając instytucje oraz ogłaszając o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium w prasie lokalnej, tablicy ogłoszeń oraz BIP-ie Urzędu Miejskiego. Po uzyskaniu wniosków przystąpiono do przeprowadzenia analiz możliwości i warunków zagospodarowania terenów, które miały podlegać zmianom zasad inwestycyjnych. Analizie poddano również obowiązujące przepisy prawa dla obszarów i obiektów podlegających ochronie. W wyniku tej analizy określono zakres możliwych zmian uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów funkcjonalno – przestrzennych wyznaczonych w obowiązującym studium.

W zmianie studium uwzględniono również przepisy art. 10 ust. 1 pkt. 7 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.), wykonując aktualizację bilansu terenów pod zabudowę określającego maksymalne zapotrzebowanie gminy na tereny budowlane. Wykonana aktualizacja bilansu terenów pod zabudowę wykazała, że nowe tereny mieszkaniowe obejmują zaledwie ok. 5 działek budowlanych, co skutkowałoby zwiększeniem prognozowanej liczby ludności o ok. 20 osób. Jednocześnie w tej aktualizacji wykazano, że wskutek zmiana wprowadzonych w zagospodarowaniu terenów bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza nastąpiło ograniczenie zasięgu terenów mieszkaniowych, co zmniejszyło prognozowany wzrost liczby ludności o ok. 100 osób. Wnioski wynikające z tej aktualizacji wskazują, że niniejsza zmiana studium nie ma wpływu na istniejące zapotrzebowanie miasta na tereny mieszkaniowe, ale powoduje pozytywny wpływ na rozwój strefy gospodarczej miasta, co według bilansu terenów pod zabudowę jest korzystne dla dalszego rozwoju Makowa Mazowieckiego.

Projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony do uzgodnień i opinii dla instytucji wskazanych w rozdzielniku. Po uzyskaniu wszystkich uzgodnień i opinii projekt zmiany studium został wyłożony do publicznego wglądu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, po wcześniejszym ogłoszeniu o terminie wyłożenia i terminie składania uwag do projektu zmiany studium. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi. W związku z tym było możliwe skierowanie projektu zmiany studium do uchwalenia przez Radę Miejską w Makowie Mazowieckim.

Podjęcie przez Radę Miejską w Makowie Mazowieckim uchwały w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki, kończy procedurę sporządzania zmiany studium. Procedura planistyczna dotycząca

niniejszej zmiany studium została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, z późn. zm.). Projekt zmiany studium spełnia wymogi merytoryczne i formalne do jego uchwalenia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Artur Mieczkowski